UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 11 01 10 038 7

DR 577 A35 1913
Ahmed Hilmi, Sehbenderzade
Muhalefetin iflasi

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

3156

11/117

Ahmed Hilmi, Şehbenderzāde

مخالفتك افلاسی

Muhālefetiñ iflāsı

محرری

شهبندرزاده

فلبه لی

احمد حلمی

حكمت

مطبعهٔ اسلامیه سی

قسطنطنیه

١٣٣١

اخطار ورجا

شو اثرجكده خلاف حقیقت كلمهٔ واحده یوقدر. وقوعاتی عیناً حكایه ایدن بر تاریخچه‌در . اثری یازاركن ملتی ایقاظدن وزواللی وطنه ناچیز بر خدمت ایفاسندن باشقا برشی دوشونمدك. ائتلاف فرقه‌سی، اركانی آراسنده قانونشكنانه احوال وارباب احتراص ظهور ایدرسه منعی وممكن اولامازسه افكار عمومیه‌یی ایقاظی وعد وتعهد ایتمشدی .

بو وظیفه‌یی ایفا ایدن چیقمادیغی ایچون بز شو اثرجكی یازمق لزومنی حس ایتدك .

مخالفت اركانندن اولوب اثرده اسمی كچن ونوعما استشهاد اولونان ذواتدن رجامز شودركه : كندیلرینك ایچنده بولوندقلرینی ذكر ایتدیكمز وقوعاتده [illegible] تحریفات كوریلورسه لطفاً بزی وافكار عمومیه‌یی ایقاظ ایتسینلر .

اثردن دولایی دوغریدن دوغری‌یه كندیلرینی علاقه‌دار كورنلرده حق كلام ویریورز. حقیقتی انكاره قالقیشان اولورسه او وقت بزده احتیاطی ترك وایضاحات متممه اعطاسنه مجبوریت كوروریز .

محرر

DR 577 A3 1913

LIBRARY OCT 1 1971 UNIVERSITY OF TORONTO

محافظتك افلاسى

مقدمه

شیمدی یه قدر ، اجرای حکومت ایدن رجال وفرقه حقنده پك چوق شیلر یازیلدی . حقلی حقسز ، لایحصی تنقیدات درمیان ایدیلدی . بز شو اثرجك ده بو تنقیداتی تنقیده ، حقلی معطوفاتی حقسزلردن تفریقه اوغراشمایه جغز . شو اثرجکی تحریردن مقصدمز بر وظیفهٔ وجدانیه ایفاسی در .

بزده ارباب حکومته حوالهٔ سهام تنقید ایدنلردن وحتی سیاستك طاقتسوز جریانلرینه قاپیلارق الك ایلری کیدنلردن بری ایدك . من غیر حد بزده ارکان مخالفتدن بری عد ایدلمش ایدك .

لکن مخالفتدن مقصدمز نه ایدی ؟ ومخالفت نه شکلی آلدی وناصل بر غایه یه کیتدی ؟ ایشته بوراسنی بوکون انظار عامه یه قویمغی بر وظیفهٔ وجدانیه بیلیورز .

ارباب حکومت ، وظیفه سنی یاپامیور ، دیدك وباغیردق . مقصدمز اونلری دها ای چالیشمغه ویاخود دها ای چالیشابیله جکلره ترك موقع ایتمکه مجبور ایله مك ایدی .

هرکس کبی بزده نظریات ایچنده یوزمکده ومملکتك حقیقت احوال ووضعیتنی حقیله بیله مه مکده وبوسببله بر سوری امید بسله مکده ایدك . مملکتده قحط رجال اولدیغنی بیلیوردق ، لکن مخالفلر ایچنده

دها ايي ادارهٔ مملكتده مقتدر اوله‌جق اسكي ويڭي رجالك وجودينه قائل ايدك .

شوراسنی‌ده امید ایدییوردك‌که : اركان مخالفت، رقيبلرينه عطف ايتديكي اشكال فكريه‌يه دوشمز واحتراصات شخصيه اوغورنده مملكتك منافع حياتيه‌سني فدا ايله‌مز .

وقوعات وتجربه ، بوتون بو اميدلرك خيالدن عبارت اولديغنی اثبات ايتدی .

سياست اويونلری پك تهلكه‌لی اويونلردر . سياستده ياكاش حركتلردن بر ملت ايچون حاصل اوله‌جق فجيعه‌لر پك مدهش اولويور . تاريخ مشروطيتمزی ، صفحات اضمحلال وفلاكتمزی يازاجق اولان منقدلر ، مخالفتی عظيم مسئوليتلرله اتهام ايليه‌جكلردر .

فی‌الواقع مخالفت، اويله شكللر آلدی‌كه اك صوڭی حيات سياسيه‌سی هنوز انكشاف ايتمه‌مش واجتماعيتی مبادی حالنده اولان كتلهٔ ملیه يكديكرينه دشمن جان اطلاقنه سزا ايكی قسمه آيريلدی .

حكومت طرفدارلغی مخالفلر نظرنده بر جنايت ورذائت كبی تلقی ايديلدی . اركان حكومت ، كتلهٔ مخالفهٔ مليه‌يه آصيلمغه لايق بر اشقياچته‌سی شكلنده كوستريلدی . انقلابی تماماً هضم ايده‌مه‌مش اولان عامهٔ ملت ، بو تلقينات نتيجه‌سنده اك قطعی بر انقسامه اوغرادی . افراد رديفه‌نك برقسم مهمی مخالفين زمره‌سنه داخل بولونمش وبر قسمی مخالفت قلوبلری اعضای فعاله‌سندن معدود اولديغندن اردونك قلبگاهی‌ده افساد ايدلمش اولدی .

قوای متفرقهٔ مخالفتك « ائتلاف وحريت » فرقه‌سی حالنده

یاپمش ایدی ؟ بو کون بر فرقهٔ مخالفه وارمیدر ؟ وارسه ممثللری کیملردر ؟ بو کونکی وضعیت وطنیه‌ده ، بو کونکی اشخاص وشرائط ایله اجرای مخالفت ممکن وموافق میدر ؟ ایشته انظار عامه‌یه قویمق ایستدیکمز حقیقتلر بونلردر .

مخالفلرك جمله‌سنی وجدانسز واذعانسز فرض ایتمك اصلا دوغری برشی دکلدر . اونلرك ایچنده دخی بك چوق ارباب صفوت واردر ، اکثریت عظماسنك حسن نیتنه کیمسه شبهه ایده‌مز . لکن شوراسی وارکه عامهٔ مخالفین ، مخالفتك ویردیکی نتیجه‌یی تقدیر ایده‌میه‌جك کبی کیزلی قاپاقلی اوینانمش اولان اویونلری ده بیلمز . حالبوکه هر حقیقتك عیان اولماسی لازمدر . بوندن صوکرا مخالف قالاجقلر ایچون استقلال وجدانلرینی محافظه فرضدر . یوقسه وطن وملتلری مضرتنه اولارق صدارت بدلاسی شریفك املی ، بر مفلس پرنسك کسب ثروت ایتمه‌سی ، کوملجنه‌لی‌نك نظارتی ، بصری‌نك باش کتابتی کبی مقاصد شخصیه وسفیلیه‌یه آلت اولمش اولورلر .

مخالفتك بو شکلی ، مخالفتك بو اشخاص ایله اداره‌سی آرتق بازار شرف وحیثیتده افلاس ایتمشدر . بز بونی سویله‌مکی بر وظیفهٔ وجدانیه بیلدك . زیرا بویله مخالفتلر ، بویله احتراصلر ، بویله عاجز وزواللی فکرلی آدملر ایله قسم متباقئ وطنك‌ده الدن کیده‌جکنه قطعیاً امین بولونیورز .

بزه دینیله‌جك‌که : مخالفتسز مشروطیت اولماز ، مشروطیت دیمك ، فرق مختلفه‌نك ، افکار عدیده‌نك تصادمی ، موازنه‌سی دیمکدر . »

بز بوكا جواباً دیه‌جكزكه : فرقه‌لی ، مخالفتلی ، مصادمه‌لی مشروطیتمز ، اردونك برباد اولماسنه ، ملتك ایكی دشمن پارچه‌یه آیرلماسنه ، هر محترصك ملت ضررینه‌بیك دورلو طمعلره‌دوشمه‌سنه واك صوكی قوجه روم ایلی‌نك كیتمسنه باعث اولدی. ینه بویله‌فرقه‌لره بویله مخالفتلره ، بویله مصادمه‌لره ایشه دوام ایدرسه‌ك ، بر آز صوكرا اناطولی‌ده المزدن كیده‌جك. وطن‌الدن كیدر، بو نجیب ملت محكوم اولورسه ، ایشته اووقت هپمز بر فرقه‌یه جبراً انتساب ایتدیریله‌جكز سفیللر ، ذلیللر ، محكوملر فرقه‌سی ! »

عجبا مخالفتلی، فرقه‌لی، مصادمه‌لی مشروطیتدن بكله‌نیلن بومی‌در؟ وبو نتیجه‌یه هانكی وطنپرور راضی‌در ؟

مادامكه قحط رجال ، بر فرقهٔ مخالفه‌یی اداره ایده‌جك ذواتك ندرتی وبلكه فقدانی درجه‌سنده‌در ، اربابی ظهور ایدنجه‌یه قدر « هیچ بر فرقه‌یه تابع اولمایه‌رق استقلال وجدان ایله حركت » بر وجیبهٔ وطنیه‌در .

أوت ، بو بر وجیبهٔ وطنیه‌در. باشقا دورلو مخالفتده ، یعنی شریف پاشا اصولی مخالفته كلنجه : بز اطمئنان وجدانله سویله‌مكدن چكینمه‌یزكه بو شكلده بر مخالفت ، اكر احتراصله مخلوط بلاهت وحماقت اثری دكلسه ، بر جنایتدر . پاریس‌ده شامپانیالر ایچه‌رك عثمانلی حكومتنی اغیاردین ووطن مواجهه‌سنده متمادیاً تحقیر وتذلیل ایتمكدن نه چیقار ، وبوندن مملكت ایچون نه‌كبی فائده امیداولونور ؟

مختار وكامل پاشالر قابینه‌سی ، مجلس مبعوثان ایچون انتخابات یاپه‌مادیغندن بوكون حال انقماده بر مجلس مبعوثان یوقدر . بناءبرین

حکومت حاضره‌یی وسائط قانونیه ایله ده‌ویرمك امکانی ده یوقدر . وسائط اختلالیه‌یه کلنجه : کامل پاشا قابینه‌سیله مخالفلرك ألنده حکومتك بوتون وسائط قهر وتدمیری موجود بولونمقده ایکن موقعلرینی محافظه قدر قولای و بسیط برشیئه موفق اولامایه‌جق درجه‌ده عجز وغفلت کوسترديلر . بوقدر عاجز وغافل آدملرك سائقيت ورهبرلکيله بر اختلال یاپمق امیدی ، صوك درجه بوش ومعناسز برشیدر . مع‌مافیه بر قسم مخالفلر بو شکلده مراجعت ایتمدی دکل . نتیجه‌نك نه اولدیغنی تشریحه لزوم کورمیورز .

اختلال : ملت نامنه حرکت صلاحیتنی حائز اولانلرك ملت ایله برابر یاپاجغی ، حرکته دینیلیر . اکثریسی اجرتله طوتولمش وچوغی ملتك سیاسی ومتنور صنفنه یابانجی آدملرك واوته‌کینی بریکنی غدراً قتل واعدام ایله یاپیلان حرکتلرك اك بسیط اسمی شقاوتدر .مادام‌که حکومت حاضره‌یی نه وسائط قانونیه ونه‌ده وسائط اختلالیه ایله ده‌ویرمك امکانی یوقدر ، شریف پاشا اصولی یاپیلاجق مخالفتلره « سوق غرض واحتراص ایله ، امل انتقام ومنفعت ایله ارتکاب اولونان جنایات » نامی ویرمك ضروریدر . عجبا تحت حکومتنده بولونمق اضطرارنده بولونديغمز حکومتی ، اوروپالیلر نظرنده ذلیل ومحقور بر فئهٔ ظالمه کبی کوسترمکدن بوممالکت ایچون نه فائده حاصل اولور ؟ الیوم همان بوتون مسائل ، معلق بر شکلده دوریيور . حکومتك باشنده صلح ایشلرندن ماعدا ولایات شرقیه ، سوریه وسائره کبی اجنبی اویونجیلر ألنده بر آچماز حکمنده اولان مسائل وار . بو مسئله‌لری ، انجق حکومت حل ایده‌جك . بوقدر اساسلی مسائلی حله مدعو اولان وچونکه ، دیدیکمز کبی نه صور قانونیه

ونه‌ده صور اختلالیه ایله اسقاطی ممکن اولمادیغی تحقق ایدن حکومتی تزییل وتحقیره اوغراشمق: اوروپالیلرك طمع ومطالبنی آرتدیرمقدن عناصر داخلیه‌یی اختلاف واختلاله سوق ایتمکدن باشقا بر نتیجه وثمره ویره‌من. اکر مخالفت بوندن عبارت ایسه، هر وجدان بالذات اعتراف ایدرکه بو، بر جنایتدر.

اکر شو سطرلرده که صمیمیت ومرارتی حس ایده‌جك وجدانده بر آدم اولسه‌یدی، شریف پاشایه (وکندی کبی دوشونن ویاپان امثالنه) دیر ایدك که:

— پاشا یاپدیغکز، سزك وامثالکزك سوق ایتدیککز مخالفت عجزلر، خطالر، قمارخانه‌لر، میخانه‌لر، شقاوتلر وجنایتلر ایچنده اعلان افلاس ایتدی. اکر ذره قدر انصاف واذعانکز، محبت وطنیه‌وو جدانکز وارسه، بو حقیقتی تسلیم ایده‌رك آرتق سکوت ایدیکز..!

لکن پاشا وامثالی، بو حقیقتی تلقین ایده‌جك کروهدن دکلدر. انشاالله بز بو خصوصده یالانه چیقارز. معمافیه بز اثرمزی نه بو پاشا ونه‌ده ارباب احتراص ایچون یازمیورز. مبنای مخالفتی قوراركن، صافیت وحسن نیتله چالیشمدق وملتکده بو خصوصه جلب رغبتنه اوغراشدق. لکن مخالفت، بر قوت حالنه کیردیکی وقت پك غریب استحاله‌لره اوغرادیغنی وبوتون امیدلرمزك بوشه چیقدیغنی کوردك. وآرتق بو شرائط، بو پروغرام وبو رهبرلرله وطن وملته نافع بر مخالفت ممکن اولامایه‌جغنه وجداناً قناعت کتیردك. بو قناعت، بزی شو حقایقی انظار عامه‌یه قویمغه سوق ایتدی. وظیفه‌مزی یاپدق. انشاالله شو اثرجکله ملته قارشی بر وظیفهٔ ایقاظ یاپمش اولورز.

بیطارفانی وظیفهٔ وطنیه بیلن شهبندرزاده

فلبه‌لی احمد حلمی

برنجی قسم

فرق مخالفه — حزب مسئله‌سی وائتلاف — بیانات — اشکال جدال ارناودلق اغتشاشی — خلاصکاران حرکتی — پرونسیامنتو — غازی مختار — کامل قابینه‌سی — روملرك بر تکلیفی ودانش بك — بطریقده کامل پاشانك ملاقاتی تصورلری — محاربه — مشروطیت قواعدنجه غازی مختار قابینه‌سی — قابینه ومخالفت .

هرکس ایشیتدی و آکلادی که بر مشروطیت : افکار مختلفهٔ فلسفیه واجتماعیه اوزرینه تأسیس اداره وسیاست ایدن متعدد فرقه‌لرله اداره اولونور .

عثمانلی مجلس مبعوثاننده « طبیعی فرقه‌لر » ك بولونماسی ضروری وامثال عدیده‌سی کبی بونلرك برر مخالفت غروبی اولماسی‌ده بدیهی ایدی .

عثمانلی ایمپراطورلغی عادتا یکدیکرینه اجتماعیاً یابانجی قالمش ، تاریخلری عادتلری ، لسانلری ، ودینلری آیری مختلف عناصرله مسکون ایدی . بو عنصرلردن هربرینك مجلسه کونده‌ره‌جکی وکیللر ، برر ملی فرقه دیمکدی . شو حالده عثمانلی مجلس مبعوثاننك ایلك کوره‌جکی تقسیم « مسلمان — خرستیان » کبی ایکی مهم فرقه‌یه

آیریلقدن عبارت اوله‌جقدی . لکن مسلمان غیروبنده دخی مختلف عنصرلر بولوناجغی کبی مختلف فکرلرده بولونابیله‌جکلندن دینی وملی فرقه‌لرك « فکری » فرقه‌لره التحاقی ومجلسده سیاسی برتوازن حصولی ممکن ایدی . بزده‌کی موازنهٔ مجلس اولا شکلی احراز ایتدی . انقلابی یاپمش اولان اتحاد وترقی فرقه‌سنه قارشی بر « احرار » فرقه‌سی پیدا اولدی که بو فرقه ، عناصر غیر مسلمه وکیللرندن بر طاقمی دائرهٔ موجودیتنه آلمش واتحاد اکثریتنه قارشی بر مخالفت فرقه‌سی اولمش ایدی .

فرقه‌لرك برطاقم افکار فلسفیه واجتماعیه اوزه‌رینه تأسیس ایدلمش اولماسی لزومنی سویله‌مشدك . واقعا فرقه‌لرك تأسیسی « ظاهرا » بزده دخی بویله اولمش ایسه‌ده حقیقتده اصل عوامل موجودیت افکار دکل ، اشخاص ایدی .

بو بر حقیقتدرکه قیصه وفقط آجیقلی تاریخ مشروطیتمز بونی اثبات ایتدی . اورطه‌یه آتیلان پروغراملر وفکرلره نظراً ایلك فرقهٔ مخالفه اولان « احرار » فرقه‌سی ، اتحاد فرقه‌سندن دها زیاده حریتپرور اولمق واطرافنده مملکتك الك حر عواملی طوپلامق لازم کلیوردی .

حالبوکه ۳۱ مارت اختلالنده فرقه‌نك مقاصدینه بوتون بوتونه باشقا عواملك خدمت ایتدیکی کوزولدی . بنابرین بزم تحلیلمزه کوره بزده‌کی فرقه‌لرك بعضیسی افکاردن زیاده اشخاص اطرافنده طوپلانمقده ایدی .

احرار فرقه‌سی انحلال ایتدکدن صوکرا دیکر ایکی فرقه پیدا

اولدی . بونلردن بریسی « معتدل حریتپروران » فرقه‌سی ایدی که احرار فرقه‌سی بقایاسیله بعض ملتپرورلری واتحاددن روگردان عواملی حاوی ایدی .

دیگری « اهالی فرقه‌سی » ایدی . بونلردن معتدل حریتپروران ، اتحادله اهالی فرقه‌لری آراسنده وفقط بعض خصوصاتده اهالی فرقه‌سندن زیاده اتحاده قریب بر فرقه ایدی . اهالی فرقه‌سی ایسه عوامل مرکبه‌سی وپروغرامی اعتباریله بر « محافظه‌کار » فرقه‌سی دینلکدی . شو حالده اتحاد فرقه‌سی بلا قید « حریتپرور » صاییلمق ایجاب ایدییوردی . روم ، ارمنی ، بولغار غروپلری افرادینی بو فرقه‌لره توزیع ایدییور ومنافع مخصوصه‌لرینی محافظه ایچون بویله بر مانوره یاپیوردی .

بو فرقه‌لرده بر درجه‌یه قدر تجانس وار ایدی . اهالی فرقه‌سی اکثریتله علمادن مرکب اولوب اوروپا مجلسلرنده‌کی رهبان فرقه‌لرینی خاطره گتیرییوردی . معتدل حریتپروران فرقه‌سنده تجانس دها از اولمغله برابر ینه اعضاسنی برابرجه بر هدفه گوتوره‌جك بر زنجیره مالك ایدی . اك آز تجانس ، اکثریت فرقه‌سنده گوزه‌لیوردی .

خاطرلرده‌درکه ایلك مبعوثلرك همان کافه‌سی ، اتحاد وترقی نامنه انتخاب ایدیلمشلردی . بونلردن بر قسمی ، اکثریتدن انفکاك ایده‌رك عوامل مخالفتی میدانه گتیرمشلرایسه‌ده حالا اکثریت فرقه‌سی اعضاسی ایچنده آیریلمغه مستعد اعضا وار ایدی .

گرك موافقت وگرك مخالفتك بر درجه‌یه قدر سیاسی ونظامی بر شکلده چالیشدیغی دورهٔ مجلس ، ایشته بو دوره‌در . بودوره‌ده

اکثریت ، اقلیته قارشی بر درجه‌یه قدر مساعد بولوندیغی کبی اقلیت دخی ، تنقیدات واعتراضاتنده حد سیاسی‌یی کچه‌مکه چالیشیوردی .

مجلسده‌کی فرقه‌لر ، طبیعی وسیاسی بر تکامل تعقیب ایتمش وبو دوره‌ده‌کی وضعیت مرغوبه‌سنه حالا کتیره‌مه‌مش اولسه‌یدی ، مؤخراً روتما اولان مؤسف حاللر وقوعه کلمز ، واحتمال که مخالفت ، مدعیات ومسروداتندن آلاجغی حقانی برقوتله یا اکثریتی احراز ایدر ویاخود اکثریته بعض افکارینی قبول ایتدیره‌جك براهمیتی اکتساب ایلردی . لکن حزب مسئله‌سی فرقه‌لرك وضعیتی بوتون بوتونه تبدیل ایتمشدر .

*

* *

حزب مسئله‌سنك تفصیلاتی بو اثرجکه صیغدیریلاماز . تاریخ مشروطیتمزده پك مهم تأثیرلر ایقاع ایتمش اولان حزب ایشی ، باشلی باشنه بر تاریخچه ایستر . بوراده بز آنجق برقاچ سوزله اکتفایه مجبورز . اتحاد وترقی جمعیتنك ارکان قدیمه‌سندن اولان میرآلای صادق بك ، جمعیتك قوای مدبره‌سنی میدانه کتیرن ارکانك بعدالانقلاب اتخاذ ایتدیکی اصوله اعتراض ایدییوردی . کندیسی جمعیتك مرخصلغنه انتخاب ایدلمشکن ، او ، بو وظیفه‌یی قبول ایچون مرکز عمومی‌یه بعض تکلیفات درمیان ایله‌مش ایدی . بو تکلیفاتك اك مهملرندن بریسی ، ارکان جمعیتدن بر طاقملرینك طردی ایدی . صادق بکك تکلیفاتی جمعیتجه قبول ایدلمه‌مش اولمقله برابر آراده‌کی مناسبت ، انقطاعه اوغرامامش ایدی .

[illegible] صادق بك ، رفقاسنده ، شعبان افندی ودها بعض اعضای

مهمهٔ جمعیت بولوندیغی حالده سلانیکده کیدهرك مرکز عمومی ایله اوزون اوزادی یه سوزلشدی . بو دفعه صادق بك ورفقاسیله مرکز عمومی آراسنده ائتلاف حاصل اولدیغی ظن ایدیلیوردی . دوران ایدن شایعاته کوره صادق بکك تکلیفاتی قبول اولونمش ایدی . هرکسك دائرهٔ اطلاعنه واصل اولان معلوماته نظراً بو تکلیفلرك الك مهملری بعض کنج ارکانك نظارتلردن چکیلمهسی ، حکومته عدم مداخله ، وفرانماسون جمعیتیله اتحاد جمعیتی آراسنده برمناسبت اولمادیغی اعلانله برابر ماسونلق علیهنده پروپاغانده کبی شیلر ایدی . بو وقوعاتدن بر مدت صوکرا طنین غزتهسنك شدتلی هجوملریله اشاعاتندن حزب مسئلهسنك پیدا اولدیغی اکلاشیلدی . صادق بك ، اتحادوترقی فرقهسنه منسوب یوز التمش قدر مبعوثدن یوز اون دانهسنی کیزلیجه خانهسنه جلب وتحلیف ایدهرك بر « حزب جدید » تشکیل ایدییوردی .

دیمك که اتحادوترقی فرقهسی ایکی قسمه آیریلمش ایدی . بو تاریخلرده ضابطان آراسنده دخی صادق بکك نظریاتی لهنده بویوك بر اکثریت بولوندیغی کبی اکثریت منسوبینك دخی بر قسم مهمی اوکا متمایل ایدی .

حزب جدید مسئلهسنده صادق بك ورفقاسی ، مهیب بر قوته مالك ایدی . اولاً اتحادوترقینك تنسیق واصلاحی نامنه حرکت ایتدیکی ایچون منسوبین جمعیت ایچندهکی عناصر محافظهکار ویاخود غیر ممنونه کندیسنه طرفدار ایدی . ثانیاً اردولردن کلان هیأت مرخصه کندیسنه معین ایدی . ثالثاً جمعیتك قوهٔ تشریعیهسنی تشکیل ایدن یوز آلتمش مبعوثك یوز اونیده کندیسنك مروج افکاری ایدی . ایشته کورو-

ایورکه صادق بك ، وضعیته حاکم اولمق ایچون لازم کلن قوتك برقاچ مثلنه مالك ایدی. بو مهیب قوته رغماً صادقبك مغلوب اولدی. یکرمی اوتوز مبعوثله قالمش اولان رقیبلری ، طنینك اوچ کونلك هجومی سایه‌سنده وضعیتی اله آلدی . صادق بکك مغلوبیتنده اسباب عدیده وارسه‌ده اك مهملری شو صورتله زبده ایدیله بیلیر :

١ — صادق بکك اعطای قرار واجرا آننده‌کی بطائت وجسارتسزلکی ،

٢ — باشنه طوپلادیغی عواملك عدم تجانس ونفاقی . رقیبلرینك موفقیتی‌ده :

١ — جرأت وسرعتلری ،

٢ — اتحاد وتجانسلری .

سببیله ایدی . اکر میدان سیاستده بولونان افراد ملتده بر ملکهٔ فلسفیه وسیاسیه موجود اولسه‌یدی ، بو حزب مسئله‌سندن بویوك بر درس آلا بیلیردی . صادق بکك حزب جدید تشبثی ، بر قومیته‌جی تشبثی ایدی. لکن قومیته‌جیلقده علت موفقیت اولان جرأت وسرعته مالك اولمادیغنی وهیچ بر وقت رقیبلرینه غلبه ایده‌میه‌جکنی صادق بك بو ایشده اثبات ایتدی . حزب مسئله‌سنك الزیاده باعث عبرت اولان جهتی ایسه صادق بکك خانه‌سنده یمین ایدن بعض ذواتك همان کیدوب علاقه‌دار اولان رقیب غروبی خبردار ایتمه‌سیدر .

حزب جدیدله حزب عتیق ، بر قاچ کون دوام ایدن مدا کرا . تدن صوکرا برلشدی . بوتون بو حرکاتدن حاصل اولان نتیجه ، جمعیت ارکانندن بر قاچ ذواتك نظارتلردن استعفاسندن عبارت ایدی.

صادق بك وطرفدارلريله آرتق جمعيت آراسنده علاقه قالمامشدی . صادق بك شو حزب تجربه‌سندن استقبال ایچون کندی حسابنه عبرت آلا بیلیر و آرتق صحنهٔ سیاستدن چکیله بیلیردی . حزب مسئله‌سنده جمع ایده بیلدیکی قدر مهیب بر قوتی هیچ بر زمان جمع ایده‌میه‌جکی میدانده ایدی . حالبوکه بو مهیب قوته رغماً مغلوب اولمشدی . دها آز قوتلرله یکیدن جداله کیریشمك ، یکیدن مغلوب اولمغه قالقیشمق معناسنه کلیوردی . شایان دقت دیکر بر نقطه دها واردی . صادق بك ، رقیبلریله شخصیت اوزرینه مؤسس وانجق طرفیندن بریسنك محویله نتیجه‌پذیر اولاجق بر جداله کیریشمش ایدی . یکیدن جداله قالقیشمق ، عوامل مخالفه‌یی ده مهلك بر زمینه‌سوق ایتمك اولاجقدی . نه چاره که صادق بکك طرفدارلرینی ده مخالفته الحاق ایده‌رك سرعتله موفق اولمق ایسته‌ینلر ، اونی راحت براقادیلر ، فرق مخالفه‌نك توحید فعالیت ایتمه‌سی وصادق بکك ده طرفدارلریله اونلره التحاق ایلمه‌سی ایچون متعدد پروژه‌لر قلمه آلیندی . بو پروژه‌لر توحید ایدیله‌رك بر پروغرام وبر فرقه میدانه کلدی : ائتلاف وحریت فرقه‌سی .

*
* *

شایان حیرتدرکه مملکتمزك رؤسای سیاستی ، کویا تورکیا اهالیسندن دکل ایمشلر وتورکیا حقنده معلوماتلری یوق ایمش کبی حرکت ایده کلدیلر . بونلرك کافه‌سی ، عثمانلیلرك سویهٔ سیاسیه وتربیهٔ اجتماعیه‌سی هنوز مبادی حالنده بولوندیغنی ادعا ایتمکله برابر هر حرکتلرنده بو ادعا ونظریه‌یی اونوداراق متکامل بر مملکتده واك

متجانس بر ملت اثجنده ایشـلر کبی حرکت ایتدیلر . اتحاد فرقه‌سی ، بو زمینده بر چوق خطالر ارتکاب ایتدی .

مثلا : شدید بر استبداددن قورتولان بر ملتك مفرط بر حریتی هضم ایده‌میه‌جکنی تقدیر ایده‌مه‌مك و مشروطیته « پارلمانتاریزم » شکلی یعنی الڭ متکامل ونهائی بر شکل ویرمك کبی . اتحاد فرقه‌سنك مفرط وشدید تیکینلکی یوزندن حصوله کلن ضررلر ، یکیدن تشکل ایده‌جك فرقه‌لر ایچون وسیلهٔ انتباه اولمالی ایدی . کذا اتحاد قلوبلری ، مختلف اعضادن متشکل و نفی بر قوتك تحت مراقبه‌سنده ایکن اونلرڭ اداره‌سنده کوروان مشکلات وقلوبلرجه یاپیلان سوء استعمالات یکی فرقه‌لرجه بادیٔ عبرت اولمالی ایدی .

ائتلاف فرقه‌سی ، بونلری اصلا نظر اعتنایه آلمادی . هرکس ، همان بلا قید وشرط دینله‌جك برحالده فرقه‌یه کیره‌بیلیوردی . بنابرین اتحاد وترقینك یالکز ادارهٔ حاضره واشخاص مدیره‌سنه دکل ، ترقی وتکامل فکرلرینه تماماً یابانجی اولان افراد دخی ائتلاف وحریت قلوبلرینه داخل اولدی . ائتلاف قلوبلری ، بابل قله‌سی حکایه‌سنی خاطره کتیریوردی . قرون وسطی فکرلی مرتجعلرله بر طاقم مفرط حرادیشلرك وخرستیانلرك عقد اجتماع ایتدیکنی کورنلر ، بوقدر مختلف وضد فکرلی اشخاصك ناصل اولوب‌ده بر آرایه کله‌بیلدیکنی دوشونمك اضطرارینی حس ایدییور وبو اشخاص آراسنده‌کی « عمل الصاق » ك « احتراص وانتقام » اولدیغنی آڭلامقده کچیکمیوردی .

ولایتلردن برینه ائتلاف نامنه مبعوث نامزدی اولارق کیدن بر

ذاتك شو سوزلری ، موجود وياخود يكيدن وجوده كله‌بيله‌جك فرقه‌لرمز ايچون نظر عبرته آليناجق شيلردندر :

« قلوبه داخل اولديغم وقت ، ذاتاً معارفه‌م اولان و كنديسی تماماً حرانديش بولنان بر ذات طرفندن استقبال اولندم . مرديون باشنده ايالك كبار محامله‌نك تعاطيسنی معاقب ، مستقبلم قوندورالرمی چيقارمامی رجا ايتدی . تعجب ايلدم . قلوبده نماز قيلنديغی ايچون قوندورا ايله كيرمه‌ديكنی سويلدی . قلوبك همان قارشيسنده ديكيله‌جك قدر يقين بر جسيم جامع وارايدی . نمازك اوراده نچون ادا ايديلميوب ده قلوبده قيلنديغی صوردم . اهالينك جلب قلوبی ايچون بر تدبير اولديغنی وذاتاً اكثريت اعضای اداره‌نك علمادن عبارت بولونديغنی سويلدی . بوحيركين ريايه قارشی بر اكراه حس ايده‌رك قوندورالرمی چيقاردم . قلوبك بيوك صالوننده اوتوز قدر صاريقلی ذوات اوطوريور وقلوبه بر مدرسه شكلی ويريوردی . »

« سلام ويروب مجلسه داخل اولدم . بارد ومتعظمانه بر صورتله قبول اولوندم . صول طرفده كوشه‌مندرنده اوطوران ليمون قدر صاری چهره‌لی بر ذات ، مبعوث نامزدی اولديغمی آكلاديغی وقت قاشلرينی چاتدی وديدی : مبعوث اولمق ايسته‌يورسه‌كز ، اولا صقالكزی براقاليسكز . صقال براقمنی عقل ايتمه‌ين بر آدم ناصل مبعوث اولور ! »

« دوغريسی يا بونظريه بنی شاشيرتدی . صقالك اهميتی ، بر آدمه مبعوثلق استحقاقی ويره‌جك درجه‌ده اولديغی خاطريمه بيله كلمه‌مش ايدی . كنديمی محله اماملغنه نامزد ظن ايتدم . . . »

« ملحقات ولايته نامزدلکمی پروپاغاندا یاپمق ایچون گیتدیکم وقت بندن اول گیدن ایکی خواجه ، محلی قلوبلره : صاریقلیلردن باشقاسنه رأی ویرمهملرینی تنبیه ایتمش و کندیلرینی نامزد کوسترمش ...... »

هیچ شبهه ایدیلهمز که ائتلاف منسوبینی ایچنده ارباب صفوت وحسن نیتده چوق ایدی. لکن اکثری قلوبلرك اداره‌سی اتحاددن مطرود ویاخود اتحاده گیرمکه وقت بولهمامش آدملر ، اتحادده ایکنجی واق ایستهمهینلر ، انتریقه‌جی ومحترص شخصلر الینه دوشمش ایدی . بالخاصه جمعیته واز گچدیسی اولان برسوری عواملك ائتلاف قلوبلرینه دخالتی جداله پك باشقا بر رنك ویره‌جکدی .

∴

شیمدی‌ده فرقه‌نك صورت تشکلنه ، هدف وغایه‌سنه ، ونشر ایدیلان بیاناته بر کوز آتالم . ائتلاف وحریت فرقه‌سی : معتدل حریتپروران واهالی فرقه‌لریله بولغار ، روم وارمنی ملی فرقه‌لرندن . اتحاد وترقی‌دن اعتزال ایدنلردن ، یکی بر فعالیت سیاسیه کوسترمکه باشلایان علمیه‌نك مدرس ومدرسه نشینلریله هنوز هیچ بر فرقه‌یه انتساب ایتمه‌مش اولان متقاعدین عسکریه‌دن ، قدرو خارجنه چیقاریلان مأمورین ایله معزوللردن متشکل ایدی .

بو کمیاتی کیفیاته تبدیل ایدرسه‌ك کورورزکه فرقه‌ده : صادق بك وطرفدارلری یعنی سیاست اسلامیه مروجلری ، لطفی فکری ، ماهر سعید ، رضا نور ورضا توفیق بکلر کبی حرانديشلر ، افکار ارتجاعیه بسلهین سیاست مدرسویه طرفدارلری ، دیغرلنکه مشهور

بعض ذوات ، معتدللر ومفرطلر، وبرده ميليتپرورلر بولونمقده ایدی. بو قدر مختلف فکرلی ذواتك اجتماعندن مختلف ومتضاد جریانلر حصوله کلمه‌سی طبیعی ایدی . عجبا صادق بك ، بو جریانلری ضبط واداره‌یه موفق اولابیله‌جك‌ می ایدی ؛ یوقسه بو ایکی فرقه ، وقتی بی سود مناقشاتله‌می کچیره‌جك ایدی ؛ بی طرف بر مدقق ، بویله بر فرقه‌نك هیچ برشیئه موفق اولامایه‌جغنی و آز زمانده انحلال ایدرك طبیعی غروپلره انقسام ایده‌جکنی آکلامقده کوجلك چکمزدی . بوقدر مختلف فکرلری بر مرکز اطرافنه جمع ایدن علت اساسیه « غلبه » امیدی ایدی . بوامیدك محو اولدیغی ویاخود حصوله‌کلدیکی کون ، ائتلاف فرقه‌سی انحلال ایتمکه محکوم ایدی . لکن اسباب انحلال بوقدردن عبارت دکلدی . فرقه‌نك علی تشکلی اولارق اورطه‌یه بر طاقم مواد قونولمش ایدی . صادق بك ، نشر ایتدیکی متعدد بیاننامه‌لریله اتحاد وترقی‌دن نچون آیریلدیغنی ویکی بر فرقه تشکیلندن مقصد نه اولدیغنی عامهٔ امتك نظرینه قویمش وفرقه ، ملته قارشی بر طاقم تعهداتده بولونمش ایدی .

اتحاد وترقی جمعیت وفرقه‌سی بللی باشلی مواد آتیه ایله اتهام اولونیور ویکی فرقه بوکبی سوء استعمالاتك اوکنی آلمق اوزره تشکل ایتمش بولونیوردی :

١ — اتحاد وترقی ، امور حکومته مداخله ایدیور ،

٢ — وظائف ملیه‌یه کندی آدملرنی قایریور ،

٣ — رؤساسی نظارتلره مبتلا ،

٤ — قوانین ونظامات یرینه احکام کیفیه جریان ایدیور ،

٥ — جمعيتك بعض متنفذ اعضاسندن عبارت برشركت انحصاريه وار ،

٦ — مقامات ومناصب ايچون استحقاق آرانميور ،

٧ — قانونى سلاحلر ومنطق يرينه اردو وحكومتك قوۀ قاهره‌سى واختلال وقوميته اصوللرى استعمال اولونيور . بو اتهاماتك ماهيتى تدقيق ايده‌جك دكلز . مسئله‌نك اهميتى ، اتهامات مذكوره‌نك « فرقۀ مخالفه‌نك علت موجبۀ تشكلى » اوليشى‌در .

ديمك كه فرقۀ مخالفه ، بيانات وتأميناتى وفرقۀ حاكمه قارشى درميان ايتديكى اتهاماتى موجبنجه :

١ — امور حكومته ، مداخله ايتميه‌جك .

٢ — وظائف ملديه كندى آدملرينى قايرمايه‌جق ،

٣ — رؤساسى نظارتلره طالب ومبتلا اولمايه‌جق ،

٤ — قوانينه رعايت ايده‌رك احكام كيفيه‌يه تبعيت ايتميه‌جك ،

٥ — فرقه‌نك بعض متنفذ اعضاسى برشركت انحصاريه ياپميه‌جق ،

٦ — مقامات ومناصب ايچون استحقاق آرايه‌جق ،

٧ — قانونى سلاحلره ومنطقه رعايت ايده‌رك اردونك قوۀ قاهره‌سنه وقوميته اصوللرينه مراجعت ايتميه‌جك ،

ايدى . والحاصل فرقه ، اعتراضات شخصيه‌دن ، تحكمدن عارى اولاجقدى.

صادق بك ، بياناتنده « ارقداشلرى آراسنده اعتراضه قاپيلانلر اولورسه ، منعه چاليشه‌جغنى ومنعه مقتدر اولامزسه ، افكار عموميه‌يى خبردار ايده‌جكنى » عديداً تعهد ايتمشدى . فى الواقع كرك مخالفت وكرك افكار عموميه ، فرقه تشكيلاتنك ايجابات طبيعيه‌سندن اولان

بر طاقم مواده معترض بولونیوردی . مشروطی مملکتلرده ، الك مهم تشریعی واجرائی مأموریتلره ، موقع اقتداره کچن فرقه‌نك منسوبلری تعیین اولونور .

هیچ بر فرقه تصور ایدلمزکه کندیسی موقع اقتداره کچه‌رك مسئولیتی درعهده ایتسین‌ده مهام اموری رقیبلرینه تسلیم ایله‌سین . طرفکیرلك ، فرقه تشکیلاتنك روحی‌در . لکن عثمانلی افکار عمومیه‌سی حیات مشروطیته مألوف اولمادیغندن اداره‌ده مشهود اولان نواقصی کوردکجه ، اسباب حقیقیه‌سنه ایصال اطلاع ایده‌میور وفرقه‌نك طرفکیرلکنی متهم طوتیوردی . بر حالده‌که ائتلافك درمیان ایتدیکی اتهامات ، اکثریتك افکارینه توافق ایده‌رك فرقه‌یه قوت ویرییوردی . لکن ائتلاف مؤسسنك بو زمینده‌کی تعهداتی ، فرقه ایچون پك تهلکه‌لی ایدی . بو تعهدات ایله فرقه حیاتنی تردیف ممکن اولامایاجغندن فرقه ، رقیبنه عطف ایتدیکی احوالی ارتکاب ایتدیکی کبی علت موجبهٔ تشکلی محو اولاجق ایدی . فی الحقیقه ائتلاف فرقه‌سی وبوتون رؤسای مخالفت ، بو صورتله افلاس ایتمشدر .

⁂

مخالف فرقه‌لرك « ائتلاف وحریت » نام عمومیسی آلتنده برلشمه‌سیله مخالفت ، مهم بر قوت حالنی آلدی . اکثریت فرقه‌سنك موقعنی زیاده‌سیله تزلزل ایتمشدی . مجلسده طرفینك مالك اولدیغی آراء ، عادتا مساویلشمش ایدی . بر حالده‌که وضعیت تشریعیه ، کندیلرینه بی طرف عنوانی ویرن بر فئهٔ قلیله‌نك النده قالمشدی .

بونلر ، هر هانکی طرفه التحاق ایدرسه ، اکثریتی او طرف احراز ایده‌جکدی . مخالفت ، کندنده بو قوتی کوردکدن صوکرا ، شرقك مرض مهلکی اولان « غرور وغفلت » خسته‌لکنه طوتولدی. ارتق غلبه‌دن امین اولدیغی ایچون فرقهٔ حاکمه‌یه قارشی نزاکت واحتیاطه لزوم کورمیور وبالخاصه اتحاد ارکاننی رذائت وجنایتله اتهام ایتمکده بأس بولمیوردی .

جدال ، پك فنا بر شکله کیرمشدی. فرقه محاوبه‌سندن بکله‌نیلن نتیجه، طرفیندن برینك موقع اقتداردن سقوطندن عبارت ایکی جداله ویریلن شکل ، بو نتیجه‌یی باشقالاشدیرمشدی. ایکی فرقه اراسنده‌کی غوغا « طرفیندن برینك محویله نتیجه‌لنه‌جك بر اولوم غوغاسی » شکلنی المشدی. مخالفت ، افکار عمومیه‌یی تماماً لهنه چویرمك ایچون هجوملرنده هر دورلو احتیاطی الدن آتمشدی . بو هجوم او قدر شدتلی ایدی که اکثریت فرقه‌سی ، فرقهٔ مخالفه‌نك غلبه‌سی تقدیرنده ، هیچ بر مساعده ومسامحه‌یه نائل اولامایه‌جغنی اکلادی . مخالفت ، جمعیت وفرقهٔ حاکمه‌دن انتقام المغه عزم ایتمش کورونیوردی . فرقهٔ حاکمه وجمعیت ارکانی بر « اشقیا چته‌سی » ماهیتنده کوسته‌ریلیور، خصوصی وعمومی جنایتلرله اتهام اولونیوردی . ارتق فرقهٔ حاکمه رؤساسی ایچون « اولوم ایله موقع اقتدار » دن باشقا بر موقع براقیلمامش ایدی . جدالك بو شکلی بالطبع عامهٔ امته‌ده سرایت ایتمشدی. مخالفت ارکانی تقدیر ایده‌میوردی که هجومك بو شکلی ، مدافعه‌نك ده عین شکلی الماسی موجب اولاجقدی. ارتق مات ، یکدیکرینه خصم جان ایکی قسمه آیریلمشدی . خارجیه ناظری رفعت پاشانك پاریس سفارتنه

تعییی دولابیسیله منحل قالان استانبول مبعوثلری انتخابی ، مخالفتك غلبهٔ معنویه‌سنی کوسترهیوردی .

اتحاد نامزدی ممدوح بك ، فضائل اخلاقیه وعلمیه ایله مزین وهر حالده رقیبنه مرجح بر ذات ایکن غالبه ، رقیبنده قالمشدی . مخالفتك بو غلبه‌یی تأمینه چالیشماسی ، سیاسی بر مهارتسزلك ایدی . زیرا فرقهٔ حاکمه ، مساعد داوراندیغی تقدیرده مغلوب اولاجغی آکلایه‌جق وآرتق هردورلو تدابیره مراجعت ایلیه‌جك ایدی فی الواقع بویله اولدی .

اتحاد جمعیت وفرقه‌سی ، افراط وغفلتك جزاسنی پك اجی بر صورتله چکیوردی . مشروطیته هنوز نائل اولان بر مملکتده حکومته « پارلمانتاریزم » شکلی ویرمك ، هم مملکتك سویه واحتیاجنی آکلاماموق وهم ده قوانین تکاملی انکار ایتمك ایدی . اکثریت فرقه‌سی ، بر خطوهٔ رجعت آتمق وانکلتره شکل مشروطیتنه یاقلاشمق لزومنی حس ایدییوردی بوکا ، ارتق اکثریت دینیله‌میه‌جك قدر ضعیفله‌مش بر اکثریتله ادارهٔ حکومت امکانسزلغی‌ده انضمام ایلیوردی . بنابرین اکثریت فرقه‌سی ، ٣٥ نجی ماده‌یی تعدیل بروغرامیله نهایت مجلسی داغیتدی . یکیدن یاپیلان انتخاباتده اکثریت فرقه‌سی ، عدل ومهارت خارجنه چیقاجق درجه‌لرده وعادتا بی‌لزوم برشدت کوستردی . علی العاده بر اکثریتله قناعت ایتمیه‌جك صورتده حرکت ایتدی . انتخاباتده مخالفته قارشی حکومتك بوتون شدت وقهاریتی استعمال ایتدی . اولکی مجلسده یوزدن فضله مخالف مبعوث وار ایکن یکی مجلسده آنجق بش مخالف مبعوث بولونیوردی .

بو افراط ، ظاهراً مخالفتی أزمشکن حقیقتده توسیع دائرهٔ اجتماعیه و باشقا بر شکلده قوتلنمه‌سنی موجب اولدی ، فرقهٔ اتحادیه‌نك بوده‌کی غلبه‌سی ، حقیقتده بر مغلوبیت ایدی .

انتخاباتده کوسته‌ریلان شدت ، ارناوداق اختلالنه وسیله اولدی . « وسیله » دییورز ، چونکه ارناوداق اختلالنك یگانه عامل و محرکی انتخابات مسئله‌سی دکلدی . بونده‌کی عوامل بر طرفدن حکومتك یاکلش نظریه‌لری و دیکر طرفدن آرناود رؤساسنك احتراص و منفعت‌پرستلکی ایدی . زمامداران امور ، بر قوتلی عثمانلی ملتی میدانه کتیرمك امانی بسله‌مشدی . حالبوکه اعلان مشروطیتله برابر عناصر مملکتك هر برینده « ملیت » حسلری اویانمشدی . هر عنصر ، کندی محیط ملیسنده کندی لسان و عاداتنك حکمفرما اولماسنی آرزو ایدییوردی . عثمانلی مملکتنده قاچ عنصر وارسه ، اوقدرده مرکز اداری ، دینی و سیاسی وار ایدی . بو مرکزلری صفت کاشفه‌سی « تورکلك » اولان بر مرکزه ربط ایتمك آرزوسی ، مشروع اولسه بیله ، مستحیل بر امل ایدی . اتحاد و ترقی فرقه و جمعیتی هر نه یاپسه ، بر « تورك فرقه‌سی » شکلنی غائب ایده‌میه‌جك و دائما تورك اولمیان عناصرك مخالفت و مدعیاتنه معروض قالاجقدی بو ، تورکلرك تاریخی خطالرینك ضروری بر نتیجه‌سی ایدی . قانون اساسی موجبنجه لسان رسمی و تدریسات اعدادیه و عالیه‌نك لسانی تورکجه ایدی . بو کیفیت ، عناصرجه تورکلکك تحکمی شکلنده تلقی اولونیور و عناصری « تورکلشدیرمك » ایچون بر آلت عد ایدیلیوردی . آرناودلر ، ملی بر ادبیاته و متکامل بر لسانه مالك

دكللركن بيله رؤساسی ارناودجه‌نك لسان محلی اولماسنی آرزو ایدییورلردی . حالبوكه اورالرده توركجه تدریساتك تكاملی ، ارناودجه‌نك لسان عوام شكلنده قالماسنی وبلكه ارناود نسلی مستقبلنك بر درجه‌یه قدر توركلشمه‌سنی موجب اولاجقدی . ارناودلق ، نیم بدوی براجتماعیت حالنده قالمش وحالا قبیله تقسیماتنی غیب ایتمامشدی. بو سببله ارناود رؤساسی بر نوع دره بكلری حكمنده اولوب اهالیدن كندی حسابلرینه ویركو آلمق درجه‌سنده منافع تأمین ایدییورلردی. اوراده نفوذ حكومتك غلبه وتأییدی ، بو دره بكلرینك افلاسی دیمكدی. صوكراده حكومت مشروطه ، ایكی‌ده برده اغتشاشه آلیشمش اولان ارناودلری شدتله تأدیب ایتمشدی . یوز سنه‌لك قان دعوالرینی اونوتمایان ارناودلرك بو تأدیباتی‌ده برنوع قان دعواسی شكلنده تلقی ایتمه‌سی طبیعی ایدی . ایشته بوتون بو سببلرك تأثیری تحتنده بر اختلاله حاضرلنمش اولان ارناودلر ، انتخابات وسیله‌سیله رفع لوای عصیان ایتدی . حكومت ، ارناودلغه تكرار عسكر سوق ایتمك ایستدی . لكن مخالفت ، اردویه دخی سرایت ایتمشدی بعض طابورلر اطاعت ایتمدی وضابطاندن متشكل یكی بر فرقهٔ مخالفت میدانه كلدی : خلاصكارلر.

*
* *

زواللی مملكت ، فلاكتلر ایچنده قلمشدی . لكن فلاكتلرك اك بیوكی ، مملكتك قوهٔ مدافعه‌سنده حاصل اولاجق تفرقه ایدی . بویله بر فلاكتده انتظار ایدیلیور ایدی . اردو ، انقلابده مهم بر رول اوینادقدن صوكرا سیاستله اشتغالدن فراغت ایده‌ممش ایدی . ابتدالری اردوده‌كی قوای مدیره ، جمعیته منسوب ضابطانله بی‌طرف ضابطلردن عبارتدی . لكن بعض ضابطانك برفرقهٔ سیاسیه‌یه التحاقی

باعث اولا بیلیردی . فرقهٔ حاکمه‌یه منسوب ضابطان ، فضله بر نفوذه مالك بولونیوردی . کذا ضابطاندن بر قسمنك وظائف ملکیه‌ده استخدامی ، دیگرلرینك رقابت ومحاسده‌سنی جلب ایده بیلیردی .

اردو تشکیلات جدیده‌سی‌ده ضابطانه پك زیاده سوء تأثیر ایتمشدی . المان اردوسنده اولدیغی کبی ، ارکان حربلره عظیم بر تفوق ویریلمه‌سی وامرا ورؤسا صیراسنه کچه بیلمك ایچون ارکان حرب اولمانك شریطه طوتولماسی ، ضابطان ایچنده خشنودسزلغك تزایدینی ومخالفته استعدا-دی چوغالتمش ایدی .

بر چوق ضابطان ، اردونك سیاسته اشتغالندن حاصل اولاجق مهالکی تقدیر ایدییوردی . بونك ایچون بر چوق یرلرده « اردونك سیاستدن آیریلماسی ، ضابطانك خدمات ملکیه‌ده استخدام اولونمامسی ، ادارهٔ عسکریه‌ده عدل ومساوات کبی اساسلر اوزرینه مبتنی بر طاقم غروبلر میدانه کتیرلمشلردی . بو غروبلرك مرخصلری استانبولده اجتماع ایده‌رك یکپاره بر هیئت میدانه کتیردکلری وقت ، آرتق ایش مطالب عسکریه شکلندن چیقارق بر « سیاسی فرقهٔ مخالفه » شکلنی آلمشدر . بوراده ایکی حقیقتی انظار عمومیه‌یه قویمق ایسترز . کرك خلاصکار حرکتنه وکرك ارناودلق اختلالنه قارشی هیأت مخا-لفه‌دن جمله‌سی عین صورتله داورانمامشدر .

ارناود اختلالی رؤساسنك ائتلاف فرقه‌سیله « رسماً » مناسبتی یوق ایدی . « رسماً » دییورز ، چونکه اختلال رؤساسندن بر طاقمی ، ائتلاف فرقه‌سنه منسوب ایدی . ارناود رؤساسی ، ائتلاف فرقه‌سنه بر هیئت مرخصه کوندره‌رك تأدیب مناسبه قالقیشمشلر ایسه‌ده فقه

عقد مناسباته موافقت ایتمه‌مشدر . بوفرقه‌نك صورت سالمه‌ده حركتی ، رئیسی فؤاد پاشا ایله لطفی فكری بك و رفقاسی كبی « دائرهٔ سیاست » خارجنه چیقماغی بر فرقهٔ سیاسیه ایچون موافق بولمایان ذواتك فكریله اولمشدر .

كذا خلاصكارلرله ده ائتلاف فرقه‌سی « رسماً » مناسبت پیدا ایتمه‌مشدر . ینه « رسماً » دییورز ، چونكه خلاصكارلر ایچنده ائتلافه منسوب ضابطان بولوندیغی ده معلومدر . بناءبرین فرقه اركاننده بعضیلرینك خلاصكار حركاتنده یاباجی قالدیغی ادعا اولنه‌ماز . فرقه‌نك رسمی بی‌طرفلغنده دخی لطفی فكری بكك مساعیسی سبق ایتمشدر .

حالبوكه ارناود اختلالنده كرك پرنس صباح الدین بك و كرك شریف پاشا ، دها فعال بررول ویناممشلردر . حتی او وقت كوملجنه‌لی اسماعیل بكك فرقه‌ده‌كی بیاناتنه نظراً صباح الدین بك ، ارناودلرله « ائتلاف » نامنه عقد مناسبات ایتمشدر . خاقان سابقك تفنكجیلرندن جلال پاشا زاده امین بك ، پرنس ایله یاقوه‌لی رضا بك آراسنده واسطهٔ مخابره ایمش . بو ذات هرهفته استانبول ایله اسكوب آراسنده آمدوشد ایتمكده وطرفینك مناسباتی ادامه ایلمكده ایمش .

كوملجنه‌لی اسماعیل بك ، ماهر سعید و رضا نور بكلری دخی ارناودلرله ائتلاف نامنه تأسیس مناسبت ایتمش و پاره آلمش اولمقله اتهام ایله‌مشدی . حقیقت حال ایسه شوندن عبارتدی : رضا نور بك منفا حیاتنده یاقوه‌لی رضا بكله طانشمش . ارناود اختلالنك هنگام وقوعنده یاقوه‌لی‌یه ائتلاف فرقه‌سیله توحید مساعی تكلیف اولوندیغی وقت مومی الیه ، بو فرقه‌ده كیملر بولوندیغی صورمش . آرالرنده‌كی منفا ارقداشلغی سببیله رضا نور بكی خبر ویرمشلر . ایشته بو مناسبتله

کوملجه‌لی اسماعیل بکك او وقتکی روایاتنه نظراً پرەنس صباح‌الدین بك ، خلاصکار رؤساسی دیه‌رك ساخته اونیفورمه البّاس ایتدیکی بعض آدملری‌ده ارناود رؤساسنه کوسترمش . بو روایتلرك ماهیتی هر نه اولورسه اولسون ، پرنسك کرك ارناودلق اختلالی رؤساسیله و کرك خلاصکارلرله مناسبات مخصوصه‌سی وار ایدی .

رضا نور وما هرسعید بکلر ، ائتلاف هیئت اداره‌سی اجتماعه دعوت ایتدیره‌رك هیئت مواجهه‌سنده « ارناود رؤساسیله کیزلیجه ائتلاف نامنه مناسباته کیریشدکلرینك وپاره آلدقلرینك اثبات ایدیله‌سی وعکسی تقدیرده بونك قائنه آلچق نظریله باقاجقلرینی » سویله‌مشلر وبویله بر فرقه ایله تمادیکنه خدمت ممکن اولمادیغنی بیان ایله استعفایه قالقشمشلر ایسه‌ده شعبان افندینك فرقه نامنه ترضیه ویره‌سی ورئیس پاشانك حسن اداره‌سی فرقه‌نك انحلالی بر مدت دها تأخیر ایتمش‌در .

*
* *

احوال داخلیه‌مزك بودرجه مذبذب بر حاله کیردیکی زمانلر ، پانسلاویستلر واوروپا ، ایکی عصردر چالیشیلان بر مقصدك هنگام حصولی کلدیکنه قناعت کتیرمش ایدی : تورکلری اوروپادن چیقارمق بومقصدی اِدە ایتمك ایچون تشبث نه باشلایلدیغی بوتون دنیاده یالکز بز کوره‌میور ایدك . عداوت سیاسیه واغراض شخصیه کوزلرمزی اودرجه قاپلامش ایدی که یکانه دستور حرکت :

رقیب اولسون‌ده نه‌یوردن اولورسه اولسون

اولمش ایدی . آرناود رؤسای اختلالی، صرف کندی عصبیتلری نامنه حرکت ایدییور وعثمانلی مقدراتنه هیچ براهمیت ویرمیوردی .

خلاصکار غروبنك بر « پرونونسیامنتو » سی ، احتلاله منضم اولونجه سعید پاشا استعفاسنی ترجیح ایتدی . بو استعفا ، حکومت اتحادیه نك سقوطی دیمکدی . کرك رؤسای اختلالك شریطهٔ اطاعتی وکرك خلاصکارلرك پرونونسیامنتوسی ، « حکومت اتحادیه نك سقوطی ، مجلسك داغیدیلارق یکیدن انتخابات اجراسی » کبی اساسلردن عبارت اولمغله مقام اقتداره « غازی مختار - کامل » پاشالر قابینه سی کلدی .

اوستریا سیاستی ، پانسلاویست حرکاتنك میدانه چقمق اوزره اولدیغنی کورونجه روم ایلی‌ده کندیسنه یکی بر نفوذ مانیوه‌له سی میدانه کتیرمك امله دوشه‌رك معهود مختاریت پروژه سنی اورطه یه آتدی . اوستریا سیاستنك بو تشبثی ، پانسلاویست حرکاتنك دها بویوك بر سرعتله فعالیتنی موجب اولدی . او وقته قدر یالکز بزه کیزلی قالمش اولان « بالقان اتفاقی » میدانه چیقدی . اوروپا ، مسئله‌یی فصل ایده‌بیلمك ایچون روم ایلی‌یه دول معظمه نك نظارتی آلتنده بر نوع مختاریت اداره اعطاسنی تکلیف ایتدی . بو تکلیف ، اختلال وپرونونسیامنتونك ماهیتنه نظراً غایت طبیعی ایدی . غازی مختار قابینه سی « تقریباً » بر عدم مرکزیت و « تورکلك اساس اولمامق اوزره بر نوع عثمانلیلق » قابینه سی ایدی . تقریباً ؛ دیورز ، چونکه غازی مختار - کامل قابینه سی غیرمتجانس ورنکسز بر قابینه ایدی .

قابینه ، دول معظمه‌یه ویردیکی جوابده ، اوروپا قونتروالندن ماعدا خصوصاتی قبول ایتدیکنی بیلدیریوردی . مع مافیه قابینه بوخصوصده بویوك بر مهارتسزلك کوستردی . اصلاحات مطلوبه‌یی برلین قونغره سنده کی مواد مخصوصه‌یه توفیقاً یاپاجغنی غزته‌لرله اعلان ایتدی وبوصورتله ملتی هیجانه کتیردی .

ملت ، حكومتك وضعيت حقيقيه‌سنی بیله‌مزدی. ملتك اردوسی حقنده حسن نظر وامیدی چوق بویوك ایدی . بناءبرین قابینه‌نك اعلان ایتدیکی تصوراتی تقبیح ایتدی . قابینه ، افکار عمومیه‌نك غلیانی حضورنده هیچ بر متانت کوسترمیه‌رك مسروداتندن رجعت ایتدی ، لکن بوصورتله‌ده اوروپا وبالقانلیلری قوری بر وعد ایله اویالامق امایله مظنون اولدی .

بنابرین بالقانلیلرده اعلان حرب ایچون ایجاب ایدن وسیله‌یی الده ایتدیلر . آرتق دورت کوچوك حکومتك متفقاً هجومی تحقق ایتمه‌سیله ائتلاف فرقه‌سنه التحاق ایتمش اولان روم غروبی ارکانیله بعض ائتلاف ارکانی وازجمله شعبان افندی عقد مذاکره ایده‌رك یونانستانی اسلاو حکومتلرندن آییرمق ممکن اولوب اولمادیغنی تدقیق ایتدیلر رومل، حکومته اولجه اعطا ایتمش اولدقلری تقریرلرك قبولی حالنده یونانستانی بالقان اتفاقندن تفریق ایده‌جکلرینی قطعیاً وعد ایتدیلر .

بونك اوزه‌رینه شعبان افندی ، روم ارکانیله ملاقات ایتمه‌سنی وبومهم مسئله‌یه بر حسن خاتمه ویرمه‌سنی داخلیه ناظری دانش بکدن رجا ایتدی . دانش بك ، ملاقاتی قبول ایله برابر ایشی لیت ولعل ایله کچیشدیرییور و « پك مهم ایشلرله مشغول اولدیغی ایچون اولاجقکه » روملرله ملاقات ایچون وقت بولامیوردی .

دانش بکك بومهم ایشه اهمیت ویرمدیکی تحقق ایتمه‌سی اوزرینه شعبان افندی ، بوشو افندی‌یی کامل پاشا نزدینه کوتوردی . کامل پاشا ، بوشو افندینك معروضاتنی حسن تلقی ایله تقریرلری تدقیق ایده‌جکنی وعد ایتدی ، وفی‌الواقع تقریرلری تدقیق ایدرك شعبان

قبول اولدقلرینی بیلدیردی . تقریرلر ، قرعه معاملاتی وسائره کبی امور داخلیه‌یه عائد وقابل اسعاف شیلر ایدی . کامل پاشا ایله روم بطریقی یواکیم افندینك ملاقات ایتمه‌سی وایشه بر نتیجه ویرلمه‌سی قرارلاشدیرلمش ایدی . مع التأسف دانش بکه سویلندیکی زماندن کامل پاشا ایله قرار ویریلن زمانه قدر خیلی مدت کچمش وآرتق محاربه قطعیت آلمش وقاره طاغ حدودی تجاوز ایله‌مش ایدی .

بوشو ، ملاقاتی تسریع ایچون تکرار کامل پاشایه مراجعت ایتدیکی وقت ، مشارالیه ایضاحاته لزوم کورمیه‌رك ملاقاتك ممکن اولامایه‌جغنی بیلدیرمکله بوشو :

« بزمله‌می ، بوقسه مقدرات مملکتله‌می آلای ایدیورسکز ! » دییه‌رك حدتله اورادن انفکاك ایتمش‌در . شعبان افندی تکرار کامل پاشایی کوردیکی وقت ، مشارالیه ، قاره طاغك هجومی محاربه‌یی ضروری بر حاله کتیردیکی جهتله بطریقله ملاقاتدن بر فائده حاصل اولمایه‌جغنی سویله‌مش‌در .

*
* *

غازی مختار قابینه‌سی ، حکومتك محاربه ایده‌جك بر وضعیتده اولمادیغنی بیلیوردی . بناءبرین دول معظمه‌یه برلین قونغره‌سنك بوبابده احتوا ایتدیکی پروغرام داخلنده معامله یاپیلاجغی جوابنی ویردی . بوجواب ، سلامت مملکته تمامیله موافق ایدی .

تفرقه وسیاستك عموم صنوفه سرایتی وضابطانك اتحادجی وخلاصکار کبی ایکی قسمه آیرلماسی و آرتق ایش چیغرندن چیقارق بوقسملرك یکدیکرینه خصم جان نظریله باقماسی ، افراده قدر سرایت ایدن شقاق ونفاق ، هنوز تطبیقنه موفقیت کوریله‌مه‌ین تشکیلات

جدیده‌دن اردویه عارض اولان قارغشه‌لق، ادارهٔ عسکریه ماکینه‌سنك اك مهم اقسامنه . بوقسملرده تجربه‌سی اولمایان امرا وضابطانك کثیرتیه‌سی ، یاره‌سزلك وسائره کبی بر سوری اسباب وعوامل داخلیه نتیجه‌سی مشکوك بر محاربه‌یه کیریشمه‌مسنی امر ایدیبوردی .

عوامل خارجیه‌یه کلنجه : دول معظمه‌دن لهمزده‌بر مداخله بکله‌مك معنای نامیله‌بلاهت ایدی . ازجمله کامل پاشا شورای دولت رئیسی یاپیلمش دیه انکلتره‌نك همان لهمزه دونه جکنی وروسیه دوستلغنی فدا ایده‌جکنی فرض وقبول ایدیشه بلاهت کله‌سی‌ده آزکلیر . دول معظمه‌یی تردده دوشورن جهت ، بزم غالب کلمزن احتمالی ایدی . عثمانلی اردوسنك شانلی بر ماضیسی اولدیغندن حال حاضرك مذبذب ومشوش احوالیله بو ماضی‌یی اونوتدیرامیوروواوروپاعالم عسکریسی، غلبه‌نك عثمانلیلرده قالاجغنی ظن ایلیوردوی . لکن قابینه‌نك حقیقت حال حقنده‌کی معرفتی اجانب کبی اولامازدی . بناءبرین اصلاحات حقنده‌کی مقرراتی موافق ایدی . لکن برلین قونغره‌سنده‌کی مواد موجبنجه ماکدونیایه بر نوع مختاریت ویریله‌جکنی عمومه اعلان ایتمه‌سی بویوك بر غفلت اولدی . بوندن عزت نفس ملی جریحه‌دار اولدی .

عامهٔ امت ، حکومتك بر محاربه ایده‌جك حالده اولوب اولمادیغنی بیله‌مزدی . ملتك اردوسی حقنده‌کی حسن نظر واعتمادی پك بویوك ایدی . بناءبرین ماکدونیایه اوروپا قونترولی آلتنده بر نوع مختاریت اداره ویره‌جك صلحپرور بر قابینه‌یه ، محاربه‌یه کیریشه‌جك بر قابینه‌یی ترجیح ایده‌جکدی . شو حالده غازی مختار قابینه‌سنه ایکی وظیفه‌دن بری ترتب ایدیبوردی : یا غلیان ملی‌یه کوکس ویره‌رك سیاست

صلحپرورانه‌سنده دوام ومحاربه‌دن توقی ایتمك ویاخودده مضرتنه قانع اولدیغی محاربه‌یه اصلا مباشرت ایتمیه‌رك استعفا ایلمك . »

حکومتك محاربه‌یی موفقیتله اداره ممکن اولمادیغنه دائر اولان قناعتی قطعیاً محققدر . اعلان حربدن اون بش کون اقدم، عندالایجاب اسمی ذکر ایدیله‌جك احبامزدن برینك زیارتنه کیتمش ایدك . دوستمزده داخلیه ناظری دانش بکی هنوز زیارت ایدوب عودت ایله‌مشدی .

مصاحبه حربه دائر اولدی . دوستمز دیدی که :

« داخلیه ناظری دانش بك بر ساعت اول بکا دییوردیکه : اکر بعض دوست حکومتلر وازجمله انکلتره ، محاربه‌یی یعنی بولغار، صرب ویونانك بزه هجومنی بر هفته قدر تأخیر ایده‌مزسه معاذالله بولغارلری استانبول قاپولرنده کوره‌جکمز . دشمن استیلاسنه قارشی قویا. بیله‌جك اقلی برقوتی حدودلرده تحشید ایچون لااقل بر هفته‌یه احتیاجمز وار. »

حالبوکه ناظرك شو افاده‌سندن بر هفته دکل ، اون بش کون صوکرا اعلان حرب ایدلمشکن حدودلرده‌کی بالخاصه بولغارلره قارشی کوندریلان قوت ینه کافی دکلدی . اعلان حربدن ایکی کون اقدم ، خارجیه ناظری نورادونکیان افندینك « اکر حاضر دکلسه‌ك ، محاربه‌یی بر هفته دها تأخیر ایده‌بیلیرم » دیدیکی روایت اولوندی . اعلان حرب ایدلدیکنه نظراً قابینه « اون بش کون ظرفنده محاربه ایده‌جك بر حاله کلدیکنه قناعت کتیرمش اولماسی » لازم ! اون بش کون ظرفنده بوقدر قطعی بر تحویل فکر ، شایان حیرتدر . بزه کوره قابینه‌نك مد نظری ، بعض دوائرك روایت ایدیلن تأمیناتنك ده فوقنده اولمالی ایدی .

قابینه‌یه بر عذر بولمق ایسته‌ینلر ، دارا غونك نمایشنی اتحادجیلرك

ترتیب ایتدیکنی وملتی محاربه ایهنه غلیانه کتیردکلرینی درمیان ایدییورلر . بوراسنی عیناً قبول ایدهلم . لکن بوندن نه چیقار : اتحاد فرقه‌سی محاربه طرفداری اولابیلیر ومحاربه‌یی حسن اداره ایده‌رك موفقیت قازانه‌جغنه‌ده قانع بولونه‌بیلیر . الکن هر شخص وهر فرقه کندی اعمالندن مسئول اوله‌جغندن اتحاد فرقه‌سنك بو اجتهادی، غازی مختار پاشا قابینه‌سی ایچون برشرط سلامه طوتولاماز . قابینه یا محاربه مسئولیتی قبول ویاخود استعفا ایده‌جکدی . او ، برنجی صورتی اختیار ایتدی . بنابرین محاربه‌نك مسئولیتی طبیعتیله قابینه‌یه عائددر .

⁂

مشروطی بر حکومتده ادارهٔ حکومت ایدن قابینه‌لر ، وکلای ملتك رأی وقراریله موقع اقتداردن دوشرلر . اکر بو سقوط ملتك دوغریدن دوغری‌یه مداخله واجباریله اولورسه ، قواعد اختلال موجبنجه جریان ایتمش صاییلیر . الکن اردوده‌کی قواعد مدبره‌نك رأی وقراریله اسقاط وتقلیب « پرونونسیامنتو » نامنی آلیر . « پرونونسیامنتو » نه قوانین مشروطیت وقوانین سیاسیه‌دن ونه‌ده حقوق اختلالیه‌دن معدود دکلدر . « پرونونسیامنتو » نتیجه‌سنده رأس کاره کلن بر حکومتك « مشروع وقانونی بر حکومت » صفتنی الابیلمه‌سی ایچون مطلقا بر مجلس ملی طرفندن قبول وتصدیق ایدیلمه‌سی لازمدر . بوتون بو مسرودات ، هیچ کیمسه‌نك اعتراض ایده‌میه‌جکی وچونکه ملل متمدنه طرفندن قبول ایدلمش شیلردر .

سعید پاشا قابینه‌سنی تعقیب ایدن غازی مختار پاشا قابینه‌سی

حقیقت حال اعتباریله خلاصکار غروبنك پرونسیامنتوسی قوتنه انضمام ایدن ارناودلق اختلالی سائقه‌سیله رأس کاره گلمش ایدی. حالبوکه میدانده بر مجلس مبعوثان وارایدی‌که اعضاسی اوندن سکز اعتباریله اتحادجی ایدی.

اگر اتحاد حکومتی اسقاط ایدن بر اختلال ملی اولسه‌یدی، اتحاد اکثریتی حائز اولان مجلسی‌ده داغیدیر ودرحال انتخابات یاپیلیر. وملی تمثیل ایده‌جك بر مجلس میدانه گلیردی. لکن بوقاری‌ده سویلدیکمز کبی قابینه‌یی سقوطه مجبور ایدن شی، پرونوسیامنتو درجه‌سنی گچمه‌مش ایدی. بناءبرین مختار پاشا قابینه‌سی یا مجلسی داغیتمق یاخودده اعتماد رأی ایسته‌مك اضطرارنده ایدی. قابینه، برنجی جهتی یاپه‌بیلمك ایچون اسباب ووسائط قانونیه‌یه مالك دگلدی. فی‌الواقع قوانین موجوده‌دن بر ماده‌یه استناداً درحال مجلسی داغیتا- مازدی. بونی یاپه‌بیلمك ایچون قابینه ایله مجلس ارا‌سنده اختلاف ظهوری لازمدی. بوسببه مبنی قابینه، مجلسدن اعتماد رأیی ایستدی. دیمك‌که بر « اختلال قابینه‌سی » کبی حرکت ایتمدی. مجلس دخی خلاف مأمول اولارق قابینه‌یه بیان اعتماد ایتدی. شو حالده مجلسك مشروعیتی، قانوناً اولدیغی کبی فعلاً ده تصدیق ایدلمش اولدی.

قابینه، بو حرکتیله، ایکی جامع آراسنده قالمش بی نمازوضعیتی الدی. مختار پاشا قابینه‌سی سیاسی بر « غلط حقیقت » ایدی. اتحاد قابینه‌سی دگلدی. اختلال قابینه‌سی‌ده دگلدی. ائتلاف قابینه‌سی‌ایسه هیچ دگلدی، زیرا مجلسده انجق بش اون اعضایه مالك اولان بر فرقه‌نك قابینه‌سی اولاماز. حتی ادعا ایده‌بیلیرزکه بو قابینه،

خلاصکارلرك پرونونسیامنتوسی نتیجه‌سنده رأس کاره کلمش اولمغله برابر بر خلاصکار قابینه‌سی‌ده دکل ایدی ، چونکه قابینه‌نك شکل ترکبندن اونلرده ممنون دکل ایدیلر ، شوقدرکه او صیرالرده وضعیت تماماً خلاصکار غروبنك النده اولدیغندن ، قابینه‌یی یکی بر پرونونسیا منتو ایله اسقاط ایتمه‌یشنه نظراً ، قابینه‌نك یگانه استنادگاهی خلاصکارلر بولوندیغنه شبهه ایدیله‌مز .

قابینه‌نك صورت ترکبنه کلنجه : غازی مختار پاشا موجود فرقه وغروبلردن هیچ برینك مقبولی دکلدی . کامل پاشا ائتلافك کوز بیکی حکمنده اولوب ناظم پاشا مرحومده مقبوللری ایدی . دانش بك ، رنکسز بر ذات ایدی . حسین حلمی پاشا ایله محمود مختارپاشا اتحاده میل ایله اتهام ایدیلیورلردی .

تجانسدن ، معین بر پروغرامدن عاری ومعنای تامیله غریب بر حکومت اولان بو قابینه ، زواللی مملکتك باعث اضمحلالی اولان بر سوری منطقسزلقلر ارتکاب ایتدی .

قابینه ، اتحاد اکثریتندن عبارت بر مجلسله ایش کوره‌مزدی . لکن مجلسی فسخ ایتمك جسارتنی‌ده کوسته‌ره‌میوردی . حالبوکه مجلسك فسخی ایچون بیوك بر تضییق کوریپوردی . بناءبرین هم مجلسی حل اقتداردن چیقارارق مخالفلری ممنون ایتمك وهم‌ده اتحادجیلری تماماً کوجندیرمه‌مك کبی بر امل محال ایله ومدت نظامیه‌سنك انقضاسی ادعاسیله مجلسی تعطیل ایتدی .

بعض مخالفلر ، کولونج بر حرکت اولمق اوزره « مختار ـ کامل» قابینه‌سنه « بیوك قابینه » عنوانی ویریپورلردی! قابینه‌ایسه « بی ظرف» اولمق دعوای غربنده ایدی . بو قابینه حقیقتاً بیوك کوستردی

ایسه‌ده بو ، ارزو ایدیلن بر معناده اولمایوب تمامیله منفور معناده بر بویوكلك ایدی .

فی الحقیقه بو قابینه قدر تناقض وخطیأت اختیارنده بویوك بر قابینه بولونامازدی . هیهات كه بویله بر بویوكلكی بالقانلیلر پك كوزل آكلادیلر .

پانسلاویستلر ، اوتوزبش سنه‌در ، شایان تقدیر بر غیرت ودواملە احضار ایتدكلری « توركلری بالقان شبه جزیره‌سندن اخراج » مهمه‌سنك زمان اجراسی كلدیكنی تمامیله آكلادی . بالقان حكومتلری ، عثمانلی حكومتیله محاربه ایچون حقیله حاضرلانمش ایدیلر . بزم طرفده ایسه تفرقه‌دن ، پاره‌سزلكدن ، مهارتسزلكدن وغفلتدن باشقا برشی كورولمیوردی . موافقمزده ، مخالفتمزده ، اداره‌مزده اداره تصورلرمزده ، هپسی و هپسی عدم موفقیتله نتیجه‌لنمش ایدی . فلاكت اوستنه فلاكت اولمق اوزره بوقدر خطرناك ومهم برزمانده مقدرات ملت ، غیرمتجانس ، نفوذ نظردن وفعالیتدن محروم ، مقصدسز بر هیئت اجرائیه‌یه مودوع ایدی .

*
* *

یوقارووده سویلدیكمز كبی غازی مختار - كامل پاشالر قابینه‌سی فرق سیاسیه‌دن هیچ بر فرقه‌یی تمثیل ایتمیوردی . دییه بیلیرزكه بوقابینه‌نك عامهٔ ملت نزدنده دخی مرغوبیت و همتی یوقدی . اتحاد حكومتنك سقوطی اوزرینه موقع اقتداره كچن بو قابینه‌یه ، بعض متعصب غزته‌جیلرله بر طاقم مفرط مخالفلر « بویوك قابینه » عنوان غریبی ویرمشلردی . لكن پك قیصه بر مدت صوكرا بویوك قابینه‌نك الك بویوك مخالفی ینه اسكی مخالفلر اولمشدی .

شریف پاشا ، بو قابینه‌یه « باباوغول » حکومتی نامنی ویرییوردی . بر حالده که کندیسنه بر « دیکن » معامله‌سی بیله ایتمه‌ین و مینی مینی بر نظارت ویرمه‌ین بویوك قابینه‌یه دار بلارق ینه پارسه‌یه کیتدی و بو دفعه‌ده خامهٔ انتقادینی یکی حکومته قارشی چویردی .

پرنس صباح الدین بکك ده قابینه ایله مناسبات ودادیه‌سی اولمدیغی مسلمدر . ائتلافه کلنجه : بر قاچ کون ظرفنده بابا اوغول و دامادلر قابینه‌سنه تماماً یابانجی اولدیغی آکلادی . واقعا قابینه‌ده کامل پاشانك بولونماسی ، ائتلاف ایچون بو بر قاچ کونلك امیده سبب اولمش ایسه‌ده کامل پاشا ، قابینه‌ده هر فکرینی قبول ایتدیره‌میوردی .

خلاصکارلرده قابینه‌دن ممنون دکل ایدیلر . قابینه معناسی تامیله رنکسز اولدیغندن ، مخالفت غروپلرندن هیچ بریسنی ممنون ایده‌مه‌مسی پك طبیعی ایدی . ازناوداختلال رؤساسی ایسه کامل پاشانك رأس کاره کتیریلمه‌سی ایچون اصرار ایدییوردی . نهایت قوای مخالفت ، غازی مختار پاشایی موقع صدارتدن اسقاط ایچون برلشدی . کامل پاشا ، بر کره دها ، هپ اولجه اولدیغی کبی ، الك برباد بر زمانده امور حکومتی الینه آلدی . مشارالیهك مقدری و طالع مشئومی میدر ؟ یوقسه احتراص بی‌نهایه‌سی میدر ؟ نه‌در ، بیلینه‌مز ، قاچ کره صدارتی احراز ایتمش ایسه هپ عینی نتیجه کورولمشدر . ربع عصرلق عثمانلی تاریخنه کوز آتانلر اعترافه مجبوردرلرکه کامل پاشانك هر صدارتی ، ملت ایچون یکی بر فلاکتك وقوعنی اخبار ایدییوردی . مصر ، روم ایلی شرقی ، بوسنه وهرسك ، بولغارستان استقلالی ، طرابلس غرب .. هپ اونك صدارتی زماننده وجود عثمانیدن قوپارلمش ایدی . واقعا بو فلاکتلرك محضر ومسببی کامل پاشادر دنیله‌مز سه‌ده نه مشئوم بر طالعدر که بوتون

نکبتلرمن مشار الیه ادارەسنده تحقق ایلەمش در .

بو دفعه‌کی صدارتنده شیمدی‌یه قدر کورلین فلاکتلرك جمله‌سندن دها مدهش بر فلاکتله نتیجه‌لنه‌جکدی . بو بابده دها اطرافلی ودها اوزون محاکماتی تاریخه تودیع ایده‌جکز . احتمالکه تاریخ مشارالیهی تبرئه ، احتمالکه محکوم ایدر .

ارناود رؤسای اختلالی ، کامل پاشایی ایسته‌یوردی . بوتون قوای مخالفه‌ده مشارالیهی موقع اقتداره کتیرمك ایچون توحید مساعی ایتدی . لکن ایشك الك غریبی شوراسی‌که کرك ارناوودلرك و کرك فرق مخالفه‌نك کامل پاشایی ایسته‌یشی ، اسکی یکیچریلرك «ایسته‌روك» نك عینی ایدی . یکیچریلر نه ایسته‌دکلرینی و نیچون ایسته‌دکلرینی بیلمزلردی . مخالفلرده کامل پاشایی بیلمدکلری حالده ایسته‌یورلردی .

مخالفلرك کامل پاشاده کوردکلری و ایسته‌دکلری کندی املاری ، کندی امیدلری ، کندی خیاللری ایدی . لکن خیال باشقا ، حقیقت باشقا شیلر اولدقلرندن کامل پاشانك رأس کاره کچمه‌سی خیالك سقوطنی وحقیقتك ظهورینی موجب اولدی . بنابرین کامل پاشانك الك بویوك دشمنی ، کندیسنك رأس کاره کلمه‌سنی اقصای امل ایدینن مخالفلر اولدی .

برنجی قسمك صوكی

ایکنجی قسم

صادق بکك موقع مشکلی — ائتلافك مقدمهٔ استحالاتی — صادق بکك بیاننامه‌سی ومقدمهٔ انحلال — کامل پاشایه صادق بکك تکلیفاتی — کامل پاشا قابینه‌سی — تبریکات ویکی تکلیفلر — مذاکرات وفرقه‌نك انحلالی — یکی قومیته‌ویکی انحصارجیلر — رشیدبکه هجوم واسبابی — کامل پاشانی‌صدارتدن اسقاط قراری — صدارت نامزدی ومقاوله — جمعیتی نه‌اولاجقدی :

بزم فکرمزه کوره ائتلاف فرقه‌سی قدر اضداددن متشکل بر فرقه‌یی اداره‌ممکن دکلدی . فرقه‌نك مختلف جریانلرینی ساخته بر تجانسله ممتزج کوسترن‌شی ، فرقه‌رقیبه‌یی اسقاط‌غیرتی کبی بوتون اعضا و افراد آراسنده مشترك اولان امل ایدی . بو املك ادنا درجه‌ده حصولی ، هرجریانك کندی مجرای‌خاصنه آقماسنی موجب اولاجق وفرقه‌بالضروری پارچه‌لنه‌جك ایدی .

فرقه اعضای نافذه‌سندن بر طاقمنك فکرینه کوره فرقه‌نك رئیس ثانیسی وحقیقتده رئیس ومؤسسی صادق بك : بر فرقه رئیسی کبی دکل ، بر جمعیت خفیه رئیس‌مستبدی کبی حرکت ایتمك ایستیوردی . صادق بك ، بر چوق دفعه‌لر : فرقه دیمك ، بن دیمك‌در ایسترسه‌م فرقه‌یی لغو ایده‌رم ، کبی سوزلر صرف ایتمش وبو یه‌جه فرقه‌نك اعضای مهمه وهیئت اداره‌سنی هیچه ایندیره‌رك چوق کیمسه‌نك عزت نفسنی قیرمش ایدی .

صادق بك ، جسور وسريع برقوميته‌جی اولمادیغنی حزب مسئله‌سنده اثبات ایتمشدی . ماهر برسیاسی اولمادیغنی‌ده فرقه ریاستنده اثبات ایتدی . دوغریسی سویلنمك لازم کلیرسه صادق بك ، مختلف جریانلر ولایحصی طلبلر ورجالر آراسنده بونالمش قالمش ایدی .

صادق بکك قورقدیغی دیکر برجهت دهاواردی . او ، متعصب وتوقفپرست بر آدم اولمامغله برابر ابتدادن بری دینی بر سیاست تعقیب ایتمش وذاتاً شخصی طرفدارلری‌ده هپ بوطرزده دوشونن آدملردن عبارت بولونمش ایدی .

بویوك بر غرابت اولارق صادق بك ، بلکه‌ده اکثریت اعضاسی دینله سیاستك قاریشدیریلماماسی واسلامیتك اساس سیاست یاپیلماماسی طرفداری اولان بر فرقه میدانه کتیردی . اکر مجلس اداره‌ده بو حریتپرورلر تفوق عددی ونفوذی‌یه مالك اولسه‌لردی ، فرقه‌نك ، شکل اسلامیسنی غیب ایتمه‌سی محقق ایدی .

مخالفت ایچون بر مقدمهٔ موفقیت دیمك اولان فرقهٔ حاکمه‌نك سقوطندن صوکرا ، اولکی شرائط دائره‌سنده قالمق اوزره ائتلاف فرقه‌سنی آرتق یشاتمق قابل دکلدی . صادق بکك موقعی ایسه آرتق تحاملفرسا بردرجه‌یه کلمشدی . حکومات سابقه‌نك مغدوری اولدیغندن ویاخود فرقه ایچون فداکارلقلر ایتدیکندن بحث ایله بر مأموریته قیریلماسنی استدعا و استرحام ایدن منسوبین ائتلاف بر اردو تشکیل ایده‌بیلیردی .

هیچ برایشی بجرمك ایچون قیمتی اولمادیغندن دولایی اتحاده قبول ایدیله‌ینلر ، هنوز بر فرقه‌یه انتساب ایتمه‌دیکی وقتی اولمامشلر ، والحاصل لایحصی ایشسز آدملر ، درلو درلو سائقلر آلتنده وفقط بر اوجی دائما

کچینمك امیدی اولارق ائتلاف فرقه‌سنه کیرمشلردی . بونلر ایچون قلوبلردن « چوپلنمك » صورتیله تأمین معیشت ممکن دکلدی .

عثمانلی مملکتنده‌کی صنوف اجتماعیه ایچنده ، بر فکر و مقصد اوغورنده اوچ بش غروش فدا ایده‌بیله‌جك صنفلر ، انجق تجار ومأمور صنفلری‌در .

ائتلاف فرقه‌سنده تجار ومأمور پك آزدی . فرقه نامنه ویریله‌جك حصهٔ تعاون اختیاره براقیلدیغندن بعض متقاعد ضابطاندن وعددلری پك آز مأموریندن ، بعض وجوه وارباب صفوتدن ماعدا کیمسه بش پاره ویرمیوردی . طشره قلوبلرندن چوغنك بدل ایجاری بیله ویریله‌میوردی . مرکز عمومی‌ده عین ضرورت ایچنده ایدی . اولجه مرکزه خیلی پاره تبرع ایدلمشدی . لکن بر فرقه ایچون وهله انتخابات اداره ایچون بو مقدارده مبلغلرك هیچ بر اهمیتی اولمادیغندن پاره پك چابوق بیتمشدی .

صادق بکدن ایشیدلدیکنه کوره مرکز عمومی‌نك اعطای ایجارنده صیقینتی چکیلدیکی کبی مرکز مذکوری تفریش ایچون آلینان اشیانك بدلی‌ده صادق بك کیسه‌سندن ویرمش ایدی .

ایشته کورولیورکه بوتون انتظارلر وامیدلر ، فرقه‌نك موقع اقتداره کچمه‌سنه وابسته قالمش ایدی . طاتلی امید وانتظارلر ایچنده بوونلانلر ، یالکز اوچ بش یوز غروشلق معاش بکله‌ین اشخاصدن عبارت اولمیوب نائبلك ، مفتیلك ، متصرفلق ، والیلك وناظرلق بکله‌ینلرك عددی‌ده قورقولاجق مقدارده ایدی .

بوتون بو مستدعی اردوسی ، صادق بکه مراجعت وتضییق ایلیوردی . هله کامل پاشا موقع صدارتی احراز ایتدکدن صوکرا ائتلاف اکثریت

عظماسنك ظننه كوره فرقه ، موقع اقتداره كچمش دیمك اولاجق ایدی. بزده تربیهٔ سیاسیه مفقود ، منافع واغراض حكمفرما اولدیغندن ائتلاف عوامنك ظننه كوره ده فرقه موقع اقتداره كچر كچمز ، ائتلافه منسوب اولمایان مأمورینی قولاقلرندن طوتوب آتاجقدی . طبیعیدر كه بیكار ، بیكاره باغ اولاجق منحلاتده ائتلافجیلر كچه جكدی .

مستدعیلر ایچنده « انتخاباتده باشی یاریلدیغندن ، پاره صرف ایتدیكندن ، چولوغی چوجوغی آچ قالدیغندن بحث ایله استدعاسنی مطالبهٔ حصرانه شكلنه چویرمز » معجزلر پك چوق ایدی . بوتون بو احوال ، صادق بكك مفكره سی اوزرنده بویوك بر تضییق اجرا ایلدیكندن و منسوبینی اسكات ایتمك و فرقه یی دوام ایتدیرمك ایچون « علی العاده » هیچ بر چاره بولان اولمادیغندن آرتق فرقه نك مقدری تمامیله « فوق العاده » چاره لر طرفداری اولانلر الینه كچمكه باشلادی.

بو چاره لره فوق العاده دیشیمزك سببی « هر كسك عقلنه كله میه جك شیلر » اولدیغندن دكل ، هر كسك دیوانه كیریشه میه جكی شیلر اولدیغی ایچوندر .

فرقه ، استحاله یه باشلامشدی ، وطبیعیدر كه بونی یا انقسام ویاخود ده انحلال تعقیب ایده جكدی .

*
* *

غازی مختار قابینه سی زماننده و محاربه نك اعلانی متعاقب ، صادق بكك ، ائتلاف و حریت فرقه سی نامنه بر بیاننامه نشر ایتمشدی .

بو بیاننامه نك مفادی : محاربه زماننده فرقه مجادلاتی موافق اولامیه جغندن ، هر كسك ال بر لكیله مدافعهٔ وطنه چالیشمه سی لازم كله جكندن ائتلاف فرقه سنك فعالیت سیاسیه سی تعطیل وقلوبلرینك سد ایدلدیكندن ، عبارتدی .

صادق بك ، بويله بر بياننامه‌یی ، فرقه هیئت اداره‌سنك رأی وقراریله نشر ایتمه‌مشدی .

صادق بك ، بويله بر بياننامه‌نك نشری حقنده یالکز کامل پاشانك رأينه مراجعت ايتمش ومشارالیهده پك مناسب اولديغنى بيلديرمشدر .

لطفی فکری بك ، غزته‌سنده ، بياننامه‌نك هيئت اداره قراريله يازلماديغنى اعلانله برابر غاديی [صانيرزکه جناس و ايهام ماليه] تقدير ايتمشدی . مخالف غزته‌لردن بريسی ايسه بو بياننامه ايله ائتلاف فرقه‌سنك الغو ايدلمش اولديغنى يازمشدی .

بو بياننامه ، ايکی يوزلی برقليجه بکزه‌يوردی . اتحاد فرقه‌سنك فعاليتنه سد چکمك ايچون حکومتك الينده بر سلاح اولا بيليردی . ناصل‌که اولدی وحکومت اتحاد قلوبلرينی قاپامق ايچون وسيله بولدی . لکن عينی زمانده ائتلاف فرقه‌سنی دخی هيچه ايندیريیوردی . فی الواقع بو بياننامه‌دن صوکرا اداناً فرقه‌نك عدم تجانس سببيله ايش کورمکدن قطع اميد ايتمش وفرقه‌دن آيرلمق ايچون وسيله‌جو قالمش اعضا ومؤسسين ، مرکزه عدم دوام باشلادی .

لکن هيئت اداره اعضاسندن بر قسمی ، همان هر کون مرکز عمومی‌ده اجتماع ايتمکده وهمان هر کون مذاکرات ومباحثات جريان ايله‌مکده ايدی . هيئت اداره اعضاسندن بر قسمنك بياننامه‌يی جديته تلقی ايدوب فرقه‌یی معطل کورمه‌لری ومرکز عمومی‌يه عدم دواملری بر مقدمهٔ انحلال اولديغی کبی بعض اعضانك‌ده هر کون مرکز عمومی‌ده عقد مذاکره ايتملری بر مقدمهٔ استحاله اولدی .

ائتلاف فرقه‌سی ميدانه کتيرن عوامل مرکبه‌دن « احرار » ، « معتدل حريتپروران » فرقه‌لرينه منسوب ذوات ، آرتق فرقه‌دن

انفكاك ایتمش صایلیردی . « اهالی » فرقه‌سی منسوبینی ایسه بالعکس ائتلاف یرینه قائم اولمش دیمکدی .

اهالی فرقه‌سی رئیسی کوملجنه‌لی اسماعیل بکك تعقیب ایتدیکی بر مقصد وار ایدی‌که نهایت اوکا واصل اولمش صایلابیلیردی . فرقه‌ده اسماعیل بکی ورفقاسنی ایکنجی مرتبه‌ده براقه‌جق اسم ، شهرت ویاخود ثروت صاحبی اولان ذواتك فرقه‌دن تبعیدی ایجاب ایدییوردی . زیرا بو ذوات فرقه‌ده قالدقجه اسماعیل بك ، هیچ بر وقت تحکم ایده‌میه‌جك ومنوی ضمیری اولان مقاصد خفیه‌یی ساحهٔ فعله چیقارامایه‌جقدی . رضا نور بك و اسماعیل حقی پاشا ، البسهٔ عسکریه‌لرینی کیدکاری ایچون فرقه‌دن انفکاك ایتمشلردی . یکی بر أنکل اولمامسی ایچون پرنس صباح‌الدین وشریف پاشا ، فرقه‌یه قبول ایدیلمه‌مشلردی . ماهر سعید ولطفی فکری بکلر بیاننامه دولاییسیله فرقه‌دن آیریلمش صایلیرلردی . فرقه رئیسی مشیر فؤاد پاشا ایله ملازم شعبان افندی‌یی دخی فرقه‌دن تبعید امکانی بولوندیغی وقت ، آرتق فرقه ، فرقه‌لقدن چیقارق یکی بر قومیته میدانه کله‌جکدی .

فؤاد پاشانك چتالجه اردوکاهنه کیتمه‌سی ، فرقه‌دن اسمنك طی ایدیلمه‌سی ایچون کافی کورن اسماعیل بك ، بونی تکلیف ایتمش ایسه‌ده شعبان افندی : مشیر فؤاد پاشا اعیاندن بولونمق مناسبتیله ذاتاً سیاستله مکلف وعسکرلکی بوکا غیر مانع اولدیغی سربلیه‌رك مانع اولمش‌در . لکن براز اشاغی‌ده کوریله‌جکی اوزره کرك فؤاد پاشا وکرك شعبان افندی ، آرتق تعهداتی اونوتمش وفرقه ماهیتی غیب ایتمش اولان ائتلافدن کندیلری چکیلمکله آرتق ائتلاف فرقه‌سندن بر اثر قالمامش‌در .

. : .

صادق بك، کامل پاشا هنوز صدارته کچمزدن اول وقتا صدارته کچه‌جکی تحقق ایتمه‌سی اوزه‌رینه ، مشارالیهی کوره‌رك « صدارتی احراز ایتدیکی تقدیرده داخلیه نظارتنه کیمی انتخاب ایده‌جکنی صورمش ورشید بکك انتخاب اولوناجغی جوابنی آلمشدر . »

صادق بك پاشادن بو جوابی الماسی اوزرینه کوملجنه‌لی اسماعیل بکك عدلیه نظارتنه وبصری بکك معارف ویاخود تلغراف وپوسته نظارتلرندن برینه انتخاب اولونماسنی پاشایه رجا وتکلیف ایتمشدر .

وقوعی قطعی اولان بویله بر تکلیفك صادق بك طرفندن اجرا ایدلمش اولماسی شایان حیرت وچونکه اونك اوته‌دن بری انظار عامه‌یه قویدیغی پرنسیپلری نسیان دیمکدر .

صادق بکك بویله بر تکلیفده بولونماسندن نه درجه اضطرارلره دوشدیکی واطرافنی آلان ذواتك زبون تلقیناتی اولدیغی اکلاشلمقده‌در .

صادق بکك هنوز قولاقلرده طنین انداز اولان بیاناتی بو درجه اونوتماسنه باشقا نه معنا ویریله بیلیر ؟

عجبا کامل پاشا ، صادق بکه نه جواب ویردی ؟ بوراسی دائرهٔ اطلاعمزه واصل اولمامش ایسه‌ده کامل پاشا حقنده‌کی ارتباط واعتمادك بوندن صوکراده دوام ایتمش اولماسنه نظراً بو جوابك باب عالی رجالنه مخصوص ایکی معنالی وهیچ برتعهد ایفا ایتمه‌ین نوعدن اولدیغنه یعنی سائل آلداتیلمش بولوندیغنه شبهه ایدیله‌مز .

تکلیفك کامل پاشایه اولان تأثیراتنه کلینجه : اوزون عمرینی سیر مراتب وتسبیر مراتبله کچیرمش ، تشریفات ومراتب مسئله‌سی سجیه‌سی حکمنه کیرمش ، حتی برحکمدار مستبدك بیله هر آرزوسی قبول ایتمه‌جك قدر استقلال واستبداد شخصی کوسترمش اولان بر

اختیار وزیره ، بویله بر تکلیفك نه درجه سوء تأثیر ایتدیکی قولایجه آکلاشیلیر .

لکن باب عالی رجال قدیمه‌سنك اك پارلاق مزیتی بك معنالی کوروندیکی حالده هیچ بر معنا افاده ایتمه‌ین جمله‌لر بولمق ، هر وقت دیکر بر معنایه‌ده کلن تعهدات درمیان ایتمك کبی حیل سیاسیه اولدیغندن کامل پاشا ، بویله بر تکلیفدن حصوله کلن اغبرارینی کیزله‌مکه موفق اولمش و آلدانمق استعدادی شاشیلاجق قدر بویوك اولان صادق بك ایسه تکلیفك حسن تلقی ایدلدیکنی ظن ایله‌مشدر .

بوراده نظر دقتی جلب ایدن اك مهم خصوصات ، بویله بر تکلیفله صادق بکك ویاخود ائتلاف فرقه‌سنك بوتون مدعیاتی اونوتمش اولماسی وفرقهٔ حاکمه‌یه عطف ایتدکلری شکل اداری واصول حکومتی کندیلرینك‌ده تطبیقه قالقیشمش بولونماسیدر . بویله بر تکلیف وبالخصوص بونك حیز فعله کلمه‌سی ، ائتلاف فرقه‌سی ایچون بر افلاس صاییلابیلیرلردی .

فی‌الواقع فرقهٔ اتحادیه‌یه ایدیلن تعریضاتك اك بویوکی ، نظارتلره کندی کنج منسوبلرینی کچیرمه‌سی ، اقتدار ورویت ، تجربه‌ومعرفت کبی سجایای مقتضیه‌یه اهمیت ویرمه‌مه‌سی ایدی .

عجبا کندیسنه‌معارف نظارتی چوق کوریلان‌بابان‌زاده‌یه‌بصری بك « علماً ، عرفاناً ، تجربةً » فائق‌می ایدی ؟ علم وعرفانی هانکی اثرلریله اثبات ایتمش ، تجربه ومعرفتی هانکی مأموریتلرده اکتساب ایله‌مش ایدی ؟

فرقهٔ اتحادیه‌یه ایدیلن اعتراضاتدن بری‌ده صدراعظملره نظارت نامزدلرینی فرقه‌جه تعیین ایده‌رك قبول ایتدیرمك ومسئله انتخابی

صدراعظملرك رأينه براقامق ایدی . بو تکلیفله ائتلاف فرقه‌سی ده عینی صورتله حرکت ایتمشدر .

کمال تأثرله تلقی‌یه شایاندرکه فرق واشخاص سیاسیه‌مز ، حکومته بر بویوك تجارت مغازه‌سی قدر بیله اهمیت عطف ایده‌میورلر . براز لاقردی سویله‌بیلن، برازیازی یازابیلن هرفرد، هرشی‌اولابیله‌جکنی ظن ایدیور وغریبی شوکه بویله بر ظنی بر فرقه‌ده تصدیق ایدیور : ذاتاً مملکتده مشروطیتك یکیلکی ، استعداد واقتدار رجالك هنوز مجهولیتی ، حقیقی بر تربیهٔ سیاسیه آلمشلرك ندرتی وباخصوص علوم عالیه صاحبلرینك قتلی ، الك حریص والك جسور کنجلرك مدعیات علمیه و سیاسیه ایله اورطه‌یه آتیلمالرینه یول براقیوردی . قحط رجالی‌ده اونوتمامالی . مدعیلری اسکات ایچون اونلره قارشی نمونه اولارق کوستره‌بیله‌جك تجربه‌دیده رجالدنده محروم دینیله‌جك حالده ایدك . دور حمیدی‌نك اوچ ربعی ایله دور مشروطیتی یالکز سعید ـ کامل پاشا نامل‌رینك دولدورمش اولماسی ، بزده‌کی قحط رجالك درجه‌سنی کوسترمکه کافی‌در .

بوقدر الیم شرائط تحتنده یا اسکیلری تخطر ایدوب مجرب الاحوال یکیلر یتیشنجه‌یه قدر مهام اموره هیچ بر کنج کجیرمه‌مك ویاخودده یا تحصیلی ویا تمین ایدن استعدادی نظره آلنارق کنجلره مراجعت ضروری ایدی . لکن مخالف مبعوثلردن بریسی: « ملتك سینه‌سی ، تجربه تخته‌سی دکلدر واولمامالیدر . » دیمش وبو تاریخی جمله ، مخالفلرك دستور اعتراض وتنقیدی‌اولمش ایدی . حزب‌جدید وحزب عتیق حادثه‌سنده « مبعوثلرك ناظر اوله‌مامالی » حقنده‌کی نظریه ، هب کنجلرك حرص وطمعنه بر خاتمه چکمك ونه یاپاجغی

مجهول تجربه‌سز کنجلره مقدرات ملتی تسلیم ایتمه‌مك ایچون ایدی.

شیمدی ایسه ائتلاف فرقه‌سی کندینه مل ایتدیکی بو پرنسیپی اونوتارق هیچ بر مهم وظیفه‌ده خدماتی سبق ایتمه‌مش و نظارت کبی حیات ملتله اویناتان بر مقامی اداره ایدوب ایده‌میه‌جکی مجهول ومع مافیه « امثال وقواعد اجتماعیه اعتباریله » اداره ایده‌میه‌جکی اغلب احتمال بر ایکی کنجك نظارتلره تعیینی طلب ایلیوردی .

دیمك که پروغراملر ، پرنسیپلر ، بیانات ، هپسی وهپسی افکار عمومیه‌یی اکلندیرمك ایچون ترتیب ایدلمش شیلر اولوب فرقه‌لرده حکمفرما اولان فکر اساسی « احتراص ، طمع وتحکم » کلمه‌لرنده مندمج معنا ایمش !

ائتلاف فرقه‌سنك کندی اساسلرینی بو درجه اونوتماسی شایان حیرت ایسه‌ده آشاغیده کوسته‌ریله‌جکی اوزره خلاصکار حرکتی متعاقب ، ائتلاف فرقه‌سی استحاله ایده ایده بر « ایکی جمعیت وقومیته » شکلنه کیرمش وشو حالده جمعیتلرك روحی اولان قوانینه اتباع اضطرارنده قالمش ایدی .

أوت ، لکن آرتق فرقه‌ده اورته‌دن غائب اولمشدی .

*
* *

کامل پاشا قابینه‌سی تشکل ایتدی ، لکن ایسته‌ده اسماعیل وبصری بکلرك اسملری موجود دکلدی . بو سقوط خیال ، پك آجی اولمش ایسه‌ده کوملجنه‌لی ورفقاسنك هنوز امیدینی محو ایده‌مه‌مش ایدی .

علی الصباح صادق بکله کوملجنه‌لی ودها بر قاچ کیشی ، کامل پاشایی تبریك ایچون قوناغنه کیتمشلردی . . اجرای تبریکاتی متعاقب صادق بك پاشا ایله یالکز قلارق اسماعیل بکك استانبول والیلکنه

وبصری بککده باش‌مابینجیلکه تعیین اولونالرینی رجا ایتمش ایسه‌ده بالواسطه آلدیغی جوابده باش مابینجی بک تبدیلنه محل اولمادیغی بیلدیرلمشدر .

لکن بو جوابده قطع ایده‌سبب اولامایه‌رق عزل ایدیلان ایکنجی مابینجی‌نك یرینه بصری بکك تعیین ایدیلمه‌سنی صدق بك تکرار کامل پاشایه رجا ایله‌مش وبو رجالك اسعافنه دلالت ایتمه‌سنی رشید بکدن طلب ایتمش ایسه‌ده کامل پاشا ، ایکنجی مابینجیلکه رشاد افندی زاده رشید بکی تعیین ایده‌رك ائتلاف فرقه‌سی بقایاسنك هیچ بر طلبنی اسعاف ایتمیه‌جکنی اشراب ایله‌مشدر .

عجبا بو اشراباتی ، فرقه بقایاسی حقیله تقدیر ایده بیلدی‌می ؟ بوراسنی پك‌ده ظن ایده‌میز .

واقعا او کونه قدر « پیر سیاست » ، « وزیر محترم » کبی عنوانلرله تبجیل ایدیلان کامل پاشا ، مخالفتك قاراقونجولوسی حکمنه کیرمش ایسه‌ده فرقه بقایاسی ، ینه امیدینی کسمه‌مشدر . خواجه عاصم افندی ، سیواس مبعوث سابقی شکری افندی وسائره‌دن متشکل بر هیئت مرخصه داخلیه ناظری رشید بکك نزدینه کیده‌رك تدویر اموردە مرکز عمومی ایله استشاره ایتمه‌سنی وچونکه کندیسی ، ائتلاف فرقه‌سنك داخلیه ناظری اولدیغنی سویله‌مه‌لریله رشید بك :

« بن دولت عثمانیه‌نك داخلیه ناظری‌یم ، فرقه‌کزی طانیمیورم . » جوابنی ویرمشدر . بوندن صوکراده بعض ذواتك رشید بك نزدنده تصدیعاتی دوام ایتمش وحتی ایشیدلدیکنه کوره باش مابینجیلکدن متصرفلغه قدر اینلمش ایسه‌ده آرتق کامل پاشا قابینه‌سندن بر شی قوپارمق ممکن اولمادیغنی تحقق ایله‌مشدر .

« رشید بکله مخالفت آراسنده‌کی مناسبات حقنده بر فکر پیدا ایدلمك اوزره کوملجنه‌لی اسماعیل بکك ناظره کوندردیکی شو مکتوبه بر کوز آتمق کافی‌در . مکتوبدن آکلاشیلاجغی اوزره کامل پاشا قابینه‌سی ، مخالفته بك فنا بر نظرله باقدیغی و ارکانی تعقیب ایتدیردیکی کبی بو ارکانده بالخاصه داخلیه ناظرینی الك شنیع برصورتله تحقیر ایدییوردی. اشبو مکتوبك فوطوغرافیسی کتابمزك نهایتنده مرسومدر .

***

کامل پاشا قابینه‌سی ، ائتلاف بقایاسنه اهمیت ویرمدیکی کبی ارکان مخالفتدن پرنس صباح‌الدین بکله شریف پاشایه دخی بر وظیفه ومأموریت تکلیف ایتمه‌مش‌در .

بنابرین بوتون قوای مخالفت ، بوکره کامل پاشا قابینه‌سنه‌قارشی بر وضعیت آلمش بولونیوردی . ائتلاف بقایاسنك حدت وانفعالی حد غایه‌یی بولدیغی شو صیره‌لرده صادق بك ، مشیر فؤاد پاشا وشعبان افندی‌یی تلغرافاً دعوت ایده‌رك اونلرله کوملجنه‌لی اسماعیل بصری بکلر ، خواجه صبری افندی ودها بر قاچ کیشیدن عبارت بر مجلس تشکل ایتمشدر .

صادق بك ، احوال جاریه حقنده مذاکره اجراسنی تکلیف ایتدیکی وقت ، شعبان افندی :

« هیئت اداره اعضاسنك اکثریسی موجوداولمادیغی کبی صادق بکك بیاننامه‌سی موجبنجه فرقه حالت تعطیلده بولوندیغندن مذاکره ممکن اولمادیغنی ، درمیان ایله‌مش‌در .

بونك اوزرینه مصاحبه حسبحال نامی آلتنده مذاکره‌یه باشلانمش ایسه‌ده اسماعیل بك ، هیئت اداره اعضای ناموجوده‌سندن برذات حقنده

شتوم ایله قارشیق آهامانده بولوندیغندن فؤاد پاشا ایله شعبان افندی‌نك غائب بر ارقداش حقنده بویله خلاف ادب تجاوزاته اصلا مساعده ایتمه‌جکلرینی بیان ایتمه‌لریله مجرای کلام ، قابینه‌یه چویرمش‌در .

کوملجنه‌لی ورفقاسی ، قابینه‌یه شو ایکی ماده‌نك تبلیغ ایدلمه‌سنی وقابینه موافقت ایتمدیکی حالده اسقاط اولونماسنی تکلیف ایله‌مش‌در .

برنجی صورت : کامل پاشا قابینه‌سنك ائتلاف مرکز عمومیسیله بعدالاستشاره ایش کورمه‌سی ،

ایکنجی صورت : فرقه‌ار کاننده‌ن برقاچ کیمسه‌نك هیئت وکلایه‌ادخالی ، بوایکی تکلیفی فؤاد پاشا ایله شعبان افندی کمال استغراب ایله‌تلقی ایتمشلردر .

شعبان افندی :

« فرقه‌نك قابینه‌یه بوکبی تکلیفلر درمیانه صلاحیتی اولمادیغنی ومع مافیه بو قبیل تکلیفلرله فرقه ، علت موجودیتی واغتلاف ماتنه قویدیغی تعهداتی اونوتمش وانکار ایله‌مش اولاجغی درمیانله صادق بکه متعدد بیاناتنده‌کی تعهدات ومدعاتی اخطار ایتمش ومشیر فؤادده بو بیاناتی تأیید ایله‌مشدر .

شعبان افندی ، بر آرالق . قابینه‌یی هانکی وسائطله اسقاط ایده‌جکنی صوردیغی وقت ، کوملجنه‌لی اسماعیل بك :

« قابینه‌نك موقعی او قدر چوروکدرکه آناجق بر یومروقله محقق ده‌ویریلیر . » جواب غریبنی ویرمش‌در .

نه قدر موجب عبرت بر حالت !

مخالفتك بوتون مساعیسی اولا رنکسز و مقصدسز بر قابینه‌یی وصوکراده اسماعیل بکك بر اومورو کی‌ایله دیکر بر قابینه‌یی رأس کاره کتیرمکدن عبارت قالمش !

حالبوکه دوشونملی‌که بو بریوم‌رو‌قله دورپله‌جك قابینه ، الك‌مهلك بر صیراده دورت دشمنله بر محاربه‌یی واضمحلالی متعاقب مصالحه‌یی والحاصل مقدرات ملتی اداره‌یه مدعو ایدی !

زوللی مملکتك نه الیم ونه سوزشلی تجلیسی وارایمش !

کوملجنه‌لی اسماعیل بك ورفقاسی فکر وتکلیفلرنده اصرار ایتدکلرندن رئیس فؤادپاشا :

« بن بویله احتراصاته آلت اولامام ، ریاستدن استعفا ایتدم » دیمش وشعبان افندی‌ده استعفا ایده‌رك هر ایکیسی‌ده بر دها مرکز عمومی‌یه آیاق آتمامشدر .

بو تاریخدن اعتباراً ائتلاف فرقه‌سنه انحلال ایتمش نظریله باقمق ضروری‌در . لکن انحلال ایدن فرقه یرینه یکی بر « قومیته » ویکی بر « شرکت انحصاریه » قائم اولدیغنه حکم ایله‌مك‌ده ضروری‌در .

بو قومیته ، اسکی اهالی فرقه‌سنك ارکان مشکله‌سی اولان « کوملجنه‌لی اسماعیل وبصری بکارله حواجه صبری افندی » نك ریاست حقیقیه‌سی آلتنده ایدی . اسکی ارقداشلرینك ممن کافه‌سنی غیب ایتمش اولان صادق بك ، آرتق بوندن صوکرا یکی قومیته‌نك تلقینات وترتیباتی خارجنه چیقامایه‌جق بر وضعیت احراز ایتمشدی . فرقه نام مستعاری آلتنده ادامهٔ موجودیت ایدن بو یکی قومیته‌ده‌کی اشخاص نالایه‌یی تعدادی بی لزوم کوریورز . یالکز شایان تعجب وعبرت اولان جهتی شوراسی‌که : بو اشخاص نالایه‌یی محافظه سوق ایدن اسبابدن بعضیلری ، انخابك کنج ارکانك ناظر اولماسی ، حکومتی استشاره‌یه مجبور ایتمسی ، قومیته اصولرینه مراجعتله قانونی اهمال ایله‌مه‌سی کبی شیلر ایکن شیمدی اونلر ، کامل پاشا قابینه‌سنك

کندیلریله استشاره ایتمه‌سی ، اك کنج اعضالرندن بر قاچینك ناظر اولماسی وحتی کندی فرقه‌لرینك نظامنامه‌سنی بیله اهمال ایتمکی غایت طبیعی وموافق بولیورلردی .

بوندن بزده‌کی اعتراض واحتراصات سیاسیه‌نك ناصل بر درجه‌یی بولدیغنی وبزده انجق خشونت واستبدادك اساس روحیت اولدیغنی اکلاشیلیر .

.:.

آرتق بوقاریده بیلدیردیکمز کبی انحلال ایدن ائتلاف فرقه‌سی برینه یکی بر قومیته قائم اولمش ایسه‌ده ائتلاف نامنه آجیلان قلوبلرك وحله طشره افرادینك بوندن خبری یوقدی .

یکی قومیته ، بوتون زمانی کامل پاشا قابینه‌سی علیهنده پروپاغاندا یاپمقله واسکی ارقداشلرینی تزییل وتشهیره اوغراشمقله وقت کچیریوردی .

هجوملرك اك شدیدی رشید بکله صالح پاشایه جوریلمشدی . کوملجنه‌لی ورفقاسی، رشید بکك داخلیه‌ناظرلغی ، کندی سایه‌لرنده حاصل اولمش کبی تلقی ایتمکده ایدیلر . فرقه‌نك پروغرامی یازلمه‌سنده رشید بکك همت ومعاونتی سبق ایتدیکندن یکی قومیته ، رشید بکی فرقه افرادندن بری عد ایدیور وفرقه امرینه اطاعت ایتمه‌یشنی اهانت وخیانت دیه تلقی ایدییوردی .

صالح پاشا ایله رشید بك آراسنده اوته‌دنبری مودت کامله موجود اولدیغندن بعض مطالبك ترویج ایتدیرلمه‌سی ایچون صالح پاشایه رجا اولنمش ایدی . بو مطالبك نه‌دن عبارت اولدیغنی تصریحه لزوم کورمیورز . شو قدر دیه بیلیرزکه بو مطالبده فرقه ارکانك اساس دعوا وتعهدلرینی اونوتمش اولدقلرینی کوستریر شیلر ایدی . رشید بك بو مطالبی ترویج جهتنه کیتمیوردی . رشید بك نزدنده اسماعیل عرض اولونماسی ایچون

صالح پاشایه رجا ایدلدیکی وقت ، مشارالیهك : « فرقه‌ده‌ظهور ایدن بر قاچ متغلب دفع ایدلمدکجه وساطت ایده‌میه‌جکی » جوابنی ویردیکی روایت اولوندی.

هر جهته شامل اولان بو مختلف تجربه‌لردن صوکرا یکی قومیته کامل پاشا قابینه‌سنی اسقاط قرارینی ویرمشدر .

بویله بر قرار ، طبیعیدرکه بر فرقه قراری نظریله باقیلاماز . بر فرقه ، بر قابینه‌یی انجق وسائط قانونیه ایله اسقاط ایده بیلیر . اورطه‌ده آرتق بر « ائتلاف فرقه‌سی » موجود اولمادیغی کبی ولو سلم موجودیتی فرض اولونسه ، قابینه‌یی اسقاط ایچون وسائط قانونیه مالك دکلدی . شو حالده یکی قومیته ، قابینه‌یی اسقاط ایچون هانکی وسائطه مراجعت ایده‌جکدی ؟

زیرده ویره‌جکمز ایضاحاتدن مستبان اولاجغی اوزره یکی قومیته ، صوك دعواسنی‌ده انکار ایده‌رك اغتشاش اختلال ودها دوغریسی ضربهٔ حکومت ویرونونسیامنتو اصوللرینه مراجعت ایتمشدر .

کامل پاشا قابینه‌سی ده ظن اولوندیغی قدر متجانس بر قابینه دکلدی. ناظم پاشا ایله بر طرفدن کامل پاشانك ودیکر طرفدن رشید بکك آرالری اچلمش ایدی.

قرق کلیسا ونوله بورغاز مغلوبیتلرندن صوکرا قابینه‌نك نظر ملتده‌کی موقعی پك زیاده کوچولمشدی . واقعا لایخطی انسان اولمایه‌جغی کبی نا مغلوب اردوده اولامازسه‌ده بزم مغلوبیتلرمزده پك فوق‌العاده‌لك واردی. مغلوبیتلرك اك بویوك سببی لوازم وسوقیات کبی اداره خصوصاتنك بربادلغندن عبارت اولدیغی ارتق‌های وکدانك معلومی اولمشدی. حتی‌ٰ جه مقاومتیله حصوله کلن حسن تبدلدن قابینه استفاده ایده‌مدی. کامل پاشا ، اندراسلك عظمتی التنده ازیلمش قالمش اولدیغندن عثمانلی سیاستی اوروپالیلرك دست مروتنه تسلیم عنان ایتمکدن عبارت قالدی .

ادرنه‌نك ذخیره‌سی دوشونوله‌رك یاپیلان متاركه‌نك ده سوء تأثیراتی پك بویوك اولدی. قابینه‌نك بالجمله حركاتنده یأس كوروله‌یوردی. كامل پاشا، بر قاچ كره ناظم پاشانی هیئت وكلادن اخراجی تصور ایتمش ایدی. حتی بونك ایچون رشید بك طرفندن مهم اولدیغی مأمول اولدقدن باشقا اوغلی سعید پاشا طرفندن پك زیاده تضییق ایدلدیكی محققدر.

ناظم پاشا، كندی حقنده‌كی تصورلاتدن طبیعی خبردار ایدی. و پك طبیعیدر كه بو تصورلره نظر لاقیدی ایله باقامازدی. محاربه‌نك اعلانی و ادامه‌سنده‌كی مسئولیتك كیملره و نه كبی اسبابه تحمیل اولوناجغی بیلینمزسه‌ده افكار عمومیه‌نك بو كبی احوالده نه قدر شدید داورانه‌جغی معلوم ایدی.

ائتلاف فرقه‌سی، بو حالاتی نظر دقته الارق كامل پاشا قابینه‌سی اسقاط ایچون ناظم پاشانی مقام صدارته كتیرمه‌كی قوردی. بو رأیی محققدر. لكن قابینه‌نك نه صورتله اسقاط ایدیله‌جكی حقنده‌كی پروژه‌نك تفصیلاتنه واقف دكلسه‌لرده بونك یكی بر پرونونسیامنتو ایله وقوعه كله‌جكنه حكم ایچون خیلی امارات موجوددر.

كامل پاشا، حربیه ناظرینی فدا ایتمك و روم ایلی‌نك كیتمه‌سی یوزندن صوك درجه متأثر اولان افكار عمومیه‌نك دندان انتقامنه آتمق ایستیوردی. ناظم پاشاده بو تصوری عینیله برابر ائتلافك تكلیفی موافق بولدیغی اكلاشیلیور.

صوك كونلرده ناظم پاشا علیهنده دوران ایتدیریلن شایعه‌لرده مشار الیهك عصبیتنی تزیید ایتمش اولاجغی شبهه‌سزدر.

ناظم پاشانك اتحاد فرقه‌سیله اویوشدیغی روایت ایدیلیور و بر طاقم دلائل كوستریلیوردی.

بو قرارده سوءظن كمر كبی محاربه‌نك ویردیكی نتیجه مصالحه ایچون اختیار ایدیلان اصول، بر سوزی مخابره، اقربا و بعد كامك

من غیر استحقاق قاپیلماسی وسائره کبی احوال نظر ملتده قابینه‌یی کوجولتمش ایدی . افکار عمومیه ، پك کوجه‌نیك بولونیوردی . شو حالده پرونونسیامنتو ایله موقع اقتداردن اسقاط ایدلمش فرقهٔ اتحادیه ایچون زمان پك مساعددی . سرعت وفعالیتی معلوم اولان ارکان اتحادك عاطل دوره‌دیغی عمومه شایع اولمشدی . کامل پاشا قابینه‌سی اتحاد قلوبلرینك قاپانمسی وتحریات اجراسی ایچون ولایتلره امر ویرمشدی .

بو امرك عموماً اجرا اولوندیغی واتحاد فرقه‌سنك حکومتی موقع اقتداردن اسقاط ایچون تشبثاته کیریشدیکنی کوسترن اوراق بولوندیغی ، ولایتلردن بیلدیرلکله مجلس وکلاده ارکان اتحادك تحت توقیفه آلنماسی مذاکره ایدلدیکی ایشیدلدی . مسئلهٔ توقیفك صالی ویاخود چهارشنبه کونی اجراسی مذاکره ایدلمشکن ولایتلردن اوراقك کلمسنه انتظاره قرار ویرلدیکی ده شایع اولدی .

دیمك که کامل پاشانك قابینه‌سی هر ایکی فرقه‌نك تحت تهدیدنده بولونیوردی . مختلف منابعدن استخبار ایدلدیکنه کوره ائتلاف فرقه‌سنك ناظم پاشایی صدارته اصعاد ایچون یاپاجغی حرکاتك یوم وقوعی جمعه ایرتسی اولارق قرارلاشدیرلمشدی .

شو حالده اتحاد فرقاسی ایکی نوع تهدید آلتنده بولونیوردی بریسی کامل پاشا قابینه‌سنجه ارکاننك توقیفیله فرقه‌نك الغوی دیکریده ارکان ائتلافدن تشکل ایده‌جك بر قابینه طرفندن امحاسی .

تاریخك نظر نفوذ وتعمقندن هیچ بر حادثهٔ اجتماعیه کیزلنه‌میه‌جکی ایچون ائتلاف غروبنك ناظم پاشا ایله جریان ایدن مذاکراتنك تفصیلاتیده بر کون میدانه چیقاجقدر . لکن شمدیلك او وقتکی استانبول محافظی ممدوح پاشایه ناظم پاشانك سویلدیکی بر سوزی تکرار ، مسئله‌نك مقرون صدق اولدیغنی اثباته کافیدر .

ممدوح پاشا ، حسب الوظیفه ، بر حرکت اختلالیه‌دن قورقولدیغی و بعض تدابیر عسکریه اتخاذی لزومنی حربیه ناظرینه سویلدیگی وقت ، مشار الیه بر قاچ گون قدر موقع صدارته گچه‌جکنی و قورقه‌جق برشی اولمادیغنی جواباً سویله‌مش و ممدوح پاشانک وقوعندن قورقدیغی حرکاتک کندیسنی صدارته اصعاد اچون وقوعه گله‌جکنی ایما ایله‌مشدر . اتحاد فرقه‌سی اوچ بش گونلک عمری قالدیغنی گورمکله سریع بر حرکتله کندینی قورتارمغه تشبث ایتمش و پنجشنبه گونی باب عالی‌یه هجوم ایده‌رک کامل پاشا قابینه‌سنک اسقاطنه اراده‌ٔ پادشاهی چیقمشدر .

ایکنجی قسمک صوکی

اوچونجی قسم

نتیجه و محاکمات

گچیرمش اولدیغمز ادوار تاریخیه و اشکال اداریه‌سیبیله عثمانلی اقوامی و بالخاصه عناصر مسلمه ، انتخابات و مناقشات سیاسیه ، تقدیر وظائف و تثبیت کبی مشروطی بر حکومتده بر ملت ایچون لازم اولان احوال و اوصافدن محروم ایدی.

حقیقت حالدن و احتیاجات حقیقیه‌دن زیاده نجیب بر خیالک افاده‌سی اولان گنجلرک مشروطیته پک نهالی بر شکل ویرمه‌لری ، اجتماعی و سیاسی نقصانلرمزک پک واضح بر صورتله میدانه چیقماسنه سبب اولدی .

زوالی ملت ، ادوار استبدادیه‌ده بر غلط تاریخ گوسترمه‌لک شکلده واسیر حالنده بولنمامش ایدی. دور مشروطیتده عامل تربیه‌سی وطن یقی ترقی و تعالی‌یه سوق ، منور صاینلان شبان وطنک وظیفه‌سی ایدی .

لکن بو گنجلر ، تربیه‌ٔ ملت کبی نجیب و عالی بر مقصدک حصولی ده فدا کارلق و استغنای ذوق و سفاهت سایه‌سنده اولابیله‌جکنی ، تقدیر ایده‌مدی . منور صاینلان صنف ، اک ناچیز وردیدن اعتباراً ، راحت

وذوق ثروت وسفاهت آرقه‌سنده قوشمغه باشلادی. وبو امللك استحصالی ایچون‌ده یالکز بر چاره بولدی: اسکیسی کبی خزینهٔ ملتدن استفاده!

واسطهٔ استحصالده «سیاست» اولدی. موافقت ومخالفت، هرنه وقت تحلیل وتنقید اولونورسه، نتیجه‌ده قالان کیفیتك «حرص وطمع» دن عبارت اولدیغی کورولیر. حریص و طماع اولمایانلر کورونمش ایسه‌ده اونلری‌ده ارباب احتراص، درلو جریانلره سوق ایتدی.

هر متنورك آغزندن یالدیزلی جمله‌لر چیقارکن زبان باطنی «پاره وذوق!» دییه باغیرییوردی. اوته‌دن بری مطاوعت وتبعیته الیشمش اولان عائلهٔ ملت، سفالت واحتیاج ایچنده بوواولاندقجه، سلامتی کندیسنه ایدیلن تلقیناته اتباعده ظن ایلیوردی. نه اشخاص ونه‌ده افکاری محاکمه ایده‌میوردی. شوراسی‌ده وارکه: بزده نه اشخاص ونه‌ده افکارك «قیمت» ی هنوز تعین ایده‌مه‌مش اولدیغندن منتجه میدان سیاستده دوشن نظریه‌لره ماجمعتباعدن باشقا چاره یوقدی.

احتیاج وسفالت، عمومی ایدی. بوکا قارشی سعی وغیرت، اتحاد واخوت سلاحلریله مجهزاً وغراشمق لازم کلیرکن هرکس نظرینی ینه خزینه‌یه چویردی. احتراص وطمع اویله بر درجه تعمیم ایتدی که بوندن کویلیلرمز بیله مصون قالمادی. متنور صنفمزه تاریخمزی اونوتدی. بزه قارشی انظار احتراص دیکمش بر اوروپا اولنك مقدمهٔ جیشی اولارق بالقان حکومتلری بولوندیغی خاطرلایان اولمادی.

آلتی عصرلق بر جدالك هنوز حل وفصل اولونمادیغی وبونك بیمزده حلی آنجق فضائل واتحاد ایله ممکن اولاجغنی‌ده اونوتدق. ارباب حکومت، برچوق خطالر ایتمشلردی. بوراسی قابل انکار اولمادیغندن ماعدا تا محاکمه‌لرده بوکون خطیات واقعه‌یی اعتراف ایله ادارهٔ مملکت ایچون دها مفید یوللر آرایورلر. لکن ارباب مخالفت نه یاپدی؟

عجبا اونلر، سیاسی رقیبلرینه عطف ایتدکلری خطالردن مصون

قالابیلدیلر ووظیفه‌لرینی حقیله یاپه‌بیلدیلرمی ؟

سلامت ملیه نامنه اعترافه مجبورزکه ارباب مخالفت‌ده رقیبلرینه عطف ایتدکلری کیفیاته دوشدیلر .

مخالفت، آزبرزمانده معادات شکلنی آلدی. ملت، یکدیگرینی الك شنیع فضایحله اتهام ایدن ایکی قسمه آیریلدی . مع التأسف بو حال اردوبه‌ده سرایت ایتدی . الك صوکی مسئله اویله بر شکل آلدی‌که مخالفت ، رقیبلرینی «هرچه‌باد آباد» محو ایتمك املنه‌دوشدی. بوکا قارشی فرقهٔ حاکمه‌نك ده «هرچه‌باد آباد» محافظهٔ موقعه اوغراشمه‌سی پك طبیعی ایدی.

بوراده شایان دقت ایکی نقطه واردر . مخالفتك غایه‌سی ارباب حکومتی اعتراضات وتنویراتیله ایقاظدن وافکار عمومیه‌یی حقیقت احوالدن خبردار ایتمکدن عبارت اولوب «بهمه حال» موقع اقتداره کچمك مسئله‌سی ، ایکنجی بر مسئله‌در . مشروطی ممالکلرده بر فرقه‌نك اوزون مدت موقع اقتدارده قالدیغی وفرقهٔ مخالفه‌نك اوزون مجاهداتدن صوکرا افکار عمومیه‌یی قازانه‌بیلدیکی کورولمکده‌در .

مخالفت ، اسباب موجبهٔ مخالفتی دائره‌سنده قالمغه مجبوردر . بو اسبابك خارجنه چیقدیغی کون قوت ومشروعیتی غیب ایدر. قوللانیله‌جق وسائطه کلنجه : حکومات مشروطه‌ده وسائط مخالفت معین‌در . بو وسائط خارجنده‌کی واسطه‌لر ، اختلال وفوضا شکللری‌درکه اونی اختیار ایدن بر فرقه ، آرتق شکل سیاسیسنی غیب ایتمش وبر جمعیت سیاسیه شکلنی آلمش صاییلیر .

مخالفت ، ارناودلق اختلالنی تشویق وترغیب ایتمکله مصالح وسیاسی شکلنی غیب ایتمش وعادتا براختلال‌کومیته‌سی حالنی آلمش ایدی . بر «پرونونسیامنتو» ایله فرقهٔ حاکمه موقع اقتداردن اسقاط ایدیلدی . بو «الحق لمن غلب» دستورینك قبول واعلانی ایدی .

شو حالده هرهانکی اختلال قومیته‌سی فضله بر قوت کوسترەرسه ، موقع اقتداره اوکچه‌جك دیمکدی .

عجبا بویله برنظریه ایله اجرای حکومت اولابیلیرمی ایدی ؟ بیلك کره حایر. حالت طبیعیه‌سنده اولان برمملکتده بیله بواصوللر ایله برحکومت تأسیسی ممکن دکل ایکن بزم کبی قوی رقیبلرله مخاط ، اقتصادیاتی صفره اینمش ، اجتماعیتی برباد بر جامعه‌ده اصلا ممکن اولامازدی .

حکومت اتحادیه‌نك سقوطی ، مخالفتك غلبه‌سی صاییلمق لازم کلیوردی . حالبوکه مخالفت نامنه رأس کاره کچنلرك اك بویوك دشمنی ینه مخالفلر اولدی . سیاستك بوتون غایه‌سی « انتقام » و « محافظهٔ شخصیت » درجه‌سنی بولدقدن صوکرا نتیجه‌نك بر اضمحلال اولاجغی شبهه‌سز ایدی .

مخالفتك غایهٔ مساعیسنده رأس کاره هیچ بر فرقهٔ سیاسیه‌یی تمثیل ایتمه‌ین ومشروطیت قواعدنجه هیچ برعملی اولمایان قابینه‌لر کلدی . ائتلاف فرقه‌سنه آرتق بر وظیفه ترتب ایلیوردی . اوده قابینه‌یی رسماً انکارله برابر وسائط قانونیه دائره‌سنده اوکا قارشی ده اجرای مخالفت ایتمك . فرقه بویله یاپمادی . نظر عمومده قابینه ، بر ائتلاف قابینه‌سی ایدی. حالبوکه آرتق فرقه‌لقدن قومیته حالنه دوشمش اولان ائتلاف ، عمومی ارشاد وقابینه‌یه رسماً مخالفت ایده‌لن یرده ، وسائط اختلالیه وانتریقه‌لرله قابینه‌لری اسقاطه چالیشدی . برینی اسقاطه موفق اولدی ایکنجیسنده‌ده سقوط خیاله دوچاراولدیغندن اونی‌ده اسقاطه چالیشدی احتمال که موفق‌ده اولاجقدی . لکن وقوعات بوکا مساعده ایتمدی .

بوتون بو کشمکشلردن حاصل اولان نتیجه ، قوجه روم ایلی‌نك کیتمه‌سی اولدی. عجبا اضمحلال وسوء سیاستك مسئولیتی کیملره یوکله‌دیله‌جك ؟

واقعا اسباب اضمحلال بر دکل ، بك چوقدر که بونلرك بر چوغی تاریخت ویردیکی وضعیتدن ، جامعهٔ عثمانیه‌نك احوال عمومیه‌سندن

واداره‌ده‌كی نقصانلردن منبعث‌در . لكن اڭ مهم ونهائی سببلری ، رأس كارده بولونان قابینه‌نك سوء اداره وسیاستنه ویرمك بدیهی وطبیعی‌در . اتحاد فرقه‌سی : اكر حكومت واردو ماكینه‌سی بزم الٔمزده اولسه‌یدی ، یا هیچ محاربه ایتمز ویاخود بو صورتده مغلوب اولمازدق . زیرا دورت سنه‌در بو ماكنه‌یی بز تدویر ایتدیكمزدن فوائد ونواقصنی بیلیوردق » دیمك حقنده مالكدر . بو دعوا، احتمالات وممكناتدن اولدیغی ایچون كیمسه تكذیب ایده‌مز .

بر كره دها تكرار ایده‌لم كه : مقصدمز ، فرقهٔ حاكمه هیچ بر خطا ایتمدی ، هرنه یاپدیسه ، اعلا یاپدی » دیمك دكلدر . لكن بر حقیقتدر كه اوكا بو خطالری ، فرقهٔ مخالفه‌نك شكل مخالفتی یاپدیردی . بر فرقه ، اعدام ایله اقتدار آراسنده تخییر ایدلدیكی تقدیرده ، یاشامغی ترجیح ایده‌جكی طبیعی‌در . مخالفت ، فرقهٔ حاكمه‌یه حق حیات ویرمیوردی . فرقهٔ مخالفه ، محیط مشروعندن خارجه چیقدیغی ایچون هیچ برشیئه موفق اولامادقدن ماعدا برچوق وطنداشلكده راحت وسعادتنك سلبنه سبب اولدی . واڭ صوكی برشركت انحصاریه شكلنده افلاس ایتدی .

بو حقیقتی ، فرقه‌یه منسوب اولمق دعواسیله حالا ادارهٔ كلام ایدن اركانك آكلاماسی لازم كلیركن بونك عكسی كوروليور .

بزم فكرمزجه بوكون حكومت اتحادیه‌نك اداره‌سنه مخالفت ایدن وطنداشلر وارسه‌ده آرتق بر ائتلاف فرقه‌سی یوقدر . زیرا بو فرقه داغیلمش وافلاس ایتمش‌در . حالبوكه بعض اركانی فرقه نامنه ایمپراطورلره تلغراف چكمك كبی یكی غرابتلر كوستریور . عجبا فرقه نامنه بویله برحركته حقلری وارمیدر ؟ باشده رئیس فؤاد پاشا اولدیغی حالده فرقه‌نك مجلس اداره‌سی اعضاسنك همان اكثریسی مستعفی‌در . یكیدن بر قونغره یاپیلارق یكی بر هیئت اداره انتخاب اولونمادیغندن حال حاضرده اركان مجموعه‌نك فرقه نامنه حركتلری اصلاحمشی وعاولامز اكر فرقه‌نی [illegible]

بو كون بر ائتلاف فرقه‌سی بو قدر و مخالفتك آلدیغی شكل افلاس ایتمشدر. فرقهٔ حاكمه، اسكیسنه نسبتله مساعد و صالح بر شكل آلمغه اوغراشیور. مخالفتك ده بو كونكی وضعیت ملیه ایله متناسب بر شكل آلماسی لازمدر. بالخاصه توركلر، آرتق كوزلرینی آچمالیدرلر. مخالفتك معادات شكلنه كیرمه‌سندن یورغانك یاریسی كیتدی. اكر موافقت و مخالفت ینه اسكی شكلنده دوام ایدرده توركلر، بو دفعه‌ده یورغانك بر دیبی وبلكه جمله‌سی تماماً الدن چیقاجقدر.

آرناود، بولغار، روم فرقهٔ ملیه‌لرینك حركات واقعه‌لرینی متعاقب عرب ملی فرقه‌سی میدان فعالیته آتیلدی. واقعا فرقهٔ مذكوره‌نك بو كونكی مدعیاتی اتحاد عثمانی داخلنده اصلاحات و عدم مركزیت ایسته‌مكدن عبارت ایسه‌ده بز توركلر ینه یكدیكریمزی الك شنیع ردائتلرله اتهام ایتمكده، عداوتلر ایچنده یوزمكده و ایشلرمزی یوزاوستی براقمقده دوام ایدرده اصلاحات املی و عملی ایتمزسه‌ك، عربلرك ده دعوا و نظریه‌سی ده دكیشیر.

فرقهٔ حاكمه‌دن « ماضی‌یه عطف نظر دقیق و حالی حقیله تدقیق، مسامحه و مروت، انصاف و عدالت ایسترز. » مخالفلردن ده « حقایق احوالی آكلامالرینی مخالفته سیاسی وفنی بر شكل ویرمه‌لرینی، سویهٔ ملیه‌یی اونوتمامالرینی وبالخاصه زمانك نزاكت واحتیاجنی كوز اوكندن قاچیرمایه‌رق سلامت وطنی اقصای امل ایدینمه‌لرینی طلب ایده‌رز.

لكن بوتون وطنداشلرمزك نظر محاكمه‌سنه قویمق ایسته‌دیكمز خصوصاتدن بری ده « عمومی وملی » بر متاركه‌نك لزومیدر. اكر شخصیاته ومنفعت خصوصیه‌یه منافع ملیه‌یی ترجیح ایدیورسه‌قده، حالا تأمین موجودیت واستقبال ایده‌مدیكمز شو هنكامده تفرقه‌یه ختام ویرمه‌مز وقوهٔ نامیه‌مزی تخصیص موجودیته صرف ایتمه‌مز ایجاب ایدر. عكسی تقدیرده توركلك محو ومضمحل قالاجق وتوركلر كندی اولادلری اولدورمش اولاجقدر.

توركلر ایچون بالخاصه بوکون ترتب ایدن وظیفه پك بویوكدر . بوکون جای بحث اولان تورکلكك استقبالی ودهادوغریسی حیات ومماتی در .

توركلر ، آلتی یوز سنه‌در ، حدود اسلامی قوجه اوروپایه قارشی مدافعه ایتدیلر . تاریخه بر کوز آتارسه‌ق ، کوریرزکه : نوراسلام صلاح الدین ایوبی ، اوروپادن اسلام مدنیتنه دوغری آقین ایدن یوزبیکلرله اهل صلیب وحشیلرینی پریشان ایله‌مش ووطن اسلامی‌یی پامال وحشت وتعصب اولمقدن قورتارمش ایدی .

اوندن بر مدت صوکرا بو وظیفه‌یی تورکلر ایفا ایتدی . وطن اسلامی‌یی مدافعه ایتدکدن ماعدا دها نیجه نیجه ممالکی بو وطنه الحاق ایتدیلر . اوروپا ، نیجه عصرلر مرارت مغلوبیتی طاتدی . شیمدی بزدن بو مرارتلرك انتقامی آلینمق ایسته‌نیلیور .

« ویانه » بلدیه رئیسی ، برسنه اول ایراد ایتدیکی برنطقده ، تورکلر حقنده اهل صلیبك نه‌دوشوندیکنی‌پك آچیق برصورتده آکلاتمشدی .

غازی مختار قابینه‌سی زماننده اعلان ایدیلوب کامل پاشا قابینه‌سی زماننده دوام ایدن مشئوم محاربه‌ده ، همان بوتون اوروپالیلر ، تورکلرك انهزامندن حس ایتدکاری مکروه نشئه‌یی صاقلامغه بیله لزوم کورمدیلر . تعصب وعداوته ، انتقام ووحشته ، انسانیتی ودنائیر مدنیتی فدا ایتدیلر . ملیونلرله تورکك ، بولغارلرك جنوار پنجه‌لرندن دها بیرتیجی کیرلی پنجه‌لرینه دوشمه‌سنی آلقیشلادیلر .

نهایت اولان اولدی ، بیتن بیتدی . تاریخ دیه‌جکدرکه : تورکلرك اضمحلالی ، ینه تورکلرك فضائل تعاون واخوتی ، مزایای وداد واتحادی غیب ایتمه‌لرندن ویکدیکرینك کوزینی چیقارارق داخلی وخارجی عوامل تفرقه‌یه فرصت وقوت ویرمه‌لرندن ایلری کلمشدر . »

تورکلر شوراسنی‌ده کورمه‌لی‌درلرکه : عناصر عثمانیه‌دن هر برینك

بر سبب وحكمت تحتنده دول معظمه ایچنده دوستلری وحامیلری وار . ایشته وقوعات میدانده .

اوستریا وایتالیا ، ارناودلری حمایه ایتدی . ارناودلق ، صربلر ویونانلیلر طرفندن استیلا ایدلمشکن بو ایکی دولت ، ارناودلغك استقلالی ایچون اصرار ایتدی وموفق اولدی . فرانسزلر سوریه‌ده انکلیزلر عراقده ، روسلر ولایات شرقیه‌ده عین صورتله حمایه‌وتودد دعواسنده .

یالکز ویالکز تورکلرك دوستی وحامیسی یوق . ادرنه ولایتی اهالیسنك لااقل ثلثانی تورك وبر ثلثه یقینی روم ایکن اورالرك بولغارلره ترکی ایچون دول معظمه‌دن بر طاقملرینك اصراری کوسترییورکه تورکلرك دوستی اولمادیغی کبی تورکلره قارشی اوروپالیلر نزدنده عدالت وانسانیت کبی کلمه‌لرك معناسی‌ده یوق .

عناصر مملکتدن دوستلق بکله‌یه‌بیلیرز ، لکن کندی کندینك دوستی اولمایانك ، باشقه‌لری دوستی اولورمی ؟ بز تورکلر ، کندی کندمزی عالم نظرنده اك شنیع رذالتلرله تشهیر وترذیل ایدرکن باشقه‌لرندن دها ای معامله بکله‌مکه حقمز اولابیلیرمی ؟ دورت سنه‌در ، یاپدقلرمزك هپ کندی علیهمزه چیقدیغی بوکون آرتق ثابت اولدی .

اجرای حکومتده مهارت وعدالت کوسترمه‌دیکمز کبی حکومتی ایقاظ وظیفه‌سی اولان مخالفتده دخی برباد بر صورتله حرکت ایتدك . احتمالکه تورکلر ، بو آجیقلی وقوعات سرزدهٔ ظهور اولونجه‌یه قدر معذور طوتولابیلیردی . لکن بوکون احوالك آلدیغی شکل اوقدر آجیقدرکه آرتق الك ناچیز فردیمز بیله ادامهٔ غفلتده معذور طوتولاماز .

بوکون موجودیت ملیه‌مزی مدافعه ومحافظه ایچون اخوت وتوحید امله محتاجز . تورکلك جان چکیشیرکن فلان بکك ناظرلغی وفلان افندینك رفاه وسعادتی عشقنه مخالفت اجراسنه قالقیشمق ، اسم ویریله‌میه‌جك بر حرکتدر . ایشته ارناودلق مستقل اولدی کیتدی

ماكدونيادە كيتدى. لكن بزينە اولكى كبى حركتدە دوام ايدرسەك سوريە وعراق وولايات شرقيەدە كيدەجكدر .

*
* *

فرقۀ اتحاديە «مركزيت» طرفدارى ايدى، وكنديسنە خاص بر طرز سياستى وارايدى . احوال اخيرە ، بو طرزدە تبدلات اجراسنى ايجاب ايتدى. كوزيورزكە حكومت واركان فرقە، بو خصوصى تقدير ايديور .

اميد ايدەلم كە سياست عموميە واداريەمز ، زمان واحتياجات حقيقيە ايلە متناسب بر شكل آلير .

لكن مخالفتى ادارە املندە اولان وطنداشلرمزڭ طرز سياستندە اسكى شكلك دوام ايتديكنى كمال تأسفلە كوريور وطنداشلرمزى ايقاظ ايتمك ايستەيورز.

غير متجانس اشخاصدن مركب وافكار اوزەرينە تشكل ايتمين فرقەلردن هيچ بر نتيجە چيقمايەجغى مخالفتك آلديغى اشكال اخيرە اثبات ايتمشدى . بو قدر اليم تجربە وفجيعەلرە رغماً ينە اسكى خطالر تكرار ايديليور. ائتلاف فرقەسنك پارەدە بولونان بقاياسى، بوكرەدە شريف پاشانك رياستى ، كوملجنەلى اسماعيل بكلە صادق بكك رياست ثانيەسى آلتندە وينە ائتلاف عنوانيلە يكى بر فرقە تشكيل ايتديلر.

بو يكى فرقەنك اجراآت اوليەسندن بريسى ، عثمانلى حكومتى تربيە ايچون روسيە چارينە ، انكلترە قرالنە وفرانسە رئيس جمهورينە تلغراف چكمك ودولايسيلە مداخلەلرينى طلب ايتمك اولدى .

جرائد اجنبيەيە ويردكارى اعلاندە : توركيادە حكمفرما اولان ظلم واستبداد ، مخالفتە امكان براقمديغى ايچون فرقۀ حاكمەنك قربانلرينى اطرافنە طوپلامش اولان ائتلاف حريت فرقەسنك پارسدە تأسيس مركز ايتديكى » بيان ايديليوردى . عجبا حكومت عثمانيەنك بوتون اوروپا مداخلە وتذليلاتنە قارشى كوكس ويرديكى وطن مصوبدن الك

مقدس بر جزؤنى قورتارمغه اوغراشدیغى شو صیرالرده ، مخالفت نامنه یاپیلان شو معامله‌لر ، حمیت وحتى سیاستله تردیف ایدیله‌بیلیرمى ؟

بز ، مخالفته خدمت ومعاونت ایتمش اولمق صفت وحیثیتیله‌ووطن وملیت نامنه ، بو حرکتلرى بوتون روحمزله تقبیح وپروتستو ایدرز .

وصانیرزکه مخالفین ایچنده نه قدر ارباب صفوت وصمیمیت وارسه ، بزمله برابردر . بوکونکى وضعیت ملیه‌مز ، جمله‌مزى حکومت حاضره‌یه‌بر « عثمانلى حکومتى » نظریله باقمغى امر ایدییور .

بر چوق کیمسه‌لرك حکومت حاضره ارکانیله کوروله‌جك حسابى اولابیلیر . لکن بوکونکى وضعیته کوره بو حسابلرى رؤیته قالقیشمق وحکومتك اوروپایه قارشى اولان موقع نازکندن استفاده‌یه‌اوغراشمق وداخلده‌کى سفالت وخرابى‌نك بونلره مساعد اولمادیغنى اکلامامق ، ظن ایده‌رزکه اغراض و آمال خصوصیه‌یى موجودیت ملیه‌یه تقدیم ایتمك در .

بو قبیل حرکاتك نه درجه سوء تأثیرات ایقاع ایتدیکنى افهام ایچون بر مثال عرض ایده‌جکز .

مطالعه ایتدیکمز جرائد عربیه‌ده اوقودق‌که : وحدت عثمانیه‌نك اڭ صمیمى طرفدارلرندن میر شکیب رسلان ، پاریسده قونغره عقد ایدن سوریه وجوهنى تنقید ایتمش وباخصوص رجال حکومت حقنده‌کى هجوملرى تقبیح ایله‌مش ایدى . عرب حرکاتى رؤساسندن برى میر رسلانه شو یولده جواب ویرییور :

« أليس مرادبك الذى كان من زعماء الاحرار فى زمن عبدالحميد هوالذى كتب سنه (١٣١٤ هـ) فى جريدة المؤيد بلزوم انشاء مجلس للامة برأسه بطريرك الارمن او الروم ويكون تحت سيطرة سفراء الدول وحمايتهم فى الاستانة وقد ناقشه صاحب المؤيد فى هذا الرأى وكان اول من انشق عن جمعيته بسبب هذا التصريح هم اعضاؤها من العرب فى مشق وأنا منهم »

« فما قول حضرة الامير العربي الغيور على دولة اتراك أكثر من الاتراك أنفسهم بهذا التصريح الصريح الذى لم يكن لعربي من اللازم كذيبين ان يقوله قط بل ماقول حضرته فيما نشرته جريدة تاطنين وتصوير افكار فى الاسبوع الماضى تعليقاً على تلغراف لاحد زعماء الاتراك أرسله الى دول اوربا بالمعنى نفسه . أيقول ان هؤلاء الاتراك كلهم من الخائنين لدولتهم التركية واذا قال ذلك فماذا هو يطلب من العرب اخلاصاً اكثر من اخلاص الاتراك » [الاهرام ١٠٧٦٠]

بو جوابى ويرن ذات على الاطلاق تورك وعثمانلى دشمنى دكلدر. بويله ايكن بر معارضنه قارشى احتجاج صددنده مرادبكك بر وقتكى نشرياتنى وصادق بكك روسيه ايمپراطورينه مراجعتى اوكه سوره رك صوريور :

« تورك حكومتى ايچون عربلردن ، توركلردن زياده مى صدق وارتباط بكله نيور . تورك رؤساسندن صادق بك ، تورك حكومتى عليهنده روسيه ايمپراطورينه مراجعت ايتمشكن عربلرك بارسده قونغره تشكيلى نه دن چوق كورولیور ؟ »

دوست ديلهجك ذوات بيله تورك عنصرينه منسوب رؤساى سياستك اقوال واعمالنى حكومتى تصغير وتذليل ايچون حجت طوتارسه اغيارك اولويتله حجت طوتاجنى شبهه سزدر .

مملكتى ، اضمحلالدن قورتارامازسه‌ق نه فرقه‌لرك ، نه موافقتلرك ونه ده مخالفتلرك معناسى قالماز . مملكت اجنبى استيلاسى آلتنه دوشرسه ناظر ومابينجى اولمق احتمالى ده قالماز . بنابرين يالكز حميت ومملكت نامنه دكل حتى كندى منفعت واحتراصلرمز نامنه بيله براز دها ايى دوشونمه‌مز وسياستى جوجوق اويونجاغى ظن ايتمه‌مه‌مز لازمدر . اعتقادنده‌يز .

ومن الله توفيق

صوك

سابقه بلدیز کاتبلرندن قدسی تعرف بکی رشید بکله ایشو بنده دخلیزی

هیئت واشنگتون فرقه سی اعضاسندن سامی بکله ، بیلم هانکی مسئله ده عدل وانصاف ایله برخصتول قومیته سی وار ... بکده قدر کیدیور » یولنده بر هذیانه حرف ایتمشسک !

بونا ستلر عمیق اکلامامش اولدم . اوده هر مسافرت ایتدیکم وبعدما التزاماً اقامت

قرارلشدیردیکم بک اوغلنده ارمنی کلیساسی سوقاغنده کی خانه یه ... بر کسه

عجیب الاحوال وصفت اشتباهده بر چوق ... آشنا ... کتیردیکی و ... بوراده ...

ایراد ایدیلک
طرزنده سؤاللر / و هانکی قانونه ... انفه ... طرزده ...

وضعی ومحرم اولسی لازم ... ایشتدیکم :

زمانه حیرت ایتمه دیرهیچ ده ... شیمدی ایشی تماماً اکلامش بولنیورم

ان معقول ... قانونی سبیله ... حالده متولد
امریکاده ای کاری ترقیلرنده / نسوانی عالم اولان ... ؟ الله ... ایچون

طرز معقول قانونیه
یانی ... دیوانه حرب عرفی طرفندن / رفع وازاله ایدیلمه بلدیز ترتیبی کوره مه

برداخله ناظرینک عجز و ... قانونه احترامی ایچون بوشکلده اولمیور دیورم .

برکره شونده ... لازم کلدکده : بو هذیانی مقام ... ایتمشسن ؟ ... اولدیغی کبی ... ایجاب ایتدیره جک ...

الدانمشسک .

بیلمیورسن ... آدلرینه ؛ ... ایبله ... المنیه حیرا

بر نقطه سنه ، حیث اصلیله تشکیلاتنده شمولدم ویوقجوده یم . سنه ؛ بر دفعه اشیانی

اشبیوریدیغی مرتب واتحادنده — شرائط اکادی تعاقبه — فرار واغفال

ایده رك بیلمدیکی عملیه وابتدا [illegible] بر منفعت وقایه جه ترکه ده بولونه دیغی

اوزرنده ارباب نفوذی مشوبانه‌نك [illegible] مناقضه‌نه دوام ایده‌جک

هر حالده [illegible] ؛ اکادمی‌نک [illegible] قدر [illegible] ترتیب

ذوقیه‌تك سوکلوسنده ، [illegible] ، ایشته سنده [illegible] چالشمشدر .

بو حقیقت عامه‌نه معلومی ایکن ، اوقدر بر هیچ برقوتده عونی ایدیانی بن ، سنیک کبی

عاجز واقفدارسنز ؛ [illegible] برناظرده قورقمیه جکمز ایمانی جیه بر فرد کوستریر

تحدید نقطه‌سنه ایمنه قدر سویلدیکم هرشئ [illegible]

قدر [illegible] معنابه اولدیغم بر مرحوم [illegible] اوده [illegible]

ثانیاً ؛ بوکیفیتی تمام حقیقت [illegible] وظیفه سزلغنی [illegible] ؟

ناموسه [illegible] اولمش [illegible] دیانه [illegible] . [illegible]

بویله بر [illegible] [illegible] اوده [illegible] بولندیغم [illegible]

وظیفه‌نی [illegible] قانونی [illegible] [illegible]

[illegible] اثبات ایلدیلر . [illegible] هم [illegible]

[illegible] ناموسسزلغه دلالتدر .

[illegible] بر [illegible] برحرم ایله [illegible]

داء محکمی اداره یه مأموره داخلیه ناظری !

آلتی اوغلی - ابو بکر شکری ! [redacted]

جاتمه کلدیکم اوزره شونلرده علاوه ایده یم : بن شو صره ده بیلهم

ایشلرله ، از جمله قدس مسئله سیله ، قدسده کی قوانلری ، وثائقی

جمع وتلخیص وتدارك ایله مشغولم . شو حالده کی (شو بیله) حقی برا ضعفك قرنتیسنده

بالشخصه دقت بیلمم (لکن) . انشاءالله عن قریب ثمره سا عجم اولاجق معلوماته

وصولم موفقتی مطبوعاتده امضا ایله نشر ایتدیکده مشغولیتك اهمیتی

جهده جه سنی آنجق اولار و تسلیم ایده مسکه (؟)

حریت وائتلاف فرقه سی رئیس ثانیسی
کوملجنه لی
[signature]

مسکوجه ایچ ورقه ده (تحریر) تحقیقات ۱۵ - ۱۶

مسئله اده باشنده حریت وائتلاف مرکز عمومی دائره سنه

طبع اولنمشده توزیعاتده هوا ویده اولی کلیسکی سعداتنه

عادام اولمیان - جهانه ——————

[redacted]

الحاصل حتی ایادی اعتمادده قالان محکمه ایله عائله دالده
و متعلقاتیمزده صحت خبرلرینی متعاقب بنده بشم قدر اوزونجه
بر سیاحته مجبور اولدیغمی»

«یکی عثمانلی» کتبخانه‌سی نشریاتندن :

Ziya, Ahmed

مشروطیت اوغرنده

[اتحاد وترقی جمعیت محترمه‌سنك ضرورت تأسس وتشکلی ایله اعضاو افراد مجاهده‌سنك استرداد حریت ، اعادهٔ مشروطیت اوغرنده‌کی تلقینات حقپرستانه واجراآت وطنپرورانه‌سنی ناطقدر.]

Meşrutiyet uğrunda

محرری

احمد ضیا

استانبول
یکی عثمانلی مطبعه وکتبخانه‌سی -- باب عالی جاده‌سنده نومرو ٥٦
١٣٢٧

بر ایکی سوز

شو اثر محترم ، مبجل برغازئ جهاد حریتك بیانات حقیقت غایاتیدرکه عثمانلی اتحاد وترقی جمعیت محترمه‌سنك صورت تأسسی ایله اعضا و افرادمبجله‌سنك ، اودلاوران حمیتك استرداد حریت ، اعادهٔ مشروطیت اوغرنده‌کی تلقینات حقپرستانه واجراآت وطنپرورانه‌سنی ، والحاصل (۱۰ تموز ۳۲٤ تاریخنه قدر) حیات جمعیتی ناطقدر .

نشرندن مقصدم حریت ایچون ، فدای جانی جانه منت بیلن حمیتمندان ملتك سلامت وطن ، قهر استبداد ، امحای ظلم واعتساف خصوصنده نصل برعزم بی‌نظیر ، نصل برامل تغیر ناپذیرایله چالشمش ؛ نصل برعشق‌وطنپرورانه ایله اقتحام‌مزاحم ایلمش اولد قلرینی ابنای وطنه ، مشتاقان حمیته ارائه ایلمکدر .

بوامنیهٔ حیات بخشایه موفق‌اولمش ایسه‌م بنم ایچون نه‌بیوك شرف ؛ نه‌بیوك سعادتدر .

مطبوعات داخلیه ممیزی
احمد ضیا

مجاهد مشارالیه دایبورکه :

اتحاد و ترقی جمعیتی واقعا افراددن تشکل ایدر . فقط مقرراتی افرادك هیچ برینه مضاف اولەمز. بونك ایچون جمعیات اتحادیەده شخصیت معنویه تجسم ایتمشدر . عثمانلی اتحاد و ترقی جمعیت محترمەسی شخصیت معنویەسنك محافظ ذی اقتداریدر .

جمعیته اك اول انتساب ایدنلر ایله اك صوك داخل اولنلر آرەسنده ، وظائفدن غیری خصوصاتده ذره قدر فرق یوقدر . بناء علیه هر فرد جمعیت ، یکدیگرینك معین وظهیریدر ؛ افراد جمعیت بر کتلهٔ حماست و حمیت تشکیل ایلدیکندن یکدیکرینك لازم غیر مفارقیدر .

وظیفەده ، خدمتده علاقەدار بولنان هر فرد بالطبع شخصدن ، حرص و شهرتدن آزاده بولنور ؛ هر موردهموفقیتك سبب یکانەسی اتحاد و اتفاق ایله علائق نفسانیەدن تجرد اولدیغنی نظر دقته آلان جمعیت اتحادیه ، افرادینك قلباً احتراصاتدن ، روابط دنیویەدن نفسلرینی تجرید ایدرك ایفای وظیفهٔ حمیته ساعی بولنملری حریتك اعادەسنه سبب مستقل اولمش و بوکونکی دور مسعودی کورمکله مفتخر بولنمشدر .

حیات جمعیت اوچ دوره تقسیم ایدیله بیلورکه بونلردن برنجیسی تلقینات و تشکیلات ، ایکنجیسی اجراآت ، اوچنجیسی استرداد حریت دورلریدر .

برنجی دورده ایش باشنده بولنانلر اولا افکار عمومیه‌یی بعض تلقینات معتدله ایله قبول حقیقته میل ایتدیروب افکار و اذهانده تنور حاصل اولدقدن صکره اڭ زیاده شایان امن و اعتماد ولانلر جمعیتك نظامنامهٔ مخصوصنده مندرج اصول و مراسمه رعایةً تحلیف اولنه‌رق دائرهٔ جمعیته قبول ایدلمشلردر . بو وجهله داخل جمعیت اولان هر فرده قدرت و متانت ذاتیه‌سی نسبتنده وظائف تحمیل اولنمشدر .

احوال مختلفهٔ فوق العاده‌یه قارشی عسکری الده بولندیرمق موافق حکمت کورلدیکندن اول امرده قطعات عسکریه‌ده بالفعل خدمتده بولنان یوزباشی و ملازملر ترجیحاً جمعیته آلنمش وبالاخره تدریجاً امرای عسکریه‌یه‌ك داخله طوغری رفع مقصد اولنمشدر . سنه‌لردنبری روم ایلی طاغلرنده تأمین آسایش و محافظهٔ حقوق عباد ایله مشغول بولنان نظامیه ضابطانی بتون مسلمان کویلرینه بیان حقیقته مأمور ایدلمشلردر .

بو تشبثدن پك نافع ، پك پارلاق نتیجه‌لر استحصال قلنمشدر .

حکومت سابقه ، مأمورین مستبده صوڭ دورده بو تشبثات جدیده‌یی فهم ایلدیکی جهتله مفرزهٔ عسکریه‌لرك اسلام کویلرینه اوغرامسنی شدتله منع ایتمش ، قطعی و مستبد امرلر ویرمشدر .

بناء علیه بو دورده‌کی تشکیلات خفی ، فقط متین و سریع بر صورتده توسع ایتمشدر .

مأموراً . مأذوناً و وظیفةً مرکزدن بشقه بر محله کیدن

هر فرد جمعیت ، حرکتندن اول جمعیته معلومات ویره‌رك آله‌جغی تعلیمات و مأذونیت داخلنده کیتدیکی محلده همان تشکیلات وجوده کتیرمش و مراکز آره‌سنده‌کی ارتباطی تأمینه غیرت ایلمشدر .

بو دورده پوسته معاملاتنك اجراسیده شایان تذکاردر . جمعیتك شفره‌سیله یازیلان محررات امین و مسلم مأمورلری ایله وتبلیغات مهمه استحصال حریت ایچون فدای جانی جانه‌منت بیلان فدائیلر واسطه‌سیله ، تعلیمات مخصوصه‌سی داخلنده ارسال اولنمشدر .

هرکس برسکوت وسکونت عمیقه ایچنده ترقی وتوسع جمعیته چالشمشدر . جمعیت ، یالکز افرادینه مخصوص اولان بیاننامه‌لرله احوال ووقایع لازمه‌یی اعلان واعلام ایتمشدر . فعلاً اولدیغی کبی فکراً ده ترینك لزومی حس ایدلدیکندن (نور حقیقت) نامیله برغزته میدان حریته آتلدی . غزته‌نك اوچ نسخه‌سی محررینك یازیسی طانمامق ایچون کوفی خطایله دیکرلری خط تعلیق ایله یازلمشدر . انوار حریتك مطلع انتشاری اولان بو ورقهٔ مبارکه محزنلرده ، اورمانلرده مستنسخ آلتیله طبع اولنه‌رق (۹) نومرولی نسخه‌سنه قدر پردهٔ مستوریتده قالدی .

۱۰ تموز سنه ۳۲٤ تاریخنه مصادف اولان (۱۰) نومرولی نسخه برنسخهٔ نادره ، بروثیقهٔ معالی ، برصحیفهٔ شان ، برکتابهٔ حریتدر . ملتك بونجه سنه‌لردنبری انتظار ایلدیکی برات قدسیت

آمالنامۀ اقبال « قانون اساسی » شکل اجلالی ایله ، اشته بو نسخه ناسخۀ استبداد ایله تجلی انداز ساحۀ مطبوعات اولمشدر .

« نیر حقیقت » اتحاد و ترقی جمعیتنك صادق برامکداری ، تاریخی برغزته‌سی ، افکار خروشان حمیتك یادکاری ، افرادك رفیق قیمتداریدر.

نامی نصل اونوتولمق قابل اولورکه افاضۀ حقیقتده نیرینه معادل برمحبوب آرای کمالدر.

هر صاحب حمیت ، جدیت وحقیقته خادم اوله‌جق مقالات مفیده ایله دوام نشرینه معاونت ایتمه روادر .

دور تشکلاك حدکاله اتصالی آوانده‌کی بلاغت تأثیرینه دقتله باقلسه هر فرد حکومتدن زیاده جمعیتك شرع وحقه توافق ایدن امرلرینه ایستکلی بورضا ، عوضسز برتسلم . جدی بر اطاعت ایله مربوط اولدیغی کوریلور . سلامت افکارك بیوك الدمؤثر برقوۀ حاکمه‌درکه بوخصیصه‌دن بهره‌دار اولمیان هیچ بر جمعیت پایدار اوله‌مز .

دور اجرا آت اتحاد و ترقی جمعیتنك فعلیاته اقتران ایدن مقرراتی جامعدر . جمعیت ، موجودیت شخصیه‌سنی طانتمق ، قوۀ مکتسبه‌سنك مساعد اولدیغی اجرا آتی فعلاً کوسترمك فکر فداکاریسیله فضای بی‌پایان سیاسته ارتقا ایلدی .

استبدادك قوتلی بازولرینه ، ازنجی قوتلی بومروغنه برابر موجودیت بیله عطف ایتمکسزین اختیار اولنان بو تعالی برستانه

عزمك رهراستنده تصادف ایده‌جکی هرسد ممانعتی ، هرسپر صولتی قهر وتدمیر ایده‌جکندن شبهه اولنه‌میوردی .

وطنك سلامتی حریت واخوتك ، معدلت ومساواتك تأسیسنه متوقف اولدیغی ایچون مقصدینی بوکلمه‌لرده جمع ایدن احرار عثمانیه سلانیك ، مناستر واسکوبده بولنان انکلیز وفرانسز قونسلوسلرینه اعزام اولنان بر هیئت معرفتیله مایسك اون بشنده وعین ساعتده فرانسز لسانده اوله‌رق مطبوع ومفصل بر مهمورآندوم اعطا ایلدی

اتحاد وترقی جمعیتنك تعقیب ایتدیکی مقاصد مقدسه‌ایچون بر تعریفنامه حکمنده اولان بومه موراندومك بر صورتیده پوسته ایله بعض اوروپا دولتلری خارجیه نظارتنه کوندرلدی .

روم ایلیده آچیلمقده اولان ازهار تابدار حریتدن دسته‌لر تشکیلی ایله شرقده علاقه‌سی بولنان دولتلره ویاقونسلوسلره ویرلمکده اولدیغی حکومت خبر آله‌رق بوعزم فداکارانه‌نك تحقق وجودنجه بر کونه تردده محل کورمکسزین برچوق مأمورلر تعیین ایدرك مه‌موراندوملرك محتویاتنی ، اعطا ایدنلرك مأموریت وهویتلرینی ارکرنمکه قیام ایتدی .

بوبابده اولدجه مهم مصرفلر ایتمش ایکن جمعیتك انتظام تشکلی حکومتجه اوکرنیلك ایستنیلان شیلردن کافه‌سنك محافظهٔ مستوریتنی تأمین ایلدی .

محلنجه تشبث اولنان تدابیرك عقیم قالمسندن اندیشناك

اولان استانبول بالذات تحقیقاته اشتراك ایدەرك مهارتنه قانع اولدیغی جاسوسلرك الڭ مقتدرلرینی اعزام ایله تحقیقات و تفحصات و تقیدات اجراسنه قالقشدی

خائنان بیقمقده ابلیس قدر مقتدر برشریر اولان سلانیك مرکز قوماندانی « ناظم » یادکارینك اولانجه دنائتیله میدانه آتلمسیده استانبوله برجمیلهٔ قاتره ارائه سی فکر شیطنته مستند در .

تعقیبات سرعت وشدتله باشلامشدی . ارتق اتحاد وترقی جمعیتی افرادندن اولدیغی ظن ایدیلن عسکر ضابطانی توقیف اولنیوردی .

جمعیت ، بوجمیلهٔ معاونتدن نشأت ایدن توقیفلر اوزرینه (ناظم) ك اعدامنی قرارلشدیردی .وبوحکم موقع اجرایه وضع اولنمقله برابر آتیلان قورشون (ناظم) ی اولدیرمکه کفایت ایدەمیەرك یالکز یارالامش اولمقله قالدی .

بابا اوغلی ، قارداش ژورنال ایدرك دنائت مسابقه سنك احوال عادیه صرەسنده جاری اولدیغی اوایام مؤلمه مقتضیاتنه اکتفا خلقتنده بولنان ناظم ، آلچقانی مرتبهٔ معروفه سنه واردرمش اولمق ایچون بوایش ایچنده موجود اولدیغی بك اعلا بیلدیکی قائم برادری انور بك افندی یی دردست ایتدیرمك اوزره حکومته بردرس حیله بیله اعطا ایتمشدر .

جمعیت انور بکك دردست ایدلمسنه برمقدمه کبی تلقی

ایلدیکی بو تبلیغی انفاذ ایتدیرمدی . انوربك بو صورتله دردست ایدلسیدی بیله بعونهٔ تعالی جمعیتجه اوروپایه قاچیریله جقی طبیعی فقط بو تقدیرجه داخلده ایشه یارایه جق بر عنصردن ، الك قوتلی بر دست معاونتدن ، برروح ناطقدن محرومیته راضی اولمق اقتضا ایده جکدی . تعرضات شدیده یه مقابله ایچون تاثیرات حقپرستانه‌یی مضاعفه توقیر ایچون تقویهٔ سرعت ، تعجیل فعالیت لازم اولدیغندن انوربك کوکیلی یه قاچیرلدی . استبدادك شدائد هولناکیله آتشین بر حال اضطراره کتیرلمش اولان خلقك میلان فکری دائره جمعیتی نسبت قبول ایتمز بردرجه‌ده توسیع ایتدیکی ایچون انوربك داخلده قالمغه مأمور ایدلمشدی.

ارزوی عامه‌یه . تمنیٔ مخصوص جمعیته بو مأموریتی دخی حسن تطبیق ایدرك تکمیل مسلمان کویلرنده اوله جق تشکلاتی وجوده کتیرمکه چالشمش وقیام واطاعت آرده سنده ارتجاج وتردد ایدن بلغار ، صرب ، روم کویلرینه اوغرایه‌رق وطنداشلغك منافع مشترکهٔ اسودکیسی . اقوامك امین بر نگهبان سعادتی اولان (اتحاد) ه مفتقر اولدیغی مخصوصاتندن اولان سلامت بیانیله ، بلیغ ومرشد خطبه‌لریله براهین حقیقتك احتوا ایلدیکی منورتی ایله تأمین ایدرك خدمات سابقهٔ احرار پرورانه‌سنی برمکملیت فاخرهٔ جدیت ایله تتویج ایلمشدر .

برهفته صکره مناستر ولایتی هیئت مرکزیه‌سنك قرار وتصویبیله قول اغاسی نیازی بك ، بو قهرمان شهیرسنه‌یه قدراوزانه‌رق

امنيت واسايشى خللدار ايدن طوسقه چته‌لرينه قانون اساسينك مرعيت ومشروعيتنى ، لزوم واهميتنى آكلاتمغه ؛ ودراجه‌قدر متين، امين وموافق بريول آچمغه ايكى يوز قدر فدائى ايله، أمور ايديلوب كنديسنه تعليمات لازمه ويرلدى .

بو فدائى چته‌سى رسنه‌دن چيقاركن اوراده بولنوبده خون جوشان حميت ، عناصر معلومه‌دن تركب ايدن او پرستشكاران حريتى نه‌رصين الاساس بناى توحيده جمع ايتمش اولديغى . رسنه غازيلرى، بو مشتاقين فيض شهادت اولوم ايله پنچه‌لاشمكه نصل برعشق وطن پروانه ايله قوشوشديغنى كورملى ايدى . حقوق بشريه ، حق ملت، فريضهٔ اطاعت، قهر استبداد واحياى ظلم مقاصد جميله‌سنه ابتداء ايدن خطابت صادقه‌نك محيط روحه ويرديكى نامية عزيزيه ارسلان يوركلى فدائيلرى اوقدر تهييج وتشويق ايتمش ايدى كه هركس يكديكريله حلالاشديغى ، كومولەجكى مزاره هر لحظه برقاچ قدم تقرب ايلديكى حالده كيمسه‌نك كوزندن برطامله ؛ اوت برطامله ياش دوكولدى . ذوق سليم حريت، كويا بركاسهٔ كوثر كبى او پهلوانلرى بر نشئهٔ سرور وشادمانى ايليوردى .

حكومتدن جمعيتك تصويبيله قطعى التأديه نامه‌لر كوندريلرك قانون اساسى طلب اولندى

(قانون اساسى) قانون حريت. استبداداتك يرينه صادر اولمش حجت بليغه. استرداده اعلام محكوميت ، ملتك اعتلا نامهٔ شان وشوكت .

(قانون اساسی) جملهٔ مرهبه‌سی ، تك بر معنا افاده ایدن بوترکیب وجیز یبلدیزی درحال غریق کرداب دهشت ایلدی . بو آوازهٔ حقیقتك همان اولدیغی محلده باصدیرلمسی ، بومصباح فلاح ونجاحك بأی حال سوندیرلمسی ایچون رومایلیده‌کی اعتسافات خونخوارانه‌نك برکاب عقور صائلی اولان شمسی پاشایه همان درت طابورله مناستره کیده‌رك هیئت اعضالرینی ، رسنه‌ده‌کی نیازی بك ایله رفقاسنی افنا واعحایه برصلاحیت واسعهٔ مستبدانه ایله اوامر شدیده اعطا ایلدی .

یبلدیزك نامحدود بروسعتده اوله‌رق شمسی پاشایه ویریکی اوامر شدیده پاشانك طبع اژدر نهادینه پك موافق دوشمشدی .

قان دوکمك . برچوق مظلومینك انین دادخواهانه‌سی قارشیسنده برعظمت جنکیزکارانه . برجلالت جلادشعارانه ایله کوکردیه‌رك اطرافنه سطوتلر ، مهابتلر صاچمق ایچون النه کچن احرار امتی پارچالامق شمسی پاشانك هویت روحیه‌سنه برنشوهٔ جهان آشوب سرور ویرمکده ایدی . حجاج بیکلرجه بیکناهی اولدیرركن وحدت دین مطالعه‌سنده بولنیوردی . شمسی پاشا ایسه پنجهٔ خونابه فشان استبدادك رصانت غدارانه‌سنی منفعت ذاتیه‌سنك استجلابنه آلت کوردیکی ایچون تأمین سقیمه‌سنه ذاهب اولمشدر .

آدم اولدیرمکه ، قان دوکمکه شمسی پاشاقدر حریص بر ملعونه تاریخك هیچ بر صحیفهٔ کذرانده تصادف ایده‌ملم . شمسی پاشا

آلدیغی بو امر اعتسافك انفاذینی واجبه‌دن بیلدیکی جهتله برقی بر سرعت ، وحشی بر حدت ایله حرکت ایدرك صباحلین الافرانغه ساعت یدیده استاسیونده بولنه‌جغی اتحاد وترقی جمعیت محترمه‌سنجه خبرالنتجه قانون اساسی‌یه ، شرع انوار احمدی‌یه موافق برادار‌ه‌یی ایستمکده اولان ارباب ناموس امتی ، احرار فاضله ملتی صمیمی بر آرزو ایله امحایه شتاب ایتمکده اولان بو جانی انیس الادانی‌یی غیاباً محاکمه ایدرك مستحق اولدیغی جزانك اعدام اولدیغنه حکم اعطا وحکمنك اجراسنه‌ده بر فدائی‌یی مأمور ایلشدر .

پاشانك تردن چیقار چیقماز اعدامی هنوز قراکلق وتنها اولدیغی جهتله تماشاکران نظرنده بر صحنهٔ عبرت تشکیل ایدمیه‌جکی، بو ملعونك کوندوز اولدیرلمسنده بر دهشت عظمی ، بر تأثیر معنوی بولنه‌جغی جهتله حکم اعدامك کوندوز تطبیق ایدلمسنی‌ده تصویب وامر ایتمشدی

شمسی پاشا یادکاری تردن چیقار چیقماز رفاقتنده یکرمی بش قدر پرزرینلی باشی بوزوق فدائی بولندیغی حالده تلغرافخانه‌یه عزیمت ایدرك ییلدیز ایله بك مدید مخابراتده بولندی . بو مخابرات ایله اجراآت استبدادکارانه تذکر ایدلمش وقاتلی بر نتیجه قطعی صورتده تحقق وتعین ایتمش اولملیکه تصورات وتذکراتك فعلیاتنی کوسترمك اوزره «ایشته کیدیورم ، هپسنی کسوب اورالرینی آل قانه بویایه‌جغم » دیه‌رك تلغرافخانه‌دن آیرلمشدر . اشاغی

ایندیکنده باشی بوزوق محافظلرله برابر برچوق سواری عسکر بولنیوردی . حدتله ، ملعونانه بر قصد ایله هجوم ایدن پاشانك نابکارك خرام سباعانه‌سنی بیکلرجه خلق تماشا ایدییور . هرکس برسکون عمیق خوف ایچنده بوغوله‌رق نه عظیم برسیلابهٔ خون دوکیله جکنی تخیل وتخمین ایدییوردی .

وبردیکی حکم اعدامك تمام تطبیق اجراسندن امین اولان هیئت محترمهٔ جمعیت ، بوکتلهٔ فضیلت ومکملیت فدائیسنك جدیت ومتانتنه اعتاداً هویت روح قدر کیزلی ، عقیدهٔ ایمان قدر متین اولان خفاکاه اجلالنده مسائل سائرهٔ عمومیه‌یی حل وتعقیب ایله اشتغال ایدییوردی .

جمعیت محترمه‌نك دهشت نفوذینی اقامه‌یه مأمور اولان معزز ، مقدس ، مبجل فداکار انسانیت ذات درعهده ایلدیکی وظیفهٔ مقدسه‌یی یقانن اول دلاوران حمیته ، پرستشکاران حریته شایستهٔ امتثال اوله‌جق مردانه بروضعیتده بولندی .

ساعت یدی‌یی قرق دقیقه کچیوردی که رسنه‌پوسته‌خانه‌سنك اوکنده ایلك پاطلایان بر (نه غانت) طبانجه‌سی مرمیسیله شمسی پاشا خائنی زمین قهر وهلاکه سریلیوردی واتجق « بنی برضابط اوردی » دیه‌بیلدی .

خبیثك فریفتهٔ تسویلاتی اولان اوباشی بوزوق محافظلر رووولورلرینه ، ماوزرلرینه صاریله‌رق اوپیشوای حمیت ، او فداکار امته آتشه باشلادیلر .

جمعیت محترمه‌نك دیكر فدائیلری جانلریتی سپر ایدرك آیاغندن مجروح اولان بوغازی جهاد پروری معركهٔ هیجان انكیزدن چیقارته‌رق كوتوردیلر .

وطنه اهانت ، حریته تعرض ، اعدایه معاونت ایدن بوانیمی تپه‌لیه‌رك مملكتی محافظه ، اردویی تخلیص ایتمش اولان بوغازی جهاد حریت ایكی كون قدر تداوی اولندقدن صكره جمعیت محترمه‌نك تنسیبی ایله (اوخری) یه اعزام ایدلدی . حقنده كوستریلان بوحرمت مخصوصه كندیسنك وضع مردانه ، فكر فداكارانه‌سنه لایقدر . بو جهاد معظمی اجرا ایدن او فداكاره عامهٔ احرارك تقدیسات خالصانه‌سنی تقدیم ایدرز .

شمسی پاشا خبیثنك مستحق اولدیغی جزانك اجرا ایدلدیكی ییلدیزه واستانبوله واصل اولدیغی زمان، ییلدیز كرفتار اولدیغی لرزش ماتمدن ، نوحهٔ یأس والمدن خط حركتنی شاشیره‌رق اناطولیدن برنجق فرقه‌نك سریعاً سلاح آلتنه آلنمسنی امر كبی براوخوف هراس اظهار ایتمشدر .

یدقامرهٔ استبدادینی ، معین بی انصاف مسلكنی غائب ایدرك قلب مكسور كبی غمكین اولان مابین خلقی شمسی پاشالعینه خلف اوله‌جق برشخص ثانی آرامقده حالا لهیب فروز اشغال اوله‌رق ملكك برجهتنی استیلا ایدن نور بیضای حریتك ، نیر جهان آرای حقیقتك افول وغروبی ایچون اوغراشمقده ایدی .

استانبول ایسه اكثریته نظراً حینك انعدام وجودندن

جداً خندان اولدیغندن هر کوکلده موفقیت احراری تمنی ایدن آوازهٔ استجابت مستور ومدفون بولنیوردی . جمعیت محترمه‌نك موفقیات متابعه‌سنه انضمام ایدن بو نتیجهٔ مهیبه جمعیت حقنده پك بیوك ، پك عمومی احساسات احترامیه‌یی دعوت ایتمشدر. مملکتمزده بولندقلرندن اخلاقمزی تدقیق ایلیه‌رك صلابت فعلیه وفعالیت فکریه‌مزه تحصیل وقوف ایدن اجنبیلرده ، حکومتك استبدادك مظاهرلرندن کوردکلری غدر وحقارت جهتیله بر وطن اولادی ایکن جمله‌مزه بیکانه کبی طوران وطنداشلرمزده جمعیتك جدیت نیتنه، صحت مقصدینه، علو همتنه، میل اخوتنه، حریت فکرینه دائر موجود اولان امنیت واعتماد مزداد اولیوردی . « قانون اساسی » نك ، « حریت » ك استحصالنی درعهده ایدن جمعیته التحاق ایدرك جانیله مالیله چالشمق اوزره هرکس فوج فوج کلیوردی . کویلرده‌کی تشکیلات ایسه امثالسز برشوق سرور ایله توسع دکل عادتا تعمم ایدییوردی.

اتحاد وترقی جمعیتی مراجعت ایدنلری حلم وسکون ایچنده نظامات اساسیه‌سنه موافق اوله‌رق قید ایتمکده دوام ایله برابر ییلدیزك بو صولك تدبیرینی‌ده عقیم براقه‌جق اسبابه توسل ایلمشدر .

بو قیام حریت پرستانه‌یی میدانه چیقارمق ایسته‌مین حکومت اناطولی ردیفلرینی سلاح آلتنه طوپلارکن؛ (روم ایلیده صربلر ، بلغارلر قیام ایله‌مسلمانلری کسدکلرندن همان اوزرلرینه کیدلمسی) لزومی اهمیت مخصوصه ایله نشر واعلان اولنیوردی . ارکان دینی

لرزه دار ایتمك ایستین مهزولاین استبداده قارشی کتابالله ، شرع رسالتپناهی، مهزیلهرق حریتی تعرضات لئیمهدن ، احکام شرعیهیه ایقاع ایدیلن تجاوزدن صیانته قیام ایدن جابرهٔ استبداد ایله پنجه پنجهیه اوغراشدی . آقصای آمال بیلان احرار مسلمینی تنکیل ایچون تسلیم حقدن اباء ایدن متکبرین باغیهمفتریات ارتکاب ایدنلرده نه سفلی درکهلره تنزل ایتدیکی کورولیورمی ؟

هر برمزی آیری آیری ازمك ایچون افسادات معروفهسندن زمان استئثار حلول ایتدکجه استفادهیه آلشمش اولدیغی جهتله بنده وامثالك حصولنه قائم اولان استبداد شو نفاق غیر محققك دوامندن حالا امین ایدی .

جمعیت مقدسه هیچ براساسه مستنداولمیان بو نفاق وعداوتی قلع وازاله ایدهجك وجهله محیطنك همان هر نقطهسنه ، مرکزینك کافهٔ جهاتنه مأمورلر اعزامیله سیئات ماضیهیی تغییر ایلهرك مشروعیت آمالی ، علویت نیاتی اعلامده ثابت اولمشدر .

اهل حق ایچون میسرتی تأمین ایدن بو وثیقه ثبات موفقیته وقف حیات ایتمش اولان احرار عثمانی حقنده سرعتله تجلی ایتدیکندندرکه ییلدزك اناطولیدن سوق ایلدیکی ز نججق فرقهلی عسکر قطعاتی ازمیردن اعتبارا اوغرادیغی مواقعده مواعظ حق کریانه، خطبات سرمستانه ایله تنویر اولنان حقیقته اطلاع تام حاصل ایدییورلر ، دین قارداشلرینه ، همشهریلرینه ، وطنداش

شلرينه قارشى سلاح استعمال ايتمامكه يمين ايديورلردى .

اللهم عهد ايتمش برمردى عزمندن چويرمك نصل قابل اولور ؟ حقيقتى تصديق ايتديكمز بر عقيده‌نك انحلالى ممكنميدر ؟

تحشد ايتمكده اولان قطعات مباركهٔ عسكريه‌نك قوماندانلغى مناستر جهتى فوق العاده قوماندانى عنوانيله مشير تاتار عثمان پاشايه توجيه اولندى . اوته‌دنبرى اطاعت مذبوحانه آليشمش اولان حكومت پك كوچك برسربازانى بيوك بر جزا ايله ازه‌رك بوخصوصده هيچ برمسامحه‌يى تجويز ايدمه‌ديكندن اوكْديغى . بكله‌مديكى ، هرتصلسه زمانده مهمسه‌ديكى بر وضع سربستانه‌يى رفع وحك ايچون ؛ جملهٔ ايجاد اتدن اولان بيوك بيوك عنوانلر ، مهيب ، مخوف قوتلر اعلانيله كوز داغلامق صورتنده اظهار قدرته كنديسنجه لزوم كوريوردى بو چوروك تمايشى برتدبير مستقيم ظن ايديوردى .

عثمان پاشا سلانيكده جمعيته قارشى فنا برحركتده بولنميه‌جغنى بيان وتأمين ايتمش اولديغى حالده مناستره كيدنجه حركاتنده بر اثر تبدل احساس ايتمكه باشلاديغندن جمعيت درحال بوتبدل وضعيتى درپيش چشم امعان ايدرك مناسب برنتيجه‌يى دها اوزمان حاضرلامش ايدى .

مظاهرلرينه وارنجه‌يه قدر هرشخصه مغرورانه برنظر اماله ايدن حكومتك يتشديرديكى رجال ايچنده مستقيم برمسلك

صاحبی بولنق ممنوعات امورندن عد ایدیله‌جك بر داعیه‌یه قالقدیغی ،
و تعبیر لایقی وجهله علاق . جمال متردد اولمق فعالیتده وحدتده
کورلدیکی ایچون عثمان پاشانك تأمینات سابقه‌یه مغایر اولان
احساساتی مؤاخذه‌یه دعوتی یوقدر . اوزمانلك مسلك معقولی
بویله ایدی . خلاف وعد اولان بو اوضاع اوهام غائله‌یه بر حاله
کلدی که ارتق عثمان پاشایه امنیت ایدلمك ، کندیسنی جاهلولرك
نفوذندن آزاده ظن ایتمك ممکن اوله‌میوردی .

حصوله کلان امارات وشبهات تمامیله اشغال اذهان ایتدیکی
بر زمانده ایدی که پیاده‌زندن فراریلر ایچون بر عفونامه ورود
ایتدی .

عفو ، بو رجعت نامحفوظ عثمان پاشانك تنسیبی اوزرینه
پیاده قشله‌سنده قرائت اولنه‌جق ، محکمه اتهام ایدن فراریلرك
عودتنه یارایه‌جق ، و بوصورتله شمار همتی حریت اولان فضلای
بسالت الده ایدیله‌جك ایدی .

ضابطان بروجه تنسیب پیاده قشله‌سنده اجتماع ایلدی .
عفو امرینی میرلوا عثمان بهجت پاشا قرائت ایده‌جك ایدی .
عثمان بهجت پاشا شایان حرمت عسکرلرمزدندر . وقرائت
امره مأموریتنده‌کی اصابتده مسلمدر . لکن عفو امرنده
بلك شدید بر لسان تجاوزله تعدل اولنان اوصاف مقصود معدنك
فراریلره اضافتجه التزام ایدیلان مجازات مسامحه ایدیلمیه‌جك
راددده ایدی . چونکه شمسی پاشا ملعوننك ورودندن بر کون

اقدم فرار ایتمش بولنان ارکان حرب قائمقامی صلاح الدین بك، بیکباشی حسن بك و سائر رفقای کرام معززه ، محترم خائنش حماست خصالان ملتدن اولدقلری ایچون بو شخیص حمیتی سر ایله ، فساد ایله ذم و تقبیح ایدلمش کورمکه وجدانی حس یك حریتله زنهدار اولان هیچ بر فداکار تحمل ایدمز .

عثمان بهجت پاشا اجتماع ایدن ضابطان محضرنده بو عفو امرینی قرائته باشلادی .

او کلمات محقره ، او الفاظ مستخففه ایله ابتدا ایدن بو امر، بر آتشین فوارهٔ حمیت و شجاعت اولان ضابطانی بر تأثیر برقی ایله تحریك ایتدیکندن ، عثمان بهجت پاشا یوزلرجه ضابط آرهسنده بر رووولور مرمیسیله ، قولندن جرح اولنمق صورتیله تمنی ایدلمین ، عفو ایکه یلمین لطفنه قارشی اك مؤثر اك مختصر بر جواب احرار پسندانه ایله اسکات اولندی .

ایشته بو مناسبتله امرك عفوه تعلق ایدن اقسامی کاغد اوزرنده قالهرق کیمسهنك سمع اطلاعنه واصل اولهمامشدر .

قیام حریت پرستانهنك ضربات قاهرهسندن برقسم مؤثر تشکیل ایدن بو جرحهٔ مانعه یلدیزك عمدة الاستقرار اولان بنای استبدادینی صارصدیغندن متجاسرینك دردستی ایچون یکی یکی امرلر ویرلمسنی انتاج ایلدی . ورديف طابورلری سوقیاتی تسریع ایلدی .

مشیر عثمان پاشا دقت متمادیه ، اقدامات متعاقبه ایله تحری

ایتمکده بولندیغی حالده بوفداکار ضابطی بردرلو بوله میور ، رفقاسیله برابر وظیفهٔ عسکریه سنی ایفا ایتمکده اولان بومردغیرت سماتی کوره میوردی .

موجود طابورلر افرادی اوجله افکار مقدسهٔ حریت ایله اشباع اولنه رق تخلیف ایدلمش اولدقلرندن پی در پی کلمکده اولان ردیفلره بوافراد شجاعت معرفتیله اعلام مرام ومقصود اولنیوردی . معقولیتی اقامهٔ براهیندن مستغنی اولان بومراد مسعود اصلا ترددو توافق ایدلمکسزین ردیفلرجه « سمعاً وطاعةً طیبهٔ استقبالیله رهین تلقی اولدیغی جهتله همان تخلیفلری اجرا قلنیوردی .

ضابطان قسماً مخالف ایدیلر . دیکرلریده دلاوران رفقایه پیرو اولدیلر .

اردو ، صفوف متینهٔ حمیت ، حمیتك اوسیف مسلول تابداری ، اوجامع آمال امت . اوهیکل نصرت وظفر . اسم اعظم ، جبار ذی انتقامه‌یمین ایدن اوقهرمانلر ، بوشانلی عسکرلر بنای مرصوص تشکیلی تقویه‌ده . کاملاً یك فکر . یك آواز اولدیلر .

اشته ، بوانالرده ایدی‌که مجاهدهٔ حریت خصوصنده اثبات برابهٔ تکریمی احراز ایتمش اولان قول اغاسی **ایوب افندی** اوخریده ملی برطابور . برفدائی کتله‌سی تشکیل ایله مشغول ایدی .

عثمانلیلرك كامرانلغی ، بختیارلغی، حصول اقبالی ایچون حاضر-
لنان بو سیالهٔ آتشین حمیته (١٥٠٠) سلاح توزیعی ایله منظومهٔ
تكملی فعلاً تنویر ایدن اوخری ملی طابوری (٧ تموز ٣٢٤)
پازار ایرتسی کونی مناستر ولایت هیئت مرکزیه‌سی قراریله
اوخریدن حرکت ایتمشدر .

ایکی نفرك جمعی برارادەنك اصدارینه تعلق ایدن ، دوّسین
اسائت ایچون من غیرمأمول وقوعه كلن حادثات هپ استبدادك
زنجیرلرینی ، بوقاغیلرینی . لاله‌لرینی . دمیرلرینی تحقیر ایدن برو
ضربهٔ قیام ، برر مشتهٔ انتقام ایدی .

تاتار عثمان پاشا بونك رنك هاٴلنی مشاهده ایدنجه دهشت
ساریه‌یه غلبه ایده‌میه‌رك ازمیر ردیف طابورینك رسنه‌یه سریعاً
حرکتنی امرایلدی . حال بوکه قطعات عسکریه کاملاً قانون اساسی
نامنه یمینلی وهیئت مرکزیه‌یه باغلی اولدیغندن ازمیر ردیف طابورینك
حرکتی ایچون هیئت مرکزیه‌دن امرویرلمسی اقتضا ایدییوردی .

هیئت مرکزیه صلاحیتی دائره‌سنده اجرای مداخله ایله
طابورك حرکت ایتمامسنی توصیه‌ده بولندی . وبوطابورك رسنه‌یه
کتمیه‌جکی اصول معروفهٔ عسکریه دائره‌سنده مشیر پاشایه‌ طویو-
رلدی . عثمان پاشا قیامدن ، لواءالحق حریتك زیرینه اجتماع
ایدن اراوغلی ازلرك مراد مقدسندن آکاه اوله‌رق ایشلرده بر
جدیت ، قطعیت ، اهمیت ، حقیقت کورمکه باشلامشدی .

اوچنجی دورکه استحصال حریت ایچون ارباب حمیت وسعیك قیامندن .

اعتبار ایدر . الیوم بودور انجنده یوباز . مجلس مبعوثانك جماعی کونی بودورك حد الغایه سیدر . کوزوانشده چوروك بر محیطه بکزر . فقط حقیقتده اکا دهم بر دورهٔ تأسس . بر آن موجودیت ، نیر حقیقته بر مطلع امین واستقراردر .

معلوم اولمالیدرکه تموز ابتدالرنده شمالی ارناوودلق بایراقدارلری (فروز وویك) ده اجتماع ایتمشلردی . ارناوودلغك قرارمغه باشلایان طالعنك یاصی سیامك ، موجودیتی حیات حاستی دشمنلرینه کوسترمك ایچون نه یاپیله جغنی دوشونمك ایستیورلردی .

واقعا مملکتك بوقسمنه مور بردومان چوکمش ، چوره سنی احاطه ایدن آفات خوف وخیانت بطی بر حرکت تدریجیه ایله ایلریلهمکه باشلامش اولدیغندن وطنك بو مهالك هول انکیزندن خلاصی جملهیه بر واجبهٔ حمیت اولمشدی .

هیئت مرکزیه (فروز وویك) اجتماعندن آکاه اولدیغی آنده بو اجتماعی تعقیب ایلدیکی مراداتك تفهیم ماهیتنه . تشریح غوامضنه ، تفسیر حقیقته خادم بر مزرعهٔ قابلیت اولمق اوزره پیش عزمنده حاضر بولنجه طلاقت فادسندن ، سلامت مطالعهسندن امین اولدیغی مبعوثلری ، مأمورلری ، خواجهلری مبادعهٔ اجتماعکاهلرینه ارسال ایتمش امرایله . بایراقدارلره . معتبرلری افرادینه قانون اساسینك حقیقت ومشروعیتی ، فوائد عاقبتنی ، لزوم تطبیقنی بالاطراف تفهیمه موفق اولدیغندن ناپدرکه نتیجهٔ

مقررات قانون اساسیه‌نك باتلغراف (عبد الحمید) دن طلب اولنمسنه مجبر اولمشدر .

بو وحدت سیاسیه‌یه استناداً تشكل ایدن (فیروز وویك) حمیت پرورانه تلقین حقانیتده هیچ بر دقیقه فاصله ایتمامش اولان مركز عمومی استفاضه ایلدیكی بو قراری ازوزینه قیام عمومیینك زمان وصورت اجراسنه تعلق ایدن پروغرامی درحال تعدیل وعلی بر دقت وبصیرت ایله ده تدبیر لازمه اتخاذینی تعجیل ایلدی وهرطرفه مأمورلر اعزامیله قیام عمومی حاضرلقلرینك سریعاً اكمالی وتموزك ١٠ و ١١ نجی كونی روم ایلینك هرطرفندن قانون اساسی طلب اولنمسنی ناطق قطعی امرلر توزیع اولندی. سلانیكده سوقاقلره بیاننامه‌لر یاپشدیریلهرق بیاننامه‌لرك محافظه‌سنه ده بر فدائی ضابط مأمور ایلدی .

آرتق مقصد علناً تعقیب ایدیله‌جك ، استبدادی رفع ایچون سوق ولنه‌جق قوتلرله چارپیشیله‌جق ایدی. استبدادك بك متین اساسلر اوزرینه صورت بند عظمت اولان بنای احتشامی صارصیله صارصیله عمدة لاركان استمراری حال انحلاله كتیر-لدیكندن بر طراقه جهان آشوب ایله طمطراق انقراضنی نظر امعان ایله تماشا، واقف احوال اولانلر ایچون بر ذوق ذكر اولمق طبیعیدر . فقط بو ایام هائله‌ده مستولی اولان فكر استبدادجویانه‌نك احتمال تشكیلی خاطر خراش اولمقده بولنان سیلاب خون دموعی وسعت دهشتی جهتیله خواطره صیغدیریلهرق هر بكیتك كاری

اولمدیغی ایچون بر وحشت شیرکارانه‌دن عبارت اولدیغنه کوره انسانیتك بحقّ اعتراض ایلدیکی اراقهٔ دم کیفیتندن احترازه مدار اوله‌جق یولده ساکن ساکن . هیجانسز، وقارلی بر مسالمت مسالمت تعقیب ایدلمك سیاره‌ٔ فریضهٔ اجتماعیه‌مزدن ایدی .

هیئت مرکزیه بو نتیجه‌یی تحصیل ایده‌جك احتیاطك کافه‌سنه تشبث ایتدیکندن کمال شکران ایله کوروله‌یکی اوزره هیچ هیچ بر مؤلمهٔ غیر محققه‌یه محل قالمامش ، بو کونلرك صحائف بیاضنه مورث شوائب اوله‌جق هیچ بر حادثه وقوعی ایشیدلمامشدر .

هیئت محترمه نیات خیریهٔ ملت پرورانه‌سنی فعله کتیره‌جك دساتیر قطعه‌یی ایادیٔ مؤتمنه‌یه تودیع ایلدکدن صکره انتظارنده بولندیغی فردای حریت رؤای اقباله براعت استهلال اولمق اوزره حمیت مایه ، محبت وطنیه‌نك خاندان عرفانی . ملتك استنادکاه اجلالی . دولتك ید غالبهٔ انتصاری اولان عسکرلرمزدن منتخب موجود ضابطانی ـ شمدی اتحاد انجمنی بد ایدلمکده بولنان نزهتیه‌ده ترتیب ایلدیکی قرنسره دعوت ایلدی . قونسر پك مدبدب . شوق آور طرزده جریان ایدرك ملتمك نوردیدهٔ عرفانی اولان شجاعت نهاد ضابطلرك وقار وسکینت کاملانه‌سی یار واغیارك قرین بسندی اولمقده ایدی . اوركستره (مارسیلیز) چالارکن اشتیاق حریت ایله فوران ایدن یوزلر ، کوکسلرمزی پارچه‌لایه‌جق قدر متهیج اولدیغی حالده سکونت وسکینت اخلال ایدلمامش وحق بو صره‌ده عالمی ایله برابر بجعیه کلن فرانسز

قونسلوسی دائرۀ آدابده جریان ایدن شوعلم شوقدن پك ممنون قالەرق حضاره علناً بیان شكران ایله برابر بعض فرانسز غزتەلریده مزیت عسكریەمزه ستایشكارانه مقالات ایله تقدیر خوان اولمشدر .

فكر اجتماعی طینت بشردن بیله قالدیرمق كبی محالات ایله اوغراشان دورۀ ظالمۀ استبدادك بوكونلره قدر اوزانوب كلن حلزونلی اجراآتی ایله مألوف اولان خلقمز ایكی شخصك بر آن ایچنده عین طریقه سلوكنی كورمامش ایكن فضیلت عسكریەنك جمع ایلدیكی بو هیئت فاخرەده فكر آده براتحاد مشاهدەسندن متحیر قالمشلر، قریباً بر انقلاب وقوعنه قائل اولمشلردر .

انقلابك شكل ودرجەسندن كیمسەنك ولو تقریباً اولسون معلوماتی یوقدی . هركس بو اجتماعه . بو سرور زوینه بر سبب آرایور ، بولەمیوردی . ساعت اون ایكی‌یه طوغری ایدی . اوت ، اشته بورادەلرده هیئت محترمەنك اعضای حمیت پروری برماصه باشنده نقطۀ بیضا كبی اجتماع ایدرك شهامت مرادینك خیال انجامیله صفایاب اولمقده ایدی كه اثناده برسائی حریت . مركز عمومیدن كتیردیكی مكتوبی كندیلرینه اعطا ایلدی . بو مكتوب اجرا اولنەجق برچوق اوامری شامل ایدی . مركز عمومی امرایدییوردی كه یارینندن (۹ تموز ۳۲٤ پنجشنبه) اعتباراً قیام مقدماتنه باشلانیلەجق . پروغرام احكامی جمعه ایرتەسی كونی اكمال ایدلمش اولەجق . بازار كونینه قدر قانون

اساسی عموم ممالک عثمانیه‌ده اعلان اولنمدیغی قدر یرده یالکز ولایت
مرکزلرنجه معلوم اولان تعلیمات وتشکیلات موجبنجه فرقه‌لرله
استانبوله طوغری حرکت اولنمق اوزره حاضر بولنیله‌جقدی .

بو امر نزیه و بلنده بر مطاوعت آمیزکارانه ایله تلقی اولنه‌رق
کیزلی بر نشوه در حال محیط جمعیتی استیلا ایتدی . چونکه رتق اسارت
پرانغه‌لرینی قیروب سوکمک زمانه تقرب ایتمش اولیوردق .
سیار بر مزار ، جامد بر حیات اولمقدن قورتلیوردق

اوستمزه اوریلان کلیدلری قیرمق اوزره حاضر بولنمق
ایچون برندای معنوی ، بر هاتف روحانی بزی دعوت ایدیوره
آرش ایلری دیبوردی . هپمز بونی استماع ایدییوردق .

حریتک مفتون جمالی اولان بوهاله حمیت درحال تطبیقاتنه
تفرغ ایدن جهانی نظر مطالعه‌یه آلهرق قاعده عثمان پاشانک
قالدیرلمسیله مباشرتی مناسب کورمش وتشکیلات داخلیه نظامنی
انجاغجه طولی رهبرلرینک یارین صباح ساعت طقوزده محل مخصو
صده بولنمسنی تنبیه ایدرک یارین باشلیه‌جق اجراآت عسکریت
عنه براغلمشدر . اجرای زمانه کوره حرکتی بیلدیز ارکاننک
تمایلاتی ایله تألیف ایتدکی بر هیئته تسلیم نفس ایدنمش برعثمان
پاشانک قالدیرلمسی بصیرت حرکاتنی دعوت ایدر غایت جلی هیئت
مرکزیه‌جه ایشته بو تاریخده (۷ تموز ۳۲٤) تقرر ایتمشدی .

عثمان پاشانک نظارت هیئتندن اختفا ایده‌مین آلون حرکاتی ،
یروده معاملاتی شهرتلک امدونه واقع بر طریقی ادا ایلدکجه برابر

حقنده ان صوك بر حكم اعطا سنه . اعدام ايله محكوميته مساعد دكلدى . اشغال ايتديكى موقع جمعيتك حيثيتدن امين اوله جغنى وصين بر رأى بر صاحب استقامته تو ديع ايدلمك لازم ايدى . وشمسى پاشا يا كارينك قهر واضمحلالنه ضمين اوله رق بر مشيرده محل مأموريتندن قالديرلورسه ييلديز منسوبانه دهشت اذهان سوز ويرلمش، جمعيت حقنده كى فكرلرى پريشان ايدلمش اوله جق ايدى .

آنك ايچون ايدىكه قول آغاسى ايوب بكك ١٢٠٠ فدائى ايله اوخريدن حركتنه امر ويرلدى . بو فداكارلر هيئتى منتظم عملى . متين بر طابور ، بر صنف ملتهب حماست ايدى . ظاهر حالده دبريه متوجهاً حركت ايلديكى حالده تبديل استقامتله رسنه يه كيتمكه ، نام محترمنى آلتون تاله عرش اعلاى حميته نقش ايدن قهرمان حريت نيازى بك افنديسنك ٦٠٠ موجودلى فدائيلرى ايله براشدكدن صكره حركت سريعه ايله مناستره برلكده اثبات وجود ايلكه مأمور ايدلمشدى .

هيئت مركزيه بوخصوص ايچون پاروله واشارت اعطاسيله برابر مجاهد حريت مصحوب قول آغاسى ايوب بك افندى يه ارسال ايلديكى تعليماتده مناستره وقت ورودينى . ورودندن دها اول مركزه بيلديرمسنى امر وتنبيه ايتمش وبو نكته عثمان پاشانك قالديرلمسى پلانى موقع اجرايه وضع ايدلمش اولدى .

هيئت مركزيه امرلرينى دور انديشانه مطالعاته ابتلاء

اعطا ایلدیکی جهتله تطبیقاتنده هیچ بر مشکلات کورلمیور ، برشوق روحانی ، براطاعت وجدانی ایله اجرا ایدیلدیکنی کمال اطمئنان ایله ترصد ایدیوردی

کتلهٔ حمامت اوخریدن جیقدیغنک اوجنجی جهارشنبه کونی ورود ایدن مأمور مخصوصک اخبارات خفیه‌سنه نظراً وسنه قهرمانلریله برابر کیجه ساعت التیده مناستیرک خارجنه مواصلت ایده‌جکلر ایدی .

بناء علیه هیئت مرکزیه‌نک بوایش ایچون تنظیم ایتدیکی تعلیمات ایله مشیر عثمان پاشایه و پارلمنتک اوزره حاضرلادیغی کاغد پیشوای احراردن بریوز باشی یه تودیع اولندی . بوایش ایچون شیردلان احراردن یدی ضابطه دها وظیفه ویرلمش وهیچ بری اجرا ایده‌جکلری وظیفه‌دن خبردار ایدلمامشدی . شوندرکه کیجه ساعت اوچده شهر خارجنده اوپیشوای حمیته ملاقی اوله‌رق ویره‌جکی امری اجرایه مسارعت ایتدیری کندیلرینه تنبیه ایدلمش ایدی . بو آرهلق تعقیب مأمورلرندن آلنان راپورلردن احوالک مساعد بر حالده بولندیغی آکلاشلمقله برابر عثمان پاشانک کیجه‌یی بردوام اراایده‌جکی اراشدیرلدی .

هیئت مقصد مقدسنک اعلائی عثمان پاشانک قولدیرلمسنه تعلیق ایتدیکندن مسئله‌نک خطاسزجه حلنه حصر عزم‌ایتمش ایدی . معاونه الک صوک استخبارات قیام تشبثک بعض مرتبه تعدیلنی مستلزم اوله‌جق خصوصاتی جامع ایدی . شویله‌که :

عثمان پاشا اقامتگاهنی ترك ایله محله ایچنده برخانه‌یه کرالایه‌رق اوراده طاشینمغه باشلامش اولدیغندن وضعیت محلیه‌یه نظراً اوفاجق براحتیاطسزلق پاشانك فرارینه میدان ویره‌بیله‌جکدی .

اولکی اقامتگاهه گوره اولان حاضرلقلردن آلوقه قسمنده لازمگلن تعدیلات بالاجرا عثمان پاشانك حرکاتی متمادیاً وشدیداً تعقیب ایتمك وهر ساعت ودقیقه ترصد ایدرك نرده بولندیغنی خبر ویرمك اوزره متعدد مختفیلر تعیین ایدلمك اقتضا ایتدی و اویله‌جه یاپیلدی . مختفیلر پاشانك هیچ بر وضعنی نظر تجسسدن دور طوتامغه چالشدقلری جهتله بو گیجه‌یی ده ترك ایتمك ایچون مهیا بولندیغی خانه‌ده امرار ایده‌جکنی داخلی وخارجی کندیسنی نه‌یولده محافظه ایدرك قاچ نفر محافظی بولندیغنی او گزمشلر، خبر ویرمشلردی .

موفقیتی ترددن . حلول عوارضدن آزاده بولندیرمق ایچون قپو قیره‌جق بالطه‌لر ، قانجه‌لر ؛ پنجره‌لره صعود ایچون ایپلر ، نردبانلر ؛ ایجابنده قوناغی یاقمق . برهوا ایتمك اوزره پترولر ، دینامیتلر ، مواقع لازمه‌دن بر آنده بومباردمان ایده‌جك طوپلر تهیه اولنمشدی . گوریلیورکه هیئت محترمه ، عثمان پاشانك قالدیرلمسنی قرارلاشدیرمش ، وبو قراری دفتره گچیرمش اولدیغندن بیگلرجه فدائی بو قراری بای حال انفاذ واجرا ایده‌جکلردی . اشته عزم متین بو طرز مجاهدانه‌ده صیانت

اولنور. هر لحظه بر سیاله ارتجاجه، گرداب ارتیابه معروض اولان رأیلرده تعریض موفقیت مأمول ایدیلور. بو موفقیت فیض.

ساعت بشده کلن دسته قلاغوزی فدائیلر طابورینك سلاحلریله، قانلریله استرداد حریته، اعلای شان حمیته مهیای خدمت اولان بوقوهٔ منجهٔ ملتیه‌نك برساعته قدر مناستره کیره‌جکنی اخبار ایلدی. مناستر داخلندن مرور ایدن (ابراخور) صوینك طرفندن فی الحقیقه ساعت آلتی رادهلرنده کتب صدا الری ایشیدلمکه باشلادی.

مناستردن چیقارلمش اولان پیشوای جهاد اك معزز یوزباشی ایله رفقای محترمی شهر خارجنده پاروله واشارت دلالتیله برلشه‌رك تعلیماتی آچیقلر بولندقلرنده مطلع اولمشلردی.

تعلیمات ضابطانه نه‌وظیفه تودیع اتمش ایسه بلاافاتهٔ زمان قبول ایدلمك اقتضای عهد ویمیندن اولدیغی ایچون هرکس واقف اولدیغی مأموریتی ایفایه مسارعت ایتمشدر.

دائرهٔ خفیه‌سنده برحال تهیؤده نگهبان اجراآت اولان هیئت کتب صدالری تقرب ایلدیکنه نظراً کوزیلیور. ایشیدیلیور-دیکه کتائب سیالهٔ حمیت، حزمهٔ مجللهٔ فداکاران تقرب ایتمش، استبدادك حکومت ابدیه‌سنه برجنت نهرداولار قوپون انادیلك هنگامهٔ استردادی حریت احلامه مشتاق. مهاجموز برزمان مبارك کلیور دیمك ایدی.

دائره‌نك پیشگاهندن سلاحلرینك تا نهایی تماسیله كوچك شاقردیلر حاصل ایدرك كچن ایلك فدائیلر طاقمی سكون ظلمتی اخلال ایتمكسزین آغر آغر یوریبورلردی .

بو طاقملر عثمان پاشانك بولندیغی خانه‌یی آبلوقه‌یه آلمغه مأمور اولان قهرمانلردن متشكل ایدی . بر سكوت صامتانه ، بر فعالیت مشتاقانه ایله اجرا اولنان بو مشیت شتابمادن آبلوقه‌نك رده‌بر اتمام اولدیغی آكلاشیلیوردی .

وطن مشفقلك انقراض محققدن ، ملت معظمه‌نك اسارت مرمدیه‌دن خلاصی ایچون القاللی مهالك و مخاطراتی ، حتی الك فجیع انزهالی اولومی بیله استحقار ایدرك عزم عزیزینی عاشقانه بر مفتونیت ایچنده تكوینه چالیشان هیئت محترمه‌دن اوچ مرد حمیت عثمان پاشانك اقامتگاهی قارشوسنده‌كی كوپریده بولونیوردی .
كیجه‌نك مزار قدر ساكت ، زندان قدر مخوف ، دریا قدر عمیق اولان ظلمت محتشمه‌سنی اخلال ایدن اهتزازلی بر صدا قوناغه مربوط تلغراف تلنك قوپارلدیغنی اعلان ایدنجه سكونت مداومه‌ده بولونان ظلام شب طالغه‌لی بر دكزه بكزردی .
لمحة البصره انحصاری ادعا اولنسه صحیح اولمق لازمكلن بر آن ایچنده جریان ایدن سسسز بر حركت ، حركتسز بر هجوم وقوعه كلدی . و بونك نتیجه‌سی اولارق ده قپوده بكله‌ین ذوات محافظ طاقمندن بولنان نوبتچیلر تعلیمات مخصوصه‌یه توفیقاً ، اولنان تكلیف اوزرینه تسلیم سلاح ایلدی .

قوناق قپوسی خفیفجه اوزیله‌رق آچیلدیرلنجه مهیب بر شماتت سامعه خراش ایله اوتوز قدر فدائی بردن دخول ایتدیلر. پاشانك محافظلری سلاحه صارلمق ایستدكلری حالده فدا كارانك دست انضباطیله صارلدقلری سلاحدن بالتجرید طیشاری چیقارلدیلر. بوكتیبهٔ حماست قوهٔ محافظه‌ایله اوغراشدقلری دقیقه‌ده ایدی كه ایكی قهرمان حریت، ایكی نجیل نجیل شهامت، ایكی مرد عزم پرور اولان ایوب ونیازی بكلر عثمان پاشانی اوطه‌سندن آلدیلر، هیئت محترمه‌نك كندوسنه اولان مكتوبنی ویردیلر، پاشا بو امر مكتوبه بالطبع انقیاد ایتمشیدی.

[نه غریب بر تصادفدر كه، رسنه اورمانلرینه التجا ایدن مردان حمیتّه بر كیك التحاق ایلمش وفدائیلرجه رفیق معنوی اوله‌رق قبول ایدیلن بو بری شفیق لا یقیله المنه‌و تأنیس اولنمش ایدی. فضائل اخلاقیه‌نك علویت محاسنی ایچون زمان زمان تجلی ایدن بو كبی خوارقه ضمیمه عدینه شایان اولان شو وقعه حتی فدائیلر مزاج عالی بر فطرتده یارادلدقلرینك دلیل عبرت نمودیدر. حیوانجغز بو دلاورلر نجاتنك او قدر مشتاق اولمشدی كه هیئت نردیه كیتسه اوده اورایه كیدردی. بو دفعه‌ده ینه برابر كلمشدی. حیوانك وفدائی هیئت مكرمه‌سنك آراسنده بولندیغی پاشانك نظر استغرابنی جلب ایدرك، نه آرادیغنی صورمش، هیئت ایسه «پاشا! حیوانلر بیله حریت ایستیورلر» جوابیله مقابله ایتمشدر.]

عثمان پاشا اثوابی كيمك اوزره اوطه‌سنه كيرديكی زمان احتمال انتحاری دوشونيله‌رك بر ده ضابط ترفيق اولنمش و حركت ايچونده آرابه و يا حيواندن هانكيسنی ترجيح ايده‌جكی كنديسندن صورلمش ايدی . چونكه كيجه ساعت التیده امر اولنديغی زمان حركته مهيا اولمق اوزره بر آرابه ايله ايكی حيوان احضار ايدلمش ، پاشانك بوبابده‌كی ارزوسنك همان انفاذيله لايق اولديغی حرمت ابراز ايدلمك ارزو اولنمشيدی .

عثمان پاشا ايسه حيوانلرله عزيمتی انتخاب ايتمش اولديغندن رفاقتنده اركان حرب بيكباشيلرندن برذات بولنديغی حالده قهرمان حريت نيازی بك افندينك قوماندا سنده‌كی رسنه فدائيلری وداعتيله رسنه‌يه كوندرلمشدر . پاشانك اظهار انقياد ايتمسی بر جهاد اكبرك معركهٔ وخامتندن مملكتمزی قورتارمش اولديغی ايچون ممنونيتله كوريله‌جك حاللردندر .

رسنه فدائيلری يوله چيقارلدقدن صكره ايكی اعضا ايله بعض مأمورين مواجهه‌سنده پاشانك اوراقی تحری و مصادره ايدلمش وديعه . پوسته‌خانه‌يه عسكرلرمز اقامه اولنه‌رق پوسته معاملاتی حكومتدن تجريد قلنمشدر .

محافظهٔ استبداد ايچون اوغراشان خونابه خواران ظلمه فرقهٔ ناجيهٔ احراره تعدی وغلبه ارنده اويله اعتسافات سفيله‌يی جائز كورمشلردركه بونلرك انسان اولدقلرينه شوكائنات عرفان حيرت ايتمسه سزادر . بوحقايق مؤسفه‌يه اوراق مضبوطه بر ور

راوئ صدیق الیاندر .

اوراق مجروحه‌دن بوکونه قدر آنجق برقاچ اثرینك نشری اولندی . دیکرلرینك‌ده برزمان مساعدده نشری مقدّر ثابتدر .

آخری فدائیلرندن برقاچ جزئیه افراز اولنه‌رق شیردلان حمید ادیب بك افندینك فرماندانلغنده بر فرقه تربیه و تنظیم اولنمشدی . فرقه بالجمله اسلحه‌ی نعشنه‌لی بربر ... استقبال ایدیلدرك وظیفهٔ احراز و الزام او ... وصباحلایق ایرنده سهر خارجنه چیقارلمشدر .

من طرف الله موفقیت ایله مؤید اولان مجاهد نصرت سیم ادیب بك افندی معیتنده بولنان حمیتمندان ارباب بسالته هیئت محترمه‌نك جمعیتگاهنه عزیمت ایتمش وتشکیل اولنان شورایه حاضر بولنمشدر .

بارقهٔ حقیقت مصادمهٔ افکاردن چیقمق جهالتك هر نقطه‌سنجه مسلم بر حکمت صادقه‌در . بو حکمت جناب رسالتپناهینك بشریته افاضه ایلدیکی بونجه فضائله برمرکز انتشار ، بونجه محاسنه بر قاعدهٔ زینت وکمال اولان برحقیقتدن ، حقیقتی ساوی اولمه‌ده معلا ، مقدس ، منزه ، مبجل بولنمق مزیت جهانگیرینی حائز بر آیت کبرادن استنباط اولنمشدر . شورا . شوره چیقمان ظلمتی قالدیرمقده بر دُرج انوار ساطعه‌نك شمس سمای اجلالیدر . هر جزء‌سی بر تونر بر حقیقت فیضه انعطاف ایدر . بونك ایچیندرکه

بتون عثمانليلره مطرداً برحيات . برحيات فردوس بخش ايدن قانون اساسينك استحصالنه همتلى ، عظمتلى شانلى اردومز حصر سلاح قوت ايله فعلاً الجهره دلالت بيورمشلردر .

شورى احرارده اجتماع ايدن آراى اصابت احتواى جمعيت بيلديرر . روم ايلى مفتشلكنه بريده عائد مناسب تام [illegible] مركزنده اولديغندن برحاجت عرض ايلدى . وضع ايتديكى تلغرافلر ترتيب وكشيده اولنمشدى .

هيئت محترمه نك مسعوديت عموميه يى تحصيل عزمى ايله احيا ايدلك اسرار الهيه يى وايل محترم خواطر تاريخنك تزيين حافظهٔ امت ايده جك كونلردن اولديغنه شبهه اولنه ماز . بيوك بر وظيفهٔ حميت درعهده ايله مجاهدين عثمانيه . [illegible] باشالى رسميه قالديرلدقدن صكره تعقيب ايليه جكى تماميله كوره اخذ وضعيت ايتمش اولمغله وزرايه انجاب ايدن وسائلى استكمال ايتمش وباريندكى قيام ايچون اطرافه برچوق كاغدلر ازرق ونلرى سوارى مفرزه لريله لازم كلنلره تبليغ ايتمشدر .

دها اوله جه روم ، صرب ، ولاح لسانلرنده اولهرق طبع اولنان بيانامه لرده جمعيتك مقصد عاليسى موضحاً ارائه اولنه رق سمائى واقعه نك بلاتفريق جنس ومذهب على العموم عثمانلى عنوان مفخرتيله يادا اولنان قارداشلرمزك حصول سعادت وسلامته مصروف اولديغى آكلادلييور ، سوء تفهمه مساعد برنقطه براغلميوردى . صباحلين ساعت طقوزده هيئت محترمه ، بو

حالا بر تودار جمعیت ، ملتك مشید قبال واستقبالی اولان احرار فاضله دائرهٔ اجتماعندن چیقدی و بیاننامه‌لری بلوك رهبرلرینه بالتودیع شفاهاً ده شو تنبیهاتك تبلیغنی امر ایلدی :

« بیاننامه‌لرمزی خرستیان وطنداشلرمزه برر برر توزیع ایدیکز . قورقماسونلر . ایشلریله کوجلریله مشغول اولسونلر . بوکون مرکز عمومیمك قراریله بورده حریتی اعلان ایده‌جکز . طوپ آته‌جغز . کندیلرینه مسلمانلردن ضرر کلمز . بونلری اوقو یانلر اوقومیانلره آکلاتسونلر .

جمعیت افرادیله دیکر مسلمانلره ده سویلیکز . شهر خارجنده ۱۲۰۰ اوخری فدائیسی واردر . انلره یملك کوتورسونلر . ساعت اوچده موزیقه و عسکرله آنلری شهره کتیره‌جکز . وطوپ انداختیله (حریت) اعلان اوله‌جقدر . هرکس سکونتی ـ جدیتنی محافظه ایتسون »

بو خبر بارقه سرعتیله شهرك هر طرفنه ، هر خانه‌یه یایلدی . یتاغندن قالقان شهرك سکونت دلارای ایچنده یکی بر انقلاب کورویوردی . مسلمان ، خرستیان هرکسك یوزی کولیوردی

عاقبت صباح الخیر اقبال ادراك ایلندی . بوکون کونش ینه اولکی تابانلقده طلوع ایتمشدی . فقط کوکلره نقش ایلدیکی سرور سماوی خزمات فیاضانه‌سیله شعشعه‌دار اولدیغندن منعطف اولدیغی سمالرده بر طراوت جاودانی کورلمکه باشلامشیدی . حریتك ، مساواتك ، عدالتك . اخوتك عاشق پرستشکاری

اولان عنصر محترمهٔ عثمانیه بوگون اعلان اولنه‌جق قانون اسا-
سی‌یه حرمة اظهار شادمانی ایدییورلر ، فوج فوج بایراقلرله ،
داوولارله خارج شهرده خانی اوکنه طوغری گیدرک اوراده
آرامسز بسالت ولان اوخری فدائیلرینی سلاملیورلردی .
اوفداکارن دلاورلرک ، اوصرده‌ن حمیتک سکینت ووقارنده هیچ بر
تبدل وقوعه گلمکسزین ایلک بروضع احترام گوریلیوردی که
مآلی اعادهٔ سلامی متضمن ایدی . قهرمانجه تعاطی ایدیلن دائرهٔ
مدنیتی هیچ برزمان تجاوز ایدهمز .

جمعیت محترمه اعلان مقصدینه تخصیص ایلدیکی بویوم
مقدسدن دول متحابه قونسولسلرینی خبردار ایتمک اوزوسیله
کندیلرینه بر هیئت اعزام ورؤسای روحانیه‌یه‌ده بویولده
معلومات اعطاسیله وظیفهٔ رسمیه‌سنی اکمال ایلدی . دیلیوردی که:
« بوصباحدن اعتباراً مناسترده حریت ، مساوات . عدالت
اعلان ایدلدی . مناستر ولایتی بعدما قانون اساسی موجبنجه
اداره اولنه‌جقدر » فی الحقیقه حریت اعلانی عیسوی ، موسوی
وطنداشلرمزك سامعهٔ شکرانه واصل اولنجه بومشتاقان ترقیده
تعالی پرستان حمیته التحاق ایتدیلر .

ذی حیات امواجدن متشکل بحرجوشان حریت اطلاعنه
مستحق اولان بوشهر عظیم ابتدای بناسندن بوروز اعتلافرمایه
قدر بوبله شنلکلی بردبدبه‌یه ، معظم بردبدبه‌یه مظهر اولمامشدر .
یدی ردیف ، دیت نظامیه طابوریله بش طوپچی طابورندن

بر بلوك ، ملتك مدار فخر واجلالی ، مؤيد عظمت استقبالی اولان ملك حريت شكردانی آلايك رسمی سنجاغيله ايكی سواری بلوكی . بانده نظاميه موسيقه‌سی اولديغی حالده اوخرين فدائيلری نزدينه كلديلر .

بو محتشم قوت ، بو كتلهٔ حميت هپ (قانون اساسی) استحصالی ایچون اجتماع ايديور ، هپ بو مقصد مبارك يولنده متحد ومتفق بولنيوردی .

جوش خروشان حميت ، استبدادك او مهابتلی ، او خونآشام وضع مخوف آهنينی نظرده اسقاط ايلديكی جهتله عقد جمعيته هيچ بر مانع كورولمكسزين قوشولمقده ايدی .

استبدادك قهر واعتسافی ایچون هر فرد متنفر ، كنديسنده وجدانی بر مجبوريت . قطعی بر صلاحيت كوريوردی .

حريت ایچون جان ويرن حميتلی اهالی ملت ، بو كبی بر توفق ، بو جماعهٔ حميت ، بو غضنفرلر جمعيتی مخلد پر ظفر ايدی . بو غلبه ایچون بر سرنامهٔ فاخر اولمق اوزره بر تبريك رسمنه باشلاديلر .

تبريك رسمی ، رسمی اجرا ايدن عسكرلرك انتظام ومكمليت عسكريه‌لری عامه‌يه ابلاغ ايدن رسمی امتنانده . مشيت عسكريه‌نك بر رسم بليغيدر . غير ناطق بر لسانی ، بر حال كوياسيدر .

بو رسم محتشمك دارات عظمتی بو مقدس يوم السعادتك فاتحهٔ نصرت آوری عدادينه لايق بر مكمليتده ايدی .

وقتا که بوکچه رسمی ، انتظامنه حضارك پسندخوان اولدیغی طرز بهنده رهین حسن اختتام اولدی . الرنده جلی خطایله برطرفده (یاشاسون قانون اساسی اولوم) دیکر طرفده (عدالت ، حریت ، مساوات ، اخوت) کلمه‌لری یازلمش بر لوای جهان بولندیغی حالده مناستر کاتب حریت فداکار شاکردانی ، بو کتله حمیتك پیشوای اقبالی اولمق اوزره مقدمه‌سنی تشکیل ایتمش و طبقات سائره‌ده صره سیله یکدیکره پیرو اوله رق مرتب ، مطنطن ، معلا بر الای حرکته باشلامشدر .

اردونك ارکانندن اجتماع ایدن بو قوهٔ متحده‌نك شو حرکت غضنفرانه‌سی هر کسك کوکلنده نه بیوك حسیات اویاندیرمش اولدیغنی تقدیر ایچون دوشونملیدر که شمدی هیچ بر شماتت بی‌معنا ایشیدلمیور ، رکیبهٔ آمالی بر سدرة المنتهای مقصوده توجه ایدن مجتهدین احرار مردان عالمه ولوله‌رسان اوله‌جق بر متانت جهان آشوبی تعقیب ایدیب کیدیوردی .

احتشام حماسنه جمله‌نك مفتون اولدیغی بو رفتار آتشین خرامه درویشان طریقتك ، علمای مکتب تهلیلات و تکبیرلری امامه بزه تعظیم اولنجه عام شکل موجودیتنده بتون بتون تجرد ایدرك یالکز عسکرلر دکل ، قلبلرنده بر پارهٔ حمیت مکنوز اولان هر عثمانی هیئت محترمه‌نك تحصیل عزمی ایچون جناب حقه عهد و پیمان ایدیوردی . بر دولتلك فورانندن ظهور ایدن لهیب عالمسوزنه ایسه اوخری فدائیلری مناستره کتیرن

هیئت مستقبلهده آندن دها قوی بر استعداد ویردی . اولودن قاچلمیور ، اولومه جان آتیلیور . هر مرد جانمزی ، مالمزی ، هر شیئمزی یغما ایدن او استبداد ملعونك ثم مبادی . فقط وجودینه قوشیور ، هر کس حریت ملته کافل اولان (قانون اساسی) نی استقبال ایچون عادتا قنادلنوبده اوچمق ایستیوردی .

بو مملکتك او دورهٔ مشئوم استبدادده کوز یاشیله بیوینك محافظهٔ وطنه کوندردیکی عزیز اولادلرندن اولان عسکرلرمز (قانون اساسی) ، (عدالت ، مساوات ، حریت ، اخوت) کلمه‌لرینی حاوی کوزلکاری نحاللرکندن چیکوب اوزندن اللرینی قالدیروب پارمقلریله و مقدس کلمه‌لری کوسترهرك (یشاسون قانون اساسی) (یشاسون عدالت) (یشاسون حریت) (یشاسون اخوت) صیحه‌لریله آلقشلایه‌رق یورویورلر . بو الله صدالری ، بو صیحات خروشانه روحانی بر زمان مؤکلشه کمی آلیوردی .

تصور بیورلسون . مکاتب ، خصوصیله مکتب حربیه ملتك نکهبان سعادت استقبالی . مشید اجزال وشوکتی دکلیدر ؟ بونی تشکیل ایدن محترم اولادلرمز ، سوکلی قارداشلرمز کیتدی حریتك فاتحهٔ عزمنده بولنیور ، و بر عزم جهان مردانه‌یه اتباعاً ایلریلیور ، بونکا هیئت اجتماعیه‌مزك قوهٔ متجددلرکانی دعا یتمش کیدیور . درویشان یوردکان طریقت علیه ، خدمهٔ علوم شرعیه دعالر ، تکبیرلرله یکدیکرینی ولی ایدیور . بو هیئت عمومیه

آناطولیدن ، روم ایلیدن عبارت مناستر ولایتی ایدی که بتون عثمانلیلرك بوكون حصول وحدتنه دلالت ایدییوردی .

افراد عسكریه‌نك تربیهٔ مكملهسنه دلالت ایدن بو حرکت مكینانه عالمی بهت وحمیت ایچنده براقدی .

عسكرلك ، اردو عالمی دائما بیوك بر مكتب حمیت واخلاق ، بر اكتساب‌كاه فضیلتیدر . امثال خصال بركزیدهٔ نجابتی بورلرده استحكام بولور .

معلیه اسیناس ایدن افرادنی ایچون هر وسائط مستحضر كبیدر . هیچ برشی بیلمه‌یرك عسكره كیدن ، هر شیئه واقف اولارق عودت ایدر . بلوك مكتبلرنده اوقویوب یازدرق فیضیاب معرفت اولان پك چوقدر .

اللی التمش سنه‌دنبری آچیلان مكتبلرده ، مدرسه‌لرده اردو مكتبلری ده مظاهرت ایلدیكی ایچوندركه قابلیتك‌رالدی . خادمی مربیه‌سی اولان معرفت ترك عنصری اراسنده‌ده احساس موجودیته باشلادی . بوكون بخشایش جناب فیض كریم اولان قانون اساسی اولاستطاعت ، اواستحقاق آفرین لایقت سایه‌سنده سنه‌برده اوچنجی اردونك مظهر اولدیغی تكامل صحیحك نشانهٔ مشكوره‌سی اولارق كوروان بوانتظامك زمان تطبیقنه دقت اولنیورمی ؟ افراد نجیبه اثبیرلك بروظیفه قارشوسنده نه عظیم بر متانت ده بولنمشلر ! ایوه موفق اولان اركان عسكریه‌یه مدیون اولدیغمز محامد وشكرانی نصل اداده‌یه‌بیله‌جكز .

« [illegible] جمعيتده [illegible] مرضى اولسون »

هيئت مستبده نك خسوفى نقطهٔ عزيمته تقرب ايديور .
صلاحيت وجدانيه نك هيچ بر امارهٔ تغيرى كورلمه‌يوردى .
قونسولوسخانه‌لر و [illegible] كيجه‌لرى [illegible] مسكر
الليله كوسترديلر . هپ بر آغزدن :

« ياشاسون قانون اساسى » . « ياشاسون عدالت . ياشاسون حريت . ياشاسون مساوات » ديه باغريشيورلردى .

بو قافله‌لر [illegible] خلق ايله طولمشدى . [illegible] اموات [illegible] كويا [illegible] حشر بولمش .

كويا منتقم حقيقى [illegible] مظلومين ناحق [illegible] ايدن سفاحيه بر مشهور جزا ابداع ايتمشده هركس تماشاسنه شتاب ايديوردى .

اكثريسى متجاوز نفوس اولان [illegible] آماده [illegible] حال قيامده بولنيوردى . (قانون اساسى) ايچون جماع ايدن وجوديت [illegible] عسكرده فعلا الحاق ايلدى .

دورهٔ [illegible] بزه آغلاياجق كوزلرده شادان ، خندان ؛ مسرورانه [illegible] تمكين كوره‌ميه‌جك ، طبيعت ثانيه اوله‌جق [illegible] ايدى . [illegible] احوال ترجمه [illegible] بليغ بر لسان اولان كوزيكى [illegible] تأثراتك انعكاسكاهيدر . آن بر شيقلقلرى ، هله قاش چاتيقلغى نخوه مسرورانه جذبيت وتقليديه [illegible] . [illegible] حسرتلى كوزلرده

آغلادق ، طوردق . نه‌سوگلی زمانلرده مأتم کوندن ! . .
لکن کورلیوردی‌که یوز بیکه قریب اولان بوجمعیت عظمه انده
هرکس جداً سویندیور وحقیقت مقصدینی حقیقتدن امین
اوله‌رق تعقیب ایدییور .

(قانون اساسی) نام محترمنه ابتناءً فکر ایدن بو یوز بیك
موجودلی جبت اردوسی عسکر قرداشلرمزی آلقیشلایه‌رق
تعلیمخانه‌یه کلدیلر . تعلیمخانه وحوالیسنده « ایکنه آتسه‌ك
یره دوشمز » ضرب مثلی فعلاً تصدیق ایتدیره‌جك براژدحام
صامت حاصل اولمشیدی .

چونکه (حریت) بونجه سنه‌در مشتاقی اولدیغمز ، اغورنده
جان ویردیکمز (حریت) اعلان اولنه‌جقدی .

بدبختیقدن ، فلاکتدن ، سفالتدن ، مصیبتدن بیقمش بر
ملته سعادت ، راحت ، ثروت ، آزادکی ویریله‌جك ایدی .

مناستر تعلیمخانهٔ عسکریسی بر انسان دریاسی شکلنی
آله‌رق قیملدامق قابل اولمادیغی بر صورده تکمیل طاورلر .
عثمانیلرك کتول شوکت واجلالی اولان بو دلاورلر کندیلر-
ندن ایریله‌رق بوقلعه ومعاینه وضعیتده بولنان اوچ بوکی
اوکندن بر کچید رسمی دها اجرا ایتدیلر ، وبوراده‌کی عسکری
باندوسی‌ده اشتراك ایلدی .

بو ، عسکری سرور ملی‌درکه ممالك عثمانیه‌ده مشاهده
امثالنه امکان تصور اولنمسه روادر .

افرادك وجه بشاشتنده تابان اولان نور حریت مخالف موفقیتنك هیچ بر یرده ذکری کورلمه‌ین مرتبهٔ بالاسنده مارقه نمای کمال ایدی .

از شجعان حمیت جوی بر اشتیاق الجاسنه تبعاً یالکز « اطاعت ایدیبور » دینلسه حالری خیله توصیف ایدلمش اولمماز . افرادالجای حمیتله قوماندانك امرینه کوره ده اجرابان ایدیبور ، وغلیان محبت هر نردی ، هر حساس قلبی اصل تهییج اطاعته نه قدر تهیئه ایدرسه باندولرده او هیجان حمیتی یوکسلتیور . قبارتیوردی .

بو ایکنجی رسم عسکری شهامت ونجابت مایه‌سزی بر اخلاص جمیل ایله انه بانه یا بعاره اعلا ایدرك ختام بولدیغی زمانده سیار طوبچی آلاینك دردنجی بلوکندن چیکیلن (٦٠) نومرولی طوپك اوزرینه چیقیله‌رق بلیغ وبالطبع مؤثر بر خطبهٔ حریت قرائت اولنه‌دی .

دقت ایدیورلسه‌کز خطابت ایچون هانکی کرسی انتخاب اولنیور ؟ بر خطیب اعلان حریت ایچون ایراد ایده‌جکی خطبه‌یه یوکسك بر موقع رصین ظفر بوزاسی دکلیدر ؟

تعالی پرستان حریتك علویت افکارنده‌کی اصابته نه بیوك بر دلالتدر که بو حرکات طبیعیه آره‌سنده (قانون اساسی) استحصال عثمانیلرك حریتی نامنه (٦٠) نومرولی طوپ اوزرنده خطبه ایراد ایدن بو ذاتکه (قانون اساسی) نی او قانون اعظمی عدد

حميتنه اولان وناموس اكبر ملیمز اولان عسكرلكك حفظ وصيانت ابديسنه توديع قلنمشدر .

سيار طوپجى آلاينه منسوب اولان بو (٦٠) نومرولى طوپك تاريخ مليمزده بيوك بر قيمتى اولديغى جهتله دركه هيئت محترمهٔ جمعيت بونك موقعنده مرمردن بر ستون موفقيت انشا ايتديرمك تصورنده بولنيور

ومن الله التوفيق

خطیب رفیع القدر حریت و نطق بلیغ ایله (قانون اساسی)نی اعلان ایدنجه کلماتی علمانك آب رویی اولان مناسترلی مفتی فاضلی دها پك ازلجق بر نطق حقیقت پرورانه ایله ایضاح مراد ایتمش ، فضلای مملکتدن بر عارف ذات ایسه دخی دعایه ال قالدیرهرق حضار دموع شادی اساله ایله آمین آمین تمنیاتنی تکراره شتاب ایلمشدر .

دعادن صکره رؤسای روحانیه اتحاد وحریتك قیمت وصیانت خدمتنی ترغیب مضمون اولان نصایحی ایله جماعت عثمانیه‌نك احساسات مشترکه‌سی اعلان ایلدکلری صیره‌ده (۲۱) پاره طوپ اندلخق ایله مناسترده عثمانلیلر ایچون (حریت) (قانون اساسی) (مشروطیت) اعلان اولندی .

آلاتورقه ساعت ٤ ١٠ تموز سنه ٣٢٤

هیئت محترمه سعادت ملتك شرف استحصالنی بر عید تجلیله مقارن ایتمش اولمق اوزره اجراسنی توصیه ایتدیکی شهر آیین تمام اوچ کون امتداد ایتمشدر . بونك شمدی‌یه قدر امثالی کوریلمامش واهالینك قات قات ممنون بولنمش اولدیغنی سویلمك زائددر . یالکز شوراسنی فاخرانه بیان ایدرزکه :

اعلان حریتدن صکره بر چوق خائنلر یقلان قاتللرڭ نه قدر جاسوس وار ایسه اوتوزده قالدیریله‌رق دیوان حرب مخصوص حضورینه گتیرلمشدی . بونلر استبدادڭ اڭ شنیع ، مجرملرندن ، اڭ ظالم ، اڭ بی‌رحم قاتللرندن ایدی . بونلرڭ دیوان حربجه محاکمه‌لری اجرا ایدیلیور . اعداملرینه حکم ایدلمش و حکم واقع درحال اجرا اولنمشدر .

یاشاسون ، وار اولسون

قانون اساسی

۲۰ شعبان سنه ۱۳۲۶ ، ۳ ایلول سنه ۳۲٤

١٢٩٣ سفری

اوروپاده

مؤلفی

ارکان حربیه قول اغالرندن

رشید

استانبول

١٣٢٦

جغال اوغلنده « مطبعهٔ خیریه » و شرکاسی

افادهٔ مرام

۱۲۹۳ سنه‌سی عثمانلیلر ایله روسلر اراسنده وقوعه کلوب سوکیلی وطنمزك اك مهم اقسامنك المزدن قاچیرلمسی و او اندن اعتباراً برقات دها کسب قوت ایتمکه باشلایان ادارهٔ سابقهٔ مستبدانه‌نك آفتاب خلاصبخشای حریتك طلوعنه دکین قهرمان اردومزی برحال عطالتده براقه‌رق تعالی و ترقیسنه خدمت ایتمامسی وایتدیرمامسی کبی تلافیسی پك بیوك همت وغیرتلر صرفنه محتاج ضرر وفلاکتلرله نتیجه‌لنان سفراخیرك اسباب وقوعیله کافهٔ حرکات بریه و بحریه‌سنك واندهٔ ارتکاب اولنان باشلوجه عسکری خطالر ایله بعض مطالعاتك ولو مجملاً اولسون وطنداشلرملك انظارینه ، انتباه و تیقظمزك تزییدی مقصدیله برکره‌ده طرف عاجزانه‌مدن عرضنی کندمجه بر ذمت و خدمت عد ایده‌رك اشبو کتابك ترجمه وجمعنه چالیشدم. نقائصنك عفو وخطالرینك اخطار بیورلمسنی رجا ایله کسب فخر ایلرم .

ارکان حرب قول اغالرندن
رشید

باشلوجه مأخذلرم

١ — يوزباشى (رومانى)نك برعسكرك اسفارى نام سلسله آثارندن ١٨٧٧—٧٨ سفرى .

٢ — بحريه ملازملرندن (آلبر غراسه) نك سواحل مدافعه سى نام اثرى .

٣ — اثناى تحصيلده كى نوطلرم .

۱۲۹۳ سفری

آوروپاده

۱

مقدمه

وضعیت عمومیه واسباب حرب — دولت علیهٔ عثمانیه ایله روسیه آراسنده وقوعه کلن متعدد حربلرك سبب حقیقیسی عثمانلیلری اوروپادن چیقارمق فکر ثابتندن عبارتدر. بوکا بناءً (قوجه پترو) زماندنبرو چارلر، حکومت عثمانیه‌نك اوروپا ادارهسنه مداخله ایتمك و عثمانلیلرك مرکز پر احتشامی اولان (استانبول) ه طوغری تدریجاً ایلرولمك فرصتنی قاچیرمدیلر.

روسلرك ایلك تشبثی اولان (قریم سفری) عدم موفقیت ایله نتیجه‌لنوب (۱۲۷۳) ده عقد اولنان (پاریس معاهده‌نامه‌سی) ایله (بحر سیاه) ده‌کی قوت وقدرت عسکریه‌لری محو ایدلدی. فقط ۱۸۷۱ تاریخ میلادیسنده، المان - فرانسز محاربه‌سی نتیجه‌سی اوله‌رق فرانسه‌نك دوچار اولدیغی زبونلقدن روسیه دخی استفاده‌یه قیام ایله معاهدهٔ مذکوره‌ك کندی حقوقنی تحدید شو قسمنی (۲ مارت ۱۲۸۷) ده فسخ والغوه موفق اولدی.

(١٢٩١) ده بوسنه وهرسك ولايتلری دوچار مظالم اوله گلدکده بولندقلری بهانه‌سیله حکومت عثمانیه‌یه قارشی آیاقلاندیلر. خفیاً روسلر طرفندن تحریك اولنان آتش عصیان اطرافه انتشارله کسب وسعت ایلیوردی :

(١٢٩٢) سنه‌سی ایلك بهارنده بلغارلرده عصیان ایتدی. صربستان ایله قره‌طاغ پرنسلکلری دخی حکومت متبوعه‌لرینه قارشی اعلان حرب ایلدیلر. چاره روس عساکری میاننده صرب اردوسنه گوکللی عسکر جمع و تحریرینه مساعده ایلدیکی گبی بش قوماندانلق ایتمك اوزره جنرال (چه‌رنایه‌ف) ی بیله گوندردی .

هر برحاله نظراً دولت عثمانیه کندیسنی شدتله مدافعه ایدیور وصول دهشتیله (استانبول) ده بك یقین اولان بلغارستان عصیاننك اوکنی آلیور و صرب اردوسنی (دلیغراد) و (الکسناج) موقعلرنده تپه‌لیوردی .

اووقت روسیه دها آچیقدن مداخله و حکومت عثمانیه‌نی آنی برحربله تهدید و تبعهٔ عثمانیه‌دن بولنان رومار حقنده بر طور آمرانه ایله اصلاحات طلب ایلیور وقبول‌ایلمدیکی لسان شدیده بر استنادگاه اولمق اوزره اردوسنك برقسمنی سفربر ایدیوردی .

انکلتره‌نك توسطیله دولت علیهٔ عثمانیه ، کندی امارتی بولنان صربستان ایله (١٢٩٢ ایلولنده) برمتارکه و (شباطنده) برمصالحه نامه عقد ایلدی .

روسیه‌نك تحریك وتشویقیله دول معظمه مرخصلری اصلاحات داخلیه حقنده مذاکراتده بولنمق اوزره (١٢٩٢ سنه‌سی کانون اولنده) (استانبول) ده برقونفرانس عقد ایتدیلر . دولت علیهٔ عثمانیه ایسه

هرشيئه موافقت ايديور وحتى قانون اساسى يى وبتون ممالك عثمانيه ده
سربستيت اديانى رسماً اعلان ايليوردى .

فقط روسيه، عصياندن ولايتلرك مختاريت اداره سى، اجنبيلردن
عبارت بر ژاندارمه هيئتنك تشكيلى، حكومتك طرز حركاتنه نظارت
ايتمك اوزره ملل مختلفه دن مركب بر قوميسيونك قبولى وسائره كبى
دولتك استقلاليت تامه سنه ايراث خلل ايدن بر طاقم مدعياتده بولندى.

باب عالى بو شرائط شديده يى عدم قبول ايله روسيه نك سفربرلكنه
قارشى سفربرلك ايله جواب ويردى. روسيه نك علناً آرامقده اولديغى
بر حربك وقوعنى آرزو ايتميان اوروپا يكيدن مداخله ايله ايكنجى بر
قونفرانس دها عقد اولندى . معمافيه بو ده مقدمكى كبى هيچ بر
نتيجۀ حسنه يه اقتران ايتميوب يالكز مذاكراته كيريشلمكه سببيت
ويردى . بونك اوزرينه روسيه، ايلك اولجه دولت عليۀ عثمانيه نك
ترك سلاح ايتمسنى طلب ايلدى وانكلتره يه استناد ايدن حكومت عثمانيه
ايسه عين تكليفده بولندى والحاصل موافقت طرفين غير ممكن اولدى.
فقط آوروپا چار ايله متحداً حركت ايتمكى طوغريدن طوغرى يه
رد ايلدى وحتى انكلتره، قوۀ بحريه سنى روسيه عليهنده اوله رق سفربر
ايتمكه باشلادى .

يالكز باشنه قالان روسيه، مخاصماتدن قطع نظر ايتميه رك اعلان حرب
ايتدى . ومخاصماته عين كونده اوروپاده وبر كون اوليسى آسياده آغاز
ايلدى .

(٢٨ مارتدن) اعتباراً چار، رومانيانك خفى بر معاهدۀ اتفاقيه سيله
تأمين ايدلمش بولنيوردى . دولت عثمانيه نك بر امارتى اولوب اكثريتله
يكديكرينه مخاصم اوچ حكومت معظمه اراسنده نوعما بيطرف بر

منطقه تشكيل ايلمش بر ايالت بودفعه روسيه‌لرك انكلس داخلنده سربستجه حركاته مساعده و بتون منابع ماديه‌سنى انكلتره افكارينه خدمته احاله ايله‌يوردى . وقتا كه حكومت عثمانيه (پرنس شارل) ه روسيه‌لرك استيلاسنه قارشى متحداً حركت ايتمه‌سنى تبليغ ايتمدى موما اليه پرنس دها قوتلى كوردكى طرفه تمايل ايله اردوسنى چارك ايالة خدمت ايتمك اوزره سفربر ايتمكله قالدى وروماني‌نك استقلالنى اعلان ايلدى .

طرفين قوتلرى

عثمانليلر — كچن ايكى سنه ظرفنده وقوعه كلن محاربه‌لر جنود عثمانيه‌نك خواص وقابليت عسكريه‌سى تزييد ايلمكله برابر تعبيهٔ حاضره‌يه دائر برچوق تجاربك اجراسنه وسيله اولمشدى . على التدريج اجراى اجراى حركاته (١٢٩٣ نيسانده) ٥٠٠,٠٠٠ كشيلك برقوتى سفربر حاله وضع ايله تسليح وتجهيزه موفق اولندى . فقط بوسنه وهرسكك عصيانى تسكيننده وصرب ويونان حدودلريله حال غليانده بولنان ولايتده ترك اولنان متعدد مفرزه‌لر حال عطالتده قالدقلرى كبى اولدقجه بيوك براردوده قره‌طاغده اجراى حركات ايليوردى . مصر خديويتى ايسه انجق بر لوالق بر قوت كوندرمشدى . اصل ايشه يارايه‌جق قوت ايسه برى آوروپاده (طونه اردوسى) ديكرى آسياده (قفقاسيه اردوسى) اولمق اوزره ايكى بيوك اردودن متشكلدى .

مخاصماتك بدايتنده طونه اردوسى (سردار عبدالكريم پاشا) طرفندن قوماندا اولنوب (١٢٠,٠٠٠) سوارى ايله (٣٦٠) قطعه

طوپی حاوی اولنق اوزره (١٨٥٠٠٠٠) کشیدن عبارتدی که بروجه آتی اوچ کتلهیه منقسمدی :

١ — شرقده وطوغریجه سردارك امری آلتنده بولنوب (٢٣٠) قطعه طوپله (١٠٠,٠٠٠) کشیدن مرکب بولنان قلاع اربعه اردوسیدر ؛

٢ — غربده (ویدین) و (تیموق) اردوسی اولوب (١٠٠) قطعه طوپله (٦٠,٠٠٠) کشی‌یی حاوی بولنهرق (عثمان پاشا) قوماندانسنده ایدی ؛

٣ — (نیش) و (صوفیه) ده وبالقان چیدلرنده بولنوب (٣٠) قطعه طوپله (٢٥,٠٠٠) کشیدن عبارت اولان احتیاط قوتی ایدی .

اردوی مذکور یکنسق برصورتده تجهیز ایدلمش اولوب، اولدقجه فرقه تقسیماتنی ده حائزدی . فقط هیئت ارکان حربیه وظیفه‌سنده قصور ایدییور وامر وقوماندا صورت عمومیه‌ده مجهول اولوب اینسه برلر هیچ برامر ویرلیوردی . منزل خدمتنك واداره ولوازمك یالکز اسمی موجود اولوب قطعات نه معاش ونده لوازم حائزه الیوردی . لوازم واداره قافله‌ری ایسه برقاچ مهمات حربیه آرابه‌سیله ازمقدارده سیار خسته‌خانه آرابه‌لرندن عبارتدی .

پیاده وطوپجی افرادی مکمل، قناعتکار، متین ومشاق سفریه‌یه صوك درجه متحمل، هردرلو مهالکه قارشی فوق العاده فدا کاردی .

سواری صنفی ایسه هیچ برایشه یرامیه‌جق برحالده بولنوب پیاده‌نك تحت حمایه‌سنده کچینیوردی . باشی بوزوق سواریسنه کلنجه انلر اهالی ایچون دشمندن دها زیاده مهلك ایدی .

ضابطان عسکریه وحتی ارکان حربلرك ایچلرنده بیله صنعتلرنده پك جاهل کیمسه‌لر بولنمقده ایدی .

پیاده‌نك سلاحی هر نقدر خواص مکملیه‌یی حائز ایدیسه‌ده متعدد نوعلری واردی . نصفاً شنایدر ومارتینی‌دن ونصفاً کده قلطه ومکرر اشلی وخیبه‌لردن مرکبدی . فقط کافه‌سی قوپروقدن طولدیر اولدیغی کبی روسلرك اسلحهٔ خفیفه‌سندن دها بیوك برمنزله‌مالکیدی . هرنفرك اوزرنده آلتمیشر فشنك موجود اولوب ایروجه طابورلرك کوچك آغرلقلرنده دخی بهرنفر ایچون یوزر فشنك بولنمقده ایدی . قوماندانلر ممکن اولدیغی قدر زیاده فشنك بولندیرمغه غیرت ایندکلرندن دارالحرکاتده وسطی اولەرق تفنك باشنه (٧٠٠) فشنك موجوددی .

طوپچی هر نقدر قروپ طوپلریله مجهز ایدیسه‌ده جبخانه ارابه‌لری انجق طوپ باشنه ایکی دانه دیریله بیلدیککندن مقدار کافیده دکلدی . مرمیاتی دخی عادی دانه ، شراپنل وپشرودن عبارتدی .

اردوی بریدن غیری مستقل اوله‌رق عثمانلیلرك بحر سیاهده غایت مکمل وروسلرککنه قات قات فائق برده دونانمسی واردی . بالذات طونه‌ده دخی انکلیز (حوبارت پاشا) طرفندن قوماندا ایدیلان وزره‌لی مونیتورلردن مرکب بولنان بر فیلو دها موجوددی .

روسلر — روسلرك سفربرلکی بدایتده‌التی قول‌اردودن عبارت اولوب اوزره (١٢٩٢ تشرین ثانیسنده) باشلایه‌رق قیشك نهایتنه‌قدر دوام ایلدی . اردو حرکات ابتدائیه‌ده کرکه (پروت) و (دنیستر) نهرلری اراسنده‌کی تجمع ، شمندوفرلرك ندرتندن . شوسه‌لرك عدم انتظامندن ، ومسافه‌لرك بیوکلکندن پك بطی ومشکل اولدی . اعلان حرب ایدلدیکی آنده آیلرجه سیار اوله‌رق اجرای حرکاته

مأمور اولان قوت بروجه آتی اوچ متفرق کتلەدن عبارتدی .

١ — جنوب اردوسی : چارك برادری (غراندوق نیقولا) نك تحت قوماندا سندە اولوب جمعاً (٥٠٠) طوپلە (١٦٠,٠٠٠) محاربی حاوی بولنان ودرت قول اردو ایلە مختلط (جنرال سقوبلف) قولندن وفرقەلرە تقسیم ایدلمامش مختلف قطعات عسکریەدن عبارتدی کە قرارکاهی (کیشنف) دە تأسیس ایلمشدی ؛

٢ — بحر سیاه سواحلی اردوسی اولوب (٢٠٠) قطعە طوپلە (٧٠,٠٠٠) محاربی حاوی اولەرق (جنرال سەەقا) قوماندا سندەکی ایکی قول اردودن مرکبدی . قرارکاهی (اودەسا) دە تأسیس اولنمشدی .

٣ — احتیاط قوتیدرکە (٣٢٠) قطعە طوپلە (١١٠,٠٠٠) محاربدن مرکب اولەرق کمال سرعتلە اردوی اصلیەیە التحاق ایدەجکدی .

جمعاً اوروپا دارالحرکاتندە (١٠٠٠) نی متجاوز صحرا طوپیلە (٣٢٥,٠٠٠) محارب موجوددی .

وسطی اولەرق (٣٥,٠٠٠) موجودلی بر قول اردو اقسام آتیەدن مرکبدی :

١ — پیادە : بهری ایکیشر الایلی ایکی لوانی حاوی اولمق اوزرە ایکی فرقە اولوب الایلر بشر بلوکلی اوچر طابوردن مرکبدی ؛

٢ — سواری : دردر بلوکلی درت آلایدن مرکب بر فرقە ؛

٣ — طوپجی : هرپیادە فرقەسندە سکزر طوپلی التیشر بطریەیی وسواری فرقەسندە ایسە آلتیشر طوپلی ایکی بطریەیی حاوی بر لوا بولنوب جمعاً بر قول اردودە (١٠٨) قطعە طوپ موجوددی .

اسلحە یکنسق دکلدی . پیادە ایچون قوپروقدن طولار قرینغا

ویردان تفنکلری موجود اولدیغی کبی طوپچیلرک اسلحه‌سی‌ده قسم اعظمی اعمالات عتیقه‌دن بولنان قروپ طوپلرندن عبارتدی . اسلحهٔ خفیفه ونقیله‌سی منزلجه عثمانلیلرککنک دوننده ایدی .

سواری کثرتلی وجرأتلی اولدیغی کبی (غوزقو) وسقلوبف زاده) مثلو کنج وفعال آمرلر تحت قوماندانسنده بولنیوردی .

مختلط سقوبلف قولی ایسه ـ جنوب اردوسی کشافی دینور ـ بر قزاق سواری فرقه‌سیله بر آوجی طابورندن وبش بطریه‌دن مرکبدی . قوهٔ مذکوره سائر سواری فرقه‌لرینه نسبتله چوق درجه‌ده مستقل وخصوصی بر طرزده جنوب اردوسنک جبهه وجناحلرینه قارشی اجرای حرکاته مأموردی .

طرفین پلانلری

عثمانلیلرك — بدایتدن اعتباراً وضعیتلری تدافعی ایدی . (سردار عبدالکریم پاشا) بر صحرا حربی پلانینه توفیق حرکت ایتمکی قبول ایتمیوب ناحقیره کندیسنه بخش اولنمش اولان مأذونیت تامه‌دن بالاستفاده مدافعهٔ مطلقه‌یی اختیار ایله نه رومانیانی استیلا ایتمش ، نه طونه مرورینی منع ایتمش ونه‌ده دشمنی طونه ایله بالقانلر آراسنده آچیق صحراده توقیف ایچون ترتیبات لازمه اتخاذ ایتمشدی . اردوی عثمانی قسماً شرقده (قلاع اربعه) ده وقسماً‌ده غربده صرب ورومانیا حدودلرنده اخذ موضع ایتمشدی . بوندن استخراج اولنیورکه حرکات تحضیریه‌نک بو ایکی منطقه آراسنده اجرا قلنمسنی اولجه کشف وتخمین ایلیان پلانی مشار الیه بلغارستان وبالقانلرداخلنه

كيره جك اولان روسلرك ايكى جناحنه دوشمك فكرنده بولنيوردى.

مطالعات — طونه دارالحركاتى داخلنده بولنان عثمانلى اردوسى ايچون بروجه آتى بش صورتله حركت تصور اولنه بيليردى :

١ — دونمايه استناداً رومانيا داخلنه كچه‌رك ايجابنه كوره يانعرضى ايلرولتمك وياخود (قلاس ـ فوقشانى) كديكنده مدافعه ايتمك وكرى ايله مواصله‌سنى تأمين ايچون طونه نهرى اوزرنده سركوپريلر احضار ايتمكدر . مع مافيه قوتك آز وطاغنيق اولمسى ، رومانياليلرك مقابله‌يه قيام ايتمسى احتمالى ، روس قواى حربيه‌سنك پك چوق زمان اول بسارابيا داخلنده تجمع ايتمش بولنمسى فائده‌بخش اولان حال مذكورك اجراسنى عديم الامكان براقير .

٢ — اردوى اصلى‌يى (روسجق ـ رازغراد ـ بەلا) مثلثى داخلنده تجمع ايتديروب دشمن طونه‌يى (روسجق) ك غرب طرفندن كچديكى حالده قلاع اربعه‌يه مستنداً خصمك صول جناحنه وشرقندن مرورى تقديرنده جبهه‌سنه هجوم ايتمك وشايد برقاچ قول ايله ايلرولیه جك اولورسه اشبو قوللرك تهلكه‌سزينه ويا تهلكه‌سزلرينه قارشى اوفق قوتلرله مدافعه‌ده بولنوب انلرى طورديرمق وديكرينه تعرض ايتمك واحوالك كافه‌سنده ويدين اردوسنك اردوى اصلى ايله حركاتى توحيد ايده‌رك دشمنك صاغنه دوشمكدر .

٣ — اردوى اصلى‌يى (قلاع اربعه) منطقه‌سنده طوپلايوب روسلرك طونه‌يى مرورلرينه مانع اولمامق وفقط دشمنك قلاع مذكوره‌يه تعرضنى انتظارله اماته فرصت ايلیه‌رك ويدين اردوسيله حركاتى بالتوحيد خصمى هر ايكى طرفدن دوچار هجوم ايتمكدر .

٤ — اردوى اصلى‌يى متحرك بر حالده شرق منطقه‌سنده اجتماع

ایتدیروب طونه‌نك شمالنه سواری و آنلری حمایه ایچون مناسب مقدارده پیاده قطعاتی سوق وامرار ایله دشمنك حركاتی بلا فاصله ترصد ایلیه‌رك انك یورویشی استقامتنه توفیق حركت ایتمك و بو صورتله کلاشلان کچید نقطه‌سنه سرعتله یتیشوب مقابله‌ده بولنمقدر . فقط رومانیا داخلنه قوت سوقنك عدم امكانی حالنده اشبو صورت حركت دخی اهمیتنی ضایع ایلر .

بالاده مذكور درت حالك كافه‌سنده دونمانك تفوقندن هیچ بر استفاده تأمین ایدیله‌مدیكی كورونمكده‌در .

٥ — اردوی اصلی‌یی دونمایه استناد ایتدیره‌رك (سلستره — حرصوه) خطنك شرقنده و ایكنجی درجه‌ده بر اردویی دخی (زشتوی) ایله (طرنوه) اراسنده طوپلامق و صاغنك تأمینی مقصدیله‌ده (طوتراجی) و (ماچین) جهتلرینه بر مفرزه كوندرمكدر كه بو وضعیتده ایكن دشمن (بكرش) اوزرینه طوغری ایلرولیه‌جك اولورسه بالطبع جبهه‌سی بزه متوجه بولنه‌جغندن قوای اصلیه ایله جبهه‌سنه و ایكنجی درجه‌ده‌كی اردو ایله‌ده صاغ جناحنه هجوم ایتمك ممكن اولور . عثمانلی اردوسی احراز موفقیت ایلدیكی تقدیرده دشمنك خط مواصله‌سی قطع اولنور . ایش بر عكس اولورسه قلاعك تحت حمایه‌سنده چكلمك قابل اولدیغی كبی قلاعك موجودیتندن ناشی دشمن كچید حركاتی‌ده‌ها غیر بطی اجرا ایده‌جكندن عثمانلی اردوسی مؤثر بر موضعی الده ایتمش بولنور . اكر روس اردوسی بر جبهه داخلنه كیررسه كندیلری ایچون احوال دها زیاده كسب وخامت ایدر . چونكه بو كره اوچ جهتدن بردن هجومه معروض قالیرلر . بناءً علیه سفر مذكور اثناسنده

عثمانلی اردوسی ایچون الك موافق طرز تجمع و حرکت اشبو بشنجی صورت ایدی .

روسلرك — روسلرك حرکاتی تعرضی ایدی . بلغارستانه داخل اولنجه‌یه قدرقوهٔ بحریه‌لرینك ضعفیتی ودارالحرکاتك وضعیت سیاسیه وجغرافیه‌سی نظر اعتباره آلنه‌رق پلانلری اولوجهله تعیین ایدلمشدی. مذکور پلان اولا کرك طوغریدن طوغری‌یه عثمانیلر و کرك‌سه کندیلرینه مطیع برامارتی بولندیغی فرض اولنان رومانیالیلر طرفندن موفقیتله مدافعه ایدیله‌بیلمسی قابل بولنسان و رومانیایه داخل اولمق ایچون یکانه بر ممر تشکیل ایلیان و (قرپاط طاغلرینك) جنوب شرقی چیقینتیسی ایله (طونه) نهرینك (قالاص) دیرسکی آراسنده محصور قالان قلاص کدیکنی الده ایتمکی طلب ایلیوردی . بر دفعه (سیرت) گچیدی الده ایدلدیمی ، روس اردوسی رومانیا داخلنده ایلرولیه‌رك طونه‌نك صولساحلنه یناشه‌جق و اورآده احتیاطلرینی بکلیه‌رك بلغارستانه مرورایچون ایجاب ایدن فرصتی انتظار ووسائطی احضار ایلیه‌جکدی .

طونه‌نك مروری اثناسنده عثمانی دونماسنك وجودندنماسی ساحله ، وقلاع اربعه‌نك موجودیتندن وعثمانلی اردوسی قسم کلیسنك اورآده متحشد بولنمسندنطولی قلاع مذکوره منطقه‌سنه و بروضعیت مخالفتکارانه طاقنمش اولان آوستریانك کوزلری اوکنده خط الحرکاتی اوزاتمامق ایچونده (ویدین) حوالیسنه یقین بولنمامق لازمدی . بناءً علیه گچید حرکتنك (روسچق) ك بر قاچ‌کونلك یوزویش مسافه‌سی آقینتی جهتندن اجراسی قرارکیر اولمشدی . بوندن‌صکره ده بورآده روس ارکان حربیه‌سی خصمنه پك استخفافکارانه بر نظرله

باقیوردی ـ بالقانلرده طوغری ایلرولوب وعثمانلی اردوسنی محو ایتمك ایچون وقت غائب ایتمیوب یالکز اویالامق اوزره بر مقدار قوت ترکیله (ادرنه) اوستندن هدف الحرکات اصلی اولان (استانبول) ه یورونه جکدی .

حرکات اولیه

نیسانك ۱۲/۱۳ نجی کیجه‌سی مختلط قوتلی بر مفرزه (بولغراد) جوارنده روس حدودینی ترك وجبری یورویشله روسیه‌یی رومانیایه ربط ایلاین شمندوفر خطنك (سرت) نهری اوزرنده یکانه کچید محلی اولان وافلاق ایله بغدان مواصلاتنك کلیدی مثابه‌سنده اولوب (۲٤۶) متره طوله مالك بولنان (باربوش کوپریسنه) طوغری حرکته باشلادی .

۱۱ نیسان کوندوزین مفرزه سواریسی (۷۰) کیلومترهلك بر یورویشدنصکره کوپری‌یی اشغال ایلدی . ایرتسی کونی دخی پیاده ایله طوپچی مواصلت ایدهرك (باربوش کوپریسی) نك آقیاتی جهتنده سرت حونه‌سنی باریقادلیان بر طوربیل خطی تأسیس ایلدی . عثمانلیلرك طونه زرهلی مونیتور فیلوسی قوماندانی انکلیز (هوبار پاشا) اعلان حربدن اعتباراً مذکور کوپرینك تخریبی امرینی آلمش ایسه‌ده روسلر کندیسندن دها مدبر و آچیق کوزلی چیقدیلر . شاید مذکور کوپری تخریب ایدلمش اولسیدی بر چوق آیه یقین بر مدتدنبرو دوام ایدن طغیان میاه حسبیله (سیرت) نهرینك منصبنك هر ایکی ساحلدن یکرمی کیلومترهیه قدر توسع

ایدن غیرقابل مرور بطاقتلرك حصولی ، یکیدن بر کوپری انشاسنه مانع اوله‌جغی کبی مارالذکر (بازبوش کوپریسی) نك تعمیری دخی خیلی وقته محتاج بولندیغندن روس اردوسی صولرك آلچالمغندن استفاده ایدیله‌جك اولان مناسب زمانده (طونه) یه مواصلت ایده‌میوب مایس وتموز فیضانلرینك تعاقبی حسبیله ابتدای حرکتنی آغستوسه قدر تأخیر ایده‌جك بو صورتله و اسباب مختلفه تاثیریله پك زبون دوشه‌جك واردومز دخی ایجاب ایدن زمانی قزانمش اوله‌جقدی .

اشبو تخریب فکرنده موفقیت الده ایدیله‌مامسندن ناشی روس جنوب اردوسی (سیرت) نهرینی کچوب (طونه) نك قلاص دیرسکنی کندی نقطهٔ استنادی کبی قوللانه‌رق وصاغ جناحیله ایلروده بولنه‌رق وانجق مروره مساعد بولنان (فوقشانی ــ بلونی بستی) ، (ابرائیل ــ بوزستی) طریقلریله حرکت ایلیه‌رك (طونه) ایله (قارپات طاغلری) آراسندن غربه طوغری ایلرولیوردی . سواری طاغلر ایله (طونه) جوارندن وایکی جناحدن و بعده طونه جهتندن دائمی بر پرده خطی تشکیل ایلیوردی . بتون حرکات عسکریه شوسه و یوللرله اجرا قلنوب (قلاص ــ برش) شمندوفر خطی مالزمهٔ ثقیله‌نك نقلنه تخصیص ایدلمشدی . معمافیه خط مذبورك کورمکده اولدیغی خدمت پك آزدی . زیرا رایلرینك آچیقلغی روس خطلرینکی ایله توافق ایتمدیکندن حدوداستاسیوننده قطارلر توقفله اقطارمه ایتمکه وامارنك غایت محدود اولان مالزمهٔ متحرکه‌سیله اکتفا ایتمکه مجبوریت الویریوردی . بوندن ماعدا سورکلی بر فنا هوا اجرای احکام ایتمکده اولدیغندن اساساً حسن حالده بولنمیان یوللر غیرقابل مرور برحاله کلمش وبتون نهرلر کوپریلری سوروکلیوب

كتوزه‌جك صورتده طاشمشدی . انسان وحیوانات آیاقلریله چیکنه‌مش وعربه تکرلکلریله اویولمش اولان روماینا اووه‌سی عادتا جسیم بر چامور دریاسی اولمشدی . ایشته بتون بو اسبابك تأثیراتیله روسلرك طونه‌یه طوغری اولان یورویشلری پك بطائتله اجرا ایدیلیوردی . روسلره لازمکلن یری آچه‌بیلمك ایچون روماینا قطعاتی تدریجاً (الوتا) نهری کروسنه قدر چکلدی . وقتاکه (پرنس شارل) (۲ مایسده) صورت قطعیه‌ده اوله‌رق حرکته قرار ویردی ، ۵۰,۰۰۰ موجودنده بولنان اردوسی متفق روس - روماینا اردوسنك صاغجناحنی تشکیل ایلدی .

حزیران بدایتنده روسلر (طونه)یی مرور نشبثنده بولندقلری صره‌ده بیوك متفق اردو بروجه آتی مجتمع بولنیوردی :

صاغ جناحده ، (آلوتا) نهریله (ویدین) اراسنده ایکی روماینا قول اردوسی ؛

مرکزده (سلاتینا) ایله (بکرش) اراسنده روس جنوب اردوسی قسم کلیسی بولنوب ۹و۸ نجی قول اردولری برنجی خطده (زشتوی) و(نیکبولی) قارشوسنده و۱۲و۱۳ نجی قول اردولریده بیوك برمسافه ایله کریده ایکنجی خطده ایدی ؛

صول جناحده ، ۱۱ نجی قول اردو (سلستره) قارشوسنده بولنوب صولده (ابرائیل) و(قلاص)ه قدر ایلمش بر حالده ۱٤ نجی قول اردو موجود ایدی .

اردونك جبهاسی سواری فرقه‌لری ویالکز جه طونه‌یه قدر سوروئلمش اولان (سقو الف)قولی ایله ستر اولنوب عثمانیلری تردده

براقتی اوزره کافه‌سی یکلنسق بر صورتده بتون جبهه امتدادنده حرکت ایلیورلردی .

عثمانلیلر متعرضینك تقربنی منع ایتمك ایچون هیچ بر حرکتده بولنمیورلر وحتی رومانیا ساحلنك سرکوپریلرینی بیله اشغالده اهمال ایدییورلر وبالالتزام صاغ ساحلده قالەرق مقابل ساحلده یرلشمش اولان دشمن پوسته‌لریله بیتمز توکنمز بر طوپ آتشی تعاطیسیله اکتفا ایلیورلردی .

مصرانه‌بر صورتده اختیار ایلدکلری بومدافعهٔ مطلقه تأثیریله‌درکه کندیسندن پك بیوك خدمات مأمول بولنان طونه فیلوسی‌دخی‌معطل قالدی وعاقبتاً تخریب اولندی . نهرك مجراسنه عموداً وضع اولنان طورپیل سدەلریله روسلر مذکور فیلونی مختلف اقسامدن تثبیته وقرەده تأسیس ایلدکلری بطریه‌لرله مکمل صورتده بومباردمانه طوتمغه موفق اولمشلردر.

طونه‌مروری

صولرك طغیان غیر طبیعیسی، لوازم سائره ایله کوپری ادواتنك تأخر مواصلتی طونه‌یی مرور ایچون اجراسی ایجاب ایدن حرکات اصلیه‌یه دائر ویریلن اوامرك کرویه آلنمسنه سبیت ویردی. بناءً علیه مذکور مرور حرکتی قطعی صورتده (١٥حزیرانه) تعلیق ایدلدی.

(غراندوق نیقولا) باشلوجه کچید نقطه‌سی اولەرق (زیمنیچه)‌یی ارائه ایتدیکی حالده تمایش ایچون حرکت مزبوره‌یی ایکی جناحدن حاضرلایوردی.

صوڭرالرده ، ١٤نجی قول اردو قوماندانی (جنرال زیمرمان) بیوك بر مقاومته دوچار اولمقسزین حزیرانك $\frac{٦}{١٠}$ نجی كیجه‌سی (اوراُیل - ماچین) دن طونه‌یی مرور ایله عثمانلیلری دوبریجه‌دن چیقاره‌رق (ت‍ ... اران خطنده) توقف ایلدی. بو اثناده (عبدالكریم پاشا) (قلاع اربعه)ده همان حركتسز برحالده طورمقده ایدی.

١١ حزیرانده (اولتانیچه)نك آقینتی جهتندن ١١نجی قول اردویه منسوب برمفرزه تحیید حركتی اجراسی اثنتنده بولنور كبی اولدی. یوم مزبور ایله متعاقبی كونلرده اولا (روسچق) وبعده (نیكبولی) اوزرینه شدتلی بر طوپ آتشی آچیلدی. استحضارات صورت علنیه‌ده (فلامونده)ده اجرا اولنیور وچارڭ بیوك اركان حربیه‌سیله برابر عظیم بر ولوله ایله (نیكبولی) قارشوسنده‌كی (تورنو) ده بیوك قرارگاه عمومیسنی یرلشدیریوردی.

بو اثناده روس جنوب اردوسی قسم كلیسی (سلاتینا - بكرش) جبهه‌سندن جنوبه طوغری اینه‌رك عیانده ناپهنكام اوله‌رق (وده)نهری حوالیسنده تجمع ایلیوردی. ایلك ضربه‌لك اجراسنه مأمور اولان قطعات (سكزنجی قول اردوده جنرال دراغومیروف فرقه‌سی)صوڭ حاضرلقلری اكمال ایچون ١٤ حزیرانده بالذات (زیمنیچه) ایله جوارنده‌كی سترهٔ طبیعیه‌لر كروسنده یرلشیوردی.

اوراده فرقهٔ مزبوره‌دن تشكیل قلنان آلتی مفرزه عین‌مقدارده ساغ كوپری ادواتی كمال سكونتله صاغ ساحله نقل ایدرلر. خواب غفلت واستراحتدن بیدار اولمق بیلمیان عثمانلیلر طرفندن وقوعی ملحوظ بر باصقندن تحفظ سمتنده صوڭ درجه‌ده مقاومته حاضرلانیورلردی. الق طناوونه بر بطریه‌لق برقوته ابلاغ ایدلمش اولان (زشتوی)

قطعاتی تقویه اولنمامشدی . معمافیه چالی ودیلکن بیغنلریله طوپراق قبارتیلری وطونه‌نك دوز وبطاقلق اولان صول ساحلی مهاجمینك استحضاراتندن اثری حفظ ایلیوردی . بوندن بشقه ١١/١٤ حزیران کیجه‌سی سما پك مظلم وهوا فورطه‌لی اولوب شدید برروزکار وزان اولیور والحاصل هردرلو شرائط اساساً تیقظ واتباعلری پك آز اولان عثمانلیلردن زیاده روسلره مساعد بولنیوردی . بوکا بدل انتخاب اولنان نقطه‌ده طونه (٨٠٠) متره‌لك وسیع برعرضه مالك اولدیغی کبی مجرانك عمق وسرعت جریانی دخی زیاده وبلغارستان ساحلی همان عمودی برطاق قیالردن عبارت اولغله برابر رومانیا ساحلنه (٣٠:٥٠) متره قدر حاکمدی .

کیجه آلتی بچغه طوغری (دراغومیروف) فرقه‌سنك برنجی قدمه‌سی کمال سکوتله (زیمنیچه) ساحلی ترکله (زشتوی) نك زورکار جهتندن جریان ایدن (تکیر دره‌نك) هلال شکلنده‌کی منصبنه متوجهاً حرکت وساعت سکز بچغه قدر متعدد اقسام ایله ساحله مواصلت ایلدی . بواثناده احوالدن خبردار اولان بعض نوبتچیلر سلاح باشنه ! اشارتنی ویردیکندن برصورت شدیده‌ده بیدار اولان عثمانلی ایلری قره‌غوللریله اساساً مشکلات وانواع محن ومشاقله قره‌یه اخراج ایدلدکلرندن ناشی بی‌تاب قالمش اولان روس قطعاتی آراسنده محاربه باشلادی .

عثمانلیلرك سلاح باشنه ایتمکده کوستردکلری بطائت ، روسلرك کرك برنجی وکرکسه متعاقب قدمه‌لرینك صاغ ساحلده چالیلرله مستور صرپ تپه‌لرینك ضبطنه میدان ویریور ومقابل ساحلده بولنان طوپچی ، موضعلرندن مهاجمینك جناحلرینی تأمین ایدییوردی .

عثمانليلرك ترصدلواسنك صاغجناحي وزشتوي محافظلرينك دەصول جناحي (طونه) يه مستند اولديغي حالده بربريني متعاقب مواصلات ايلديلرسەده يك كيج قالمشلردي . روسلر مستور وتارخەلي بر اراضيدن (مستثنا اولەرق) ماهرانه برصورتده استفاده ايديورلر ولا ينقطع تقويت بولەرق سونكو هجوميله عثمانليلري موضعدن موضعه طرد ايله نهر واديسنجه ايلروليوب خصملرينك هلال شكلندەكي موضعلريني پارچەلمق ايله محاربه يه ختام ويريورلردي . آرتق كوندوزك ساعت ياريمي اولمشديكه عثمانليلر محاربه يي دها زيادەاوزاتمقدن فراغتله قسماً شرقه (روسجقه) وقسماً غربه (زشتوي) يه طوغري چكلديلر . روسلرده مرور حركتني تسريع ايتمك ايچون بوفرصتدن استفادەايتمديلر . اوكاين بالجمله موجوديله برفرقه غربه يعني (زشتوي) يه طوغري يوروبوردي . عدد آيك دون بولنان عثمانلي محافظ قطعاتي ، موقعك اطراف وجوارنده كي اراضي يي بلا ثمره مدافعه ايدوب طورديلرسەده روسلرك بر لواسنك جنوبه طوغري تصارلاديغي چويرمه حركتنك تحت تأثيرنده قالدقلرندن (بەلا) اوزرينه رجعته قرار ويرديلر .

حزيرانك (٦،٥) نجي كونلري ٨و١٣ نجي قول اردولرك پيادەلري ايچون جديد حركاتي عين شرائط تحتندەدوام ايتدي وحزيرانك ٢١ نجي كوننەقدر ختام بولمق اوزره برده كوپري انشاسنه باشلاندي .

بو كونلرده (سقوبالف) قوليله يكي مختلط (غورقو) قولي و٨ ، ١٢ نجي قول اردولرك سواري فرقەلري (طونه) نك بلغارستان ساحلنه چكديلر . روس جنوب اردوسنك ٩و١٢ نجي قول اردولردن عبارت اولان بر ديكر قسمي يكيدن دوچار تأخرات اولەرق انجق ٢٥ و٢٧ حزيرانده طونه يي مرور ايده بيلديلر . بواثناده (غراندوق

نیقولا) بلغارستانده (١٣٠٠٠٠) کشیلك بر قوت مالکدیکه قوهٔ مزبوره ایله اراولرنده بولندیغی ایکی عثمانلی غروبنی متعاقباً مغلوب ایتمکه موفق اوله بیلیردی .

٢

بلغارستان داخلنده‌کی حرکات

برنجی درو (تموز وقایعی)

روسلر بولندقلری وضعیت مرکزیه‌دن استفاده ایتمه‌رك یلپازه‌واری طاغیلیورلردی . حالبوکه عثمانلی اردوسی کاملاً منهزم اولمشده یالکز تعقیب ایتمك وواسع برقطعهٔ اراضی‌یی ید ضبطه کچورمك قالمش کبی (عبدالکریم پاشا) نك مسامحهٔ دائمه‌سی وکندیلرینك حرکات ابتدائیه‌لرنده‌کی انتظام وموفقیتك ویردیکی شوق وغیرت سائقه‌سیله چیلدیر - مشجه‌سنه ایلرویه طوغری آتیلیورلردی .

عثمانلی اردولری مغلوب ایدلمزدن اول بالقانلره یتشمك وبناءً علیه خطوط رجعیه‌لرینی قطع ایده‌بیلك ایچون بیوك جنوب اردوسی اوچ قسمه آیرلدی :

صولجناحده (چاره ویچ) اردوسی بونوب ١١ ، ١٢ ، ١٣ نجی قول اردولردن عبارت اوله‌رق (عبدالکریم پاشا) ایله (قلاع اربعه) یه قارشی حرکت ایلیه‌جك ؛

صاغجناح (جنرال قرودنر) قوماندانسنده اولوب (نیکبولی) دن

(بلونه) یه قدر (ویدن) خطنی اشغال ایدرك (عثمان پاشا) یه قارشی جبهه تشکیل ایده‌جکدی :

مرکزده دخی بیوك قرارکاه عمومی ایله ٨ نجی قول اردوبولنوب بالقانلری زورلامغه تخصیص ایدلمشدی .

مرکزده

غورقونك حرکاتی — روسلرك مرکزینك بالقانلرده اجرا ایده‌جکی حرکات تعرضیه‌یه ابتدار ایتمك ایچون (جنرال غورقو)نك قومانداسی آلتنده بریکی مختلط پیشدارقولی تشکیل ایدلمش و روسلرك کثیر الوقوع اولان عادتلری وجهله مذکورقول اساساً موجود بولنان قطعاتدن افراز اولنه‌رق وجوده کتیرلمشدیکه جمعاً ١٠ طابور پیاده (٦ دانه‌سی بلغارستان منطقه‌سندن الینمش) ٣١ بلوك سواری، التی بطاریه طوپله، اسب سوار براستحکام طاقمندن مرکب اولوب تقریباً (١٥٠٠٠) کشی قوتنده ایدی .

بوبیوك مفرزه هم عسکری وهم‌ده فنی وسیاسی برطاقم وظائف ایفا ایلیه جکدی . وظائف مذکوره : اجرای استکشافاته برابر بالقانلرده بر ویا برقاچ کچیدی زورلامق و طونه‌یی قابل مرور حاله کتیرمك ایچون تسویه ایتمك . اردونك ارزاق ولوازم سائره قافله‌لرینك حرکتنی احضار ایتمك . عثمانلیلرك اختلاط تشکیلاتنی منع و خلل‌دار ایتمك ایچون کذلك سواریسی بالقانلرك اوته طرفنه آتوب بوم‌بول خرستیانلرینی عصیانه تشویق ایلمکدن عبارتدی .

(٢٥ حزیرانده) بلغارستانك اسکی پایتختی اولان (طرنوه) یه

داخل اولوب (۳۰ حزیرانده) اورادن حرکت ایلدی، معلوم اولدیغی اوزره بالقان یایلالری مدافعه سز برحالده اولوب یالکز (شپقه گچیدی) اشغال ایدلمشدی. بناءً علیه (غورقو) نك پلانی (خانكوی دربندندن) (طونجه) وادیسنه مرورله (قزانلق) قدر چیقمق و بوصورتله (شپقه)یی چویردن مذکور گچیده جنوبندن هجوم ایتمکدیکه بو اثناده (غابروو)یه واصل اوله جق اولان سکزنجی قول اردو دخی شمالدن زورلایه رق گچه جکدی . مذکور هجوم مرتبك تموزك التنجی کونی اجراسی تنسیب ایدلدی .

اوکون (غورقو) موعد ملاقاته گله مامشدی . چونکه اوجه لایق اولدیغی درجه‌ده ثمتله حساب و تقدیر ایدلمین یوروبش حرکتی، طاغ گچیدلرینك مرورنده تصادف اولنان مشکلات مادیه و (طونجه) وادیسنده عثمانلی مفرزه‌لریله اجرا اولنان مصادمات عدیده سببیله اغبرلشمشدی . نهایة الامر عثمانلی مفرزه‌لری متین برعسکر اولان (خلوصی پاشا) طرفندن قوماندا ایدیلن شپقه محافظلرینی تقویه ایلدیلر و (۵ تموز) ده (غورقو) (قزانلقده) توقیف ایدلدی .

نه روس هیئت ارکان حربیه‌سی ونه ده (غورقو) تأسیس مواصله وارتباط قضیهٔ مهمه‌سنی اوجه دوشنمامشلردی . ۸ نجی قول اردو یالکز باشنه تعرضه قیام ایله مغلوب اوله‌رق (غابروو) اوزرینه دفع و طرد ایدلدی . ایرتسی کون ایسه منفرداً تعرض ایده‌رك مغلوب اولمق نوبتی (غورقو)یه گلمشدی . بناءً علیه بیشدار قوتلك وضعیتی کسب وخامت ایلیوردی ؛ چونکه اون ایکی طابورله رؤف پاشا ارقه‌سنده حرکت ایلکده بولندیغی گبی (خلوصی پاشا) دخی کندیسنه مساوی برقوتله (غورقو) اوزرینه اینه بیلوردی . حالبوکه شپقه

محافظلرینك ارزاق ومهماتنك مفقودیتی حسبیله ½ کیجه‌سی (خلوصی پاشا) ترك موضعه قرار ویره‌رك و (فلبه) یی موعد ملاقات اولمق اوزره کوستره‌رك قوللرینی غربه طوغری آچیور درجه‌سنی تسهیل ایتمك ایچون (غورقو) یه مکالمه مأموری کوندرییوردی. بوندکه اغفال اولنوب هجومنده تأخر ایدن (غورقو) خواب غفلتدن بیدار اولوبده ایلرویه آتیلدیغی زمان بالذات دربند درونده اولکی کونکی تجربه‌سنی تجدید ایتمکه صاواشان روس سکزنجی قول اردوسنك پیشدارینه تصادف ایلدی. حالبوکه موضع برچوق ساعت اولیسی ترك وتخلیه ایدلمشدی. بولك اوزرینه کچیدلك محافظه‌سی سکزنجی قول اردویه تودیع اولنه‌رق (غورقو) تکرار جنوبه طوغری حرکتله سواریسی واسطه‌سیله تلغرافتللرینی تخریب و (یکی زغره) نك جنوبیله (فلبه) نك شرقنده شمندوفر خطنی قطع ایلدیسه‌ده درحال تصادف ایلدیکی قوای فائقه طرفندن تپه‌لندی. بونکله برابر سکزنجی قول اردونك بر لواسیله تقویت بولنه‌رق اوچ قول ایله (خائن کوی، قزانلق، اسکی زغره) دن عین زمانده حرکتله (یکی زغره) اوزرینه یورودی.

بو اثناده (سلیمان پاشا) قره‌طاغدن جلب اولنان اردوسیله برابر (قره پیکار) ه مواصلت ایده‌رك (غورقو) نك شرقندن (یکی زغره) اوزرینه یلرولدیکی هنکامده. (یکی زغره) ده توقف ایدن (رؤف پاشا) ایله (فلبه) ده طوپلانمش اولان (خلوصی پاشا) نك (غورقو) اوزرینه غربدن وقوعبوله‌جق متقارب هجوملرینه اشتراکه موافقت ایلدی. هرایکی طرفك حرکاتنده‌کی عدم انتظامدن ودشمنه دائر بریلك دیکرندن دها فنا وغیر صحیح صورتده اخذ

معلومات ايتمسندنناشى برچوق تصادفى محاربه‌لر وقوعبولدى . روسلر اشبو محاربانك كافه‌سنده واذان جمله (١٩ تموز) ده (اسكى زغره) ده وقوعه كلن محاربه‌ده مغلوب اولديلر . احاطه ايدلمك تهلكه‌سيله تهديد اولنان واردو قسم كليسندن فنا خبرلر الان (غورغو) رجعته قرار ويره‌رك (٢٠ تموز) ده (خانكوى دربندندن) كرى‌يه چكيله‌رك (طرنوه) يه عودت ايدوب اوراده قوتى قطعات سائره‌يه قلب اولنوب پيشدار لغو اولندى .

خلاصه . پك تهلكه‌لى وجرأتلى اولان بوحركتك هيچ بر نتيجهٔ فائده‌بخشاسى كورولمدى . بوندن اكلاشيليوركه تقريباً ٢٠٠ كيلومتره‌لك برامتداده مالك اولان بوجسيم چويرمه حركتى يرينه (شيقه) ده عثمانليلرك آرقه‌سنى دها سريع برصورتده وتقريباً مذكور كچيدك درت كيلو متره قدر جوارنده اولوب محافظه‌سز بولنان و ٨ تموز صباحى بوخصوص ايچون ٨ نجى قول اردو طرفندن قوللانيلان (برهدك) و (ايمتلى) دربندلرندن چويرمك دها موافق اولوردى . بونك كبى دها برچوق شايان مؤاخذه حاللر واردكه باشلوجه‌سى شونلردر : نقل اولنمقده اولان حيوانات يمى غير كافى مقدارده اولديغى كبى اشبو طاغلق منطقه داخلنده اجرا اولنان يورويشلر ، نه دشمنى ونه‌ده تصادف اولنه‌جق مشكلات ماديه‌يى داخل حساب ايتمكسزين هر اوتوز بش كيلومتره‌ده بر تأسيس اولنان منزل نقاطنه استناد ايتديرلمشدى . سواريسى پك كثير بولنديغى وعلى‌الخصوص تموز اواسطنده طوغرى پك يقيننده اجراى حركات ايلمكده اولديغى حالده عثمانلى قوتلرينه دائر معلومات آلنه‌يور وكلن خبرلرده پك يالان

یا قالمش اولیوردی . خلاصهٔ کلام . کویا بر آقین دیمک اولان حرکت مزبوره غیر نافع نتایج اعطا ایلدی .

صرف عثمانلیلرک مساعدهسی نتیجهسی اولهرق (غورقو) تهلکهدن بقایای صیره بیلدی .

صولجناح

چارهویچك حرکاتی — ٢٣ حزیرانده (بهلا)ده وقوعبولان ایلك مصادمه ایله (یانزه) کچیدی روسلره تسلیم اولندی. عثمانلیلری اوکنده سوروب کتورهن (چارهویچ) صاغجناحندهکی ١٢نجی قول اردو ایله (روسچقی) تهدید وصولجناحندهکی ١٣نجی قول اردوایله (راز غراد)ی ترصد ایلیهرك (لوم)ه طوغری یورودی . مقام سرعسکری طرفندن درمیان ایدیلوب مابیندن تبلیغ اولنان اراده موجبنجه (عبدالکریم پاشا) حرکت رجعیهسنی توقیف ایلدی وعثمانلیلرینی (ترستهنیك)ده قبول ایلیهجك کبی کورولدی . بعده روسلرك بطائته رغماً پاشای مشارالیه برنجی اردوسنك بر قسمنی (روسچق) اوزرینه اتدیکی کبی قسم دیکرینی دخی ٤ تموزده کندیسنکده مواصلت ایتدیکی (راز غراد)ه جلب ایلدی . بونك اوزرینه روسلر ، دها زیاده شرقه طوغری حرکتله عثمانلیلرك تهلکهیه کیرمامك ایچیدون (لوم) خطی اوزرنده توقف ایدوب بر موضع تدافعی المق ایله اکتفا ایلدیلر .

٩ تموزده (عبدالکریم پاشا) عزل اولنهرق یرینه (محمد علی پاشا) عموم قوماندان عنوانیله تعیین ایدیلوب عرضنده کجدیکی قرار

ویردیسه‌ده اولا اردونڭ کمال فعالیتله تنسیق وتجهیزی ایجاب ایدییوردی .

صاغجناح

جنرال قرودنرڭ حرکاتی — بدایتدنبری ٩نجی قول اردونڭ وظیفه‌سی (زیغنیچه ـ زشتوی) کوپریسنی غربدن اجرا اوله‌بیلمسی محتمل اولان حرکاته قارشی حمایه ایتمکدی . معمافیه (جنرال قرودنر (پلونه) موضعنی حائز اهمیت کورمیوب انجق اکا ایکنجی درجه‌ده بر قیمت اسناد ایدیلیوردی . ٣٠ حزیرانده . بر ضربه‌ده ضبط ایلیه‌بیله‌جکنی امید ایتدیکی (نیکبولی) اوزرینه بتون قوتیله یورودی .

آ — نیکبولی — قلعهٔ مزبوره محافظلرینڭ مهماتی هرنقدر غیر کافی ایسه‌ده عدداً کثیر ومکمل صورتده تسلیح ایدلمش اولدقلرندن حربه حاضر وآماده بر حالده ایدیلر . متعدد طبراق استحکاملر ایله شهرڭ اطرافنده‌کی تپه‌لر دخی تحکیم اولنمشیدی .

٩نجی قول اردونڭ تقربی آننده مذکور محافظلر رومانیا بطریه‌لریله کیریشلمش اولان طوپچی محاربه‌سندن صرفنظرله (اوسما) نهرینڭ طرفیننده کائن اولوب اولجه تحکیم ایتدکلری مواضعی اشغال ایلدیلر .

عثمانلیلرڭ طوتدقلری موضعلڭ قیمت واهمیتنی تقدیر وکشف ایتدکدنصکره (جنرال غورقو) هجومڭ احضارینی (٣ تموز) ه ترك ایلدی . یوم مذکور صباحی غربده بولنان صولجناح (جنرال شیلدنر)ڭ ومرکز ایله صاغجناح بالذات (غورقو) نڭ تحت

قومانداسنده اوله‌رق (نیکبولی)نك جنوبندن یعنی (اوسما) نهرینك طرفیندن ایلرولندی .

عثمانلیلرك مدافعهٔ متینانه و دلیرانه‌سنه قارشی ، کمال شدتله سوق اولنوب ارتباطی کوزلجه محافظه ایلیه‌رك اجرا قلنان اشبو هجوم متقارب کمال موفقیتله نتیجه‌لندی . (نیکبولی) ایچروسنه سوریلوب بریکن عثمانلیلر ایرتسی کونی تسلیم سلاح ایلدیلر وفقط (اوسما) نهرینك صول ساحلنی اشغال ایلین اوچ طابور پیاده محافظ قطعه‌اتی روس سواریلری اراسندن سیویشوب (پلونه)یه کیتمکه موفق اولدیلر .

ب — برنجی پلونه محاربه‌سی - (نیکبولی)یه حاکم اولان (قرودنر) ، (شیلدنر) فرقه‌سنی (پلونه) اوزرینه سوق ایلدی . مومی الیه (شیلدنر)(پلونه) کبی آچیق بر شهرده انجق ضعیف بر محافظ قطعه‌سی بوله‌جغنی تصور ایلیور و مشکلات عظیمه‌یه دوچار اولمقسزین موقع مزبورك ضبط اولنه‌بیله‌جکنی امید ایدییوردی .

(عثمان پاشا)(ویدین)دن قوشوب کلن کوللردن روسلرك (زیمنیچه)دن (طونه)یی کچدیکنی خبر الدی . (بو کوللردن خبر الق مسئله‌سی پك طوغری اوله‌مز) . (عبدالکریم پاشادن اکیداً الدیغی امر اوزرینه) درحال قطعاتنك بر قسمیله حرکت ایده‌رك (نیکبولی)نك امدادینه قوشدیسه پك کیچ قالمشدی .

اولوقت جبری یورویشله (راحووا) اوزرندن ، اچیق بر شهر اولمقله برابر (ویدنهری) اوزرنده بر کچید محلی اولان و بلغارستان اووه‌سنك طرق ومواصلاتنك عقده‌نقطه‌سی بولنان (پلونه) اوزرینه یورودی . ویدشداری (٥ تموز)ده محل مذکوره ایرشدی . ایرتسی کوندن اعتباراً (عثمان پاشا) (پلونه) جوارنده (١٥٠٠٠) محاربله (٥٨)

قطعه طوپ جمعنه مقتدر وموفق اولمش وبتون قطعاتنی (ویدنهری)نك صاغساحلنده‌کی صرتلرك تحکیمنده استخدام ایتمشدی .

٨ تموزده ، ١٢٠٠٠ کشیله ٧٠ قطعه طوپ قوتنده‌کی روس فرقه‌سی (پلونه)نك شمال وشرق جهتلرندن هجوم ایلدی . ایکی هجوم قولی اراسنده ارتباط موجود اولمدیغی کبی موضعك کشفی اجرا اولنمامش وطوپچی‌ده هجومی حاضرلامامشدی؛ پیاده‌اوزاق مسافه‌لردن ودرین قوللر ایله عثمانلی استحکاملرینك شدید اتشلری التنده محومه قالقیور وسواری جناحلرده حرکتسز بر حالده طوریپوردی .

خلاصهٔ کلام ، روسلر مغلوب اولوب ٣٠٠٠ کشیلری محاربه‌دن خارج قالدی وپارقلرینك بر قسمنی ضایع ایده‌رك غیر منتظم بر صورتده (اوسما نهری) اوزرینه دفع وطرد ایدلدیلر . بو مظفریت عثمانلیلره بیك قهرمانك شهادتنه مقابل مال اولدی .

(عثمان پاشا) تعقیب ایتمدی . فقط (صوفیه) یوللرینی سترایلین (لواج) موقع مهمنك برازجنوبیله (ویدین) یوللرینی‌قپایاز(پلونه)نك شمال وجنوبنی اشغال ایتدیردی واردوسنك احتیاطنی تشکیل ایدن اقسام سائره‌یی‌ده جلب ایله ایکی جناحنی (ویدنهری) نك صاغ ساحلنه استناد ایتدیره‌رك (پلونه) موضعنی مهیب برمستحکم اردوکاه حالنه افرغه دوام ایلدی .

ث — ایکنجی‌پلونه‌محاربه‌سی— (غراندوق‌نیقولا) (قرودنر)ی (شاقووسکی) فرقه‌سی و (سقوبلف) سواریسیله تقویه ایدوب بتون قوتیله هجومی تکرار ایلمسنی امر ایتدی .

بوصورتله (قرودنر)ك معیتنده تقریباً ٣٥,٠٠٠ محاربله ١٧٠ قطعه طوپدن عبارت برقوت حصوله کلدی . (عثمان پاشا) ایسه

٢٠,٠٠٠ محاربله يالکز جه ٥٨ قطعه طوپه مالکدی .

محاربه (١٨ تموز) ده وقوعبولدی . روسلر ينه (٨ تموز) ده اولدیغی کبی یکدیکریله ارتباط ومناسبتی بولنمیان ایکی هجوم جبهه‌سی ترتیب ایتدیلر . مع مافیه هجوم مذکور شمال شرقی ایله جنوب شرقیدن تصور واجرا اولندیغندن دها محدود بر جبهه ایله یاپیلدی دیمک ایسه‌ده ینه نه خصمك استحکاماتی ونه‌ده موضعك اهمیت عمومیه‌سی لایقیله طانیمیوردی . ایکی حرکت یکدیکرینه مربوط دکلدی . صول جناح هجومی وقتسز اجرا اولندیغندنناشی صاغ جناح هجومی اثناسنده دوچار مغلوبیت اولمش وصاغ جناح دخی کندی نوبتی کلنجه بالطبع تپه‌لنمشدی .

روس طوپچیسی عدداً فائق ایدیسه‌ده عثمانلیلرك اوزون منزللی طوپلرینك آتشی آتنده وطپراق استحکامات قارشوسنده اقتدارلرینی غائب ایتمشلردی . احتیاطلر ایسه اولقدر غیر کافی مقدارده ایدیلرکه باش قومندان بعض نتایج خصوصیه‌نك ونتیجهٔ قطعیه‌نك تأمین استحصالی ایچون جریان حرکاته مداخله ایده‌میور وطولاییسیله نفوذ قومندانی کندی تأثیرینی حس ایتدیره‌میوردی . صنوف ثلثه‌نك حرکاتی توحید ایدلمامشدی . سپرلر آرقه‌سنده مستور بولنان عثمانلی پیاده‌سننك شدتلی آتشلری ، اراضیدن استفاده ایتمکه قابلیتی اولمیوب بر نخوت مغرورانه ایله دائما کثیف نظاملر قوللانان روس پیاده‌لری اوزرینه پك بیلدیرم کبی تأثیر ایلیور وهجوم قوللرینی اوراق کبی بیچیوردی .

ایشته اسباب مذکوره‌دنناشی روسلر ینه مغلوب اولوب قورتیلمق ایچون کیجه‌دن استفاده‌یه مجبور قالدیلر .

١٩ صباحی رجعتلری اولقدر بر انتظامسزلق ایله دوام ایلیوردیکه

اوفاجق بر تعقیب هزیمت کلیه‌یه سبب اوله‌بیلیردی . روسلرك ٧.٣٠٠ کشیلری محاربه‌دن خارج قالمش وعثمانلیلرك ٢,٢٠٠ محاربی شهید ویا مجروح اولمشدی . عثمانلیلرده روسلر مثللو صوك احتیاطلرینی صرف ایتمش اولدقلرندن وسواری‌یه مالك بولنمدقلرندن‌ناشی مغلوب اولان دشمنی تعقیب ایده‌مامشلردی .

مطالعات

١ — عثمانلی اردوسنه دائر — خصمك (طونه) یی بعدالمرور اوچ قوله انقسام ایتدیکنی کورن عثمانلی اردوسی ، اشبو قوللرك یکدیکرینه معاونت ایده‌میه‌جك درجه‌ده اوزاق مسافه‌لرله ایرلمش اولدیغنی بالحساب اکلایه‌رق شرق وغربده‌کی قوتلرینك حرکاتنی توحید ایله روسلری طونه اس‌الحرکاتندن آییروب (زشتوی)دن کچن خطوط‌مواصله‌لرینی قطع وتهدید وجنوبه طوغری صارقان (غورقو)یی مجبور رجعت ایلیه‌بیلورلردی . (غورقو) سبب مذکور تأثیریله رجعت ایتمسه‌بیله‌بالقانلرده‌جنوب اردوسی طرفندن دفع وطرد اولنوردی.

دوبریجه‌ده بولنمقده اولان قوت دخی تقویه ایدلدیکی تقدیرده روسلرك خطوط مواصلاتنه طوغری اجرا قلنه‌جق اولان تعرض تشبثاتی خصمك سیار اردوسنی صوك درجه‌ده تهدید ایده‌بیلوردی .

٢ — روس اردوسنه دائر — طونه مرور اولندقدن صکره روسلرك جنوب جهتنده درت قول اردوسیله برسواری قول‌اردوسی موجود بولندیغندن اجرا وتعقیبی مقتضی حرکات بروجه آتی اولمق لازمکلوردی :

برقول اردودن عبارت اولان سوارینك برلواسنی قلاع اربعه

جهتنه وبرلواسنی (ویدین) استقامتنه برای کشف وترصد کوندرمك ومتباقی برفرقه سواریی دخی هم ترصد وهمده بالقانلرك جنوبنده‌کی عثمانلی اردوسنی شمالده‌کی قوتلرله براشدیرمامك وظیفه‌سیله بالقان خطنده مدافعه‌ده بولندیرمق ایجاب ایتدیکی کبی قوای اصلیه‌یی تشکیل ایدن پیاده ایچون دخی بروجه زیر ایکی نوع حرکت شایان قبولدر.

١ — (ویدین)ده بولنان قوای عثمانیه‌نك مسافه‌سی بعید اولدیغی جهتله ساده‌جه اس الحرکاتك توسیع وتأمینی وجناحك محافظه‌سیچون برقول اردوی یانوکریسنی محافظه‌یه مأمور ایدوب قوای جسیمه‌سیله قلاع اربعه منقطه‌سنده بولنان عثمانلی اردوسی قسم کلیسی اوزرینه یوروبه‌رك ارقه‌سنی المق اوزره برنوع طرز حرکت تصور اولنور ایسه‌ده قلعه‌لره قارشی قوت افرازینه مجبوریت الویردجکندن وبوکانده قوت کافی کله‌میه‌جکندن حرکت مزبوره‌نك اجراسنه هنوز احوال مساعد دکلدی؛

٢ — برقول اردوی، قلعه محاربه‌سنه کیرشمکدن احتراز ایتمك وعثمانلی اردوسی قسم کلیسنی کندی اوزرینه جلب ایتمك مقصدیله (بەلا)یه قدر کوندرمك ودیکر برفرقه ویاقول اردوی دخی سرعتله (نیکبولی)یی ضبط ایتمك وظیفه‌سیله اوطرفه سوق ایتمك وقوای متباقیه‌یی (زشتوی) جوارنده بولندیره‌رق دشمنك قلاع اربعه ویا (ویدین) جهتلرندن کلسنه کوره ایجاب ایدن طرفی تقویه ایدوب تعرضه کچمك وایکی طرفدن دخی خصمك ظهوری حالنده (ویدین) اردوسنك قوتنك ازلغندنناشی اکا قارشی مدافعه‌یی اختیار ایله دیکر طرفه تعرض ایتمك وبوصورتله حال انتظارده ایکن (زشتوی) و(نیکبولی) ده وارالرنده کوپری ویسر کوپری انشاسیله اس الحرکاتی

تأمین و بوانه‌دکین شمال ساحلندن نقل اوله‌جق قوی سائره ایله کسب قوت ایدوب برنجی حالده بیان ایدیلن طرز حرکتی اجرا ایتمکدر. هرحالده روسلرك (طونه) یی مروردنصکره سائقه‌جهالت وغرور ایله اوچ متفرق اقسامه ایرلملری بیوك برخطا ایدی. نه‌چاره که عثمانلیلر بوفوق‌العاده فرصتی غائب ایتدیلر!

۲ نجی دور

(اغستوس، ایلول: مصمم محاربه)

یکی پلانلر ـ روسلرك اغستوسده روس قوای عسکریه‌سنك بلغارستان داخلنده طاغلمش اولمسندنناشی حصوله کلن نتائج بروجه آتیدر.

(پلونه) اوکنده ایکی محاربه غائب ایدلدی. (غورقو)بالقانلردن کری‌یه دفع اولندی، (چاره ویچ) (لوم) خطنده حرکتسز قالدی، ایکی عثمانلی غروبی جناحلر اوزرنده بولنوب همانده ضبطی محال‌بر موضع اشغال ایتمشلردی. (سلیمان پاشا) قوماندانسنده بولنان‌اوچنجی براردو دخی بالاده‌مذکور ایکی‌اردو اراسنده اولدقجه برارتباط‌تأسیس ایتمکله برابر روسلرك‌ضعیفلشمش اولان جبهه‌رینی‌ده تهدیدایلیوردی.

روس هیئت ارکان حربیه‌سی برطاقم اساسلی ومتین اجراآتده بولندی. بیوك قرارکاه عمومی (طرنوه)دن (بهلا)یه کری آلندی؛ ٤ نجی قول‌اردوایله تقویت بولان ۹ نجی‌قول اردو (جنرال‌زوتوف)ك قوماندهٔ موقتسنه توديع اولنه‌رق (پلونه) اوکنده غرب اردوسنی تشکیل ایلدی. ۱۱ نجی قول اردو (چاره‌ویچی) تقویه ایتدی. یکیدن

دیگر اوچ قول اردو ایله خاصه قول اردوسی سفر بر ایدیله رك روسیه دن جلب اولندی. واووقته قدر نظر اهمیته آلنامش اولان رومانیا اردوسی (نیکبولی) ده (طونه) یی مروروله (پلونه) جوارنده کی روس اردوسنك صاغ جناحنی تشکیل ایتدی. ۸ نجی (جنرال رادتسکی) قول اردوسی ده (غابرووا) و (شپقه) ده طوردیریلدی. بو وجهه بالا ذکر اولنان وضعیتك هیئت مجموعه سی، تکرار حرکات تعرضیه اجراسنه امکان بخش اوله جق اولان احتیاط قطعاتنك ورودینه دکین روسلرك محافظهٔ حیثیتلری ایچون مدافعه ده قالمق فکرنده بولندقلرینی ارائه ایدییوردی. اغستوس آتی بر حرکت قطعیه اجرا ایدیلمکسزین کچه جکدی.

عثمانلیلرك — بوکا مقابل عثمانلی اردولری یکی عموم قوماندانی (محمدعلی پاشا) تعرضه کچمك ایچون حاضرلانیوردی. (سلیمان پاشا) اردوسنك (النا — عثمان بازاری) اوزرندن کندیسنه طوغری جلب اولنمسنی. بوانناده (رؤف پاشا) نك بالقانلری طوتمسنی و (عثمان پاشا) ایله متحداً روسلرك جناح و کریلرینه طوغری حرکتله دشمنك (طونه) یه صیقشدیرلمسنی آرزو و طلب ایدییوردی. فقط اولا اردونك اداره ولوازم هیئتیله تجهیزات فنیه سنك عدم انتظامندنی حصوله کلن تأخرات مادیه سببیله کچ قالمش وثانیاً (محمدعلی پاشا) اردوسنه استناد ایلمك ایسته یوب بیهوده یره بالقانلرده عیخلانوب قالان (سلیمان پاشا) نك آرزوی شخصیسنه طوقنلمشدی.

اسباب سالفه تأثیریله الی آلتده یالکز قلاع اربعه ده کی قوته مالك قالان (محمدعلی پاشا) قوهٔ مذکوره دن برقسمنی مصرلی (پرنس حسن پاشا) قوماندانلغنده اوله رق (عثمان بازارنده) وقسم دیکرینی

دخی (احمد ایوب پاشا) نك امری آلتنده اوله‌رق (زار غرد) ده طوپلادی .

بالقانلرده — ١٩ تموزده وقوعبولان (اسکی زغره) محاربه‌سندن صکره (سلیمان ورؤف پاشالر) (محمدعلی پاشا) نك کندیلرینه امر ایلدیکی وجهله (غورقو) نك آرقه‌سندن (یانتره) وادیسنه داخل اوله‌رق قسماً (محمدعلی پاشا) یه وقسماً ده (عثمان پاشا) یه ملاقی اوله‌بیلوریردی . (سلیمان پاشا) کندیسنی برمادون مرتبه‌سنه تنزیل ایده‌جك اولان اشبو نتیجهٔ قطعیه‌لی حرکاته اشتراکی رد ایلدی . (رادتسکی) طرفندن شدتله‌مدافعه ایدیلان (شیپقه‌کچیدینی) ، سربست براقیلان دربندلردن چویره‌جکی یرده جبهه‌دن ضبطنده اصرار ایلیوردی .

(٨ : ١٥ اغستوسه) قدر فائده‌سز اولدیغی درجه‌ده قانلی محاربه‌لر اجرا ایتدی . پك بیوك ضایعاته دوچار اولدی و (قزانلق) ه‌چکیلوب احتیاطلرینی بکلدی . برآی صکره بالذات کچید داخلنده و (٩ . ١٠ ایلولده) ینه تشبثات سابقه‌سنی تجدید ایله روسلری ترك موضع ایتدیرمکه موفق اوله‌مقسزین بوحربك الك مدهش محاربه‌لرندن برینی‌اجرا ایتدی . نهایت بوکرده مغلوب اولان پاشای مشارالیه‌ینه (طونجه) وادیسنه ایندی . روسلر تعقیب‌ایتمیوب کچیدداخلنده‌قالدیلر . براز صکره (سلیمان پاشا) عموم قوماندان تعیین ایدلدی . واردوسنك قسم ممتازینی قلاع اربعه منطقه‌سنه جلب ایله خالی بولنان (رؤف پاشا) یه بالقانلرك مدافعه‌سی ایچون قوای جدیده ترتیب وتشکیل ایلمسنی امر ایتدی .

لوم خطی اوزرنده — (محمد علی پاشا) اغستوس اواسطنده

تعرضه کچمرك (چاره ویچ) اردوسنك نهایت وسعتلی بر جبهه اخذ ایلدیکی (لوم) خطنه یناشوب متعدد مظفریتلر وازان جمله جنوبده (ایزلار) ، ١٨٠ اغستوسده شمالده (قاضیکوی) ، ٢٤ اغستوسده مرکزده (قاتسلووه) و (آلبانوو) محاربه لرینی اجرا ایتدی . (چاره ویچ) لوم خطنی ترکله خط مذکور کریسنده کی (بیه لا) اوزرینه چکلدی . فقط فنا موسم کلدی : اساساً پك سیار اولمیان واداره ٔ لوازمی حسن حالده بولنمیان محمد علی پاشا اردوسی تعرضنك نتیجه سنی تعقیبه مقتدر اولهمدی ؛ ٤ ایلولده یالکز (بیه لا) اوزرینه تکرار یورودی . روسلر دائما یکدیکرینه تقرب ایلدکلرندن وتقویت بولندقلرندن ، مادونلری طرفندن حسن معاونت کورهمیان (محمد علی پاشا) یی ٩ ایلولده مغلوب ایلدیلر . و براز صکره یعنی ٢١ ایلولده معیتنده بولنان پاشالرك اك سوز دیکلمزی اولان (سلیمان پاشا) کندیسنه خلف اولدی .

(سلیمان پاشا) بالقان قطعاتنك قسم اعظمی کندینه جلب ایلدی . فقط اردونك یکیدن تنسیق مهامسیله ایکی آی قدر قلاع ارهسنده حرکتسز قالدی . تشرین اولك اواسطنه طوغری بردنبره صاغ جناحه طوپلاندی . و ٢٢ تشرین ثانیده (النا) ده کی (چاره ویچ) اردوسنی روس بالقان اردوسنه ربط ایدن قول اردوینی چالیه رق مکملاً تپه لدی . (پلونه) یولی کندیسنه آچلدی . بناءً علیه محل مذکوره یتیشه رك (عثمان پاشا) یی قورتاره بیلوردی . فقط پاشای مشار الیه طوغریدن طوغری ایلری کیده جکی یرده (روسچق) طوغری یورودی . وبیهوده یره (زشتوی) یه صوقولمغه تشبث ایتدی .

وقایع مذکوره اوزرینه ٢٨ تشرین ثانیده (پلونه) نك سقوطی .

(قره‌لوم) منطقه‌سنده‌کی ایکی قسمك حركاتی تفریق ایدن اشبو انتظامسز حركاتی قیصه کسدی .

پلونه اطرافنده — ١٨ تموزده‌کی مظفریتدنصکره (عثمان پاشا) کرك (لواچ) طریقیله اولسون (سلیمان پاشا) یه وکرکسه (طرنوه) طریقیله اولسون (محمد علی پاشا) یه التحاق ایده‌بیلمك ایچون تعرضه کچمك ایستدی . فقط (پلونه) ده ثبات ایدلمك ایچون (استانبول) دن اوامر قطعیه کلدی : بونك اوزرینه موضعنی تحکیمه دواملە (ویدین) و (صوفیه) ده اولدقچه سربست براقلمش اولان احتیاطلرینی (وید نهری) نك صول ساحلی طریقیله جلب ایلدی . اغستوس اواسطنه طوغری قوتی ٤٠,٠٠٠ محارب قدر اولدی ، همان ضبطی محال اولان موضع مستحکمی شمالده (بوقووا) ، شرقده (غریویچه) جنوب شرقیده (رادیشه‌وو) جنوب غربیده (قریشین) اولمق اوزره باشلوجه درت استحکام غروبندن عبارتدی .

بو اثناده (پلونه) اوکنده موجود اولان روس - رومانیا اردوسی ١٠٠,٠٠٠ کشی ایله ٤٥٠ پاره طوپدن مرکبدی . اردوی مذکور اسماً رومانیا پرنسنك تحت قوماندانسنده ایدیسه‌ده ارکان حربیه رئیسی روس جنراللرندن (زوتوف) ایدی . متفقین یالکز (وید) نهرینك صاغ ساحلنی متین بر صورتده اشغال ایتمشلردی . رومانیا اردوسی (وید) ایله (ایسقر) آراسنده صول ساحلده یرلشمکه جسارت ایده‌مدی . دها زیاده حصول امنیت ایچون باش قوماندان قول اردولره موضعلرینی تحکیم ایتملرینی‌ده امر ایلدیسه‌ده روس قطعاتی نزدنده آلات و ادوات همان مفقود دینه‌جك راده‌ده ایدی .

موسم ایلرولدیکندن روس هیئتی ارکان حربیه‌سی صوڭ غیرتلرینی بردها تجربه‌یه قرار ویردی . شمال . شرق . جنوبده بولنان قول اردولرینی ضبطنی تصور ایلدکلری موضع اطرافنده دها زیاده یاقلاشدیردی . بونی کوردن (عثمان پاشا) ١٩ اغستوسده (پایشات) اوزرندن بیوك بر خروج حرکتی اجراسیله ایلری‌یه آتیلدیسه‌ده ضایعات عظیمه‌یه دوچار اوله‌رق کری دوندی .

٢١ ، ٢٢ اغستوسده (سقوبلف) ایله (ایمره‌تینسکی) (لوفچه) موقعنی ضبط ایله (عثمان پاشا) نك مقدما (قلاع اربعه) دن اولدیغی مثللو بوکره‌ده بالقانلردن مواصله‌سنی قطع ایتدیلر .

نتیجهٔ قطعیه‌نك تسریع استحصالی زمانی کلمش کبی کورولدیکندن (چار) ایله (غراندوق نیقولا) قرارکاهلرینی غرب اردوسنه نقل ایتدیلر . متعدد تدابیر احتیاطیه اتخاذ ایدلدی . هجوم قطعی کونی (چار) ك یوم مخصوصی اولان فی ٣٠ اغستوس اوله‌رق قرارلشدیرلدیسه‌ده بوکره هجومك اوزون اوزادی‌یه احضاری ارزواولنیوردی . آیك یکرمی آلتیسندن اعتباراً رومانیالیلر صاغده . ٤ و ٩ نجی قول اردولر مرکزده ، (سقوبلف) و (ایمره‌تینسکی) مختلط قولی صولده اوله‌رق هجوم قوللری حرکته قویلدیلر . اکلاشیلیوردیکه صوك غیرت صولجناحدن یعنی (پلونه) نك جنوب غربی قسمنی تشکیل ایدن یشیل تپه‌لر اوزرنده کوستریله‌جك و طوپجی محاربه‌سی ٢٦ : ٢٩ اغستوسه قدر بتون جبهه‌ده دوام ایلیه‌جکدی . اجراسی تصور اولنان محاربه عادتا برسفر بعیده بکزه‌یوردی .

افرادك اوزرنده کتاندن بر البسه ایله شاپقه‌لری موجود

اولوب چانطه‌لری یوقدی . و هر بریسنده ایکی اوقه پیشمش اتله درت قیه غلته واردی .

یشیل تپه‌لر محاربه‌سی — ٢٦ دن ٢٩ اغستوسه قدر طوپچی ، روس وروماپیالیلرك بتون جبهه‌سی اوزرنده شدتلی بر آتش آچدی . عثمانلیلر ایسه مهماتلرینی اداره ایله قوللانیورلر ، وسطی اوله‌رق اونده برینه وفقط سرد بر صورتده جواب ویریورلردی . مع مافیه روسلر ینه بر ضرر ایراثنه مقتدر اوله‌میورلردی . زیرا عثمانلی طوپلرینك منزللری دها زیاده اولدیغی کبی استحکامات ایچروسنه یرلشدیرلملوب برطاقم غایت سیار غروپلردن عبارت اوله‌رق اراالقلره طاغیدلمشلردی . بوندنبشقه مرمیاتك طوپراق سپرلراوزرینه تأثیرات مادیه‌سی پك جزئی ایدی ؛ روس پیاده‌لری ناحق یره طوپچینك آرقه‌سنده طوردقلری حالده عثمانلی پیاده‌لری بالذات طوپ منزلی خارجنده و طوپچی استحکاملرندن اوزاقده طوره‌رق تهدیددن قورتیلیورلردی .

اشبو طوپچی محاربه‌سی اثناسنده رومانیا پیاده‌لری بعض ایلری سورلمش مواضعی ضبط ایلدیلر . برسوزی خصوصی محاربه‌لر نهایت بتون جبهه اوزرنده محاربه‌یه کیریشلمکه سببیت ویردی . بر موضع ضبط اولندیغی زمان روس پیاده‌لری حتی آتش آلتنده اولدقلری حالده بیله خفیف صورتده تحکیمات یاپه‌رق عثمانلیلری تقلید ایتمك ایستیورلردی . ایشته اولزمان آلات و ادواتك فقدانی کندینی حس ایتدیریوردی ؛ صول جناحنده بعضاً پیاده آچیق بر اراضیده برکیلومتره‌لك بر مسافه‌یی شدتلی بر آتش آلتنده قطعه مجبور اولیوردی . اشبو شرائط واحوال تحتنده آوجیلرك حرکاتی کسب

بطائت ایتدیکی آنده اشه معروض اولان متعدد خطلر بربرینه کیروب قاریشیور و بوصورتله نتیجهٔ قطعیه آننده الده احتیاط قالمیوردی .

بومباردمان تأثیراتنك ازلغندنناشی هجوم عمومی تأخیر اولنەرق قطعی صورتده فی ۳۱ اغستوسه تعلیق ایدلدی . روس ـ رومانیا اردوسنده مقصدله طرز تحریك بربرینه توافق ایتمیوردی . قطعی اولمسی ایجاب ایدن صولجناح مانوره‌سنده مرکز وصاغ جناحلری کبی موافق اولمدی . ارکان حربیه هیئتی یشیل تپەلری لایق وجهله بیلمیوردی . بوندن بشقه افکارده تناقض واردی . هیئت مذکوره غریونچه استحکام غروبنه صولك درجەده بر اهمیت اسناد ایلیوب موضعك کلیدی مثابه‌سنده عد ایدییور ایدیسەده حقیقت حالده عمیه وسوق الجیشیجه موضعك اك مهم نقطه‌سی (یشیل تپەلر) دی . والحاصل بواردوده دخی متعدد ومستقل ولایسئل قوماندانلر موجوددی : بونلرده (چار) ، (غراندوق نیقولا) ، (پرنس شارل) ، (ارکان حربیه رئیسی زوتوف) دن عبارت اولوب طوغریدن طوغری‌یه اعطای اوامر ایلدکلری کبی صاغ جناح ومرکز قوماندانلری . رومانیا حربیه ناظری ، روس جنراللرندن (ایمەرەتینسکی) و (سقوبلف) منفرد ومستقل بولندقلری زمانده‌کی سربستیت کامله‌لرینی محافظه ایلیورلردی . بوندن بشقه هجوم قوللرینك قسم اعظمی یك جنس اولمیان برطاقم جزء تاملردن تشکیل ایدلدیکی کبی ، بردنبره کندی ادارەلرینه ویریلان قطعاتك بیوك برقسمی هنوز طانیموب کلیشی کوزل تعیین قلنان جنراللر طرفندن قوماندا ایدلمکده ایدی . مختلف هجوم قوللری آراسنده‌کی ارتباط پك فنا بر حالده ایدی : مواقع مناسبه‌ده برطاقم مخابره پوسته‌لری ویا محرا تلغرافلری تأسیس اولنه‌جغی یرده احوال

تا کهظهوری دوشمکسزین بر کون ظرفنده اجرا اولنەجق حرکاته عائد اولمق اوزره غایت تفصیلاتلی وهمانده تبدیل وتعدیلنه جواز ویرلمیان بر پروغرام ترتیبیله حرکت ایتمك ایستیورلردی . ایشته بالاده‌کی مسرودات وجهله (سقوبلف) ۳۰ اغستوسده هجومك ایرتسی کونی ساعت طقوزده بتون جبهه ایله اجرا اولنەجغنی خبر آلدی .

۳۱ اغستوسده اجرا اولنان هجوم قطعی بروجه آتی تلخیص اولنور :

مهاجمینك صاغ جناحنده بولنان رومانیالیلر (غریویجه) نك شمالنده بیوك بر ردوت ضبط ایتدیلر وانجق روسلرك معاونتی سایه‌سنده مذکور روتی محافظه ایلیه‌بیلدیلر .

مرکزده اجرا قلنان هجوملرك کافه‌سی بالاده سرد اولنان اسبابدن ناشی دفع وطرد ایدلدیلر وروسلر ، مقدما هجوم عمومی آنی اولمق اوزره تعیین ایتدکلری ساعتده رجعته باشلادیلرکه رجعت مذکوره (سقوبلف) ه قارشو بولنان عثمانلیلرك صاغ جناحلرینی تقویه ایله (سقوبلف) ی جناحندن اورمغه مساعده ایتدی .

صولجناحده بولنان (سقوبلف) ، (ایمەره‌تینسکی) طرفندن حمایه و (لئونتیەف) سواریسی واسطه‌سیله جناحی ستر ایدلمش اولدیغی حالده (قیریشین) تپه‌سنه طوغری وادیدن وادی‌یه تپه‌دن تپه‌یه اتلایه‌رق کمال مشکلاتله ایلرولدی . ساعت طقوزده همان تکمیل پیاده‌سی کثیف ومتصل بر آوجی خطی تشکیل ایتمش اولدیغی حالده هجومه قالقه‌رق (قیریشین) تپه‌سنده‌کی ایکی ردوتی متعاقباً ضبط ایلدی . وفقط بو اثناده روسلرك مرکزینك رجعتیله سربست قالان عثمانلی

احتیاطلری اشبو نقطه‌یه مواصلات ایتمش اولدقلرندن صاغ جناحدن شدید بر هجوم مقابل حاضرلایوردی. روس جنرالی تعرضنی توقیف ایله صولک احتیاطلرینی جلب ایتدی. و بتون کیجه ضبط اولنان استحکاملر داخلنده قالدی.

١ ایلول صباحنده (سقوبلف) موقعنی ترکله (بوغوت) اوزرینه چکلمسی ایچون امر الدیکی زمان صول جناحده محاربه تکرار باشلایوردی. رجعت مذکوره کمال انتظام و متعاقب قدمه‌لرله اجرا ایدلدی. بر سجیهٔ خارق العادیه مالک اولان عثمانلیلر دخی یوروغون بولندقلرندن و پیاده مرمیاتنک ندرتندن ناشی مغلوب دشمنی تعقیب ایده‌مدیلر.

مغلوبیت مذکوره روس و رومانیالیلر ایچون بر هزیمت عظیمه ایدی. ٢٢,٠٠٠ کشیلری محاربه‌دن خارج قالدیغی حالده عثمانلیلرک یالکز ٤,٠٠٠ رادده‌سنده شهید و مجروحلری واردی.

(سقوبلف) پیاده‌سی موجودینک یوزده قرقنی غائب ایتمشدی.

٣ نجی دور (٣ ایلول - ٢٨ تشرین ثانی : آبلوقه)

احاطه و پلونه‌نک سقوطی — (عثمان پاشا) یی محاربه ایده‌رک مغلوب ایتمکه موفق اوله‌میان متفقین بطی و فقط دها امین و تأثیرلی بر واسطه‌یه مراجعته کمال توکل ایله رضا کوستردیلر.

(پلونه) اوکنه جلب ایدیلن (تودلبن) موضعی آبلوقه ایدوب آجلق تأثیر الده ایتمکه قرار ویردی. بالجمله روس و رومانیا احتیاط قوتلری (پلونه) اطرافنه جاغیرلدی. (غورقو) قوماندانسنده بولنان بر ترصد اردوسی (وید نهری) نک صول ساحلنه کوندرلدی.

اردوی مذکورک وظیفه‌سی (عثمان پاشا) نک تشرین اول بدایتنه قدر اوتوز طابوردن عبارت تقویه قطعاتی و ارزاق و مهمات لازمه‌سنی

الديني والمتقدم اولديغي (صوفيه) و (ويدين) خطوط مواصله‌سني قطع ايتمكدي . بويلكليه حيرت بخش عقول اولان اشبو احاطه حركتي ايكي آي امتداد ايتدي وتشرين اول اواسطنده (غورقو) نك (دوبنيك) و (تليچ) ده قزانديغي موفقيتلر نتيجه‌سي اوله‌رق احاطهٔ مذكوره اكمال ايدلدي . بونك اوزرينه (تودلبه‌ن) ارتق مقاومتك انجق مدخر ذخيره‌نك مقدارينه تابع اولديغني بيلديردي .

مع مافيه (عثمان پاشا) حالا دوچار معاونت اوله‌جغني اميد ايدرك مدافعه‌ده ثبات واصرار ايليوردي . فقط صرفيات نتيجه‌سي اوله‌رق ارزاق ومهماتي كوندن كونه تناقص ايدييوردي .

۱۲۰,۰۰۰ كشيليه ۵۰۰ قطعه طوپدن عبارت اولان محاصرين خط احاطه‌يي هركون دها زياده شديدلشديرييوردي . تشرين ثانيده (سقوبلف) صورت قطعيه‌ده (يشيل تپه‌لر)ي ضبط واشغال ايتدي . ماه مذكورك نهايتلرينه طوغري (عثمان پاشا)نك بالجمله منابعي خد ختامه ايريشمش و(سليمان پاشا)نك دخي هزيمتي خبر النمشدي . بونك اوزرينه غازي مشاراليه صوكنجي وشدتلي بر سعي وغيرتي دها تجربه ايتمكه قرار ويردي .

وتشرين ثانينك ۲۷/۲۸ نجي كيجه‌سي (ويدين) يولي اوزرينه اجرا ايده‌جكي شدتلي بر خروج حركتي ايچون ايجاب ايدن استحضاراتده بولندي، و۲۸ نجي كوني علي الصباح اردوسنك نصفندن عبارت اولان صاغلام قطعات ايله محاصرين اوزرينه آتيلدي . اولامرده دشمن خطي يارلدي . فقط كرك روسلرك تدابير احتياطيه‌سندن وكرك (عثمان پاشا)نك ياخطا نتيجه‌سي ويا مجبوري اوله‌رق غير قابل تفريق يوكلريله اردوسنك ضعفا، مجروحين وخسته‌لردن عبارت

اولان نصف دیکرینی بکلمك اوزره توقف ایتمسندن و ۳۰۰ خانه خلقی قدر اهالیٔ مسلمه‌نك اردو ایله برلکده (پلونه) یی ترکه قیام ایتملری حسبیله حرکاتده ظهوره کلن قاریشقلق و بطائتدن ناشی کوچك عثمانلی اردوسی هر طرفدن تضییق ایدیلوب دشمنك مقراصی اشارینی التنده زبون قالدیغندن سلاح ایندیرمکه مجبور اولدی . بالذات مجروح دوشن (عثمان پاشا) بر عاصی اولمق اوزره تلقی ایلدیکی (پرنس شارل) ه تسلیم اولمغی رد ایله قلنجنی (تودلبن) ه تودیع ایتدی . ۳۲.۰۰۰ عسکره برابر ۸۰ قطعه طوپ روس ـ رومانیالیلرك النه کچدی . عین کونده موضع مستحکم ایله برابر (پلونه) شهری دخی محاصرینك یدضبطنه دوشدی .

۳

استانبول اوزرینه یوریش

عاقبتاً روسلر (پلونه) یی الده ایدوب تموزك یکرمنجی کونندن اعتباراً قطع ایتمش بولندقلری حرکات تعرضیه‌لرینه تکرار باشلادیلر . (عثمان پاشا) نك تسلیمندنصکره آرتق حربك نتیجه‌سندکی شبهه زائل اولدی . استیلا اردولری (استانبول) طریقی اوزرنده عثمانلی اردوسنك برقاچ پارچه وانقاضندن غیری بر شیئه تصادف ایتمکسزین منزل بورویشیله پایتخت سلطنت عثمانیه‌یه یورویه‌بیله‌جکلردی .

پلونه محاصره اردوسی طاغیتلدی . رومانیالیلر (ویدین) محاصره ایتمك اوزره ممالکتلرینه دوندیلر . صاغ جناح ، اترپول بالقانینه طوغری ایلرولیان (غورقو) اردوسنی ، وصول جناح دخی (تودلبن) طرفندن معاونت ایدیلرك قلاع اربعه‌یی محاصره فکرنده

بولنان (چاردونچ) اردوسنی تقویه ایلدی . والحاصل مرکز دخی باش قوماندانله برابر طوغریجه بالقانلره یورودی .

قیشك شدتنك ودارالحرکاتك مناعت طبیعه‌سنك ابراز ایلدیکی مشکلات مادیه‌یه رغماً عثمانلی قطعاتنك یکیدن کسب انتظام ایتسنه وقت وفرصت براقامق ایچون روسلر فاصله‌سز واستراحتسز برقیش سفری اجراسنه قرار ویردیلر که بو آنده روم ایلنده اجرای حرکات ایچون ۲۰۰.۰۰۰ کشیلك جسیم براردویه مالك ایدیلر . بو اثناده فرصتدن استفاده ایدوب یغمایه قوشان صربیه دخی دولت عثمانیه‌یه قارشی تکرار اعلان حربله غورقو اردوسیله برابر بالفعل اجرای حرکات ایچون (صوفیه) اوزرینه براردو سوق ایلدی .

عموم قوماندان (سلیمان پاشا) مقدار کافی محافظ ترکیله قلاع اربعه‌یی تخلیه ایدوب اردوسنی (مریچ) وادیسنه ایندیره‌رك اورادن (صوفیه)، (شپقه) و (ادرنه) یه طوغری تقویه قطعاتی کوندردی .

کانون اول اواسطنه طوغری (غورقو) خارق‌العاده مشقتی یورویشلر بهاسنه اوله‌رق (اتروپول) کچیدلرینی آشدی وکانون اولك ۲۳ نجی کونی مدافعه‌سنده عثمانلیلر طرفندن مسامحه واهمال کوستریلان (صوفیه) شهرینه داخل اولدی . اولوقت روسلر هنوز مدافعه ایدلمکده بولنان دربندلری چویره‌رك بالقانلر خطنده‌کی بتون کچیدلردن ایلری‌یه طوغری حرکت ایتدیلر. صول جناح (یانبولی) یه کچدی ومرکزده (شپقه)کچیدینی جنوب مخرجندن چویره‌رك ضبط ایلدی . واورانده ۲۰.۰۰۰ قوتنده حائز اهمیت برعثمانلی اردوسنی اسیر ایدوب بو صورتله (طونجه) وادیسنه ایندی . (غورقو) عثمانلی اردوسنك (صوفیه) ده‌کی انقاضی ایله (سلیمان پاشا) نك ایلك قطعاتنی اوکنده

سوروب كتوره‌رك (فلبه) اوزرينه يورويوردى . (سليمان پاشا) غالبلرك هانده مظفرانه برصورتده اجرا اولنان يورويشلرينى توقيف ايده‌جك برحالده دكلدى؛ بونكله برابر پك شرفلى واكثريتله مهارتلى مقاومتلرده ابراز ايليوردى . بالخاصه (فلبه) اطرافنده اوچ كون قدر عدداً غايت فائق بردشمن قارشوسنده محاربه ايتدى . (سليمان پاشا) روسلرك سائر يورويش قوللرينك (حرمنلى) و (ادرنه) اوزرينه حركتله كندى كرولرينه دوشمكده اولديغنى خبرالدى . بونك اوزرينه دوغريدن دوغرى‌يه (استانبول) ه كيده‌بيلمك ايچون متباقى قطعاتيله (قواله) ليمانى الده ايتمك اوزره صوله (دسپوط طاغلرينه) آتيلدى .

٧ شباط تاريخنده (فلبه) يى ضبط ايلين (غورقو) نك اوكاده ثبات ومتانتسز برقاچ باشى بوزوق جته‌سندن بشقه برشى قالمدى . بونك اوزرينه‌دوغرى اليه ، (مريچ) واديسنى تعقيباً ايلرولمش كيرلك پيشداريى تشكيل ايدوب هانده بلا مقاومت آلتى سكزنده (ادرنه) يه داخل اولمش بولنان (سقوبلف) ه ملاقى اولدى .

عثمانليلر الارنده قلان منابع ضعيفه‌يى (استانبولى) ستر ايدن (چتالجه خطنك) مدافعه وتجهيزينه تخصيص ايتديلر . خط مذكور صاغ جناحى بحر سياه وصول جناحى مرمره‌يه مستند بر مستحكم اردوكاه اولوب وقت وزمان مساعده ايلديكى تقديرده استانبول شبه جزيره‌سنى (توزس وذراسى) كبى بر موضع مستحكم حالنه افراغ ايتمك قابلدى . اناطوليدن جلب اولنوب سرعسكر نصب وتعيين اولنان (احمد مختار پاشا) ، (محمد على پاشا) ايله برابر ، عثمانلى عسكريه‌نك باجمله اقسامندن قوشوب كلن قطعات القاضندن يكى بر اردو تشكيل

ایتمك ایچون فعالانه برصورتده اشتغال ایلیورلردی. بو اثناده (سنجاق شریف) ك اخراجی دخی آرزو اولنمغه باشلانمشدی.

فقط روسلرك یوروییشلرندهكی سرعت بالجمله تدابیر وتشبثاتی الت اوست ایتدی. غورقو آقنجیلرینك (چتالجه) اوكنه تقربی خبر الندیغی زمان انكلتره واوستریانك وضعیت تهدیدكارانه سندن متأثراولان (چار) ١٩ كانون ثانیده ناچار قالهرق ادرنه متاركه سنی امضالمغه راضی اولدی. روسلر محاربه ایتمكسزین مرمره ساحلنده برلیمان اولان (تكفور طاغنده) و (چتالجه) اوكنده یرلشوب توقف ایلدیلر.

٢ شباطده (چناق قلعه بوغازینی) مروراله (استانبول) پیشگاهنده دونماسی لنگر انداز اولان انكلترهنك ابراز ایلدیكی شدت وتهدیده جواب اولمق اوزره (غراندق نیقولا) بردنبره حركتله قرارگاه عمومیسنی پایتختك ایكی فرسخ مسافهسنده كائن (ایاستفانوس) اوكنه نقل ایدوب اردوسیله (ایاستفانوس ــ قالفهكوی ــ بورغاز) خطنی اشغال ایتدی واكر انكلیزلر قرهیه عسكر چیقارهجق اولورلرسه انلرله دیركشمكه حاضرلاندی.

بو اثناده عثمانلیلرده (مقری كوی ــ قواص كوی ــ ماصلاق) خطنه چكلدیلر. [*]

معاهدهٔ صلحیه ــ وقایع سالفه اوزرینه ١٩ شباطده دولت

---

[*] پلونه سقوط ایدوب روس قوای عسكریهسی استانبول اوزرینه یورودكاری اثناده پایتختك صورت مدافعهسی حقنده معلومات مفصله ایدنمك آرزو ایلیانلر. اركان حربیه میرالایلرندن محمود مختار بكك: استانبولك قرهدن ودكزدن هجوم ومدافعهسی حقنده برقاچ سوز) نام اثرینه مراجعت بیورسونلر.

عثمانیه ایله روسیه ومتفقلری اراسنده ایاستفانوس مقدمات مصالحه‌سی امضالندی واشبو سفر دخی بوراده ختام بولدی .

معاهده مذکوره‌نك شرائط اساسیه‌سی شونلردر :

رومانیا ، صربستان ، قره‌طاغك استقلالیت تامه‌سی ،

بلغارستانك دولت علیهٔ عثمانیه‌یه تابع اولمق اوزره برامارت حالنه افراغی ،

دولت علیهٔ عثمانیه‌یه تابع بولنمق اوزره روم ایلیٔ شرقینك مختاریت اداره‌سی ،

صربستان ، یونانستان وقره‌طاغله هم جوار اولان اراضینك حکومات مذکوره‌یه ترکی ،

رومانیایه عائد اولان بساراییاقطعه‌سنك روسلره ودوبریجه‌نك‌ده رومانیایه ترکی ،

قارص سنجاغیله اولتی وباطوم جوارینك روسیه‌یه ترکی .

خدمتنه مکافاتاً قبریس اطه‌سنك انکلتره‌یه ترکی .

بوسنه وهرسك ولایتلرینك اوستریه‌نك اشغال عسکریسی التنه کیرمسی (بونام تحتنده اوستریایه الحاقی) .

ملاحظات

روسلره دائر — امر وقوماندهٔ عالیه‌نك تعددی — قطعات عسکریه تشکیلاتنك وقت حضرده اجرا واکمال ایدلمش بولنمسنك ایکنجی درجه‌ده حائز اهمیت برماده اولدیغنك میدان ظاهره چیقمسی — مذکور جزؤتاملرك حضری وضع الحیشلرینك ممکن مرتبه صیق اولمسی — استحکام ادواتنك لزومی — بالکز جبهه‌دن اجرا ایدیلن

هجوملرك واهيلكى ـ جناح وجبهه هجوملرى بر برينه كوزلجه مربوط بولندقلرى حالده حاصل اولان شدت تأثير ـ كثيف نظاملرك مردوديتى وعوارض زميندن استفادهنك لزوم واهميتى ـ اوزاق مسافهلردن اجرا اولنان سونكو هجوملرينك تأثيرسزلكى ـ سواريلرك كثرتله ياپا جنك اجراسنه مجبور اولملرى كيفيتى ـ تعرضك مظفريت قطعيهسى .

عثمانليلره دائر — امر وقوماندادە اتحاد وثبات موجود اولمديغى حالده ظهوره كلهجك مصائب ـ متعاقب قوماندانلرده نفوذ و اقتدارك نقصانيتى ـ غير كافى بر منزل ادارهسنك محاذيرى ـ استحكامات جسيمهنك اهميتنك تناقصى ـ استحكامات موقتهنك وبالخاصه قوماندان واردونك متانت وشجاعت وبى‌نهايه غيرتنك حصوله كتيرديكى شانلى تأثيرات ـ مدافعهده صوك درجهده ابراز متانت اولنديغى حالده بيله بر مدافعهٔ مطلقهنك عاقبتاً عدم موفقيتله نتيجهلنهجكى ـ منابع وقواى بحريهدن استفاده اولنمامسى وبو صورتله اشبو سفرك ١٨٧٠ ـ ٧١ المان ـ فرانسز سفريله مشابهتى بولنمسى .

هر ايكى طرفه دائر — بدايت سفردن اعتباراً وضعيتك واضحاً معلوم اولمسى ـ بر طرفدن مصمم تعرض وديكر طرفدن مدافعهٔ مطلقهنك اختيار ايدلمسى ـ بيوك ميدان محاربهلرينك وقوعه كلامسى ـ محاربه ميدانده سواريلرنك تأثيرسزلكى ـ پياده آتشنك رجحانيتى .

٤

آسياده

وضعيت عموميه وطرفين قوتلرى

روسلرك — روس اردوسى قفقاسيه واليسى (غراندوق ميشل)ك

امرینه نظراً حرکت ایتمك اوزره (جنرال لوریس مه‌لیقوف) لك تحت‌قوماندانسنده ایدی . بدایتده ۹۰,۰۰۰ موجودنده اولوب حدود اوزونده یکدیکرندن مسافات بعیده ایله ایرلمش اولدیغی حالده بروجه آتی درت کتله تشکیل ایلیوردی :

۱ — صاغ جناح منتهاسنده و (ریبون نهری) اوزرنده بولنوب (جنرال اوقلوبتریو) قوماندانسنده ؛

۲ — صاغ جناحده (آخسخه) ده بولنوب (جنرال دەوەل) قوماندانسنده ؛

۳ — مرکزده (کمری) ده بولنوب بالذات (لوریس مه‌لیقوف) قوماندانسنده ؛

٤ — صول جناحده و (اریوان) ده بولنوب (جنرال ترغوقاسوف) قوماندانسنده ایدی .

اردوی مذکور احتیاجه کوره تقویه اولنه‌رق سفرك نتیجه قطعیه‌سی آننده ٤٠ بیکی سواری اولمق اوزره ٦٠,۰۰۰ کشیله ٤٠٠ پاره صحرا طوپندن مرکب جسیم برقوته مالك اوله‌جقدی .

عثمانلیلرك — (مختارپاشا) بتون اقتدارنی آسیای عثمانی‌ده ابراز ایتدی . حربه باشلامق ایچون تحت قوماندانسنده ۳۰ بیکی منتظم اولمق اوزره ۷۰,۰۰۰ کشی ایله ۱٥٠ پاره طوپ واردی ؛ قیشدن یازدن زیاده اوله‌رق موجودینك ۱۲٥ بیکه قدر یوکسلمسی محتمل ایدیسه‌ده جواردن تدارك اولنان افراد جدیده تشکیلاتنك فنالغندن شو مقدار مزبور حاصل اوله‌مدی . بوندن بشقه قلعه‌لره محافظ تفریق اولنمسی حسبیله برطاقم بیوك مفرزه‌لر دخی بلع اولندی . بناءً علیه (مختار پاشا) الی آلتنده سیار اوله‌رق اجرای حرکات ایلیه‌بیلمك

ایچون ۴۰,۰۰۰ دن زیاده برقوته هیچ بروقت مالك اوله‌مامشدی . پاشای مشار الیه مخاصماتك بدایتنده ، قارشوسنده‌کی قوتك کندیسنه معادل اولدیغنی کسدیره‌میوب بحر سیاه طریقیله (طربزون) دن کله‌جك اولان ارزاق ومهماتی بکلمك اوزره ، ممکن اوله بیلدیکی قدر تعمیر ایلدیکی (باطوم) ، (اردهان) ، (قارص) و (ارضروم) کبی غیر منتظم قلاعك تحت حمایه‌سنه صوقولدی .

طرفین پلانلری

روسلرك — روسلر بتون استقامتلردن بردن تعرضه قرار ویردیلر . هدف الحرکاتلری ایسه حدوددن کلن یوللرك تلاقی نقطه‌سی وبحر حزز ایله بحر سفید وبحر سیاه ایله بصره کورفزی اراسنده‌کی بالجمله وادیلرك رأس منطقه‌سی اولان (ارضروم) ایدی . درت عدد یورویش قوللری (ریبون ـ باطوم) ، (آخسخه ـ اردهان) ، (کمری ـ قارص) ، (اریوان ـ بایزید) قوللرندن متقارباً ایلرو ـ لیه‌جکلردی . بوحالده مذکور قوللردن هربری برر عثمانلی قلعه‌سنه چاته‌جقدی .

عثمانلیلرك — (مختار پاشا) نك پلانی بدایتده تدافعی ایدی . عثمانلی قوماندانك ارزوسی استیلا یوللرینی سدایدن قلاعك مدافعه‌سی ، دکزه اولان حاکمیتدن استفاده ایله روسلرك کرولرینه یعنی قافقاسیه داخلنه عسکر چیقارمق واوراده بر نائرهٔ عصیان اویاندرمق وبعده قوتنك قسم اعظمنی (قارص) ایله (ارضروم) اراسنده طوپلایه‌رق اشبو وضعیت مرکزیه‌دن اجرا ایده‌جکی حرکاتله دشمنك متفرق قوللرینی بربرینی متعاقب تپه‌لمك یاخود هیچ اولمز ایسه ارتباطلرینه مانع اولمقدی .

روسلرك تعرضى

زیوین — اعلان حربدن بر کون اول روس قوتلری حدودی کچدیلر . اوقلوبترییو قول اردوسی (باطوم) اوکنده عدم موفقیته دوچار اولدی : مذکور قول اردو یوللرك حسن حالده اولمامسی ، عثمانلیلرك بر قسم قوتنك کندی کروسنده (پوتی) یه طوغری قره یه اخراج اولدیغی خبرینی آلمسی حسبیله (ارضروم) اوزرینه اولان حرکات تعرضیه سنی توقیف ایله (ارخوی) اوزرنده بر مدافعه موضعی آلمغه مجبور اولدی . بو صورتله عثمانلیلر بو جهتدن (طربزون) ایله اولان خطوط مواصله لرینی محافظه یه موفق اولدیلر .

صاغ جناحده کی ده‌وه‌دل قول اردوسی (آخسخه) دن حرکتله (اردهان) اوکنه مواصلت و درحال قلعه‌یی احاطه ایله مرکز قولندن کندی معاونتنه کلمك اوزره آیرلمش اولان (هیمان) قولنك سایه‌سنده بر قاچ کون ظرفنده ضبط ایلدی .

(لوریس مه‌لیقوف) قوماندا سنده‌کی مرکز (کمری) دن حرکت و (زایمان) ده توقفله جوارنده‌کی (اریوان) و (آخسخه) قوللریله تأسیس ارتباط ایلدی . و بو اثناده تام وقت مناسبتده اوله‌رق بالاده ذکر ایلدیکی وجهله سوق ایلمش اولدیغی بر تقویه قطعه‌سیله (ده‌وه‌دل) (اردهان) ی‌ید ضبطنه کچیردی .

قلعهٔ مذکوره‌نك ضبطندن‌صکره (ده‌وه‌دل) (زایم) ده باش قوماندانه ملاقی اوله‌رق ۲۳ مایسده استیلا ایدلمش اولان (قارص) موقعنه طوغری یورودیلر . (لوریس مه‌لیقوف) محاصره‌نك اداره‌سنی (ده‌وه‌دله) ترکله اردوسنك قسم کلیسنی آلوب درحال (ارضروم) استقامتنده ایلرولدی .

صول جناحده بولنمقده اولان (ترغوقاسوف) (اریوان) استقامتندن کله‌رك ١٨ نیسانده بر باصقین اجراسیله (بایزیدی) ضبط ایلدی . محل مذکورده بر محافظ قطعه‌سی ترك ایدوب (محمد پاشا) نك تحت قوماندا سنده بولنان ضعیف بر عثمانلی قولنی اوکنده سوروب کتوره‌رك وصول جناحنه تقرب ایدن کردچته‌لریله کیجه وکوندوز بر طاقم مصادمات اجرا ایلیه‌رك (ارضروم) یولنی طوتدی . (محمد پاشا) ٧ حزیرانده (داغار) ده ابراز مقاومت ایتمك ایستدیسه‌ده قطعه‌سی مغلوب و کندیسی شهید اولدی . (خلقی ودانیال بکلر) (مختار پاشا) طرفندن کوندریلن تقویه قطعاتی سایه‌سنده (دلی بابا) اوزرینه چکلدیلر . (ترغوقاسوف) تعقیب ایتمك ایستدیسه‌ده تعرضی اوراده توقیف ایلدی .

روسلر بو وجهله مملکت داخلنه صوقولدقجه . (مختار پاشا) (ارضرومی) استحکامات موقته ایله مدافعه حالنه وضع ایدوب ٣٠,٠٠٠ کشیلك بر قوتله (قارص) یولنه طوغرلدی . مرکزینی (خراسان) ایله (زیوین) اراسنده یرلشدیروب صول جناحنی (باطوم ـ اردهان) یولی اوزرنده کائن (اولتی) یه وصاغ جناحنی ده (بایزید) جاده‌سنك بر قورشون منزلی مسافه‌سنده‌کی (دلی بابا) یه‌قدر سوردی . موضعك بالجمله جبهه‌سی اوزرنده وعلی الخصوص (زیوین) ك جنوبنده کثرتلی عملیات تدافعیه اجرا ایتدیردی . احتیاطلر بیله (کوپری کوینده) کندولرینه سترهلر قازدیلر .

(مختار پاشا) بو صورتله فائق دشمن قارشوسنده کندیسنی مدافعه ایده‌رك و بربرینی متعاقب روس قوللریله چارپیشه‌رق وقایعك طرز جریاننی واحوالك مساعده‌سنی انتظار ایلیوردی .

(دلی بابا) اوکنده ایلك دفعه اوله‌رق عثمانلیلره کندیسنی کوستردن ، (دانیال بك) ی تعقیب ایتمکده بولنان (ترغوقاسوف) اولدی . بونك اوزرینه (مختار پاشا) (اسماعیل پاشا) یی (زیوین) خطی محافظی اوله‌رق ترکله کندیسی (دلی‌بابا) یه کیتدی . ۱۰ حزیرانده (ترغوقاسوف) ی تپه‌لیه‌رك و (دانیال بکی) تعقیبه مأمور ایلیه‌رك کندیسنك غیبوبتی اثناسنده (لوریس مه‌لیقوف) ك هجوم ایلدیکی (زیوین) موقعنه جبری یورویشله مواصلت ایلدی . روس باش قوماندانی (لوریس مه‌لیقوف) ۱۳ حزیرانده . عثمانلیلرك کثرتلی استحکاماتنه جبهه‌دن هجوم ایتمکده تعند ایلیوردی . مع‌مافیه سواریسی واسطه‌سیله عثمانلیلرك صاغ جناحنی چویرمك تشبثنده‌ده بولندی . فقط (اسماعیل پاشا) اولانجه قوتیله مقاومت ایلیوردی . بو اثناده (مختار پاشا) دخی (دلی بابا) قطعات غالبه‌سیله یتشدی . روسلر رجعته مجبور اوله‌رق اولدقجه قاریشیق بر حالده چکلدیلر .

(اوردهان) دن حرکت ایتمش اولان بر روس قولی‌ده عین زمانده (اولتی) ده تپه‌لنمشدی . (زیوین) دن کلن قوتده (باطوم) ی زورلمقدن فراغتله حدوددن ایچری چکلدی .

عثمانلیلرك تعرضی

قیزیل تپه — نهایت الامر ، روسلرك متعدد هجوملری عدم موفقیتله نتیجه‌لندی و (مختار پاشا) ده کندی صره‌سی کلوب امرنده قالقدی . (اسماعیل پاشا) یی (ترغو قاسوف) ه قارشی حرکت ایدن قولی تقویه‌یه مأمور ایتدی . بالذات کندیسی‌ده (زیوین) مغلوبی (لوریس مه‌لیقوف) ی تعقیب ایده‌رك (قارص) محاصره‌سنی رفع

ایله (لوریس) ی حـدوده طوغری طرد ایلدی . روس جنرالی بولك وسـطنده کائن (کمری) ده توقفله (قیزیل تپه) ده موضع آلدی . (مختار پاشا) دخی مرکزیله موضع مزبورك شمالنده کائن (آلاجه طاغ) ده برلشوب صـاغ جناحنی (آربه چاینه) وصول جناحنی قلعه یه استناد ایتدیردی .

هر ایکی طرف مخاصمده ایلری قره غول محاربه لریله اکتفا ایده رك ایکی آی قدر بووضعیتده قالدیلر . (اریوان ـ بایزید) یولی اوزرنده (اسماعیل پاشـا) (ترغوقاسوف) ایله محاربه ایدییوردی ؛ نهایت (ترغوقاسوق) (بایزید) قلعه سنده اولجه ترك ایدلمش بولنان روس محافظلرینی قورتارمغه موفق اولدیسه ده (اسماعیل پاشا) وکرد عسکرلری طرفندن چورلدیکندن آرتق (ایغدیر) دن قلدانه مدی و(مه لیقوف)ك (دهوهل) واسطه سیله سوق واعزام ایلدیکی قوهٔ امدادیه یی بکلیه رك موقعنی تحکیم ایتدی .

اغستوسده روسلر کلیتلی تقویه قطعاتی آلدقلری حالده (مختارپاشا) نك قوتی روم ایلندن برقسم قوتك جلب ایدلمسی حسبیله ضعیفلمشدی . اولوقت (لوریس مه لیقوف) تکرار تعرضه کچدی : ٦ اغستوسده مومی الیه (لوریس) (مختار پاشا) یی (قارص) دن آیرمق مقصدیله عثمانلیلری صاغ جناحنی قیرمغه مجبور ایتمك ایچون تشبثاتده بولندیسه ده موفق اوله مدیغی کبی بوکا بدل (شوکت پاشا) طرفندن کندی صاغ جناحی چورلدی . (مختار پاشـا) ایلری آتیلمق نوبتی کندیسنه انتقال ایدنجه درحال تعرضه کچدی . ١٣ اغستوسده (قیزیل تپه) محاربه سنی اجرا ایدوب خصمنی ایوجه تپه لیه رك موضع مستحکمنی ترکه و(کمری) اوزرینه چکلمکه مجبور ایلدی . فقط عثمانلی قوماندانی

(قارص)دن اوزاقلاشمق ایچون کندی قوتی غیر کافی کوردیکندن تعقیب ایتمیوب ضبط اولنان موضعی تحکیم ایله اکتفا ایلدی . بونی متعاقب موسم شتاده حلول ایلدیکندن حربه ختام بولمش نظریله باقیله‌رق باشی بوزوق عسکرلری ترك خدمت ایلدکاری کبی قاموسمك امتدادی اثناسنده اعاشه‌لری قابل اوله‌میه‌جق اولان کسانده بالذات (مختارپاشا) طرفندن رخصت ویرلدی. بو اثناده ایسه روسلر بالعکس کوندن کونه تقویت بولیورلر وشدتله اجرای حرکات ایتمك اوزره حاضرلانیورلردی.

روسلرك تکرار تعرضه کچمسی

آلاجه طاغ ودوه بوینی - (غراندوق میشل) باش قوماندانلغی درعهده ایلیه‌رك بر قیش سفری اجراسنه قرار ویردی . ایلول نهایتلرندن اعتباراً روس اردوسی تکرار ایلرولمکه وبتون جبهه‌سی اوزرنده اوفق تفك مصادمه‌لرا جرا ایتمکه باشلادی. موجودلرینك قلتنه رغماً عثمانلیلر شدتله مقاومت ایدییورلردی. مع مافیه وضعیتلری پك طاغنیق اولدیغندن، (مختارپاشا) تشرین‌اولده (قارص)ه طوغری صوله تقرب ایدرك (آلاجه‌طاغ) اوزرینه چکلملرینی امر ایتدی و(قیزیل تپه) موضعنی تخلیه ایدرك بو آنه‌قدر (آربه چاینه) استناد ایتدیردیکی صاغ جناحنی اچیق براقدی. روسلر قطعی وواسع بر متقارب تعرض ترتیبی ایچون کرك بوحالدن وکرکسه تفوق عددیلرندن استفاده ایتدیلر.

(دیغور) و(اورلوق) طریقیله خصم اردوسنك کروسنه دوشمك ایچون عثمانلیلرك صاغ جناحندن بیوك برچویرمه حرکتی اجرا ایتمك

اوزره (جنرال لازاروف) ١٨,٠٠٠ كشيلك برقوتله حركته باشلادى. اوزاق مسافاتى طولاشه‌رق اجرا اولنان حركت مزبوره ايچه كونلر امتداد ايلدى. (لازاروف) ايلرولدكجه كروسندن تمديد ايلديكى صحرا تلغراف خطى سايه‌سنده غراندوق ايله جدى برخط مواصله تأسيس ايتمش وبوصورتله حركاتك توحيدينه موفقيت حاصل اولمشدى.

٣تشرين اولده (مختارپاشا) اردوسى قسم كليسنك دشمنك برجبهه هجومنه اوغراديغى اثناده خلاف مأمول اوله‌رق (لازاروف) دخى ارقه‌سنه دوشديكندن برهزيمت قطعيه يوز كوستردى. صاغ جناحى كاملاً صاريله‌رق تسليم اولديغى كبى همان بالجمله طوپجى دخى دشمن النه كچدى. قوماندان مشاراليه متباقى قوتيله وبيك مشكلاتله (قارص)ه چكيله بيلدى. وموضع مزبورده مقدار كافى محافظ تركيله بر دقيقه فوت ايتمكسزين اردوسنك انقاضنى (ارضروم) طريقى اوزرينه سوق وسريعاً كندوسنه التحاق ايتسى‌ده (اسماعيل پاشا)يه امر ايلدى.

(الاجه طاغ) مظفريتندن صكره روسلر يته طاغلديلر. (غراندوق ميشل) (قارص)ك محاصره‌سنى (مه‌ليقوف)ه توديع ايلدى. (هيمان) طوغرى يولدن (مختار پاشا) نك تعقيبنه مأمور ايدلدى. (لازاروف) دخى بواثناده (ترغوقاسوف) طرفندن تعقيب ايدلمكده بولنان (اسماعيل پاشا)نك مواصلاتنى قطع ايتمك ايچون صوله يعنى (قاغيزمان) اوزرينه ايرلدى.

(اسماعيل پاشا)، (ترغوقاسوف) و(لازاروف)دن قورتيله‌رق ١٧ تشرين اولده (كوپرى كوينده) باش قوماندانه التحاق ايلدى. عثمانليلر، ايرتسى كونى اتحاد ايده‌جك اولان (هيمان) و(ترغوقاسوف) قوللرينه مقابله ومقاومت ايده‌ميه‌جك درجه‌ده ضعيف بولندقلرندن

محاربه ایده‌رك (حسن قلعه) طریقیله چکیلوب (ارضروم) ك ایلروسنده‌کائن (دوه‌بوینی) نده توقف ایتدیلر. ۲۳ تشرین اول تاریخیله محل مذکورده، فوق العاده بورغون ۱۵,۰۰۰ کشیلك بر مدافعه قوتیله کندیلرینك درت مثلندن زیاده بر دشمنه قارشی اجرا ایتدکلری بر محاربه‌ده صورت قطعیه‌ده مغلوب اوله‌رق انقاضلری ارضروم استحکاماتی داخلنه آتیلدیلر. فقط هزیمتك ویردیکی تلاشدن استفاده ایدن روسلرك برنجی هجومنه غالبانه مقاومت ایلدیلر. بونك اوزرینه روسلر منتظم هجومه قرار ویردیلر.

(دوه بوینی) محاربه‌سی مستثنا اولمق اوزره آسیاده‌کی حرب (باطوم)، (قارص)، (ارضروم) محاصره‌لرندن عبارتدر. (قارص) ۶ کیجه‌سی برائر خیانت وهجوم نتیجه‌سی اوله‌رق ید اعدایه دوشدی. فقط (ارضروم) ایله (باطوم) مصالحه‌نامه‌نك امضاسی اثناسنده الآن مقاومت ایدییورلردی.

ملاحظات

روسلره دائر — ایلك تعرضده خودبینلك ـ هجوم آنلرینك اختلافی حسبیله تفوق عددینك محوی ـ الاجه طاغ اوزرینه اجرا اولنان حیرت افزا حرکت متقاربه ـ صوك تعقیبده مهارت.

عثمانلیلره دائر — مرکزی بر وضعیتك فوائدو ماهرانه اداره‌سی ـ ناپولیون بوناپارتك ۱۷۹٦ سنهٔ میلادیه‌سنده‌وشمدیکی ایتالیا قطعه‌سنده المانلره قارشی اجرا ایلدیکی حرکات ایله مشابهت ـ محق اوله‌رق اختیار ایدلمش وغایت ماهرانه اداره اولنمش بر مدافعهٔ تعدیه ـ لوازم تشکیلاتی موجودیتك لزومی ـ بانی بوزوق قطعاتنك قیمتسزلکی ـ رجعتده مهارت.

٥

حركات بحريه

اعلان حرب ایدلدیکی اثناده روسلرك بحرسیاه دونمهسی عثمانلیلر ککنه نظراً پك دون بر مرتبهده ایدی. یالکز لیمانلرك مدافعهسنده قوللانیلمغه صالح ایکی عدد «پوپوفقا» تعبیر اولنان زرهلی ساحل محافظی ایله برقاچ قیمتسز اسکی واخشاب قوروتی وبحر بالطقدن شمندوفرله (سیواستپول)ه نقل ایدلمش اون ایکی دانه طورپیدو ستمبوطی [١] موجود ایدی. بوندن ماعدا روس سیر سفائن وتجارت شرکتندن بعض کمیلر اشترا ایدیلهرك طوپله تجهیز اولنمش وانلرك برقاچیده طورپیدو ستمبوطلرینك نقلنه تخصیص قلنمشدی. عثمانلیلر ایسه یالکز اوچ دانهسی (٤:٩بیك) ودیکرلری تقریباً ایکیشر بیك طون حجم استیعابیسنده (١٠) عدد زرهلیه وایکی مونیتور ایله یدی دانه زرهلی قانونیهره مالك ایدیلر. روسلر دکز محاربهسنی قبول ایدهمیوب اعلان حربدن اعتباراً، طورپیل خطلری تأسیسیله مدافعهسنی اکمال ایتمش اولدقلری مستحکم لیمانلرینه قپانوب طورپیل نقل ایدن شالوپهو طورپیدو ستمبوطلریله هجوم ایدرك علی التوالی دشمنلرینه ایراث خساره اکتفا ایلدیلر.

بوشرائط داخلنده عثمانلی دونمهسی ایچون کوریلهجك پك چوق نافع ایشلر واردی؛ روس سواحلی وعلی الخصوص شمندوفرله (سن پترسبورغ) و(موسقوا)یه مربوط اولمسندناشی حرکات بحریهیی احضار ایلیهبیلهجك اولان (اودهسا) و (سیواستپول) لیمانلرینی آبلوقه ایدهبیلوردی. عثمانلی اردوسنك آوروپاده صاغ وآسیاده صول

[١] بوطورپیدو ستمبوطلری ١٥ : ١٨متره طوله، ١٠:٢٠ طون حجم استیعابیه، ١٥ میل سرعته، ١٥ شر مرتباته مالك ایدیلر.

جناحنی حمایه و قفقاسیه ساحلنده اجرا ایده جکی حرکاتله دشمنی تهدید ایدر . والحاصل طونه مجراسنه حاکم اوله بیلوردی .

عثمانلی دونتماسی بی لزوم اولان (صحنوم قلعه) حرکات بحریه سنك تسهیلی و روسلرك اولانجه سعی و غیرتلرینه رغماً ضبطنه موفق اوله مدقلری (باطوم) موضع مهمنك حمایه سیله اکتفا ایلدی .

بوندن بشقه سفرك امتدادنجه اوروپای عثمانی ایله آسیای عثمانی اراسنده مواصلاتی ، قطعات عسکریه ومهمات ولوازم حربیه نك نقلیاتنی تأمین ووجوده کتیردی . بو مقصده بناءً صورت منتظمه ده سیر وحرکت ایدن زرهلیلرك تحت محافظه سنده اولمق اوزره خصوصی نقلیات قافله لری تشکیل ایلدی .

اشبو سفر اثناسنده طرفین کمیلرنده موجود افواه ناریه‌یه دائر ملاحظات

افواه ناریه‌نك جنس ومقداری	چاپ	ثقلتی	کسر دانه‌سی: مرمینك ثقلتی	کسر دانه‌سی: پارچه باروتی ثقلتی	کسر دانه‌سی: خرطوجك ثقلتی	عادی دانه: مرمینك ثقلتی	عادی دانه: پارچه باروتی ثقلتی	عادی دانه: خرطوجك ثقلتی	عادی دانه: سرعت ابتدائیه	نفوذه دله بیله‌جکی دوکمه دمیرزره ثخنی
	میلیمتره	کیلوغرام	کیلوغرام	کیلوغرام	کیلوغرام	کیلوغرام	کیلوغرام	کیلوغرام	متره	میلیمتره
عثمانلی طوپچیسی										
آغزدن طولار ۱/۹ پوس	۲۲۵	۱۲۷۹۲	۱۱۳,۲	۲,۸۵	۲۲,۶۰	۱۱۳,۲	۸,۵۱	۱٤,۹	٤۳۹	۲۲۹
آرمسترونغ طوپی ۱/۸ »	۲۰۳	۷۱۳۰	۱۱.۶	۱.۶۲	۱۵,۸	۸۱,۶	٤,۳۹	۹.۵۵	٤۱۲	۲۵۲
۱/۷ »	۱۷۸	۶۶۰۰	۵۲	۱	۱۳,۶	۵۳	٤,۰	»	٤۶٤	۱۸۲
قوپروقدن طو. ۱۵,۰ سانتمتره	۱٤,۹۱	۳۵۰۰	۳۵,۱۵	»	۶	۲۷,۷۰	»	۵,۵	٤۵۰	۱٤۰
لار قروپ طوپی ۱۲۱ »	۱۲.۰۳	۱۳۷۰	۱۷	»	۳,۱	۱۵	۱,۱۳۳	۲,۱	٤۵۰	۸۵
									طوپلری همان چاپلرینه مساوی اوزری دوکمه‌نی	
روس طوپچیسی										
۲٤ لیبره‌لك طوپ	۱۵۲,٤	٤۰۰۰	آ ۳۶,۸۶	»	۸,۱۹	»	»	»	آ ٤۸۷	ب »
۱۵ سانتیمتره‌لك هوان	۱۵۳	۱۷۱۵	»	»	»	ث ۳۶۰۸۱ / د ۳٤۰۸۱	۱۱۰۳۵۰ / ۱۲۰۲٤	۳,۷۲۰		»

آ — سرت فوت رمی ، ب — ۸°،۲ زاویهٔ رمی ایله ۲۵۰۰ متره منزل ، ث — عادی رمی ، د — اوزون رمی

١ — بحر سیاهده کی حرکات

اعلان حربك یوم وقوعی اولان ۱۲ نیسانده عثمانلی زرهلیلری روسلر طرفندن همان حدود یقیننده وساحل بحرده انشا قلنمش اولان (سن نیقولا استحکامی) اوکنده کوروندیلر وقلعهٔ مذکوره‌یی ۱۲ ، ۱۳ ، ۱٦ نیسانده بومباردمانه طوتدیلر ؛ محافظلری قازمه‌لر داخلنه صاقلانه‌رق یانغین ظهور ایلدکجه اطفاسیله اکتفا ایلدیلر . معمافیه مرمیاتك قسم اعظمی آشوب کیدییوردی . عثمانلی سفائن حربیه‌سی استحکامی ضبط وتخریب ایتمزدن اول چکیلوب کیتدیلر . اشبو بومباردمان اثناسنده اوتوز قدر روس نفری تلف ومجروح اولدیلر .

بو اثناده عثمانلی دونماسنك قسم اعظمی دخی ، دکزدن برکیلومترو قدر داخلده وبطاقلقلر درونندهکی بولنان (پوتی) شهرینه هجوم ایدییوردی ؛ (باطوم) ه قارشی اجرای حرکاته مأمور ایدلمش اولان قوتلرله ارتباطده بولنان شهر مذکورده کثرتلی ارزاق ومهمات حربیه موجود اولدیغی کبی سواحلی چفت برطوپیل خطیله مدافعه ایدلمشدی . عثمانلیلر موانع مزبوره‌یی لاز آوجیلری واسطه‌سیله طوبلانه‌رق دوچار خسار اولمدیلر : بو آدملر دکزه طالوب ساتخ طوپیلرك مربوط بولندقلری قابلولری کسه‌رك برطاقم خفیف صندالرله دیکر بر کمی‌یه نقل ایدییورلر . وهرصید ایلدکلری طوپیله مقابل (۱۰۰۰) غروش مکافات نقدیه آلیورلردی . بوصورتله برقاچکون ظرفنده (پوتی) سواحلی تطهیر اولنوب دونما مؤثر وموافق برمنزله قدر تقرب ایده‌بیلدی .

۱۵ : ۲۱ نیسان ظرفنده شهر مذکور بلافاصله بومباردمان

ایدلدی. خسار اولدقجه زیاده ایدی. برچوق اماکین میریه وخصوصیه اخراق اولندی. ۲۱ نیسانده باب عالی بتون روس سواحلنك ابلوقه ایدلدیکنی اعلان ایلدیسه‌ده بو صورتله بر ابلوقه فعلاً اصلا وقوع بولمدی. کوچك روس فلوسندن برکمینك خصمنه کورنمکسزین قاچوب کیتمدیکی برهفته بیله کچمزدی. ایلك قورقولر زائل اولدقدن صکره سواحل اوزرنده و (اوده‌سا)، (کرسون) (نیقولایه‌ف)، (اوپاتوریا) اراسنده سیر سفائن ینه باشلادی.

عثمانلی دونماسی ۳۰ نیسانده (قودا اوکی)، نی ۱ مایسده (اوتشه‌میچری) نی بومبار دومان ایدوب [۱] ۳ مایسده (ضحوم قلعه‌سی) اوکنه مواصلتله ۲,٥ ساعت قدر بومباردماندنصکره قره‌یه عسکر اخراجی تشبثنده بولندیسه‌ده تشبث واقع بش پیاده بلوکی طرفندن منع ایدلدی. کیجه‌لین روسلرك دائرهٔ تأثیری خارجنده وشهرك جنوبنده یکی بر اخراج حرکتی وقوعبوله‌رق چیقان قطعات عسکریه روسلر علیهنه قیام ایدن اهالی ایله برلشمکه امکان بولدی. ۳ مایسده عثمانلیلر کندیلرینه التحاق ایدن اهالی ایله برلکده اوله‌رق بش ساعت امتداد ایدن دهشتلی بر محاربه‌دنصکره دونمانك شدتلی بربومباردمانی اثناسنده قلعه‌یی هجومله ضبط ایلدیلر. ۱۱ مایسده ۳۰۰۰ قدر چرکس (ضحوم قلعه) سنك ٥۰ کیلو متره شمالنده

[۱] مذکور آچیق شهرلر بومباردمانی حسن پاشا فیلوسی طرفندن اجرا ایدلدی. پاشای مشار الیه. عثمانلی دونماسی امیرالی انکلیز هوبار پاشانك لواند هرلد غزته‌سی مدیریته ۱۱ نیسان سنه ۱۸۷۷ تارخیله یازدیغی مقاله‌ده لایقیله توصیف ایدلشدی. آچیق شهرلره قارشی اجرا ایدیلان بومباردومان موجب شان وشرف اوله‌مز.

قره یه اخراج اولندیلر وروسلرده موقع مذکوری ترك ایلدیلر .

برنجی باطوم هجومی — (۳۰ نیسان ۱۲۹۲) اشبو هجوم اثناسنده روسلر ، عثمانلی دونمانسنه قارشو طوربیدو ستمبوطلری ایله محاربه ایتدیلر . ۲۸ نیسانده اقشام اوستی روس اوده‌سا شرکت بحریه‌سندن استیجار ایدیلان (قسطنطین) نام سفینه درت‌عدد طوربیدو ستمبوطنی حامل اوله‌رق (سیواستپول) دن حرکت ایتدی . سفینهٔ مذکوره ایچون کندینی خصمنه کوسترمامك پك قولایدی : چونکه عثمانلی حرب کمیلرینك کوندوزین نشر ایلدکلری دومان وکیجه‌لین دخی دونمانك تأمین حرکتی ایچون اشعال اولنان فنارلر اوزاق مسافه‌لردن بللی اولیوردی ؛ بالعکس قسطنطین ایسه پك آز دومان حاصل ایدن قوری برکمور استعمال ایلدیکی کبی کیجه‌لین دخی فنارلرینی نظردن سترایلیوردی .

۳۰ نیسان اقشامی قسطنطین (پوتی) لیماننه کیره‌رك متعدد عثمانلی زرهلیلرینك (باطوم) اوکنده بولندقلرینی خبر الدی . درحال حرکتله (باطوم) ك یدی میل آچیغنه مواصلت ایدوب حامل اولدیغی درت‌عدد طوربیدو ستمبوطنی دکزه ایندیردی .

اکر طوربیدولر هجوملرینی اجرا ایتمزدن اول کشف اولنه‌جق اولورلرسه قسطنطینك (پوتی) اوزرینه حرکتنه وطوربیدو ستمبوطلرینك دخی یالکز اوله‌رق اورایه مواصلتلرینه قرار ویرلدی .

دکز زنکنه بویانمش اولان مذکور ستمبوطلر پك ازمرئی اولدقلرندن مشاهده اولنمقسزین تقرب ایده بیلدیلر ؛ ستمبوطلردن اوچی اوزاقدن دردنجیسی اولان (چشمه) دخی یقیندن اجرای تأثیر

ایلین طورپیلرایله مجهز ایدیلر . باش طرفنده حرکت ایتمکده بولنان (چشمه) ایلری قره غول وظیفه‌سنی ایفا ایتمك اوزره دمیرلی بولنان بر رزهلی فرقتینه راست کلەرك حامل اولدیغی طور پیل ایله برابر رزهلی طوپچیسنك زاویهٔ متیه‌سی داخلنه صوقامغه موفق اولدیسه‌ده طورپیلك اشتعال تللری هرنصله قوپدیغندن آتش آلمدی . عاقبته عثمانلیلر احوالدن خبردار اوله‌رق دونما وساحل بطریه‌لری غایت شدید بر آتش آچدیلر . ستمبوطلر چکلدیلر : ایکیسی قسطنطنیه ملاقی اولوب ایکیسی‌ده طوغریجه (پوتی‌یه) کیتدی . روسلر بوهجومده‌هیچ برضرر ایراث ایده‌مدیلر و ۳ مایسده تکرار سیواستپوله مواصلت ایلدیلر .

۲۹ حزیرانده بش عدد عثمانلی زرهلیسی (اوپاتوریا) اوکنده نمایان اولوب شهری بومبار دومان ایتدیلر و آلتمش قدر مرمی انداختیله اهمیتلی برخسار ایراث ایده‌مکسزین چکیلوب کیتدیلر .

صخوم قلعه‌سی هجومی — (۱۱ اغستوس ۱۲۹۳) ٤ اغستوسده قسطنطین (صخوم قلعه) یی استرداد ایتمك اوزره ایلرولیان روس قولنك یورویشنه معاونت ایتمك ایچون (اودەسا) دن قفقاسیه سواحلنه اعزام اولندی : چونکه مذکور یورویش قولی ساحل بحرده کائن (هاغرا) بوغازینی کچمکه مجبور اوله‌جغندن بو اثناده جناحی عثمانلی دونماسنك برتعرضنه معروض قاله‌جقدی .

٦ اغستوسده قسطنطین قفقاسیه سواحلنه مواصلت ایدەرك ستمبوطلرینی دکزه ایندیردی . واثرده کیجه‌لین خصمنه تصادف ایتمکسزین ساحل بویجه کشت وکذار ایدوب صباحك ساعت سکز بچغنه طوغری قسطنطینه بتکرار ملاقی اولدیلر . بونك اوزرینه سفینهٔ مذکوره (هاغرا) یه طوغری حرکت ایتدی ؛ اشبو موقعه تقرب

ایتمکده ایکن شدتلی بر پیاده آتشی ایشتدی. و بر عثمانلی زرهلیسنك کندی اوزرینه طوغری کمال سرعتله ایلرولمکده اولدیغنی مشاهده ایتدی. وهمان فراره باشلایه‌رق سرعتی و یاغمورك شدتندن ناشی حصوله کلن کثافت هوا سایه‌سنده تعقیبدن قورتلدی. مذکور زرهلی‌یی ساحلدن اوزاقلاشدیرمقله قسطنطین، عثمانلی سفائن حربیه‌سنك اتشی آلتنده مهلك بر وضعیتده قالمش اولان روس قولنك تبدیل موضع ایده‌رك دها مناسب بر وضعیت آلمسنه سبب اولدی. اقشاملین قسطنطین ینه ساحله تقرب ایدوب ستمبوطلریله استکشافات اجرا ایتدیردی. وانی متعاقب (نوروسیسکی) یه چکلدی.

١١ اغستوس کیجه‌سی بر خسوف واقع اوله‌جغندن روسلر بواثناده (صخوم قلعه‌سی) اوکنده لنکر انداز بولنان عثمانلی سفائن حربیه‌سنه یکی بر هجوم اجرا ایتمکه قرار ویردیلر. بو ساحلده اجرای حرکات ایلمکده بولنان روس قول اردوسی قوماندانی قسطنطینه ملاقی اوله‌میه‌جق اولان ستمبوطلرك مرتباتنی طوپلامق اوزره ایرتسی کونی ایجاب ایدن مفرزه‌لری ساحله کوندره‌جکنی وعد ایلدی.

١٠ اغستوس اقشامی قسطنطین (نوروسیسکی) یی ترکله تعلیمات المق اوزره (صوچا) یه کیتدی وبعده ینه انکینه آچیلدی. غروب شمسده ساحله تقربله کیجه‌نك ساعت ایکی بچغنده (صخوم قلعه) نك التی میل مسافه‌سنه یاقلاشدی. واسکله‌یه متوجهاً ایکی قول ایله حرکت ایده‌جك اولان درت عدد طوربیدو ستمبوطنی دکزه ایندیردی. مذکور ستمبوطلرك هر بریسی یقیندن اجرای تأثیر ایدن طوربیللر ایله مجهز اولدقلری حالده ساعت اوچی چهاریك کچه‌رك راست کلدکلری عثمانلی دونماسنی احوالدن خبردار ایتمك احتمالی اولان کوچك

بریالکن سفینه‌سنه کورتمامك اوزره توقف ایتدیلر. ساعت درتده لیمانك ۳:٤ کیلومتره مسافه‌سنه قدر تقرب ایده‌رك ظلمت لیالك اکمالنی بکلمك اوزره طوردیلر. خسوف دردی چهاریك کچه باشلادی وایکی ساعت صکره حد اعظمی‌یه واصل اولدی. بونك اوزرینه طورپیدولر تکرار حرکته بدأ ایله ساحل جوارنده بولنان عثمانلی سفائنی ارامغه قویولدیلر. بر زرهلی ایله بر تجار سفینه‌سی دمیرلی ایدیلر. ساحل یقیننده بك چوق قایقلر بولنیوردی. اسکله. خسته‌خانه ایله دکز کنارنده کائن بر اوتلك نشر ایلدیکی شعاعات ضیائیه ایله خفیفجه منور ایدی.

باشده بولنان ایکی روس طورپیدوسی ساعت یدی‌یی چهاریك کچه عثمانلی زرهلیسی اوزرینه آتیلدیلر. ودرحال مشاهده اولندقلرندن زرهلی وساحل بطریه‌لری طرفندن شدتلی بر آتشه طوتلدیلر [۱] زرهلینك بورداسنه هیچ بر ضرر کلدیکی بوردا بوتجه طوران شالوپه دخی غرق اولندی. ومذکور شالوپه طائفه‌سی طورپیدو مرتباتی ایله کوکس کوکسه غوغا ایتدیلر. وازقالدی قپودانی بیله اولدیره‌جکلردی. (ناوارین) دخی طورپیانی بك اوزاقدن آتشلدی. زرهلی براز یاپالدی. وشالوپه دخی احتماله نظراً بو ایکنجی هجومده

[۱] آثار شوکت زرهلی قوروانی اوتوب ٦٢ متره طوله. ۱۲ متره عرضه. ۲۰٤٦ طون حجم استعابی‌یه مالکدی. اسلحه‌سی: ۸ عدد سکز پوسلق اغزدن طولار ارمستروننغ طوپیله ۲ متراليوزدر. زره ثخنی: قوشاقده (۱۵). یوقاری اقسامنده (۱۲). قله‌لرده (۱۱,٤) سانتیمتره‌در. سرعتی ۱۱ میلدی.

غرق اولدی . [١] اشبو طوربیلی انداخت ایدن طورپیدو دخی ١٢ : ١٥ متره آچیقنده وقوعه کان اشتعالدنناشی یاریسنه قدر صو ایله طولدی . بونك اوزرینه مذکور ایکی طورپیدو ارتق ایشدن چکلدیلر . (چشمه) و (طورپیدو) نامنده‌کی دیکر ایکی ستمبوط دخی ینه لنکرانداز بولنان ایکنجی برسفینه اوزرینه صالدیردیلرسه‌ده مؤخراً مذکور کمینك بر بریق اولدیغنی اکلایه‌رق تکرار زرهلی‌یه توجه ایتدیلر . (طورپیدو ، نام ستمبوط هر نقدر طورپیانی اشعال ایلدیسه‌ده زرهلی‌یه بیوك بر یاپیا اوردیرمقدن غیری بر تأثیر حصوله کتیره‌مدی . (چشمه) دخی صردسی کلدکده کمی انقاضی وانسان اجسادی اراسندن ایلرولیوب زرهلی‌یه اولدرجه تقرب ایتدی‌که یاپیا ایتمکده بولنان سفینهٔ مذکوره‌نك برقسمی طورپیدویه چاربه‌رق کوپشته‌سنی زده‌لدی ؛ بواثناده مذکور طورپیدو عثمانلیلر طرفندن یقالنه‌رق زرهلی‌یه ربط وبند ایدلدیسه‌ده مرتبه‌تی طرفندن باغلی بولندیغی خلاط کسیله‌رك قورتلغه موفق اولدی .

ایرتسی کونی عثمانلیلر بوستمبوطی ساحلده کوردیلر . (چشمه) دخی انجق بیك مشکلاتله قورتله‌بیلدی .

طورپیدولر موعد ملاقاتده طوپلاندقلری وقت (طورپیدو) نام ستمبوطك موجود اولمدیغی کورولدی . دوچاراولدیغی بوقدر تهلکه‌یه

[١] طورپیدو قوماندانی ماقاروفك راپورنده « زرهلینك کمور ده‌پولری خسارزده اولدی. زیرا سطح دریا سیاه برتوزله مستورقالدی.» دنیلیورسه‌ده احتمال بوتوز طورپیل دزونده‌کی باروتك تماميله یانمامسندن ایلری کلدی . چونکه بعدالمحاربه زرهلی استانبوله عودت ایتدی . ٣١ اغستوسده ترسانه‌یه مواصلتله ١٢ ایلولده ادریاتیق دکزی ساحلنده کائن نارده کورفزی مدخلنده قره‌غوللق وظیفه‌سنی ایفا ایلدی .

رغماً (چشمه) ینه انك تحریبی ایچون قیی صولره دوندی ؛ بوله بیله‌جکندن امیدی منقطع اوله‌رق مذکور صولری ترك ایده‌جکی آنده (طورپیدو) نك صابه صاغلم بولندیغی حالده کندیلرینه التحاق ایتلك اوزره اوتدیغنی مشاهده ایلدی . ساعت طقوزده، مقدما دکزه صالویرلدکلری نقطه‌ده تکرار قسطنطینه ملاقی اولدیلر. بو آنده قسطنطین سیسلر اراسنده بر زرهلی آرمه‌سی کوردی . برقاچ دقیقه ظرفنده ستمبوطلر الـه‌رق سفینه انکینه آچیلدی . اشبو هجوم اثناسنده روسلرك انجق (سینوب) نام طورپیدو ستمبوطی قوماندانی مجروح اولمشدی.
١٤ اغستوسده قسطنطین (یالطه) یه عودت ایلدی .

ایکنجی باطوم هجومی — (١٥ کانون اول ١٢٩٣) ماه مزبورك اواسطنده روسلر عثمانلیلرك بحر سیاه زرهلیلرینه قارشی یکی بر هجوم تشبثنده بولندیلر . ١٦ کانون اول کیجه‌سی قسطنطین (پوتی) لیماننه مواصلت ایلدی. عثمانلی زرهلیلرینك (باطوم) ده بولندقلرینی خبر اله‌رق مذکور لیمانه طوغری حرکتله؛ ٥ میل مسافه‌سنه قدر تقرب ایدوب درت عدد طورپیدو ستمبوطنی دکزه ایندیردی . (چشمه) ایله (سینوب) وایت هید طورپیلریله مجهزدی؛ که بونلردن برنجیسنك قوانی اومورغه‌سنه قریب ایکنجیسنککی ایسه اومورغه‌لر اوزرینه استناد ایتدیرلمش بر مانوله‌نك قسم بالاسنه موضوعدی . بوندن بشقه بوایکی طورپیدو برر عدده یقیندن مؤثر طورپیله مالکدیلر .
دیکر ایکیسی ساده‌جه یقیندن مؤثر طورپیلر ایله مجهز بولنیورلردی.
طورپیدولر کیجه‌نك ساعت ایکی بچغنده ومظلم برهوا ایله حرکت ایتدیلر . یاکلش بریول طوتدقلری جهتله (باطوم) لیمانی سد ایدن برونك کریسنده لنکر انداز بولنان ایکی عثمانی زرهلیسنی انجق

کیجه یاریسی کوره‌بیلدیلر . وکندیلرینك موجودیتلرینی حس ایتدیر-
مکسزین خفیف برحرکتله برونی‌طولاشدیلر . ظلمت ایلك اودرجه
زیاده ایدیکه نوتجیلرك بربرینه چالدقلری ایصلقلری ایشیده‌جك قدر
تقرب ایلدکلری حالده ینه عثمانلیلر طرفندن رؤیت ایدلمامشلردی . [١]

(چشمه) ٥٠ : ٦٠ متره قدر یاقلاشور یاقلاشمز حامل اولدیغی
وایت هید طورپیلنی الك ایلروده طورمقده اولان سفینه‌یه حواله
ایلدی . فقط مذکور طورپیل هرنقدر مستقیم برمحرك تعقیب ایتدیسه‌ده
هدفه واصل اولمزدن اول آتش آلدی . ظن غالبه نظراً پك زیاده
طاله‌رق بر قیایه تصادف ایتدی . بوصورتله وقوعه کلن اشتعال کمی‌یه
هیچ برضرر ویرمدی . (سینوب) دخی عین وجهله وایت‌هید طورپیلنی
انداخت ایلدیسه اشتعال واقع اولمدی و مذکور طورپیل ایرتسی
کونی ساحلده عثمانلیلرك الینه کچدی . هرایکی ستموط کیجه‌نك ظلمتی
سببیله لایق اولدیغی درجه‌ده صحتله سوق واداره ایدیله‌میان شدتلی
بر آتش قارشوسنده ، هیچ بر ضرر کورمکسزین صیریلوب قاچمغه
موفق اولدیلر . اوزاقلاشمقده ایکن برسفینه‌نك لیمانه طوغری کلمکده
اولدیغنی مشاهده ایده‌رك یقیندن مؤثر طورپیللر ایله اجرای هجوم
ایچون حاضرلاندیلرسه‌ده مذکور کمینك اشارتنی کوره‌رك کندیلرینی
آرامق اوزره قیپی صولره تقرب ایدن قسطنطین اولدیغنی اکلادیلر .
دیکر ایکی ستمبوط دخی عین سفینه‌یی مشاهده ایتدیلرسه‌ده برعثمانلی
زرهلیسی ظن ایده‌رك هجوم ایتمکسزین (پوتی) یه قاچمشلردی . ١٨
اغستوسده قسطنطین (سیواستپول) ه عودت ایتدی .

[١] لیمان داخلنده حقیقتده یدی عدد عثمانلی سفینهٔ حربیه‌سی موجود
اولدیغی حالده قرانلقدنناشی روسلر انجق ایکی دانه‌سنی کوره‌بیلمشلردی .

٣٠ كانون ثانيده ایکی عثمانلی زرهلیسی (١٥٠) قدر مرمی انداختیله (اوپاتوریا) یی بومباردمان ایدوب کیجه‌لین چکلدیلر. کندیلرینی سفائن مذکوره‌یه قارشی محاربه ومقابله ایتمکه غیر مقتدر کورن روس طوپجیسی انجق التی مرمی انداخت‌ایتمشدی. بو اثناده یکرمی ایکی خانه خسارديده اولدی واون کشی مجروح دوشدی.

١ شباطده دخی ایکی زرهلی (تئودوزیا) یی بومباردمانه طوتوب ١٣٢ مرمی انداختیله متعدد خانه‌لری خراب واون اوچ قدر انسانی مجروح ویاتلف ایلدیلر. نهایت ٢ شباطده برزرهلی‌ده (آنایه) یی طوپه طوته‌رق کلیسا ایله برقاچ خانه ضرردیده اولدی.

اوچنجی باطوم هجومی — (١٣ شباط ١٢٩٣) ١٠ شباط ١٢٩٣ ده قسطنطین (باطوم) ه قارشی تکرار بر تمایش تشبثنده بولنمق وبحر سیاه سواحلنده قره‌غوللق ایتمك امرینی الدی ودرحال (چشمه) و (سینوب) طورپیدو ستمبوطلرینی حاملاً حرکت ایتدی. انکینه آچیلدیغی زمان اولقدر شدید بر روزکار وزان اولیوردیکه سفینه‌نك یالپاسی اثناسنده خلاطلر ایله محل مخصوصلرینه معلق بولنان ستمبوطلرك بعضاً صویه طالدقلری واقع اولیوردی. بودفعه هروقتدن زیاده مشکلات چکدیلر. ١٢ شباط اقشامی (ضحوم قلعه) یه وایرتسی کونی (پوتی) مواصلت ایلدیلر و بوراده ایکن عثمانلی دونماسنك (باطوم) لیماننده لنکر انداز بولندیغی خبر الدیلر. هوا ایچه سکونت کسب ایتمش اولدیغندن هجومك کیجه‌لین اجرا ایدلمسی قرارکیر اولدی. قسطنطین (پوتی) دن حرکتله لیمانك ٥:٤ میل آچیغنه مواصلت ایدوب حامل اولدیغی ایکی طورپیدو ستمبوطنی دکزه صالویردی. مذکورستمبوطلرك هرایکیسی‌ده (١٥ کانون‌اول)

هجومنده اولدیغی مثللو وایت هیدطورپیللریله مجهزایدیلر. ستمبوطلر ساعت درده چاریك قالەرق حرکت ایتدیلرسەده خفیف بر سیس موجود اولدیغندن ساحلك کشفنده دوچار مشکلات اولوب قیی صولره انجق ساعت آلتیده کیره بیلدیلر. کورفزك مدخلنده دمیرلی بولنان برقرەغول سفینەسی اوزرینه حرکتله ٦٥ : ٨٥ مترەیه قدر تقرب ایدرك طورپیللرینی سفینەنك بیوك ارمەسی استقامتنده انداخت ایتدیلر[١]

هرایکی طورپیل دخی اصابتله اشتعال ایدوب سطح دریا انقاض ایله مستور قالەرق سفینه نابدید اولدی. طوپیدولر تقربله مرتباتنی طوپلامق تشبثنده بولندیلرسەده پروانەلرینك انقاضه چارپوب خراب اولمسندن قورقەرق بو ایشدن فراغته مجبور اولدیلر. مع مافیه عثمانلی قایقلری وبیوك بر سفینه محل فلاکته شتاب ایتدیلر. ستمبوطلر ساعت سکزده چهاریك قاله قسطنطینه ملاقی اولەرق یوقاری یه چکلدیلر. بوهجومده روسلر برکشی بیله غائب ایتمدیلر.

وظیفەسنه دوام ایدن قسطنطین ایك اونبشنده (صامسون) اوکنده کورونوب بعده (نووروسیسکی) یه عزیمت و $\frac{١٦}{١٧}$ کیجەسی تکرار (سیواستپول) ه مواصلت ایتدی.

---

[١] طورپیدولر قوماندانی (زاچارەنیئی) نك راپورینه نظراً سفینهٔ مزبوره ١٥٠٠ : ٢٠٠٠ طون حجم استیعابیسنده ایدی. بونکله برابر (هوبار پاشا) بویله بر کمینك ضیاعندن بحث ایتمیور. احتمالدرکه سفینهٔ مذکوره اثنای محاربه بزم خدمتمزده بولنان انکلیز بحریه ملازملرندن (م. سلانەمان) ك بیان ایلدیکی وجهله توتون رژیسنه عائد برواپور ایدی.

٢ طونه‌ده‌کی حرکات

فصلك بدایتنده ذکر اولندیغی اوزره عثمانلی دونماسی (طونه) ده دخی بحر سیاهده کندن فضله برایش کوره‌مدی . مخاصماتك بدایتنده عثمانلیلرك (طونه) ده اوچ مونتیوری ، بش زرهلی والتی اخشاب قاپونیه‌ری موجود ایدی . بوندن ماعدا نهرك سنّه مدخلنده دخی صو کسیملرینك عدم مساعده‌سندن ناشی کیره‌میان بش زرهلی دها واردی .

٩ نیسان ١٢٩٣ده ایلك روس قطعاتی (ابرائیل) جوارنده طونه ساحلنه مواصلتله بعض تحکیماته باشلادیلر . ایکی مونتیور بونلر اوزرینه آتش آچوب روسلر دخی اوفق برتپه اوزرینه یرلشدیریلان ایکی جبل طوپی طاقیله انلره جواب ویردیلر . مونتیورلر خصملرینه هیچ برضرر ایراثنه موفق اوله‌مدقلری حالده کندیلری دوچار خسار اوله‌رق چکلمکه مجبوریت حس ایتدیلر . بر دانه‌سی اوجاق ودومندن ودیکری بر یانغین مقدماتندن ضررديده اولدی .

نیسانك نصف اخیرنده روسلر هیچ بر طرفدن دوچار تعجیزات اولمقسزین بری (رنی) دیکری (ابرائیل) جوارنده اولنق اوزره (طونه)ده عرضانی ایکی طورپیل خطی تأسیس ایلدیلر . بوصورتله (کچید) نام محل جوارنده وقوع بوله‌جق مرور حرکتنی اجرا ایده‌بیلمك وعثمانلی فیلوسنی ایکی‌یه آییرمق اوزره برمنطقه تشکیل ایتدیلر .

طونه اوزرنده طوپجی محاربه‌سی — نیسانك نهایتلرینه طوغری عثمانلی سفائن حربیه‌سی ، (یرکوی) ، (اولطانیچه) ، (ابرائیل)

و (ره‌نی) ده تأسیس قلنان روس ویا رومانیـا بطریه‌لریله محـاربه‌یه کیریشدیلر ؛ مذکور طوپجی محاربه‌سی انجق (ابرائیل) ده بر نتیجه حصوله کتیره‌بیلدی. ٢٤ نیسانده قاه‌لی (لطف جلیل) زرهلیسی[١] (ابرائیل) شمندوفرغارینی طوپه طوتدی. سفینهٔ مذکوره ٢٩ نیسانده شهرك اوکنده تکرار نمـایان اوله‌رق بری ٢٤ لیبره‌لك محـاصره طوپلریله ودیکری ١٥ سانتیمتره‌لك هوانلرله مسلح بولنان ایکی روس بطریه‌سنك ٤٥٠٠ متره مسافه‌سنده دمیر آتدی. زرهلینك سواریسی، شهر مزبورك ٦:٥ کیلو متره آقینتی جهتنده کائن (ماچین) ده لنکر انداز بولنان طونه دونمناسـیله محاربه حقنـده مذاکره ایتمك اوزره قایغه بینوب کیده‌رك عودتنه‌قدر انداخت اجتماملرینی معیتنه امرایلدی. سـواریٔ مومی الیهك غیبوبتی اثناسـنده روسـلر زرهلی اوزرینه شدتلی بر آتش آچدیلرسه‌ده سفینه المش اولدیغی امره امتثالاً جواب ویرمدی وحتی روس طوپجیلرینـك دائرهٔ تأثیری خارجنـه چیقمق اوزره حرکت بیله ایتمدی. ٤:٣ ساعت قدر روسلر اجرای آتش ایتدیلرسه‌ده ثابت بر سفینه اوزرینه تنظیم انداختده‌کی سهولتله رغماً آتدقلری ٣٠ قدر مرمیاتدن هیچ برینی اصابت ایتدیرمدیلر. فقط عاقبتاً انداخت اولنان ایکی دانه لطف جلیله[٢] اصابتله حصوله کلن

---

[١] مذکور زرهلی ٦٧ متره طوله، ١٢ متره عرضه، ٢٥٠٠ طون حجم استعابیه واوك طرفنده بر قله درونده موضوع ٩ پوسلق ایکی. ومواقع سائره‌سنده ٧ پوسلق ایکی. وقیچ طرفنده بش پوسلق برعدد اغزدن طولار ارمسترونغ طوپلرینه ١١,٥ سانتیمتره زره ثخنه. ١٢ میل سرعته مالکدی.

[٢] ٢٤ لیبره‌لك طوب ٢,٥ ١ وهوان ایسه ٤ ٥ ك زاویه‌لرله انداخت ایتمشلری.

بیاض ومتموج بر دومانی درحال بر سحاب غبار و بخار تعقیب ایلدی. دومان زائل اولدیغی وقت زرهلی ده غائب اولمشدی : مواد مشتعله‌یی حاوی دانه‌لردن بری جبخانه‌لکده ویا اوجاق محلنده پاطلامشدی .

نهرك مجرای وسطیسنده توقف ایتمش اولان سفائن حربیه ، وقت بوقت صاغ ساحلده‌کی عثمانلی استحکاماتیله صول ساحلده‌کی روس بطریه‌لری اراسنده تعاطی اولنان طوپ آتشنه اشتراك ایتمشلرسه‌ده قسم سفلاده بولنان سفائندن دها زیاده بر فعالیت کوستره مدکلرندن روسلرك طونه‌یی متعدد محللرندن طوربیل خطی تأسیسیله باریقادلیه‌بیلملرینه میدان ویردیلر . وبو آندن اعتباراً همان تماميله حرکتسز بر حالده قالمق محکومیتنه دوچار اولدیلر .

ماچین هجومی — (۱۲ مایس ۱۲۹۳) روسلر طونه اوزرنده‌کی عثمانلی سفائن حربیه‌سنه هجوم ایتمکه قرار ویروب (قرونشتاد ـ فراتستی) شمندوفر خطینه بر طاقم طوربیدو ستمبوطلرینی حدوده نقل و (فراتستی) دن نهره قدرده آرابه‌لرله سوق وایصال ایتدیلر . ۱۲ مایس ۱۲۹۳ کیجه‌سنده بحریه ملازمی دوباسوف (ابرائیل) دن حرکت و (ماچین قنالنه) طوغری اجرای استکشافات ایله مذکور قنال داخلنده عثمانلیلرك ایکی زرهلیسیله بر واپورینك بولنمقده اولدیغنی اوکرندی [۱] عثمانلیلر بویله بر استکشافك اجرا قلندیغندن خبردار اولمش اولمدیلرکه ایرتسی اقشام تبدیل محل ایتمدکلری کبی

---

[۱] بوایکی زرهلی سیفی وفتح الاسلام مونیتورلری ایدیلر . اوتوز برر متره‌طوللری ، یدیشر بچق متره‌عرضلری ۳۵۰ : ۴۰۰ طون‌جم استیعابیلری، ایکیشر عدد اون ایکی سانتیمتره‌لك وایکیشر عدده کوچك طوپلری واردی . سرعتلری اوتر میلدی . واپور ایسه کوچك قلنج علی آویزوسی ایدی .

طورپیدولره قارشی هیچ بر وقت تدابیر تدافعیه اتخاذ ایتدکلری حالده بوکره احتیاطلی بولنیورلردی .

ایرتسی اقشام (دوباسوف) اوزاقدن مؤثر طورپیدولرله مجهز و درت عدد ستمبوطدن مرکب فیلوسیله اجرای هجوم ایتدی . قمر سحاب ایله مستور ایدیسه ده کیجه تماميله مظلم دکلدی . مذکور ستمبوطلر کیجه ساعت بش بچقده حرکت ایدوب عثمانلی سفائن حربیه‌سی کورونجه‌یه قدر ساحل بویجه بر خط اوزرنده ایلرولیه‌رك نهری بوقاری طوغری چیقدیلر . خصم سفائنی مشاهده اولندقده دوباسوف نهرك وسطنه اچیله‌رق ستمبوطلرینی ایکی قوله تقسیم ایتدی : برنجی قول بالذات کندیسنك قوماندا ایلدیکی (چاره ویچ) ایله (جیکیت) دن وایکنجیسی ایسه (کسه‌نیه) ایله (چاره‌ونا) دن ترکیب اولندی . (چاره‌ویچ) ایله (کسه‌نیه) هجوم ایده‌جکلر ، (جیکیت) انلرك مرتباتنی تخلیصه حاضر بولنه‌جق و (چاره‌ونا) ده احتیاطده قاله‌جقدی . ماکنه‌لرینك غیر منتظم صورتده انشا ایدلمش اولمارندناشی ستمبوطلر عثمانلی سفائنی ایله (ابرائیل) اراسنده‌کی (٨) میللك مسافه‌ینی برچوق دفعه‌لر توقفه مجبور اولمق صورتیله بر بچق ساعتده قطع ایتمشلردی .

انك اوکده بولنان (سیفی) نام عثمانلی زرهلیسنك ١٢٥ متره یقیننه تقرب ایلدیکی آنده دوباسوف اولانجه سرعتیله ایلرویه آتیلدی . نوبتجی نفری طرفندن کوریلوب استخبار کیفیت ایدیلنجه‌یه قدر مسافه‌ٔ مذکوره‌نك نصفنی قطع ایلیه بیلدی [١] دوباسوق نوبتجی‌یه

---

[١] طونه‌ده صولك درجه‌ده کثرتله بولنمقده اولان قوربغه‌لرك غیر منتظم صدالرینك حصوله کتیردیکی شماتت سایه‌سنده ماکنه‌سنك حاصل ایتدیکی پاطیردی‌یه رغماً مذکور ستمبوطك زرهلی تقرب ایتدیکی دخی انلا اولنمقده‌در .

ترکجه جواب ویرمکه یلتندیسه‌ده برقورشون صاووروقله مقابله ایلیان عثمانلی نفرینی اغفاله موفق اوله‌مدی . عثمانلیلر کندی محاربه موقعلرنده یاتمشلردی ؛ درحال آیاقلانوب طوپ باشنه صچرادیلر . روسلر قله‌لرك اوچ متعاقب طوپ آتشنه دوچار اولدیلرسه‌ده هیچ بریسی اصابت ایتمدی .

دوباسوف، راکب اولدیغی ستمبوطك صوك سرعتی‌اولان درت میل ایله یولنه دوام ایدوب (سیفی) نك قیچ طرفنده وتام ارزو ایلدیکی محلده طورپیلی اشعال ایلدی . ستمبوط اوزرینه دمیر وتخته پارچه‌لرندن مرکب یاغان بریاغمور زرهلینك تماميله رخنه‌دار اولدیغنی کوستریبوردی . (چاردویچ) فوران ایدن صولر ایله یاریسنه قدر طولدی ودوباسوف استمبوطك غرق اوله‌جغنی ظن ایلیه‌رك (جیکیته) التحاق ایتك اوزره دکره آتیلملرینی مرتباته امر ایلدی . فقط سردومن ارتق کمینك دها زیاده طالمدیغنی وضرر دیده دخی اولمامش کبی کوروندیکنی بیان ایلدی . بوهجوم اثناسنده هیچ برکمسه مجروح اولمدی . (جیکیت)ك قیچ طرفنه برمرمی اصابت ایلدیکندن روسلر، مذکور ستمبوطی ساحله اته‌رق حاصل اولان دلیکی طیقامغه موفق اولدیلر .

کونش طلوع ایلدیکی وقت سفینه تماميله غرق اولمش وطورپیدو ستمبوطلری دخی (ابرائیل) ه مواصلت ایتمشلردی . سفائن مزبوره هجوم وحرکت واقعه‌لری اثناسنده هرنقدر شدتلی برآتشه معروض قالدیلرسه‌ده نه برادم تلف ونه‌ده مجروح اولمشدی ؛ عثمانلی مرمیاتنك قسم اعظمی آشوب کیتمشدی . (سیفی) یه قارشی اجرا اولنان بوهجوم اثناسنده جوارنده لنکرانداز اولوب براز تقربله معاونت ایلیه‌بیله‌جك

اولان دیکر ایکی عثمانلی زرهلیسی یرلرندن بیله قلداتمدیلر . روسلر بو حرکتسز ایکی سواریلر اراسنده موجود اولان مباینت افکاره حمل ایدییورلر .

برنجی سنه هجومی — (۲۹ مایس ۱۲۹۳) بحر سیاه وقایعنده ذکری متعدد دفعه‌لر سبقت ایدن قسطنطین نام روس واپوری برقاچنی محل مخصوصلرینه تعلیق وبعضیسنی دخی خلاطله ارقه‌سنه ربط ایده‌رك آلتی قطعه طورپیدو ستمبوطنی حامل اولدیغی حالده ۲۷ مایسده (اوده‌سا) دن حرکت ایلدی ؛ حین حاجتده معاونتده بولنمق اوزره استیجار اولنان ولادمیر نام واپورده رفاقتنده ایدی . اشبو حرکت بحریه (سنه) ده لنکرانداز بولنان آلتی قطعه عثمانلی زرهلیسنك تخریبی مقصدینه بناءً اجرا اولنیوردی . عثمانلی دونماسنك آچیق دکزده استکشافاتده بولنمدیغنه دائر قسطنطین سواریلکنجه اطمئنان حاصل اولدقدنصکره (سنه) یه تقرب اولندی ؛ ۲۹ مایس کیجه‌سی ساعت آلتیده موقع مزبورك آلتی میل مسافه‌سنه تقربله ستمبوطلرینی سوق ایلدی . اشبو کوچك سفائن ایکی قول اوله‌رق قناله کیردیلر . برنجی قول اوزاقدن مؤثر طورپیلارله مسلح بولنان ۱ و ۲ نومرولو طورپیدو ستمبوطلریله یقیندن مؤثر طورپیلی حامل (چشمه) دن وایکنجیسی دخی دیکر اوچ طورپیدودن مرکبدی .

روسلر خفیف سرعتله ایلرولیوب فنارلرینی ستر ایده‌رك کندیلرینی کوسترمکسزین ساعت التی بچقده عثمانلی سفائنی مشاهده ایتدیلر . (چشمه) طورپیلی خصمی اوزرینه سوق و انداخت ایده‌بیلمك ایچون فیلودن آیرلدی . ودیکرلری دخی زرهلیلر اوزرینه طوغرلدی .

مذكور زرهلیلردن اوچی فایراب ایتمش اولدیغی حالده دمیرلی وبر دردنجیسی ایسه حال حرکتده ایدی . ایکی نومرولی طورپیدو ستمبوطی الکینقین بولنان زرهلی[١] اوزرینه صالدیردی. فقط برقازیق سده چاربه‌رق طورپیلی اکا قارشی اشتعال ایلدی : طورپیدو یك زیاده زده‌لندی: دومنی دوشدی، باجه‌سی نصفاً قیریلوب اغزانغی اوجاق درونه سقوط ایتدی . بونکله برابر استوپو وطوز یاقه‌رق حاصل ایلدیکی بر مقدار تضییق بخار سایه‌سنده بر مرمی یاغموری آلتندن اوزاقلاشمغه موفق اولدی . کذلك زرهلی‌ده کندی یقیننده وقوعه کلن اشبو اشتعالدن اولدقجه ضرر کوردی [٢]. برنومرولی طورپیدو دخی ایکی نومرولینك هجومنی متعاقب هجوم ایلدیسه‌ده اودخی عین وجهله برسده تصادف ایتکله طورپیلی آتش الدی [٣] وبراز صکره اصابت ایلین بر مرمی ایله غرق اولوب مرتباتی اسیر ایدلدی . (چشمه)یه

[١] اجلالیه زرهلی قوروتی اولوب ٦٢ متره طوله، ١٣ متره عرضه، ٢٢٢٧ طون حجم استیعابیه . ایکی عدد (٩) پوسلق ، ایکی عدده (٧) پوسلق اغزدن طولار ارمسترونغ طوپنه، ایکی عدد ١٢ سانتیمتره‌لك، ایکی عدد کوجك چاپلی قروب طوپنه ، ایکی عدد مترالیوزه ، قوشاقده ١٥،٤ سانتیمتره رجعتکاهلرده (١٢) سانتیمتره ، قله‌لرده ١١،٤ سانتیمتره زره ثخننه ١١ میل سرعته مالکدی .

[٢] سفینهٔ مزبوره مؤخراً استانبوله کیدوب حوضه کیرمکه مجبور اولدی . نهایت درسعادته تقرب ایدرکن روسلرك استیجار ایتمش اولدقلری وستا نام واپوره تصادفله محاربه ایلدی که اشبو حرب اثناسنده ایکی بیوك سفینه‌نك اجرا ایلدیکی یکانه محاربه بودر .

[٣] هوبار پاشانك افاده‌سنه نظراً اشبو سد محافظ سفینه‌لرینی بربرینه ربط ایدن بر خلاطدرکه برنومرولو طورپیدو بونکله مصادمه ایلدیکی اثناده شدتله سویهٔ مادن یوقاری‌یه فیرلایه‌رق الت اوست اولدی .

كانجه حامل اولديغى طورپيلك تى پروانه‌سنه طولاشديغندن برچوق زمان حركتسز قالوب هجومه اشتراك ايده‌مدى . قسم ديكر ايسه عثمانليلرك متيقظ بولنديغنى و بناءً عليه فيلولرينك ارقه‌سنه مواصلتك غير ممكن اولديغنى كوره‌رك بلا محاربه چكلديلر .

طورپيدو ستمبوطلرى، لزومندن زياده قريه تقرب ايتمسى حسبيله اوطورمش اولان قسطنطنيه ملاقى اولديلر . سفينهٔ مذكوره كوورته‌سنك برقسمنى دكزه آته‌رق كوندوز اولمزدن اول كنديني قورتارمغه موفق اولمش وساعت يارمه قدر بر نومرولى طورپيدونك مواصلتنى بكلدكدنصكره نهايت (اوده‌سا) يه عودت ايلمشدر .

روس اردوسنك طونه‌يى مرورى — (١٢٩٣ حزيرانى) ١٠ حزيرانده روسلر (ابرائيل) قربنده (كجيد) نام محلده‌ايكى طورپيل خطى تأسيسيله تأمين ايلدكلرى منطقه‌دن (طونه) يى مروره موفق اولديلر . طغيان مياهدن‌ناشى نهرك طرفينى صو ايله مستور بولنديغندن كجيد حركتى پك مشكلاتلى اولدى . روسلر ، انشا ايتمش اولدقلرى كوپرى‌يه مواصلات ايچون بخارلى اوفق سفينه‌لر وقايقلر استعماله مجبور قالديلر . كجيد حركتى عثمانليلرك طونه فيلوسى طرفندن ازعاج ايدلمدى .

بوندن بشقه روسلر (زشتوى) ندن ده مرور نيتنده ايديلر . ايكى عثمانلى زرهليسى (نيكبولى) شهرينك آقينتى جهتنده‌ دميرلى بولنيوردلر . ١١ حزيران اوكلين اوستى اشبو مونيتورلردن بريسى حركته باشلايه‌رق نهرى اشاغى طوغرى اينمدى . (فلامونده) ده بولنان روس قول اردوسى قوماندانى (جنرال مزوور لئونوف) درحال لنكر انداز بولنان بش عدد شالوپه‌يى جلب ايتديردى وقرمده دخى درت قطعه صحرا

طوپندن عبارت بر بطریه تأسیس ایلدی . بش شالوپه‌دن اوچی خساردیده بر حالده بولنوب صاغلام قالان (مینا) و (شوتقا) نامنده‌کی دیگر ایکیسی اوزاقدن مؤثر طورپیلارینی تهیه ایله مونیتور اوزرینه حرکت ایلدیلر . عثمانلی زرهلیسی طورپیل تأثیراتندن کندینی صیانته مخصوص اولان دمیر آغی آته‌رق شالوپه‌لر وزرینه شدتلی بر آتش آچدی . (مینا) برنجی اوله‌رق هجومه قالقدیسه‌ده طورپیل سائقلرندن بریسی بر مرمی ایله قطع وشکست اولندی . براز صکره شالوپه‌یه دخی بر مرمی اصابت ایلدیکندن چکلمکه مجبوریت حس ایتدی .

(شوتقا) دخی تقرب ایتمك اوزره ایکن بر مرمی ایله صو کسیمندن رخنه‌دار اولدی . اولوقت عثمانلی دونیتوری تعرضه‌ چیقوب (شوتقا) یی ساحله صیقشدیرمغه موفق اولدی . مذکور شالوپه انجق بیك مشکلاتله قورتیله بیلدی . محاربه برساعت قدر دوام ایلدی ؛ عاقبت سواری مجروح اولوب سفینه‌سیله (نیقولی) یه دوندی . بوشجیع وبهادر سوارینك اثنای مصادمه‌ده ابراز ایلدیکی مهارت واعتدال دم وثوقانی قره‌یه صیقشدیرمسی حسبیله شالوپه‌لرینك خلاصندن قطع امید ایله نفسلرینی قورتارمق اوزره مرتباتك کندولرینی نهره آته‌رق ساحله چیقملری اوزرینه (شوتقا) قپودانك کندوسنه حواله ایلدیکی اوچ ال رووولور آتشنه قارشی ایلك دفعه اوله‌رق الارینی جبندن چیقارمغه تنزل ایدوب کمال متانتله خصمنه سلام ویردیکی سطور تواریخه چکلشدر .

اشبو مصادمه‌ده روسلرك (شوتقا) مرتباتندن ٤ : ٥ کشیسی مجروح اولدی .

١٥ حزیرانده روسلر (فلامونده) ده بر کید تمایشی اجرا

ایلدکدنصکره (زشتوی) دن طونه‌یی مرور ایلدیلر . هرنقدر تجید حرکتی قایقلر واسطه‌سیله اجرا ایدلدیسه‌ده ١٢ ساعت امتداد ایلدی . (نیکبولی) ده بولنان ایکی عثمانلی سفینه‌سی هیچ بر ممانعتده بولنمدیلر؛ احتمال طورپیللرده جاریعق خوفیله‌درکه یرلرندن بیله قملدانمدیلر .

ایکنجی سُنّه هجومی — (تشرین اول ١٢٩٣) تجید حرکتنك اجراسندن صکره روسلر طونهٔ علیایه صاحب اولدیلر . وعثمانلیلری هنوز تحت اشغاللرنده بولنان (سنّه) دن‌ده چیقاره‌رق بتون نهر بوینجه سیر وسفائنی تأمین ایتمکه قرار ویردیلر . طونه شمالده (کلیا) ، وسطده (سنه) ، جنوبده (حضر الیاس) نامرنده اوچ بوغازله دکزه منصب اولور . کلیا ایله حضر الیاس آغزلری انجق صو کسیملری ٢ : ٣ متره اولان سفائنك حرکتنه مساعد اولوب سنه قنالی بین‌الملل بر قومیسیون معرفتیله ٥,٥ متره عمقنده اوله‌رق حفر ایدلمشدر .

(سُنّه) شهری نهرك صاغ ساحلنده کائن اولوب مدخلدن اعتباراً برمیلدن زیاده بر طوله وروسلرك هجومی اثناسنده بروجه آتی ترتیبات تدافعیه‌یه مالکدی : روزکار جهتنده وهرایکی ساحلده بر بطریه تأسیس ایدلمش وبوبطریه‌لر اراسنده نهرك عرضنجه برزنجیر کریلوب ارقه‌سنده درت قطعه عثمانلی زرهلیسی اخذ موقع ایتمشدی . آقینتی طرفنده وجنوب ساحلنده دخی بر بطریه انشا ایدلمش ونهر ایکی قوتلی زنجیر ایله سد اولنمشدیکه بونك دخی آرقه‌سنده برزرهلی وبراخشاب قانونیه‌را ایله بر رومورکور لنکر اندازایدیلر . صوك زمانلرده عثمانلیلر فیلولرینك قربنده عامل بالذات الکتریقلی طوربیل خطری دخی وجوده کتیرمشلردی . شهرك قره‌دن ضبطی ممکن دکلدی ؛

بونكچون روسلر بعض قطعات عسكريه‌نك تمايشلريله تسهيل ايديله‌جك برمحاربهٔ بحريه واسطه‌سيله شهری ضبط ايلك چاره‌لرينی تحری‌يه مجبور اولديلر .

ماالذكر محاربهٔ بحريی اجرايه مأمور اولان سفائن ، هر برينی ايكيشر قطعه كوچك چابلی طوپ وبرر عدد ١٦ سانتيمترهلك هوانله تجهيز ايدلمش اوچ آويزودن و آويزولره مربوط اولوب ١٦ سانتيمترهلك ايكی هوانی حامل برباراژايله برر هوان وايكيشر كوچك چابلی طوپله مسلح ايكی رومورکوردن عبارتدی . بوكوچك فيلو (٩٠) طورپيلی ، (٧٠) خمپره‌يی ووايتهيد طورپيلی انداخته مخصوص ايكی قوانی حاوی ايدی .

فيلو كلبا بوغازينه كيردی (بوبوغازده برطورپيدو ستمبوطی قره‌يه اوطوروب غرق اولدی .) واوچ قولك براشديكی (طولچی) قصبه‌سنه مواصلتله سنه قنالنه داخل اولدی .

$\frac{٢٦}{٢٧}$ تشرين‌اول كيجه‌سی عثمانلی زرهليلرينك نهره داخل اولمسنی منع ايچون (سنه) نك يوقاری طرفنده برطورپيل‌خطی تأسيس ايتمك اوزره ايجاب ايدن ستمبوطلر سوق ايدلدی . طورپيدولرك ارقه‌سنه ايكی‌عدد طورپيل تحميل ايدلمش برصندال ربط ايدلمش وبرشالوپه‌يه‌ده برآوجی مفرزه‌سی اركاب اولنمشدی‌كه مفرزهٔ مذكوره طورپيل خطنك تأسيس ايديله‌جكی نقطه جوارنده بولنه بيلمه‌سی محتمل اولان عثمانلی قره‌غوللرينی طرد ايچون قره‌يه اخرج اولنه‌جقدی . شهرك آقينتی جهتنده كائن اولوب نهری سد ايدن زنجير قربنه مواصلت اولنه‌رق طورپيل خطی تأسيس قلنديسه‌ده عثمانليلر طرفندن كشف ايدلدكلرندن اوزرلرينه شديد برآتش آچيلدی . هر وقتكی كبی

بوکره دخی عثمانلیلرك آتشی پك تأثیرسز قالدی : روسلر حرکت واقعه‌لرینی ختامه ایردیرمکده وهیچ بر خساره اوغرامقسزین چکلمکده موفق اولدیلر . مع مافیه ایکی طوربیلی حامل بر قایق غائب ایلدیلر که مؤخراً مذکور قایق زورکار و آقینتینك تأثیریله عثمانلیلرك الینه دوشدی .

آیلك یکرمی یدنجی کونی صباحك ساعت اون ایکیسنه طوغری بر روس روموزکوری کشفه کوندرلدی . فقط متیقظ بر حالده بولنان عثمانلیلرك شدید بر آتشنه دوچار اولدی . بر عثمانلی قانونبوطی بر روموزکور اوزرینه صالدیردیلر : مذکور روموزکور صو کسیمنك ازلی سایه‌سنده روسلر طرفندن تأسیس قلنان طوربیل خطنی آشمغه موفق اولدیسه‌ده قانونبوط حامل بالذات بر طوربیله چارپه‌رق غرق اولدی . بونك اوزرینه بر عثمانلی زرهلیسی حرکت ایتدی [۱] . فقط طوربیلار آراسندن چیقمغه جسارت ایده‌میه‌رك روموزکوره معاونت ایتمك اوزره ٥٥٠٠ مترودن آتش آچدی .

درحال ایکنجی بر زرهلی‌ده مواصلتله ساعت یاریم قدر امتداد ایدن طوپچی محاربه‌سنه بیوك مسافه‌دن اشتراك ایلدی . [۲]

---

[۱] مقدمهٔ خیر زرهلی قوروتی اولوب ۷۲ متره طولنده . ۲۴۰۰ طون حجم استیعابی‌یه درت عدد ۹ پوسلق اغزدن طولار آرمستروڠ وایکی عدد ۱۲ سانتیمترهلك ودرت عدد کوچك چاپلی قروب طوپنه ودرت عدد میترالیوزه . قوشاقده ۳۰ . رجعتکاهلرده ۱۵ : ۳۰ . قله‌لرده ١٤ ، زرهلی کوپریده ۱,۳ سانتیمتره زره ثخننه ، ۱۲ میل سرعته مالکدی .

[۲] حفظ الرحمن نام ساحل محافظی اولوب ٦٨ متره طوله . ۲٥۰۰ طون حجم استیعابی‌یه . ایکی عدد ۹ پوسلق اغزدن طولار آمسترونغ ایکی عدد ۱٥ سانتیمترهلك ، ۲ عدد ۱۲ سانتیمترهلك قروب طوپنه ، ایکی عدد میترالیوزه ، ۱۲ میل سرعته ، قوشاقده ۳۰ . رجعتکاهلرده ۱٥ : ۳۰ ، قله‌لرده ١٤ ، زرهلی کوپریده ۱,۳ سانتیمتره زره ثخننه مالکدی .

او اثناده اوزتهلغی کثیف بر سیس استیلا ایلدیکندن روس فیلوسی تکرار نهری چیقدی. همان ایشیدلمامش بر یورغونلغه دوچار اولدقدن صکره (لوتی) دن [١] مواصلات ایدن بر روس بریه قولی شهره هجوم ایتدی. فقط عدم موفقیته چاریهرق طرد اولندی. کیجهلین وابرنسی کونی دخی برای استکشاف سوق اولنان ایکی مفرزه دخی عین حاله اوغرادی. کیجه اثناسنده عثمانلیلر طرفندن ینه هیچ بر تعجیزات کورمکهسزین روس فیلوسی بر نجیسنك اقینتی جهتندهایکنجی بر طوربیل خطی دها تأسیس ایلدی.

تشرین اولك یکرمی طقوزنده کوچك روس فیلوسی نهری اشاغی طوغری ایندهرك ساعت اونبرده ٤٠٠ متره مسافهدن عثمانلی زرهلیلری اوزرینه بر هوان آتشی آچدی. مذکور زرهلیلردن بری قزغاننه بر مرمی اصابتله رخنهدار اولدیغندن چکلمکه مجبور اولدی بو حالدن جرأت وجسارتلری آرتان روسلر انداختلرینی تسریع ایله برابر دها زیاده تقرب ایتدیلر. فقط عثمانلی سفائن حربیهسی لیمانك مندرکنی سیر آلدیلر. هوانلرك آتشی بك تأثیرسز اولدیغندن هیچ بر نتیجه حاصل اولمیهرق فیلو ساعت یدی بچقده تکرار نهر بوغزه یوقاری چیقدی.

روسلر (سنه) نك غیر قابل ضبط اولدیغنی کورهرك ٣٠ نجی کونی اقشامی نهردن خروج ایله (نیقولایهف) ه متوجهاً حرکت ایتدیلر. مذکور هجوم طونه اوزرنده وقوعبولان محارباتك صوکنجیسنی تشکیل ایلدی.

مطالعات — عثمانلی دونمانسنك زرهلی سفائنی، حرکات ابتدائیه قسمنده بیان اولنان لزوم وجهله وظیفهٔ اولیهلرینی ایفا ایلمدکلری

---

[١] اشبو مفرزه لوتی اطهسنه اغستوسده اخراج اولنمشدی.

صره‌ده صو کسیملری از بولنان دیگر سفائن حربیه دخی ، دشمنك تجدید نقلیاتنی تسهیل وتسریع ایتمك اوزره (قلفات) ایله (ساستره) اراسنده تدارك وجمع ایلدیکی یوزلرجه یلکن کمیلرینی دردست ومصادره ایلیه‌رك درونلرینی طاش وطپراق ویا مواد مشتعله ومحترقه ایله املا ایدوب نهرك اقینتسنه صالویرمك صورتیله خصمك تأسیس ایلدیکی کوپری وطونبیل خطلرینی واربوش جوارنده‌کی کوپریینی تخریب ایده‌بیلورلردی .

اشبو وظائفك خاتمندنصکره‌ده دونمای مذکورك زرهلی سفائنی طونه وسطی‌ده کائن مواقع مستحکمه‌یی محافظه وصاغ ساحلی اشغال ایدن قطعاتله توحید حرکات ایدوب دشمن بطریه‌لرینك صول ساحلده یرلشمسنه ممانعت ودشمنك حرکاتنی ترصد ایلیه‌بیلیرلردی .

قیصه وبیوك چاپلی افواه ناریهٔ ثقیله ایله مجهز اولان کوچك سفائن دخی اشاغی ویوقاری طونه‌طرفلرنده بیوك‌زرهلیلرك کیره‌میه‌جکلری محللره دخول ایله مسافات بعیده‌ده بولنان دشمن مواضعنی دوکه‌رك زرهلیلره معاونت ایلملری قابل ایدی .

بو وجهله کندیسندن استفاده اولنان اینجه فیلو بر چوق زمان طونه‌نك حاکمی اوله‌رق قاله‌جق وروسلرك چوق کمیلرله طونه‌دن مرورلرینی منع ویا تأخیر ایده‌بیله‌جك وبونك نتیجه‌سی اوله‌رق روس اردوسی خایعات عظیمه‌یه دوچار ایدلمش وعثمانلی اردوسی بیوك وقیمتلی بر وقت قزانمش اوله‌جقدی .

ختام

Abdul Hamid II, Sultan of Turkey

۱۲۹۳ سنه‌سی مجلس مبعوثانك کشادنده طرف

پادشاهیدن ایراد ایدیلن

نطق پادشاهی

درسعادت

مطبعهٔ ژرایر ـ کته‌ژن — نفوس اداره‌سی یاننده نومرو ۳۳

۱۳۲۶

نطق پادشاهی

اعیان

مبعوثان

دولت علیه‌مزده برنجی دفعه اوله‌رق اجتماع ایدن مجلس عمومی‌یی کشاد ایتمکله بیان ممنونیت ایدرم . جمله‌کزك معلومیدرکه دولت وملتلرك ترقی شوکت ومکنتی آنجق عدالت واسطه‌سیله حاصل اولور. حتی دولت علیه‌مزك اوائل ظهورنده قدرت وقوتنك عالمه منتشر اولمسی امر حکومتده عدالتنه وتبعه‌نك هر صنفنك حق ومنفعتنه رعایت اولنمسیله میدانه کلدی . اجداد عظامزدن فاتح سلطان محمد خان مرحومك تأمین حریت وسربستی دین ومذهب حقنده کوستردیکی مساعدات جمله‌نك معلومیدر .

سائر اسلاف عظامز دخی اواثره سلوك ایله هیچ بر وقتده سربستی آیین ومذهبه خلل کتیرمه‌مشدر. آلتی یوز سنه‌دن بری صنوف تبعه‌مزك ملیتلرینی و لسان و مذهبلرینی محافظه ایلملری دخی بو قضیهٔ عادله‌نك نتیجهٔ طبیعیه‌سی اولدیغی قابل انکار دکلدر .

حاصلی او عصر و زمانلرده عدالتك حمایه‌سی و قانونلرك وقایه‌سی سایه‌سنده دولت و ملتك ثروت و سعادتی ترقی بولمش ایکن کیده‌رك نه شرعشریفه و نه قوانین موضوعه‌یه انقیاد اولنمامسی سببیله حصوله‌کلن ترقیات تدنی‌یه یوز طوتوب اواکی قوت ضعفه مبدل اولمش ایدی. نهایت بیوك پدرم سلطان محمود خان مرحوم دولتمزك بر قاچ عصردن بری اوغرادیغی انحطاط وتدنینك باشلیجه علت‌غائیه‌سی اولان نظامسزلق و آندن نشأت ایدن یکیچری غائله‌سنی اورته‌دن قالدیروب جسم دولت و ملتی رخنه‌دار ایلمش اولان فساد و اختلال دیکنلرینی آییقلامش و آوروپا مدنیت حاضره‌سنك اك اول ملکمزه ادخالیچون بر قپو آچمش ایدی. والد ماجدم عبدالمجید خان مرحوم دخی او اثره کیده‌رك اهالیمزك محافظهٔ جان و مال و عرض و ناموسنی متکفل اولان تنظیمات خیریه اساسنی اعلان ایتمش ایدی. ایشته او کوندن صوکره ممالکمزك تجارت و زراعتی توسع ایتدی. دولتمزك آز وقتده وارداتی برقاچ قات آرتدی. محتاج اولدیغمز اصلاحاته مدار اوله‌جق قانون و نظاملر یاپیلوب تحصیل فنون ومعارف دخی اولدقجه توسع ایتدی. بو مقدمات حسنه‌دن و علی‌الخصوص امنیت داخلیه‌دن دولتمزجه امید ترقی حاصل اولمش ایکن قریم محاربه‌سنك ظهوری تنظیم احوال ملك وتبعه حقنده اولان مساعینك دوامنه مانع اولدی. اولوقته‌قدر خزینهٔ دولتمزك خارجه بر آقچه دینی یوغیکن مصارف مبرمهٔ حربیه‌یه

وارداتمزله قارشوطورمق ممكن اوله مديغندن خارجدن استقراض ایله دفع احتیاج وضرورته مجبوریت کورندی.

بو سببله بورج قپوسی آچلدی واقعا اومسئله‌ده حقوقمزك مشروطیتنی تصدیق ایدن دول مفخمهٔ متفقه‌نك صحائف تواریخی الی الابد تزیین ایده‌جك اولان معاونات کاملهٔ فعلیه‌لری انضمامیله حربك منتج اولدیغی مصالحه داخلاً ایشیمزی یولنه قویمق وحقیقی برطریق ترقی حاضرلادیغی ظن قویسی حاصل اولمش ایدی لکن احوال متعاقبه بتون بتون او امید انتظار عکسنی میدانه کتیردی یعنی بر طاقم تحریکات وتسویلات ایله داخلی حادثه‌لرك یکدیکرینی ولی ایدرك ظهوره کلسی ملکمزك اصلاحات وتنظیماتنه باقمغه میدان ویرمدکدن ماعدا هر سنه فوق العاده اردولر جمعیله اهالیمزك اك زیاده ایشه یارایان صنفنی سلاح آلتنده طوتمغه مجبوریتمزدن طولایی زراعت وتجارتمز عظیم سکته‌لره اوغرادی بو قدر مشکلات وموانعه تصادف اولنمشیکن ینه طریق ترقیده معناً ومادةً خیلی مسافه قطع اولندیغی معلوم ومسلمدر. یکرمی سنه‌دن بری وارداتمزك علی التوالی آرتماسی دخی مملکتك ترقیاتنه واهالینك رفاه حاللرینك تزایدینه دلیلدر.

اکرچه مضایقهٔ حاضره شو تعداد اولنان احوالدن تولد ایتمش ایسه‌ده ادارهٔ مالیه‌جه بر مسلك درستی‌یه سلوك ایله غائلهٔ ضرورتی تخفیف واعتبار مالی‌یی حفظ ایلك قابل اولور ایدی.

فاما اصلاحات صورتنده اتخاذ اولنان تدبیر مالیلر اصلاح حال ایتمك شویله طورسون ایشی بتون بتون آغرلاشدرمشدر واستقبالك نه اوله جغنی دوشونه مکسزین حالدن استفاده ایدلمك ایستنلمشدر. وایشته بر یاندن شو غائله لرك دوام وتعاقبی وبر یاندن دخی دولتمزك اعظم اسباب شوکت وقدتی اولمق اوزره ادوات واسلحهٔ جدیدهٔ حربیه نك تدارك وانشاسی وبونکله برابر واردات ومصارفاتمزك برموازنهٔ متصرفانه آلتنده طوتیله مامسی ادارهٔ مالیه مزك درجه درجه بوزلمسنی وبورجمزك چوغالمسنی استلزام وایچنده بولندیغمز مضایقهٔ فوق العاده یی انتاج ایلدی متعاقباً هرسك وقوعاتی برطاقم تحریکات وافسادات اثری اولمق اوزره ظهور ایدوب وبردن بره صربستان وقره طاغ محاربه لری آچیلوب پولتیقه عالمنده بیوك بیوك قاریشقلقلر دخی نمایان اولمسیله دولتمز بحران عظیمه اوغرامش اولدیغی بر زمانده جناب حقك ارادهٔ لم یزلیه سیله اجداد عظامز تختنه جلوسمز وقوعبولدی احوال عمومیه مزك شو درجه تصادف ایلدیکی مشکلات ومخاطرات دولتمزك شمدی یه قدر اوغرادیغی غوائلك هیچ برینه قیاس وتطبیق قبول ایده میه جکندن اول باول حقوقمزك وقایه سیچون اردولریمزك طرف طرف تکثیریله آلتی یوز بیك قدر عسکر سلاح آلتنه آلدرمغه مجبور اولدم . وبو قاریشقلغك بعون الله تعالی کلیاً دفع وازاله سنه دولتمزجه باشلی اصلاحات ایله چاره

آرامنی واو طریق ایله استقبالمزی امنیت متمادیه آلتنه آلمنی فریضهٔ ذمت عد ایلدم ، چونکه حق تعالینك ملکمزه احسان ایلدیکی قابلیت واهالیمزك متصف اولدقلری استعداد اقتضاسنجه بر ادارهٔ حسنه طریقی طوتدیغی حالده آز وقتده بك چوق ایلرولهیه‌جکمز درکار ایکن عالم مدنیتك ترقیات حاضره‌سنه یتشه‌مامکلکمز مجرد ملکمزك محتاج اولدیغی اصلاحات و آنلره متعلق قوانین و نظاماتك دوام ایده‌مامسندن وبو دخی یاپیلان شیلر حکومت استبدادیه الندن چیقوب قاعدهٔ مشروطه‌یه مستند اولمبندن نشأت ایلدیکی ثابت ومتحققدر. حالبوکه دول متمدنه‌نك ترقیاتی وممالکتلرینك امنیت ومعموریتی مصالح وقوانین عمومیه‌لری جمله‌نك رأی واتفاقیله وضع وتأسیس اولنمق ثمره‌سی اولدیغی مواد مسلمه‌دندر .

بناءً علیه بزجه دخی اسباب ترقینك او یولده ارائتمسنی وقوانین مملکتك آرای عمومیه‌یه استنادینی الزم کوردم وقانون اساسی‌یی اعلان ایلدم. قانون اساسی‌یی تأسیسدن مقصدمز اهالی‌یی رؤیت مصالح عمومیه‌ده حاضر اولمغه دعوت ایتمکدن عبارت اولمیوب بلکه مملکتمزك اصلاح اداره‌سنه وسوء استعمالات ایله قاعدهٔ استبدادك امحاسنه بو اصولك وسیلهٔ مستقله اوله‌جغی جزم یقینده‌یم . قانون اساسی فوائد اصلیه‌سندن باشقه بین الاقوام حصول اتحاد واخوت اساسنی تمهید وخلقجه بر عمر سعادت وادب تأسیس ایلمك مقصدینی دخی جامعدر . چونکه اجداد

عظامز موفق اولدقلری فتوحاتله بو دولت وسیعة الممالکده بر چوق اقوامی تحت حکومتلرنده جمع ایتدیلر . فقط ادیان واجناسجه بو درجه مختلف اولان اشبو اقوامی برقانون منفرد وبر حس مشترکه ربط ایتمك امرینك اجراسی تملش ایدی . مادامکه الطاف ومقدرات الٰهیه‌سنه نهایت اولمیان جناب حقك عونیله بو امر دخی میسر اولمشدر . بوندن بویله کافهٔ تبعه‌مز بر وطنك اولادی اوله‌رق وجمله‌سی برقانونك جناح حمایتی تحتنده یاشایه‌رق آلتی یوز بوقدر سنه‌دنبری خاندان سلطنتمزك عنوانی اولان وصحائف تواریخده بونجه آثار شوکت و شانی مضبوط بولنان نام ایله یاد اوله‌جقلردر . شمدی‌یه قدرت ومکنتك علم مشتهری اولان عثمانلی نامنك بعدازین کافهٔ تبعه‌مز بیننده موجود اوله‌جق منافع متکافله‌نك دخی دوام ومحافظه‌سنه شامل اوله‌جغنی امید ایدرم ایشته شو اسباب و مقاصده بناءً اتخاذ ایتدیکم طریقده حرکت ایتمکه وبونی آن بآن تشیید احکام ایلمکه قویاً عزم ایتمشمدر . قاعدهٔ عدالت وسلامته مبتنی اولان قانون اساسینك آثار مشروعه‌سندن استفاده ایچون سزك معاونت فعلیه وعقلیه‌کزی بکلرم .

شمدی سزلره لازم اولان عهدهٔ حمیتلرکزه محول وظائف قانونیه‌یی هیچ کیمسه‌دن چکینمه‌یه‌رك دولت ومملکتمزك سلامت و سعادتندن باشقه برشی دوشونمیه‌رك صادقانه و مستقیمانه ایفا ایلمکدر . زیرا بو کونکی کونده محتاج اولدیغمز اصلاحات

و دملکمزجه اتخاذینه هر طرفدن انتظار اولنان تنظیمات غایت مهم و معتادر و بونلرك پیدربی موقع اجرایه قونلسی ایسه مجرد سزك اتفاق افکار و آرا کزه مرهون اولدیغی ایچون شورای دولتجه لازم کلن قوانین لایحه‌لری بر یاندن تنظیم اولنمقده‌در . بوسنه‌کی اجتماعکزده مجلسکزك نظامات داخلیه‌سی و انتخاب قانونامه‌سی و ولایات و ادارهٔ نواحی قانون عمومیسی ودوائر بلدیه قانونی واصول محاکمات مدنیه‌ایله محاکمك تشکیلاتی وحکامك صورت ترقی و تقاعدلری و عموم مأمورینك وظائفی وحق تقاعدی قانونامه‌لری ومطبوعات ودیوان محاسبات قانونلریله سنهٔ سابقه‌نك بودجه قانونی لایحه‌لری لاجل المذاکره مجلسکزه حواله اولنه‌جغندن اشبوقانونلرك صره‌سیله مذاکره ومطالعه‌سی وقرارلرینك اعطاسی نزدمزده مطلوب قطعیدر. ازجمله عمومك تأمین حقوقنه واسطهٔ مستقله اولان محاکمك وعساکرضبطیه‌نك عاجلاً اصلاحات وتنظیماتنه باقلمق لازم اولدیغی کبی بونلرك وجوده کلمسی تحقیقات مقرره‌لرینك توسیع وتزییدینه متوقفدر.

حالبوکه مجلسکزه ویریلن بودجه‌دن دخی معلوم کز اوله‌جغی وجهله ادارهٔ مالیه‌مز بك زیاده مشکلات و تعسراته دوچار اولدیغندن اول باول بو مشکلاتدن قورتلقلغمزه واعتبار مالیمزك اعاده‌سی اسبابنه دلالت ایده‌جك تدابیرك و اوصره‌ده اصلاحات مستعجله‌یی میدانه کتیره‌جك تخصیصاتك تعیین و اتخاذینه متفقاً سعی واهتمام ایتمکزی توصیه ایدرم.

ملك وتبعه‌مزجه اعظم اصلاحات احتياجات اولان زراعت وصناعتك ترقيسيله مدنيت وثروتك مرتبهٔ كماله وصولی آنجق علوم و معارف قوتيله اوله‌جغندن مكاتبك اصلاحيله درجات تحصيلك تنظيمنه دائر قوانين لايحه‌لری بمنه تعالی كله‌جك سنه اجتماعنده مجلسكزه ويريله‌جكدر . كرك يوقاروده ذكری كچن قوانين وكرك بعدما موقع اجرايه قونيله‌جق قانونلر احكامنك حصول تماميء تأثيراتی مأمورين اداره‌نك انتخابی ماده‌سنك اهميت عظيمه تحتنده طوتلسنه موقوف اولديغندن هيئت دولتمز بو نقطه‌يه وعفت واستقامتله متصف اولان مأمورين حقنده قانون اساسيسنك ضامن اولديغی صور مكافات وحمايه‌يه برصورت مخصوصه‌ده دقت ايده‌جكدر.

جلوسمزدن بری اشبو انتخاب مأمورين ماده‌سنك اهميتنی تقدير ايلديكمزدن مصارفی خزينهٔ خاصه‌مزدن تسويه اولنمق اوزره بر مكتب مخصوص تأسيسيله ادارهٔ عموميه ايچون مأمور يتشديرمكی تصميم ايلدم بو مكتبك اولجه اعلان اولنمش اولان نظامنامهٔ اساسيسندن دخی معلوم اوله‌جغی وجهله مكتب مذكور شاكردانی اداره وپولتيقه مأموريتلرينك الك بيوك درجاتنه‌قدر قبول اولنه‌جق و بونلر تبعه‌مزك مذهب استثناسی اولميه‌رق هر صنفندن آلنوب ترفيلری درجهٔ اهليته كوره اوله‌جقدر.

ايكی سنه‌يه قريب مدتدن بری اوغراديغمز غوائل داخليه

و على الخصوص صربستان و قره طاغ ایله محاربه اثناسنده عموم تبعهٔ صادقه‌مز طرفلرندن اظهار اولنان آثار حمیت وعسکرمزك هردرلو مشاق ومتاعبی اختیارایله ابراز ایلدکلری غیرت وبسالت نزدمزده فوق‌الغایه موجب تقدیر اولدی . بو حادثه‌لرجه مجرد حقوقمزی محافظه‌دن عبارت اولان تشبثاتمز نتیجه‌سی اوله‌رق صربستان مصالحه‌سنك قراری استحصال اولندیغی کبی قره‌طاغ ایله جریان ایدن مذاکره اوزرینه اتخاذ ایده‌جکمز معامله مجلسکزك برنجی اجتماعنده مطالعه‌کزه حواله اولندیغندن قرارینی تعجیل ایلمکزی توصیه ایدرم. دول متحابه ایله مناسبات دوستانه و رعایتکارانه‌ده بولنمق دولتمزجه اك معتنا معاملات مألوفه‌دن اولمغله الیوم ینه بو قاعدهٔ موالات پرورییه رعایت ایتمکده‌یز .

انکلتره دولتی بوندن برقاچ آی اول مسائل حاضره ایچون درسعادتمزده بر قونفرانس تشکیلنی طلب ایده‌رك دول سائرهٔ معظمه دخی تکلیف اولنان اساسلری ترویج ایتدکلرندن اشبو قونفرانسه باب عالیمز طرفندن موافقت اولندی . اکرچه بو اجتماعده براتفاق قطعی حاصل اوله‌مامش ایسه‌ده دولتلرك احکام معاهداته وقواعدحقوق ملله وحال وحقوقمزك مقتضیات مبرمه‌سنه توافق ایده‌بیله‌جك آرزو ونصیحتلرینك اجرا آننده مسابقت خالصانه‌مزی اثبات واظهار ایلدك.

عدم اتفاقك اسبابنه كلنجه بو حال اساسده اولميوب بالكه اجرا آتك صور و اشكالنده وقوع بولمشدر . زيرا تنظيماتك بدايتندن شمدی‌یه‌قدر مملكتمزك احوال عموميه‌سنده ودولتمزك هر برشعبهٔ اداره‌سنده وقوعه كلمش اولان ترقيات كليه‌يی دهازياده حال مكمليته كتيرمك لزوم اساسيسنی تقدير ايتديكمزكبی اليوم بتون مساعيمز بومقصده مصروفدر. فقط بومادده مملكتمزك شان واستقلالنی مخل اولان احوالدن توقی ايتمكی وظيفه‌دن عد ايلرم. ونياتمك صدق وسلامتنك جمله‌يه اثباتنی زمانه حواله ايتدم.

شو حالك توليد ايتديكی نتائج زياده‌سيله تأسفی موجب اولمغله بونك بر آن اول مندفع اولمسی كمال ممنونيتی استلزام ايليه‌جكدر.

ومع مافيه هر زمانده مقصدمز حقوق استقلالمزك محافظه‌سی مسلكنده دوامه معطوف اولديغندن حركات آتيه‌مزده دخی ينه بو مسلك نقطهٔ نظر اتخاذ اولنه‌جقدر كرك قونفرانسك انعقادندن اول وكرك صكره دولتمزجه ابراز اولنان مؤثر اعتدال حسن نيت سلطنت سنيه‌مزی آوروپا دولتلری جمعيتنه ربط مناسبات دوستی وحسن معاشرتی برقاتدها تأييد ايليه‌جكی مأمولنده‌يم .

حق تعالی حضرتلری جمله‌مزك مساعيسنی مظهر توفيق بيورسون .

3 1761 06981746 8

DR
577
A35
1913